

PERCY BYSSHE
SHELLEY

DIGTE OG SKUESPIL

BIND 3

(Lyrikken)

En prosaoversættelse

Engelsk-dansk udgave

PERCY BYSSHE
SHELLEY
DIGTE OG SKUESPIL
BIND 3
(Lyrikken)

En prosaoversættelse

ved

Glenn Madsen

Engelsk-dansk udgave.

København

2019

Percy Bysshe Shelley: Digte og skuespil: bind 3.
Oversættelse, gennemgang af essay,
og noter bag i bogen
© Glenn Madsen. København 2019.
Alle rettigheder forbeholdes.

Percy Bysshe Shelley
(4. august 1792 – 8. juli 1822)

INDHOLD

FORORD	10
DIGTE:	
Irerens sang [1809]	12
Henry og Louisa [1809]	12
Hævn [1809]	30
Sang. („Kom! — skøn er timen“) [1810]	34
„Hvor veltalende er ikke øjne!“ [1810]	36
Sang: Til — („Åh! skøn er månestrålen“) [1810]	38
„Ærgerrighed, magt og griskhed“ [1810]	40
Melodi til et optrin fra tidligere tider [1810]	44
Eneboeren [1810]	46
Til Ruslands og Østrigs kejsere [1810]	48
Til friheden [1810/11]	50
Et digtfragment, hvis oprindelige idé det feje og skændige bombardement af København gav anledning til [1811]	52
Zeinab og Kathema [1811]	54
Skrevet på Cwm Elan [1811]	64
„Dødsforagtende klipper“ [1811]	64
Til Harriet ***** [1811]	66
En fortælling om samfundet som det er, ud fra kendsgerninger 1811 [1812]	68
Om Robert Emmets grav [1812]	74
Til Nordamerikas republikanere [1812]	76
Falskheden og Lasten: en dialog [1812]	78
Skrevet på en smuk forårsdag [1812]	84
„Vilde ødemarks mørke ånd“ [1812]	86
Tilbageblikket. Cwm Elan 1812	88
Djævelens spadseretur: en ballade [1812]	96
Sonet: Om at søsætte en flaske fyldt med <i>viden</i> i Bristolkanalen [1812]	104
Sonet: Til en ballon, lastet med <i>viden</i> [1812]	106
Et tilbageblik på de gamle tider [1812]	106
Til Harriet („Harriet! dit kys er kært for min sjæl“) [1812]	110
Sørejsen [1812]	112
På vej fra London til Wales [1812]	128
Til Harriet („Det er gudsbespottelse“) [1812]	130
Til Ianthe [1813]	134
„Det blege, det kolde, det måneagtige smil [1813/16]	136
Til Mary Wollstonecraft Godwin [1814]	138
„Oh! luftens ånder findes“ [1815]	140
En kirkegård en sommeraften [1815]	140
Til Wordsworth [1815?]	142

En republikaners følelser ved Bonapartes fald [1815]	144
Ubestandighed („Vi er som skyer“) [1815?]	144
Til — 5. nov. 1815 („Den kolde jord sov nedenunder“) [1816?]	146
Solnedgangen [1816]	148
Vers skrevet efter at have modtaget en vorterod i et brev fra England [1816]	150
Til latteren [1816]	154
„På de vandrende vinde“ [1816]	154
Hymne til den intellektuelle skønhed [1817]	156
Mont Blanc [1817]	160
Hendes stemme dirrede [1817]	168
Til Kansleren [1817]	170
„Bølgerne springer omkring den på stranden“ [1817]	174
Til — 5. nov. 1817 („Den tid er for altid død“) [1817?]	176
„Hvad mig angår, min ven“ [1817]	178
„Mine tanker stiger op og falmer“ [1817]	178
Ozymandias [1817]	178
Til Constantia [1817]	180
„Mennesket er nu ligeglad med Himlen“ [1818]	182
Sonet („Løft ikke det maledede slør“) [1818]	182
„Ak! dette er ikke, hvad jeg troede livet var“ [1818]	182
„Åh kære Mary gid du var her“ [1818]	184
„Se, min søde søster, endnu engang daler“ [1818]	184
De to ånder — en allegori [1818]	184
Strofer skrevet i modløshed [1818]	188
Til William Shelley („Min mistede William“) [1819]	190
„Hvor bleg og kold du er i din fortvivelse“ [1819]	192
„Min kærester Mary“ [1819]	192
„Vil du glemme de lykkelige timer“ [1819]	192
Linjer skrevet under Castlereaghs regering [1819]	192
En sang til englænderne [1819]	194
Til S — th og C — gh [1819]	196
„Hvad mennesker høster på ærlig vis“ [1819]	198
Sonet: England i 1819 [1819]	198
Balladen om moderen der døde af sult [1819]	200
En ode („Rejs jer, rejs jer, rejs jer“) [1819]	204
Til natten [1819]	206
Ode til himlen [1819]	208
Ode til vestenvinden [1819]	212
Om Leonardo da Vincis Medusa [1819]	216
Om en visnet viol [1819]	218
Musik („Jeg længes efter musikken“) [1819]	220
„Kom med ud i den dybe skov“ [1819]	220
Den indiske piges sang [1819]	222
Til Sophia [1819]	222
Til — („Jeg frygter dine kys“) [1819]	224

Kærlighedens filosofi [1819]	224
Tiden for længe siden [1819]	226
Nydelsens fødsel [1819]	226
„Jeg er som en ånd der har boet“ [1819]	226
„Er i dag ikke nok“ [1819]	228
Spørgsmålet [1820]	228
Den følsomme mimose [1820]	230
En formaning [1820]	248
En vision om havet [1820]	250
Skyen [1820]	258
Til en sanglærke [1820]	262
Ode til friheden [1820]	268
Sang („Sjældent, sjældent, kommer du“) [1820]	286
„Arethusa rejste sig“ [1820]	288
Proserpines sang [1820]	292
Apollons sang [1820]	294
Pans sang [1820]	296
Ode til Napoli [1820]	298
Efterår: En sørgesang [1820]	308
Den aftagende måne [1820]	308
Frihed [1820]	310
Døden [1820]	310
Verdens vandrere [1820]	312
Sonet („I haster til graven!“) [1820]	312
Linjer til en kritiker [1820]	312
Linjer til en anmelder [1820]	314
Sørgesang for året [1821]	314
Tiden („Bundløse Hav! hvis bølger er år“) [1821]	316
Til — („Musik, når blide stemmer dør“) [1821]	316
Minde [1821]	318
Ubestandighed („Blomster der smiler i dag“) [1821]	318
En klagesang („Oh Verden! Oh liv! Oh tid!“) [1821]	320
Erindring [1821]	320
Skrevet ved efterretningen om Napoleons død [1821]	322
Sonet: Politisk storhed [1821]	324
Aziolaen [1821]	324
Til — („Når elskovsrusen er forbi“) [1821]	326
Sonet til Byron [1821]	326
Fragment om Keats [1821]	328
„Oh du udødelige guddom“ [1821]	328
Aften: Ponte al Mare, Pisa [1821]	328
Slutkoret fra Hellas [1821]	330
Til — („Ét ord er for ofte vanhelliget“) [1821]	332
Båden på Serchio [1821]	334
„Slangen er udelukket fra Paradis“ [1822]	340
Fra den magnetiske dame til sin patient [1822]	344

„Når lampen er splintret“ [1822]	346
Til Jane. Invitation [1822]	348
Til Jane. Erindring [1822]	352
Med en guitar. Til Jane [1822]	356
Til Jane („De skarpe stjerner tindrede“) [1822]	360
Linjer skrevet i Lericibugten [1822]	360
GENNEMGANG AF FIRE AF SHELLEYS ESSAY	
A Refutation of Deism	366
A Philosophical View on Reform	370
On Life	373
A Defence of Poetry	377
SHELLY SOM ANDRE SÅ HAM	
Thomas Medwin	382
Helen Shelley	383
Walter S. Halliday	384
Thomas Jefferson Hogg	384
Joseph Gibbons Merle	385
John Mackenzie Kennedy	387
Benjamin Robert Haydon	388
Thomas Love Peacock	389
Edward John Trelawny	391
Thornton Hunt	392
Leigh Hunt	393
Mary W. Shelley	395
NOTE TIL DE ENKELTE DIGTE	398
ORDLISTE	422
LITTERATUR	425
REGISTER OVER DANSKE TITLER OG ENGELSKE TITLER OG FØRSTELINJER	429

FORORD

Den her foreliggende oversættelse er en prosaoversættelse og *ikke* en gendigtning. Undtagelsesvis er der foretaget linjeombytninger, men man skulle uden vanskelighed kunne bruge oversættelsen i forbindelse med læsning af originalen. Den medtagne linjeinddeling er således under disse begrænsninger i overensstemmelse med den engelske tekst

Dette bind indeholder med enkelte undtagelser alle Shelleys korte eller kortere afsluttede digte. De engelske tekster stammer fra Hutchinsons udgave *The Complete Poetical Works* fra 1914 og er hentet fra nettet. Disse er blevet gennemset ved hjælp af moderne udgaver.

Dateringerne af digtene er med få undtagelser reduceret til et enkelt årstal og stammer alle fra de engelske udgaver.

Fodnoter angivet med *tal* er Shelleys egne og anbragt umiddelbart efter digtet.

Mary Shelleys forord til *Posthumous Poems*, 1824 og noter til *The Poetical Works*, 1839 findes uforkortet i (Hutchinson) og er citeret herfra.

Bibelcitater er fra den danske bibeloversættelse 1931/48.

De naturvidenskabelige tekstforklaringer, der går tilbage Carl Grabos pionerarbejde (1930) og senere arbejder bl.a. af P. Butter og D. Knight-Hele, hvorved mange uforståelige og 'ejendommeligt fantasifulde passager' er blevet forklaret, er med rimeligt hensyn i vid udstrækning medtaget.

Bemærk venligst: dette er ikke en udgave af Shelleys værker, men en dansk prosaoversættelse med vedlagte originaltekster.

Indledningen findes i bind 1.

Glenn Madsen 2019.

The Irisman's Song

The stars may dissolve, and the fountain of light
May sink into ne'er ending chaos and night,
Our mansions must fall, and earth vanish away,
But thy courage O Erin! may never decay.

See! the wide wasting ruin extends all around,
Our ancestors' dwellings lie sunk on the ground,
Our foes ride in triumph throughout our domains,
And our mightiest heroes lie stretched on the plains.

Ah! dead is the harp which was wont to give pleasure,
Ah! sunk is our sweet country's rapturous measure,
But the war note is waked, and the clangour of spears,
The dread yell of Sloghan yet sounds in our ears.

10

Ah! where are the heroes! triumphant in death,
Convulsed they recline on the blood sprinkled heath,
Or the yelling ghosts ride on the blast that sweeps by,
And 'my countrymen! vengeance!' incessantly cry.

Henry and Louisa*

a Poem in two parts

She died for love—and he for glory

Part the First

The Parting

Scene — England

1

Where are the Heroes? sunk in death they lie.
What toiled they for? titles and wealth and fame.
But the wide Heaven is now their canopy,
And legal murderers their loftiest name.
Enshrined on brass their glory and their shame
What though torn Peace and martyred Freedom see?
What though to most remote posterity
Their names, their selfishness for aye enscrolled,
A shuddering world's blood-boltered eyes behold,
Mocking mankind's unbettered misery;

10

Irerens sang

Stjerner kan opløse sig, og lyset kilde
kan synke ned i aldrig afsluttende kaos og nat,
vore herregårde må falde, og jorde forsvinde,
men dit mod Oh Erin! kan aldrig svækkes.

Se! den omfattende ødelæggelse breder sig alle vegne,
vore forfædres boliger ligger sunket sammen på jorden,
vore fjender rider i triumf gennem alle vore områder,
og vore mægtigste helte ligger udstrakte på sletterne.

Åh! harpen er død, som plejede at give glæde,
åh! sunket er vor yndige lands henrykte dans,
men krigssangen er vækket og klangen af spyd,
det frygtede Sloghan skrig lyder endnu i vore øre.*

10

Åh! hvor er heltene! sejrende i døden,
fortruknet hviler de på den blodstænkede hede,
mens de hylende genfærd rider på blæsten, der fejer forbi,
og uophørligt råber: „Mine landsmænd! hævn!”.

Henry og Louisa¹

et digt i to dele

Hun døde for kærligheden — og han for æren.

Første del

Afskeden

Scenen — England

1

Hvor er heltene? de ligger sunket i døden.
Hvad sled de for? titler og rigdom og berømmelse.
Men det vidtstrakte firmament er nu deres tronhimmel,
og lovlige mordere deres ophøjede navn.
Hvad hvis sønderflænget fred og martyriseret frihed ser
deres ære og skam bevaret på messing?
Hvad hvis i den fjerneste eftertid
deres navne, deres egenkærlighed for altid indskrevet,
beskues af en skælvende verden gennem blodindfiltret hår,
spottende menneskehedens uforbedrede elendighed;

10

* Sloghan: betyder 'hærråb' på gælisk.

Can this perfection give, can valour prove
One wish for others' bliss, one throb of love? . . .

2

Yet dar'st thou boast thyself superior. — Thou!
Vile worm! whom lovely woman deigns to bless,
And, meanly selfish, bask in glory's glow,
Rending the soul-spun ties of tenderness
Where all desires rise for thine happiness?
Canst thou boast thus and hope to be forgiven?
Oh! when thou startedst from her last caress,
From purest love by vulgar Glory driven, 20
Couldst thou have e'er deserved, if thou resignedst. Heaven?

[se oversættelsen overfor]

5

• • • • •
And shadowed by affection's purple wing
Bid thee forget how Time's fast footstep sped:
Would die in peace when thou wert mingled with the dead.

6

Had Glory's fire consumed each tender tie
That links to love the Heaven-aspiring soul?
Could not that voice quivering in agony.
That struggling pale resolve that dared control
Passion's wild flood when wildest it did roll. 30
Could not impassioned tenderness that burst
Cold prudery's bondage, owning all it felt —
Could not these, warrior, quench thy battle-thirst.
Nought this availed thine iron-bound breast to melt.
To make thy footsteps pause where love and freedom dwelt?

7

Yes! every soul-nerve vibrated . . . a space
Enchained in speechless awe the warrior stood.
Superior reason, Virtue, manner, grace
Claimed for a space their rights . . . in varying mood
Before her lovely eyes in thought he stood
Whilst Glory's train flashed on his mental eye 40
Which wandered wildly where the fight's red flood,

kan dette skabe fuldkommenhed, kan tapperhed bevise et eneste ønske for andres lyksalighed, en enkelt banken af kærlighed? . . .

2

Dog vover du at prale med, at du er bedre, — Du!
gemene orm! som dejlige kvinder nedværdiger sig til at velsigne,
og som nedrigt egennyttig soler sig i ærens glød,
sønderrivende de sjælsspundne bånd af ømhed,
hvor alle ønsker for din lykke opstår?
Kan du prale sådan og håbe på at blive tilgivet?
Oh! når du tager af sted fra hendes sidste kærtegn,
drevet fra den reneste kærlighed af simpel ære, 20
kunne du nogensinde have fortjent himlen, hvis du trak dig tilbage?

[Vers 3, 4 og alle linjer bortset fra de sidste tre i vers 5 mangler.*]

5

• • • • •
Og skygget af hengivenhedens skønne vinge
byder dig glemme hvordan tidens hurtige skridt ilede:
ville dø i fred når du blev blandet med de døde.

6

Havde ærens ild fortæret hvert blide bånd,
som knytter den himmelstræbende sjæl til kærlighed?
Kunne ikke den stemme, dirrende i pine,
den kæmpende blege beslutning som vover at styre
følelsens vilde strøm, når vildest den ruller,
kunne ikke lidenskabelig ømhed som sprænger 30
kold snerpetheds trældom, idet den vedkender sig alt den følte —
kunne ikke disse, kriger, slukke din kamptørst,
nytter dette intet til at smelte dit jernindbundne bryst,
til at få dine skridt til at standse, hvor kærlighed og frihed bor?

7

Ja! hver sjælsnerve vibrerede . . . en stund
stod krigeren lænket i stum ærefrygt.
Overlegen fornuft, dyd, optræden, anstand,
krævede for en stund deres ret . . . i skiftende sindsstemninger
stod han tankefuld foran hendes henrivende øjne,
medens ærens optog glimtede for hans indre blik, 40
der vandrede vildt hvor stridens røde flod,

* Da soldaten stadig bliver angrebet i vers 6, omhandler de manglende vers muligvis ligeledes dette emne (Esdaile N).

The crash of Death, the storm of Victory,
Roll round the hopes of love that only breathe to die.

8

Then she exclaimed as, love-nerved sense returned,
"Go . . . mingle in thy country's battle tide . . .
Forget that love's pale torch hath ever burned.
Until thou meet'st me clothed in Victor-pride
May guardian spirits keep thee . . . far and wide
O'er the red regions of the day-scorched zone
For glory seek . . . but here thou wilt abide, 50
Here — in this breast. Thou wilt abide alone.
I will thine empire be. My heart shall be thy throne."

9

When Princes at fair Reason's bidding bend,
Resigning power for Virtue's fadeless meed.
Or spirits of Heaven to man submission lend,
The debt of gratitude is great indeed:
In vain the heart its thankfulness to prove
Aye might attempt to do the debt away;
Yet what is this compared to Woman's love.
Dear Woman's love, the dawn of Virtue's day, 60
The bliss-inspiring beam, the soul-illuming ray?

10

Then Henry spoke as he checked the rising tear,
"That I have loved thee and must love for ever
Heaven is a witness — Heaven to whom are dear
The hearts that earthly chances cannot sever,
Where bloom the flowers that cease to blossom never.
Religion sanctifies the cause, I go
To execute its vengeance. Heaven will give
To me (so whispers hope) to quell the foe.
Heaven gives the good to conquer and to live, 70
And thou shalt next to God his votive heart receive.

11

"Say, is not he the Tyrant of the World
And are not we the injured and the brave?
Unmoved shall we behold his flag unfurled.
Flouting with impious Wing Religion's grave,

braget af død, sejrens storm ruller
omkring kærlighedens håb, som kun ånder for at dø.

8

Så udbrød hun, da den kærlighedsstyrkede forstand vendte tilbage,
„Gå . . . bland dig i dit lands krig . . .
glem at kærlighedens blege fakkel nogensinde har brændt.
Indtil du møder mig klædt i sejrspragt,
gid min skytsånd må bevare dig . . . vidt og bredt
over den dagsvedne zones røde egne,*
søg efter ære . . . men her vil du bo, 50
her – i dette bryst – vil du bo alene.
Jeg vil være dit kongerige. Mit hjerte skal være din tone.“

9

Når prinser bøjer sig for den klare fornufts befaling,
og afgiver magt for dydens uvisnelige løn,
eller himlens ånder giver mennesket ydmyghed,
er taknemmelighedsgælden i sandhed stor:
hertets forsøg på at ignorere sin
skyldige tak, vil bestandig være forgæves;
dog hvad er dette sammenlignet med kvindekærlighed,
dyrebar kvindekærlighed, gryet af dydens dag, 60
det salighedsvækkende skær, den sjælsoplysende stråle.

10

Så talte Henry, mens han standsede de frembrydende tårer,
„At jeg har elsket dig og må elske dig for evigt,
dertil er himlen vidne – himlen der har
de hjerter kær, jordiske tilfældigheder ikke kan adskille,
hvor de blomster står i flor, der aldrig ophører med at blomstre.
Religionen helliger sagen, jeg går
for at tage dens hævn. Himlen (sådan hvisker håbet)[†]
vil give til mig at knuse fjenden.
Den godes gave fra himlen er at sejre og at leve, 70
og du skal næst efter Gud modtage hans lovede hjerte.

11

„Hør, er han ikke verdens tyran[‡]
og er vi ikke de sårede og de modige?
Skal vi uberørte se hans flag folde sig ud,
håne med ugudelig vinge religionens grav,

* den subtropiske zone hvor Ægypten ligger.

[†] Religionen ... hævn: over de irreligiøse franske styrker.

[‡] verdens tyran: Napoleon.

Triumphant gleaming o'er the passive wave,
Nor raise an arm, nor one short pleasure yield
The boon of immortality to save?
Hope is our tempered lance, faith is our shield;
Conquest or death for these wait on the gory field. 80

12

"Even at that hour when hostile myriads clash
And terrible death shakes his resistless dart.
Mingling wild wailings with the battle crash.
Then thou and Heaven shall share this votive heart;
When from pale dissolution's grasp I start
(If Heaven so wills) even then will I be thine,
Nor can the whelming tomb have power to part
From all it loves a heart that loves like mine.
From thee — round whom its hopes, its joys, its fears entwine."

13

A sicklier tint crept o'er Louisa's cheek . . . 90
"But thou art dearer far to me than all
That fancy's visions feign, or tongue can speak.
Yes! may I die, and be that death eternal,
When other thoughts but thee my soul enthrall.
The joys of Heaven I prize thee far above,
Thee, dearest, will my Soul its Saviour call.
My faith is thine . . . my faith-gained heaven, thy love;
My Hell, when cruel fates thee from these arms remove.

14

"Farewell" . . . she spoke. The warrior's war-steeled breast.
Quivering in feeling's agonized excess, 100
Scarce drew its breath, to sickness oppressed
By mingled self-reproach and tenderness;
He dared not speak, but rushed from her caress.
The sunny glades; the little birds of spring
Twittering from every garlanded recess,
Returning verdure's joy that seemed to sing
Whilst woe with stern hand smote his every mental string;

15

The fragrant dew-mists from the Ivied thorn
Whose form o'ershadowed love's most blissful bower,
Where oft would fly the tranquil time of morn, 110
Or swifter urge its flight dear evening's power.
When purple twilight in the East would lower

triumferende skinne over den passive bølge,
 heller ikke løfte en arm eller give afkald på en kortvarig
 fornøjelse for at frelse udødelighedens gave?
 Håbet er vores hærdede lanse, troen er vort skjold;
 disses sejr eller død venter på den blodige mark. 80

12

„Netop i den stund hvor fjendtlige myriader støder sammen
 og forfærdelig død ryster sin uimodståelige pil,
 blandende vild jamren med kampbraget,
 skal du og himlen dele dette lovede hjerte.
 Når jeg står op fra den blege opløsnings greb
 (hvis himlen så vil), selv da vil jeg være din,
 heller ikke kan den tildækkede grav have magt til at skille,
 fra alt det elsker, et hjerte, der elsker som mit, fra dig —
 omkring hvem dets håb, dets glæder, dets frygt slynger sig.“

13

Et sygeligere farve krøb over Louisas kind . . . 90
 „Men du er langt kærere for mig end alt,
 hvad fantasiens syner forestiller sig, eller ord kan sige.
 Ja! gid jeg må dø og være den evige død,
 når andre tanker end om dig træl binder min sjæl.
 Jeg priser dig langt over himlens glæder,
 dig, kæreste, vil min sjæl kalde sin frelser. Min tro er din . . .
 min tros vundne himmel din kærlighed; mit helved,
 når grusomme skæbnegudinder fjerner dig fra disse arme.

14

„Farvel.“ . . . sagde hun. Krigerens krigs-stålhærdede bryst,
 dirrende i følelsens pinefulde overflod, 100
 drog næppe ånde, knuget til sygelighed
 af blandet selvbekendelse og ømhed;
 han vovede ikke at tale, men fór bort fra hendes kærtegn.
 De solbeskinnede lysninger; forårets små fugle,
 kviddrende fra enhver blomsterkranset afkrog,
 som syntes at besynge det tilbagevendende grønne løvs glæde,
 mens elendighed med streng hånd anslår alle hans sinds strenge;

15

De vellugtende dugtåger fra den vedbendklædte tjørn
 hvis skikkelse overskygger kærlighedens lykkeligste hytte,
 hvor ofte morgenens rolige tid ville flyve af sted, 110
 eller den dyrebare aftentime hurtigere skynde på sin flugt,
 når purpurfarvet tusmørke i øst ville dale

And the amorous starbeam kiss the loveliest form
That ever bruised a pleasure-fainting flower,
Whose emanative eyebeam, thrilling, warm
Around her sacred presence shed a rapturing charm;

16

Each object so beloved, each varied tone
Of heavenly feeling that can never die,
Each little throb his heart had ever known
Impetuous rushed on fainting memory. 120
Yet not alone for parted extacy.
To which he now must bid a long adieu,
Started the bitter tear or burst the sigh;
In all the pangs that, spite concealment, grew
O'er his Louisa's peace, a deeper soul-pang drew.

17

The balmy breath of soul-reviving dawn
That kissed the bosom of the waveless lake,
Scented with spring-flowers, o'er the level lawn
Struck on his sense, to woe scarce yet awake. 130
He felt its still reproach, the upland brake
Rustled beneath his war-steed's eager prance.
Hastening to Egypt's shore his way to take,
But swifter hastening to dispel the trance
Of grief, he hurried on, smothering the last sad glance.

18

Sweet flower! in dereliction's solitude
That scatterest perfume to the unheeding gale
And in the grove's unconscious quietude
Murmurest (thyself scarce conscious) thy sad tale —
Sure it is subject for the Poet's wail,
Though faint, that one so worthy to be prized, 140
The fairest flower of the loveliest vale
To withering Glory should be sacrificed.
That hides his hateful form in Virtue's garb disguised.

19

Religion! hated cause of all the woe
That makes the world this wilderness. Thou spring
Whence terror, pride, revenge and perfidy flow, —
The curses, which thy pampered minions bring
On thee shall Virtue's votary fear to fling?
And thou, dear Love! thy tender ties to sever,
To drown in shouts thy bliss-fraught murmuring 150

og den kælne stjernestråle kysse den dejligste skikkelse,
 som nogensinde kvæstede en nydelsessmægtende blomst,
 hvis lysende øjenstråle, frydefuld varm,
 kastede et betagende trylleri omkring hendes hellige person;

16

Hver genstand så højt elsket, hver skiftende tone
 af himmelsk følelse som aldrig kan dø,
 hver lille banken, hans hjerte nogensinde havde kendt,
 vældede voldsomt frem i hans udmattede erindring. 120
 Dog ikke alene for mistet henrykkelse,
 til hvilken han nu må byde et langt adjø,
 randt den bitre tåre eller brød sukket frem;
 thi i al smerten som, på trods af fortielse, voksede
 over hans Louisas fred, viste der sig en dybere sjælekval.

17

Det sjælsoplivende daggrys balsamiske åndedrag
 som kyssede den bølgefri søs barm,
 fyldt med vellugt fra den flade engs forårsblomster,
 ramte hans sanser, endnu næppe vågne til at sørge. 130
 Han følte dets stille bebrejdelse, bakkelandets busk
 raslede under hans stridshingst ivrige dansen.
 Med hast på vej mod Ægyptens kyst
 og med større hast fordrivende sorgens trance,
 ilede han af sted, og kvalte det sidste bedrøvede blik.

18

Du yndige blomst! i forladthedens ensomhed,
 som spreder liflig duft til den upåagtende blæst
 og i lundens ubevidste hvile (næppe
 dig selv bevidst) mumler din triste fortælling —
 sandelig er det et emne for digterens klagen, 140
 skønt sagte, at en så værdig til at blive priset,
 den dejligste dals skønneste blomst,
 skulle blive ofret til den ødelæggende ære,
 som skjuler sin afskyelige skikkelse forklædt i dydens dragt.

19

Religion! forhadte årsag til al den ulykke
 der gør verden til denne ødemark. Du kommer
 hvorfra skræk, stolthed, hævn og falskhed strømmer, —
 skal dydens tilbedere frygte at kaste forbandelserne,
 som dine forvante yndlinge bringer, på dig?
 Og du, højt elskede, at overskære dine blide bånd,
 at drukne din lyksalighedssvangre mumlen i råb, 150

Ceaseless shall selfish Prejudice endeavour?
Shall she succeed? — oh no, whilst I live, never, never!

20

For by the wrongs that flaming deep
Within this bosom's agony.
That dry the source whence others weep,
I swear that thou shalt die!

Part Second

The Meeting

Scene — Egypt

1

'Tis night . . . No planet's brilliance dares to light
The dim and battle-blushing scenery.
Friends, mixed with foes, urge unremitting fight
Beneath War's suffocating canopy, 160
And, as sulphureous meteors fire the sky,
Fast flash the deathful thunderbolts of War,
Whilst groans unite in frightful harmony,
And wakened vultures shrieking from afar
Scent their half-murdered prey amid the battle's jar.

2

Now had the Genius of the south, sublime
On mighty Atlas' tempest-cinctured throne,
Looked over Afric's desolated clime,
Deep wept at slavery's everlasting moan; 170
And his most dear-beloved nation's groan.
The Boreal whirlwind's shadowy wings that sweep
The veinèd bosom of the northern world
That hears contending thunders on the deep,
Sees hostile flags on Egypt's strand unfurled,
Brings Egypt's faintest groan to waste and ruin hurled.

3

Is this then all that sweeps the midnight sand?
Tells the wild blast no tales of deeper woe?

skal egennyttig fordom uophørligt bestræbe sig på dét?
Skal det lykkes hende? . . . oh nej, ikke mens jeg lever, aldrig, aldrig!*

20

For ved uretten, der flammer dybt
i denne barms kval,
som udtørrer kilden hvoraf andre græder,
sværger jeg, at du skal dø!

Anden del

Mødet

Scenen – Ægypten

1

Det er nat . . . Ingen planets stråleglans vover at oplyse
det dunkle og kamprødmende sceneri,
venner blandet med fjender ægger til uafbrudt strid
under krigens kvælende hvælving, 160
og som svovlede meteorer der tænder himlen,
binker krigens dødelige tordenkiler hurtigt,
medens stønnen forenes i en frygtelig harmoni,
og vækkede gribbe, der skriger i det fjerne,
vejrer deres halvt myrdede bytte midt i kampens skurren.

2

Nu havde sydens skytsånd, sublim
på mægtige Atlas' stormomspændte trone,†
set ud over Afrikas trøstesløse egn,
grædt dybt over slaveriets evige jamren;
og hans kæreste højt elskede nationer stønner over 170
den borealske hvirvelvinds skyggefulde vinger, der fejrer
det årede bryst i den sydlige verden,‡
der hører dystende torden på dybet,
ser fjendtlige flag foldet ud på Ægyptens strand,
bringer Ægyptens svageste støn, udstødt over ødelæggelse og ruin.

3

Er dette så alt der fejrer midnatssandet?
Fortæller det vilde vindstød ingen fortælling om dybere ve?

* hende: fordom, religionen.

† Atlas: bjergkæden i Marocco.

‡ borealske ... vinger: nordlige. Den engelske og franske flåde der iler sydpå for at kontrollere den hurtigste rute til Indien (Hopkins). – årede bryst: Nildeltaet

Does war alone pollute the unhappy land?
No — the low, fluttering and the hectic glow
Of hope, whose sickly flowret scarce can blow, 180
Chilled by the ice-blast of intense despair,
Anguish that dries the big tear ere it flow.
And maniac love, that sits by the beacon's glare
With eyes on nothing fixed, dim like a mist-clothed star.

4

No fear save one could daunt her. — Ocean's wave,
Bearing Britannia's hired assassins on
To victory's shame or an unhonored grave,
Beheld Louisa, mid an host, alone:
The womanly dress that veiled her fair form's gone,
Gone is the timid wandering of her eye; 190
Pale firmness nerved her anguished heart to stone;
The sense of shame, the flush of modesty,
By stern resolve were quenched or only glowed to die.

5

"Where is my love! — my Henry — is he dead?"
Half-drowned in smothered anguish wildly burst
From her parched lips — "is my adored one dead?
Knows none my Henry? War! thou source accurst
In whose red blood I see these sands immerst,
Hast thou quite whelmed compassion's tearful spring
Where thy fierce tide rolls to slake Glory's thirst? 200
Perhaps thou. Warrior, some kind word dost bring
From my poor Henry's lips when Death its shade did fling."

6

A tear of pity dimmed the Warrior's gaze.
"I know him not, sweet maiden, yet the fight,
That casts on Britain's fame a brighter blaze,
Should spare all yours, if ought I guess aright.
But ah! by yonder flash of sulphurous light
The dear-loved work of battle has begun.
Fame calls her votaries." He fled. The night
Had far advanced before the fray was done; 210
Scarce sunk the roar of war before the rising Sun.

7

But sight of wilder grief where slept the dead
Was witnessed by the morn's returning glow,
When frantic o'er the waste Louisa sped

Besmudser krig alene det ulykkelige land?
 Nej — håbets sagte blafrende og hektiske glød,
 hvis sygelige småblomst næppe kan blomstre, 180
 kølnet af den intense fortvivlelses isvind;
 pine som tørrer den store tåre, før den flyder,
 og afsindig kærlighed som sidder ved fyrtårnets skær
 med øjne fæstnet på ingenting, matte som en tågeklædt stjerne.

4

Ingen frygt bortset fra en eneste kunne kue hende. — Havets bølge,
 der bar Britanniens lejede mordere af sted
 til sejrens skam eller en uhædret grav,
 så Louisa alene midt i en hær.
 Kvindetøjet som slørede hendes skønne skikkelse er borte,
 borte er hendes øjes frygtsomme vandring; 190
 bleg fasthed styrkede hendes forpinte hjerte til sten;
 følelsen af skam, rødmen af beskedenhed,
 var slukket ved streng beslutsomhed eller glødede kun for at dø.

5

„Hvor er min elskede — min Henry — er han død?“
 Bryder vildt frem fra hendes udtørrede læber,
 halvt druknet i kvalt pine — „er min tilbedte død?
 Kender ingen min Henry? Krig! du fordømte kilde
 i hvis røde flod jeg ser disse sandstrande nedsænket,
 har du ganske overskyldet medlidenhedens tårefulde væld,
 der hvor din voldsomme strøm ruller for at slukke ærens tørst? 200
 Måske du, kriger, bringer et eller andet venligt ord
 fra min stakkels Henrys læber, da døden kastede sin skygge.“

6

En medynks tåre slørede krigerens blik.
 „Jeg kender ham ikke, yndige pige, dog striden
 som kaster et mere strålende skær over Britanniens ry,
 burde skåne alt dit, hvis jeg gætter rigtigt.
 Men åh! ved hint glimt af svovlet lys
 er det kærtelskede arbejde begyndt.
 Berømmelse kalder på sine dyrkere.“ Han hastede bort.
 Natten var langt fremskreden før kampen var forbi; 210
 krigens drøn sank næppe før den opgående sol.

7

Men synet af vildere sorg hvor de døde sov,
 blev bevidnet af morgenens tilbagevendende glød,
 da Louisa ude af sig selv fór hen over det øde land

To drink her dying lover's latest vow:
Sighed mid her locks the sea-gales as they blew
Bearing along faint shrieks of dying men,
As if they sympathized with her deep woe;
Silent she paused a space, and then again
New nerved by fear and hope sprang wild across the plain.

8

See where she stops again! . . . a ruin's shade
Darkens his fading lineaments, his cheek
On which remorseful pain is deep portrayed
Glares, death-convulsed and ghastly. Utterings break —
Shuddering, unformed — his tongue essays to speak.
Thus low he lies! poor Henry! where is now
Thy dear, deserted love? Is there no friend
To bathe with tears that anguish-burning brow,
None comfort in this fearful hour to lend,
When to remorseful grief thy parting spirits bend? 230

9

Yes! pain had steeped each dying limb in flame,
When mad with mingled hope and pale dismay
Fleet as the wild deer his Louisa came,
Nerved by distraction. — A pale tremulous ray
Flashed on her eyes from the expiring day.
Life for a space rushed to his fainting breast.
The breathing form of love-entwined clay,
In motionless rapture, pale Louisa prest
And, stung by maddening hope, in tears her bliss exprest.

10

Yet was the transport wavering . . . the dew 240
Of bodily pain that bathed his pallid brow.
The pangs that through his anguished members flew,
Though half subdued by Love's returning glow.
Doubt, mixed with lingering hope, must needs bestow.
Then she exclaimed — "Love, I have sought thee far;
Whence our own Albion's milder sea gales blow
To this stern scene of fame-aspiring war;
Through waves of danger past thou wert my polar star.

11

Live then, dear source of life! and let the ray 250
Which lights thy kindling eyebeam softly speak
That thou hast loved when I was far away —

for at drikke sin døende elskers sidste løfte:
 de blæsende havbriserne sukkede mellem hendes lokker,
 og bar svage skrig af dødende mænd afsted,
 som om de følte med hendes dybe ulykke.
 Tavs standsede hun en stund og sprang så,
 på ny styrket af frygt og håb, ustyrlig hen over sletten. 220

8

Se hvor hun stopper igen! . . . en ruins skygge
 mørkner hans falmende træk, hans kind,
 på hvilken angerfuld pine er dybt skildret,
 skinner dødsfortruknet og uhyggelig. Brudte lyde —
 skælvende, formløse — hans tunge forsøger at tale.
 Der ligger han strakt til jorden, arme Henry! hvor er nu
 din kære, forladte elskede? Er der ingen ven
 til at bade den smerte-brændende pande med tåre,
 til at give dig trøst i denne frygtelige time,
 når dine døende livsånder bøjer sig for angerfuld sorg? 230

9

Ja! smerte havde dryppet hvert døende lem i ild
 da gal af blandet håb og bleg modløshed,
 hastig som den sky hjort, hans Louisa kom
 styrket af uroen. — Den døende dags
 blege sitrende stråle glimtede i hendes øjne.
 Livet brusede et øjeblik i hans afmægtige bryst.
 I ubevægelig fryd pressede Louisa
 det kærlighedsindflettede lers åndende skikkelse til sig
 og udtrykte, stukket af vanvittigt håb, sin lyksalighed med tårer.

10

Dog flakkede henrykkelsen . . . duggen 240
 fra kropslig smerte som badede hans blege pande,
 jagene som fløj gennem hans forpinte lemmer,
 skønt halvt undertrykt af kærlighedens tilbagevendende glød,
 må nødvendigvis skabe tvivl blandet med dvælende håb.
 Så udbrød hun: — „Elskede, jeg har søgt dig overalt,
 fra hvor vor egen Albions mildere havbriser blæser
 til denne ry-stræbende krigs barske skueplads;
 gennem svundne fares bølger var du min polarstjerne.

11

„Lev da, kære livets kilde! og lad strålen,
 som oplyser dit tindrende øje, blidt sige 250
 at du har elsket, da jeg var langt borte —

Yet thou art pale. Death's hectic lights thy cheek.
Oh! if one moment fate the chain should break
Which binds thy soul unchangeably to mine!
Another moment's pause . . . fate dare not wreak —
Another moment . . . I am ever thine!
Love, turn those eyes on me! ah, death has dimmed their shine.”

12

Ceased her voice. The accents mild
In frightful stillness died away,
More sweet than Memnon's plainings wild 260
That float upon the morning ray
Died every sound, . . . save when
At distance o'er the plain
Britannia's legions swiftly sweeping,
Glory's ensanguined harvest reaping,
Mowed down the field of men,
And the silent ruins, crumbling nigh
With echoes low prolonged the cry
Of mingled defeat and victory.

13

More low, more faint, yet far more dread 270
Arose the expiring warrior's groan;
Stretched on the sand, his bloody bed,
In agonized death was Henry laid
But he did not fall alone —
Why then that anguished sigh
Which seems to tear the vital tie
Fiercer than death, more fell
Than tyranny, contempt or hate?
Why does that breast with horror swell
Which ought to triumph over fate? 280
Why? ask the pallid, griefworn mien
Of poor Louisa, let it speak:
But her firm heart would sooner break
Than doubt the soul where love had been.

14

Now, now he dies! his parting breath,

dog du er bleg. Dødens tæring oplyser din kind.
 Oh! hvis skæbnen et øjeblik skulle bryde kæden,
 som uforanderligt binder din sjæl til min!
 Tøv endnu et øjeblik . . . skæbnen vover ikke at tilintetgøre —
 Endnu et øjeblik jeg er din for evigt!
 Elskede, ret de øjne mod mig! åh, døden har svækket deres glans.“

12

Hendes ord forstummede. Den milde stemme
 døde hen i forfærdende stilhed,
 mere blid end Memnons vilde klage,* 260
 der svæver på morgenstrålen.
 Enhver lyd døde . . . bortset fra når
 i det fjerne over sletten
 Britanniens hærskarer hurtigt fejende,
 høstende ærens blodige afgrøde,
 mejede marken af mænd ned,
 og de tavse ruiner, der smuldrede nærved,
 forlængede med sagte ekkoer råbet
 af blandet nederlag og sejr.

13

Mere sagte, mere svagt dog langt mere frygteligt 270
 steg den udåndende krigers stønnen;
 udstrakt på sandet, hans blodige seng,
 var Henry lagt i kvalfuld død
 men han faldt ikke alene —
 hvorfor så det forpinte suk
 som syntes at flænge det livskraftige bånd,
 voldsommere end døden; mere grum
 end tyranni, foragt eller had?
 Hvorfor svulmer det bryst af rædsel
 som burde triumfere over skæbnen? † 280
 Hvorfor? Spørg stakkels Louisas blege,
 sorghærgede ansigt, lad det tale:
 Men hendes standhaftige hjerte ville snarere briste
 end tvivle på sjælen, hvor kærlighed har været.‡

14

Nu, nu dør han! hans sidste åndedrag,

* Memnon: Memnon-støtterne kaldes to 20 m høje kolossalbilledstatuer beliggende ved Nilbredden. Ved daggry frembringer den ene statue en tone; man mente det var Memnon der hilste sin Mor Eos, morgenrøden. Fugtighed kondenseret i løbet af natten fordampede gennem en revne i statuen. Lyden forsvandt ved en restaurering omk. 200 e.Kr.

†† Henry tvivler på at det evige liv.

‡ 'End at tvivle på at sjælen eksisterer, når man har oplevet kærligheden'.

The sulphurous gust of battle bears.
The shriek, the groan, the gasp of death
Unmoved, Louisa hears,
And a smile of triumph lights her eye
With more than mortal radiancy. 290
Sacred to Love a deed is done! —
Gleams through battle-clouds the Sun,
Gleams it on all that's good and fair
Stretched on the Earth to moulder there.
Shall Virtue perish? No;
Superior to Religion's tie,
Emancipate from misery,
Despising self, their souls can know
All the delight love can bestow
When Glory's phantom fades away 300
Before Affection's purer ray.
When tyrants cease to wield the rod
And slaves to tremble at their nod.

15

There near the stunted palms that shroud
The spot from which their spirits fled
Shall pause the human hounds of blood
And own a secret dread;
There shall the victor's steel-clad brow,
Though flushed by conquest's crimson glow.
Be changed with inward fear; 310
There, stern and steady by long command,
The pomp-fed despot's sceptered hand
Shall shake as if death were near,
Whilst the lone captive in his train
Feels comfort as he shakes his chain.

The stanza of this Poem is radically that of Spencer altho' I suffered myself at the time of writing it to be led into occasional deviations. These defects I do not alter now, being unwilling to offer any outrage to the living portraiture of my own mind; bad as it may be pronounced.

Revenge

'Ah! quit me not yet, for the wind whistles shrill,
Its blast wanders mournfully over the hill,

bæres af kampens svovlede vindstød.
 Skriget, stønnet, dødens gisp
 hører Louisa uberørt,
 og triumfens smil oplyser hendes øje
 med mere end jordisk stråleglans. 290
 En handling viet til kærlighed er udført! — *
 Solen glimter gennem kampskyerne,
 glimter på alt som er godt og skønt
 udstrakt på jorden for at smuldre der.
 Skal dyden gå til grunde? Nej;
 hævet over religionens bånd,
 frigør den for elendighed,
 idet de ringeagter samme, kan deres sjæle opleve†
 al den fryd kærlighed kan skænke,
 når ærens fantom falmer 300
 foran hengivenhedens renere stråle,
 hvor tyranner holder op med at bruge staven
 og slaver at bæve for deres nik.

15

Dér nær de forkrøblede palmetræer som omgiver
 stedet, hvorfra deres ånder drog bort,
 skal blodets menneskehunde standse
 og kendes ved en hemmelig rædsel.
 Dérs skal sejrherrens ståklædte pande,
 skønt rødmet af erobringens dybe glød,
 forandres af indre frygt. 310
 Dérs, streng og rolig af lang tid som befalende,
 skal den pragtfodrede despots besceptrede hånd
 ryste, som om døden var nær,
 medens den ensomme fange i hans følge
 føler trøst mens han ryster sine lænker.

¹ Strofeformen i dette Digt er grundlæggende den spenserske, skønt, da jeg skrev det, tillod jeg mig at blive fristet til lejlighedsvisse afvigelser. Disse mangler vil jeg ikke udbedre nu, eftersom jeg er uvillig til at krænke det levende portræt af mit eget sind; hvor dårligt det end måtte være blevet skildret.

Hævn

„Åh! gå ikke fra mig endnu, for vinden fløjter skingert,
 dens vindstød vandrer sørgmodigt over bakken,

* Louisa begår selvmord.

† Dyden er hævet over religionens bånd, dvs. ægteskabet, og dermed den elendighed, der kommer af det, da Henry og Louisa ringeagter religionen, „kan deres sjæle opleve ...”

REVENGE

The thunder's wild voice rattles madly above,
You will not then, cannot then, leave me my love.' —

'I must dearest Agnes, the night is far gone —
I must wander this evening to Strasburg alone,
I must seek the drear tomb of my ancestors' bones,
And must dig their remains from beneath the cold stones.

'For the spirit of Conrad there meets me this night,
And we quit not the tomb till dawn of the light, 10
And Conrad's been dead just a month and a day!
So farewell dearest Agnes for I must away; —

'He bid me bring with me what most I held dear,
Or a month from that time should I lie on my bier,
And I'd sooner resign this false fluttering breath,
Than my Agnes should dread either danger or death,

'And I love you to madness my Agnes, — I love,
My constant affection this night will I prove,
This night will I go to the sepulchre's jaw
Alone will I glut its all-conquering maw.' — 20

'No! no loved Adolphus thy Agnes will share,
In the tomb all the dangers that wait for you there,
I fear not the spirit, — I fear not the grave,
My dearest Adolphus I'd perish to save —

'Nay seek not to say that thy love shall not go,
But spare me those ages of horror and woe,
For I swear to thee here that I'll perish ere day,
If you go unattended by Agnes away.' —

The night it was bleak the fierce storm raged around,
The lightning's blue fire-light flashed on the ground; 30
Strange forms seemed to flit, — and howl tidings of fate,
As Agnes advanced to the sepulchre gate. —

The youth struck the portal, — the echoing sound
Was fearfully rolled midst the tombstones around,
The blue lightning gleamed o'er the dark chapel spire,
And tinged were the storm clouds with sulphurous fire.

Still they gazed on the tombstone where Conrad reclined,
Yet they shrank at the cold chilling blast of the wind,

tordenens vilde stemme rumler vanvittig ovenover,
så du vil ikke, kan så ikke, forlade mig nu min elskede. —”

„Jeg må, kære Agnes, natten er længst forbi —
jeg må denne aften vandre til Strasburg alene,
jeg må søge mine forfædres knoglers triste grav,
og må grave deres jordiske rester op fra under de kolde sten.

„For Conrads ånd møder mig der denne nat,
og vi går ikke fra graven før lyset bryder frem, 10
og Conrad har været død blot en måned og en dag!
Så farvel kæreste Agnes for jeg må afsted; —

„Han byder mig tage det med, jeg mest har kært,
ellers skal jeg ligge på min ligbåre om en måned,
og jeg ville hellere opgive dette falske flagrende åndedrag,
end at min Agnes skulle frygte enten fare eller død,

„Og jeg elsker dig til vanvid, min Agnes, — jeg elsker,
min varige hengivenhed vil jeg bevise denne nat,
denne nat vil jeg gå til gravkammeret gab,
alene vil jeg mætte dets altbesejrende bug” — 20

„Nej! nej elskede Adolfo, i graven vil din Agnes
dele alle de farer, som venter dig der,
jeg frygter ikke ånden, — jeg frygter ikke graven,
jeg ville dø for at redde min kæreste Adolphus —

„Nej, sig ikke, at din elskede ikke skal tage afsted,
men skån mig for de evigheder af rædsel og ve,*
for jeg sværger for dig her, at jeg vil dø før det bliver dag,
hvis du drager bort uden din Agnes.”—

Natten var dystert og det voldsomme uvejr rasede rundt om,
lynenes blå lysskær blinkede på jorden; 30
sælsomme skikkelser syntes at flakse, — og hyle skæbnetidender,
da Agnes nærmer sig gravkammerets indgang. —

Ynglingen slog på porten, — den rungende lyd
blev frygtindgydende rullet omkring mellem gravstenene,
det blå lyn glimtede over det mørke kapels spir,
og uvejrsskyer farvedes af svovlet ild.

Stedse stirrede de på gravstenen, hvor Conrad hvilede,
dog gyste de ved vindens kolde isnende stød,

* hvor hun venter på Adolfo

When a strange silver brilliance pervaded the scene,
And a figure advanced — tall in form — fierce in mien. 40

A mantle encircled his shadowy form,
As light as a gossamer borne on the storm,
Celestial terror sat throned in his gaze,
Like the midnight pestiferous meteor's blaze. —

SPIRIT

'Thy father, Adolphus! was false, false as hell,
And Conrad has cause to remember it well;
He ruined my Mother, despised me his son,
I quitted the world ere my vengeance was done.

'I was nearly expiring — 'twas close of the day, —
A demon advanced to the bed where I lay, 50
He gave me the power from whence I was hurled,
To return to revenge, to return to the world. —

'Now Adolphus I'll seize thy best loved in my arms,
I'll drag her to Hades all blooming in charms,
On the black whirlwind's thundering pinion I'll ride,
And fierce yelling fiends shall exult o'er thy bride.' —

He spoke, and extending his ghastly arms wide,
Majestic advanced with a swift noiseless stride;
He clasped the fair Agnes — he raised her on high,
And cleaving the roof sped his way to the sky. 60

All was now silent, — and over the tomb,
Thicker, deeper, was swiftly extended a gloom,
Adolphus in horror sank down on the stone,
And his fleeting soul fled with a harrowing groan.

Song

Come — ! sweet is the hour,
Soft Zephyrs breathe gently around,
The anemone's night-boding flower,
Has sunk its pale head on the ground.

da en sælsom sølvstråleglans gennemtrængte stedet,
og en form kom frem — høj af skikkelse — barsk af mine. 40

En kappe omgav hans skyggefulde skikkelse,
så let som et spindelvæv båret på stormen,
himmelsk rædsel sad tronet i hans blik,
lig midnatsmeteorens pestebefængte brand. —

ÅNDEN.

„Din fader, Adolfo! var falsk, falsk som helved,
og Conrad har grund til at huske det godt;
han ødelagde min mor, foragtede mig, hans søn,
jeg forlod verden, før jeg tog min hævn.

„Jeg var næsten udåndet — det var ved dagens slutning, —
en dæmon nærmede sig til sengen hvor jeg lå, 50
han gav mig magt, så jeg kunne kastes ud
og vende tilbage for at hævne, vende tilbage til verden, —

„Nu, Adolfo, vil jeg tage din højest elskede i mine arme
og trække hende helt blomstrende af ynde ned til Hades,
jeg vil ride på den sorte hvirvelvinds tordnende vinge,
og vildt skrålende djævlé skal juble over din brud.“ —

Sagde han, og kom majestætisk nærmere med hastige
lydløse skridt, vidt udbredende sine uhyggelige arme;
han omfavnede den fagre Agnes — han løftede hende højt op,
og idet han kløvede taget, fór afsted til himlen. * 60

Alt var nu stille, — og over graven,
tættere, dybere, blev et mørke hurtigt udbredt;
Adolphus sank i rædsel ned på stenen, og hans
henfarende sjæl fór bort med en sindsoprivende stønnen.

Sang

Kom — ! skøn er timen,[†]
den milde Zefyr ånder blidt overalt,
anemonens natvarslende blomst,
har sænket sit blege hoved mod jorden.

* Tilsyneladende et tidligt eksempel på Shelleys omvurdering af den gængse symbolisme: i stedet for at fare til Hades farer dæmonen til himmels (Hopkins 2).

† — :Harriet Grove.

'Tis thus the world's keenness hath torn,
 Some mild heart that expands to its blast,
 'Tis thus that the wretched forlorn,
 Sinks poor and neglected at last. —

The world with its keenness and woe,
 Has no charms or attraction for me, 10
 Its unkindness with grief has laid low
 The hear which is faithful to thee.

The high trees that wave past the moon,
 As I walk in their umbrage with you,
 All declare I must part with you soon,
 All bid you a tender adieu! —

Then — ! dearest farewell,
 You and I love, may ne'er meet again;
 These woods and these meadows can tell
 How soft and how sweet was the strain. —

“How eloquent are eyes!”

How eloquent are eyes!
 Not the rapt Poet's frenzied lay,
 When the soul's wildest feelings stray,
 Can speak so well as they.
 How eloquent are eyes!
 Not music's most impassioned note
 On which love's warmest fervours float
 Like they bid rapture rise.

Love! look thus again,
 That your look may light a waste of years, 10
 Darting the beam that conquers cares
 Through the cold shower of tears!
 Love! look thus again,
 That Time the victor as he flies
 May pause to gaze upon thine eyes,
 A victor then in vain! —

Yet no! arrest not Time,
 For Time, to others dear, we spurn;
 When Time shall *be* no more we burn
 When Love meets full return. 20

Det er sådan verdens skarphed har sønderrevet
 et nænsomt hjerte, der åbner sig for dens vindstød,*
 det er sådan den stakkels ulykkelige,
 til sidst synker fattig og overset. —

Verden med dens skarphed og smerte,
 har ingen fortryllelser eller tiltrækning for mig, 10
 dens uvenlighed har med sorg
 strakt hjertet til jorden, som er tro mod dig.

De høje træer som bølger forbi månen,
 mens jeg går sammen med dig i deres skygge,
 erklærer alle, at jeg snart må skilles fra dig,
 alle byder dig et ømt adjø! —

Så — ! kæreste, farvel,
 du og jeg, elskede, mødes måske aldrig igen;
 disse skove og disse enge kan fortælle
 hvor blid og hvor skøn sangen var.

„Hvor veltalende er ikke øjne!”

Hvor veltalende er ikke øjne!
 Den henrevne digters ubændige vers,
 når sjælens vildeste følelser forvilder sig,
 kan ikke tale som dem.
 Hvor veltalende er ikke øjne!
 Musikkens mest lidenskabelige tone,
 på hvilken kærlighedens varmeste gløder svæver,
 byder ikke, ligesom de gør, henrykkelsen vokse.

Elskede! se sådan på mig igen,
 så dit blik kan oplyse et øde af år, 10
 og sende strålen der overvinder bekymringer
 gennem den kolde byge af tårer!
 Elskede! se sådan på mig igen,
 så tiden, sejrherren, der flyver afsted
 kan standse for at stirre på dine øjne,
 og så forgæves være sejrherre! —

Dog nej! stands ikke tiden,
 for tiden, dyrebar for andre, vrager vi;
 vi brænder efter at tiden ikke mere vil *være til*,
 når kærligheden møder fuld gengældelse. 20

* Plinius siger at denne blomst kun åbner sine kronblade når vinden blæser, deraf navnet *vindblomst*, anemone (Longman 1).

Ah no! arrest not Time,
Fast let him fly on eagle wing
Nor pause till Heaven's unfading spring
Breathes round its holy clime.

Yet quench that thrilling gaze
Which passionate Friendship arms with fire,
For what will eloquent eyes inspire
But feverish, false desire?
Quench then that thrilling gaze,
For age may freeze the tremulous joy, 30
But age can never *love* destroy.
It lives to better days.

Age cannot love destroy.
Can perfidy then blight its flower
Even when in most unwary hour
It blooms in fancy's bower?
Age cannot love destroy.
Can slighted vows then rend the shrine
On which its chastened splendours shine
Around a dream of joy? 40

Song

To —

Ah! sweet is the moonbeam that sleeps on yon fountain,
And sweet the mild rush of the soft-sighing breeze,
And sweet is the glimpse of yon dimly-seen mountain,
'Neath the verdant arcades of yon shadowy trees.

But sweeter than all was thy tone of affection,
Which scarce seemed to break on the stillness of eve;
Though the time it is past! — yet the dear recollection,
For aye in the heart of thy — must live.

Yet he hears thy dear voice in the summer winds sighing,
Mild accents of happiness lisp in his ear, 10
When the hope-wingèd moments athwart him are flying,
And he thinks of the friend to his bosom so dear. —

And thou, dearest friend, in his bosom for ever
Must reign unalloyed by the fast-rolling year;

Åh nej! stands ikke tiden,
lad ham flyve hurtigt på ørnevinge
heller ikke standse før himlens uvisnelige forår
ånder overalt i dens hellige land.

Dog sluk det betagende blik
som lidenskabeligt venskab væbner med ild,
for hvad vil udtryksfulde øjne vække
andet end feberagtigt, falsk begær?
Sluk da det betagende blik,
for årene kan fryse den skælvende glæde, 30
men årene kan aldrig udslette *kærlighed*.
Den lever til bedre dage.

Årene kan ikke udslette kærlighed.
Kan da troløshed fordærve dens blomst
selv når i den det mest ubesindige øjeblik,
blomstrer i fantasiens bolig?
Årene kan ikke udslette kærlighed.
Kan da ringeagtede løfter sønderrive altret
på hvilket dens tugtede glans skinner 40
omkring en drøm om glæde?

Sang

Til —

Åh, skøn er månestrålen, der sover på hin kilde,
og skøn det milde sus af den blidsukkende vind,
og skøn er glimt af hint dunkeltsete bjerg,
under hine skyggefulde træers grønklædte arkader.

Men skønnere end alt var dit hengivne tonefald,
som næppe syntes at bryde aftenens stilhed;
selvom den tid er forbi! — skal den kære erindring
dog leve for evigt i hjertet af din —.*

Endnu hører han din kære stemme i de sukkende
sommervinde, mild tale af lykke hvisker i hans øre, 10
når de håbvingede øjeblikke flyver gennem ham,
og han tænker på vennen for hans hjerte så kær.—

Og du, kæreste ven, må herske, uformindsket
af det hurtigtrindende år, for evigt i hans hjerte;

* —: Percy.

He loves thee, and dearest one never, oh! never
 Canst thou cease to be loved by a heart so sincere.

“Ambition, power, and avarice”

Ambition, power, and avarice, now have hurled
 Death, fate, and ruin, on a bleeding world.
 See! on yon heath what countless victims lie,
 Hark! what loud shrieks ascend through yonder sky;
 Tell then the cause, 'tis sure the avenger's rage
 Has swept these myriads from life's crowded stage:
 Hark to that groan, an anguished hero dies,
 He shudders in death's latest agonies;
 Yet does a fleeting hectic flush his cheek,
 Yet does his parting breath essay to speak — 10

'Oh God! my wife, my children — Monarch thou
 For whose support this fainting frame lies low,
 For whose support in distant lands I bleed,
 Let his friends' welfare be the warrior's meed.
 He hears me not — ah! no — kings cannot hear,
 For passion's voice has dulled their listless ear.
 To thee, then, mighty God, I lift my moan,
 Thou wilt not scorn a suppliant's anguished groan.
 Oh! now I die — but still is death's fierce pain —
 God hears my prayer — we meet, we meet again.' 20
 He spake, reclined him on death's bloody bed,
 And with a parting groan his spirit fled.

Oppressors of mankind to *you* we owe
 The baleful streams from whence these miseries flow;
 For you how many a mother weeps her son,
 Snatched from life's course ere half his race was run!
 For you how many a widow drops a tear,
 In silent anguish, on her husband's bier!

'Is it then Thine, Almighty Power,' she cries,
 'Whence tears of endless sorrow dim these eyes? 30
 Is this the system which thy powerful sway,
 Which else in shapeless chaos sleeping lay,
 Formed and approved? — it cannot be — but oh!
 Forgive me, Heaven, my brain is warped by woe.'

han elsker dig, og kæreste, aldrig, oh aldrig
kan du ophøre med at være elsket af et hjerte så oprigtigt.

„Ærgerrighed, magt, og griskhed”

Ærgerrighed, magt, og griskhed, har nu slynget
død, skæbne, og undergang, på en blødende verden.
Se! på hin hede hvilke talrige ofre der ligger,
hør! hvilke høje skrig der stiger op gennem hin himmel;
kend så grunden, det er til visse hævnerens raseri,*
der har fejlet disse myriader bort fra livets overfyldte
skueplads; lyt til den stønnen, en forpint helt dør,
han skælver i dødens sidste kval;
endnu en flygtig hektisk rødmen blusser hans kind,
endnu forsøger hans sidste åndedrag at tale — 10

„Oh Gud! min hustru, mine børn — monark, du
for hvis opretholdelse denne afmægtige skikkelse ligger døende,
for hvis opretholdelse jeg blødte i fjerne lande,
lad hans venners velfærd være krigerens løn.
Han hører mig ikke — åh! nej — konger kan ikke høre,
for lidenskabens stemme har sløvet deres ligegyldige øre.
Til dig så, mægtige Gud, løfter jeg min klage,
du vil ikke ringeagte en ansøgers forpinte stønnen.
Oh! nu dør jeg — men tavs er dødens voldsomme smerte —
Gud hører mine bønner — vi mødes, vi mødes igen.” 20
Sagde han, idet han lænede sig tilbage på dødens blodige seng,
og med en afskedsstønnen drog hans ånd bort.

Menneskehedens undertrykkere, *jer* skylder vi
de fordærvelige strømme hvoraf disse ulykker flyder;
på grund af dig, hvor mange mødre græder ikke over sin søn,
snappet fra livets bane før halvdelen af han løb er til ende!
på grund af dig, hvor mange enker fælder ikke en tåre,
i stille pine, på sin mands ligbåre!

„Er det da dit, Almægtige Magt,” råber hun,
„hvorfra evig sorgs tårer slører disse øjne? 30
Er dette den verdensorden, som dit magtfulde styre,
der ellers lå sovende i formløs kaos,
skabte og bifaldte? — det kan ikke være så — men oh!
tilgiv mig himmel, min hjerne er forkvaklet af smerte.”

* hævneren: satan.

'Tis not — he never bade the war-note swell,
 He never triumphed in the work of hell —
 Monarchs of earth! thine is the baleful deed,
 Thine are the crimes for which thy subjects bleed.
 Ah! when will come the sacred fated time,
 When man unsullied by his leaders' crime, 40
 Despising wealth, ambition, pomp, and pride,
 Will stretch him fearless by his foemen's side?
 Ah! when will come the time, when o'er the plain
 No more shall death and desolation reign?
 When will the sun smile on the bloodless field,
 And the stern warrior's arm the sickle wield?
 Not whilst some King, in cold ambition's dreams,
 Plans for the field of death his plodding schemes;
 Not whilst for private pique the public fall,
 And one frail mortal's mandate governs all, 50
 Swelled with command and mad with dizzying sway;
 Who sees unmoved his myriads fade away,
 Careless who lives or dies — so that he gains
 Some trivial point for which he took the pains.
 What then are Kings? — I see the trembling crowd,
 I hear their fulsome clamours echoed loud;
 Their stern oppressor pleased appears awhile,
 But April's sunshine is a Monarch's smile —
 Kings are but dust — the last eventful day
 Will level all and make them lose their sway; 60
 Will dash the sceptre from the Monarch's hand,
 And from the warrior's grasp wrest the ensanguined brand.

Oh! Peace, soft Peace, art thou for ever gone,
 Is thy fair form indeed for ever flown?
 And love and concord hast thou swept away,
 As if incongruous with thy parted sway?
 Alas, I fear thou hast, for none appear.
 Now o'er the palsied earth stalks giant Fear,
 With War, and Woe, and Terror, in his train;
 List'ning he pauses on the embattled plain, 70
 Then speeding swiftly o'er the ensanguined heath,
 Has left the frightful work to hell and death.
 See! gory Ruin yokes his blood-stained car,
 He scents the battle's carnage from afar;
 Hell and Destruction mark his mad career,
 He tracks the rapid step of hurrying Fear;
 Whilst ruined towns and smoking cities tell
 That thy work, Monarch, is the work of hell.
 'It is thy work!' I hear a voice repeat,

Det er det ikke — han bød aldrig krigstonen svulme,
 han triumferede aldrig ved helvedets værk —
 jordens eneherkere! jeres er den onde dåd,
 jeres forbrydelserne, for hvilke jeres undergivne blødte.
 Åh! hvornår vil den hellige skæbnebestemte tid komme,
 hvor mennesket, ubesudlet af sine føreres forbrydelser, 40
 foragtede rigdom, ærgerrighed, pragt, og stolthed,
 vil strække sig frygtløst ved sin modstanders side?
 Åh! hvornår vil den tid komme, da død og
 ødelæggelse ikke mere skal herske over sletten?
 Hvornår vil solen smile til den blodløse mark,
 og den grusomme krigerarm høste med seglet?
 Ikke medens en konge i kold ærgerrigheds drømme
 udtænker sine trælsomme planer for dødens mark;
 ikke medens befolkningen svækkes af private nag
 og én skrøbelig dødeligs mandat styrer alle, 50
 opsvulmet af magtbud og gal af svimlende herredømme;
 som ser uberørt på, at hans myriader svinder hen,
 ligegladd med hvem der lever eller dør — så han kan vinder
 en eller anden ubetydelig sag, som han gjorde sig umage for.
 Hvad er så konger? — Jeg ser den bævende mængde,
 jeg hører deres overdrevne råb genlyde højt; fornøjet
 kommer deres strenge undertrykker til syne en stund,
 men en monarks smil er aprils solskin —
 konger er kun støv — den sidste begivenhedsfulde dag
 vil udjævne alt og få dem til at miste deres herredømme; 60
 vil slå sceptret ud af monarkens hånd,
 og vriste det blodige sværd fra krigerens greb.

Oh! fred, milde fred er du for evigt borte,
 er din fagre skikkelse for evigt fløjet?
 Og har du fejlet kærlighed og sammenhold væk,
 som om de ikke stemte overens med det styre du efterlod?
 Ak, jeg frygter du har, for ingen af dem kommer til syne.
 Nu skrider gigantisk frygt hen over den værkbrudne jord,
 med krig og ve og rædsel i sit følge;
 Lyttende standser han på den kampklare slette, 70
 overlader så, farende hastigt hen over den blodvædede hede,
 sit frygtelige arbejde til helved og død.
 Se! blodig undergang åg-spænder sin blodplettede vogn,
 han lugter kampens slagteri det fjerne;
 helved og ødelæggelse udmærker hans vanvittige flugt,
 han sporer den skyndsomme frygts rappe skridt;
 medens tilintetgjorte byer og ryggede stæder fortæller
 at dit værk, monark, er helvedets værk.
 „Det er dit værk!“ hører jeg en stemme gentage.

Shakes the broad basis of thy blood-stained seat; 80
 And at the orphan's sigh, the widow's moan,
 Totters the fabric of thy guilt-stained throne —
 'It is thy work, O Monarch;' now the sound
 Fainter and fainter, yet is borne around,
 Yet to enthusiast ears the murmurs tell
 That Heaven, indignant at the work of hell,
 Will soon the cause, the hated cause remove,
 Which tears from earth peace, innocence, and love.

Melody to a Scene of Former Times.

Art thou indeed forever gone,
 Forever, ever, lost to me?
 Must this poor bosom beat alone,
 Or beat at all, if not for thee?
 Ah! why was love to mortals given,
 To lift them to the height of heaven,
 Or dash them to the depths of hell?
 Yet I do not reproach thee, dear!
 Ah, no! the agonies that swell
 This panting breast, this frenzied brain, 10
 Might wake my — 's slumb'ring tear.
 Oh! heaven is witness I did love,
 And heaven does know I love thee still,
 Does know the fruitless sick'ning thrill,
 When reason's judgement vainly strove
 To blot thee from my memory;
 But which might never, never be.
 Oh! I appeal to that blest day
 When passion's wildest ecstasy
 Was coldness to the joys I knew, 20
 When every sorrow sunk away.
 Oh! I had never lived before,
 But now those blisses are no more.
 And now I cease to live again,
 I do not blame thee, love; ah, no!
 The breast that feels this anguished woe
 Throbs for thy happiness alone.
 Two years of speechless bliss are gone,
 I thank thee, dearest, for the dream.
 'Tis night — what faint and distant scream 30
 Comes on the wild and fitful blast?

Dit blodplettede sædes brede fundament ryster; 80
 og ved den forældreløses suk, enkens klagen
 vakler din skyldplettede trones bygningen —
 „Det er dit værk, oh monark;” dog
 bæres lyden nu svagere og svagere omkring,
 og den sagte mumlen fortæller begejstrede ører,
 at himlen, forarget over helvedets værk,
 snart vil fjerne årsagen, den hadede årsag,
 som river fred, uskyldighed, og kærlighed fra jorden.

Melodi til et optrin fra tidligere tider

Er du virkelig for altid borte,
 for altid, altid tabt for mig?
 Må denne stakkels barm slå alene
 eller slå overhovedet, hvis ikke for dig?
 Åh, hvorfor blev kærlighed givet til dødelige
 for at løfte dem til himlens højde
 eller styrte dem til helvedets dybder?
 Jeg bebrejder dig ikke noget, kære!
 Åh! nej, den kval som svulmer
 dette gispende bryst, denne forrykte hjerne 10
 kunne vække min — ’s slumrende tåre.*
 Oh! himlen er vidne på at jeg elskede,
 og himlen ved, jeg stadig elsker dig,
 kender den frugtesløse kvalmende sitren,
 når fornuftens dømmekraft forgæves stræber efter
 at slette dig fra min hukommelse;
 men som aldrig, aldrig kunne ske.
 Oh! jeg påkalder den velsignede dag
 da lidenskabens vildeste henrykkelse
 var kulde mod de glæder, jeg kendte, 20
 da enhver sorg sank bort.
 Oh! jeg havde aldrig levet før,
 men nu er disse sagligheder ikke mere til.
 Og nu holder jeg igen op med at leve,
 jeg bebrejder dig ikke noget, elskede; åh nej!
 hjertet som føler denne forpinte smerte,
 banker for din lykke alene.
 To år af usigelig fryd er gået,
 jeg takker dig, kære, for drømmen.
 Det er nat — hvilket svagt og fjernt skrig 30
 kommer på det vilde og lunefulde vindstød?

* —’s: Harriet Grove.

It moans for pleasures that are past,
It moans for days that are gone by.
Oh! lagging hours, how slow you fly!
I see a dark and lengthened vale,
The black view closes with the tomb;
But darker is the lowering gloom
That shades the intervening dale.
In visioned slumber for awhile
I seem again to share thy smile,
I seem to hang upon thy tone.
Again you say, 'Confide in me,
For I am thine, and thine alone,
And thine must ever, ever be.'
But oh! awak'ning still anew,
Athwart my enanguished senses flew
A fiercer, deadlier agony!

40

The solitary

Barest thou amid this varied multitude
To live alone, an isolated thing,
To see the busy beings round thee spring
And care for none? — in thy calm solitude,
A flower that scarce breathes in the desert rude
To Zephyr's passing wing?

Not the swarth Pariah in some Indian grove
Lone, lean and hunted by his brothers' hate.
Hath drunk so deep the cup of bitter fate
As that poor wretch who cannot, cannot love:
He bears a load which nothing can remove,
A killing, withering weight.

10

He smiles . . . 'tis sorrow's deadliest mockery;
He speaks . . . the cold words flow not from his soul;
He acts like others; drains the genial bowl,
Yet, yet he longs, although he fears, to die;
He pants to reach what yet he seems to fly,
Dull Life's extremest goal.

Det jamrer over glæder, der er forbi,
det jamrer over dage, som er borte.
Oh! dorske timer hvor langsomt I flyver!
Jeg ser en mørk og langstrakt dal,
den dystre udsigt ender ved graven,
men mørkere er den truende dunkelhed
som skygger det lave mellemliggende land.
I søvnens drømme synes jeg atter
for en tid at deler dit smil,
synes at hænge ved lyden af din stemme.
Atter siger du: „Stol på mig,
for jeg er din, og din alene,
og må altid, altid være din.”
Men åh! bestandig når jeg vågnede på ny,
fór gennem mit plagede sind
en voldsommere, skrækkelige kval!

40

Eneboeren

Vover du midt i denne forskelligartede menneskemængde
at leve alene, en afsondret ting,
at se de travle væsener springe omkring dig,
og bryde dig om ingen? – i din rolige ensomhed,
en blomst der næppe dufter i den vilde ødemark
ved Zefyrens passerende vinge.*

Ikke har den mørklødede paria i en eller anden indisk lund,[†]
alene, mager, og jaget af sine brødres had,
drukket så dybt af den bitre skæbnes bæger
som den arme stakkel, der ikke kan, ikke kan elske:
han bær en byrde som intet kan flytte,
en dræbende, knusende vægt.

10

Han smiler . . . det er sorgens mest dødbringende spotteri;
han taler . . . de kolde ord flyder ikke fra hans sjæl;
han gør som andre, tømmer det gemytlige bæger,
dog, dog længes han efter, selvom han frygter, at dø;
han higer efter at nå, hvad han endnu synes at fly,
det kedeliges livs allersidste mål.

* Zefyr: vestenvinden, der sagdes at skabe blomster alene ved sit åndedrag, kan næppe holde liv i denne (Longman 1).

† Paria: de kasteløse og udstødte, de urørlige.

To the Emperors of Russia and Austria

*who eyed the battle of Austerlitz from the heights whilst
Buonaparte was active in the thickest of the fight*

Coward Chiefs! who, while the fight
Rages in the plain below,
Hide the shame of your affright
On yon distant mountain's brow,
Does one human feeling creep
Through your hearts' remorseless sleep?
On that silence cold and deep
Does one impulse flow
Such as fires the Patriot's breast,
Such as breaks the Hero's rest? 10

No, cowards! ye are calm and still.
Keen frosts that blight the human bud
Each opening petal blight and kill,
And bathe its tenderness in blood.
Ye hear the groans of those who die,
Ye hear the whistling death-shots fly,
And when the yells of Victory
Float o'er the murdered good
Ye smile secure. — On yonder plain
The game, if lost, begins again. 20

Think ye the restless fiend who haunts
The tumult of yon gory field,
Whom neither shame nor danger daunts,
Who dares not fear, who cannot yield,
Will not with equalizing blow
Abase the high, exalt the low.
And in one mighty shock o'erthrow
The slaves that sceptres wield
Till from the ruin of the storm
Ariseth Freedom's awful form? 30

Hushed below the battle's jar
Night rests silent on the Heath,
Silent save where vultures soar
Above the wounded warrior's death.
How sleep ye now, unfeeling Kings?
Peace seldom folds her snowy wings

Til Ruslands og Østrigs kejsere

*som fulgte slaget ved Austerlitz fra højderne, medens
Bonaparte var virksom hvor kampen var tættest.*

Kujonfeltherrer! – som medens kampen
raser på sletten nedenunder
skjuler skammen over jeres skræk
på hin fjerne bjergkam, –
kryber en menneskelig følelse
gennem jeres hjerters angerløse søvn?
strømmer der i den kolde og dybe tavshed
en eneste tilskyndelse
som opildner patriotens bryst,
som bryder heltens hvile? 10

Nej kujoner! I er rolige og stille.
Skarp frost som ødelægger menneskeknoppen
ødelægger og dræber hvert åbne kronblad
og bader dets sarthed i blod.
I hører stønnene fra dem, der dør,
I hører de fløjtende dødsskud flyve,
og når sejrshylene
svæver over de myrdede gode*
smiler I trygt. – På hin slette
begynder spillet, hvis tabt, igen. 20

Tror I den rastløse djævel der hjem søger†
hin blodmarks tummel,
hvem hverken skam eller farer kuer,
som ikke vover at frygte, som ikke kan vige,
ikke med udlignende slag vil
nedsætte den høje, opløfte den lave,
og i en mægtig rystelse omstyrte
slaverne som bær sceptrene,
indtil fra stormens ruin
frihedens ærefrygtindgydende skikkelse rejser sig? 30

Tysset under slagets skurren
hviler natten tavst på heden –
tavs bortset fra når gribbene flyver højt
over de sårede krigeres død.
Hvordan sover I nu, ufølsomme konger?
Fred folder sjældent sine snehvide vinger

* myrdede gode: soldaterne.

† rastløse djævel: Napoleon.

On poisoned memory's conscience-stings
Which lurk bad hearts beneath,
Nor downy beds procure repose
Where crime and terror mingle throes. 40

Yet may your terrors rest secure.
Thou, Northern chief, why startest thou?
Pale Austria, calm those fears. Be sure
The tyrant needs such slaves as you.
Think ye the world would bear his sway
Were dastards such as you away?
No! they would pluck his plumage gay
Torn from a nation's woe
And lay him in the oblivious gloom
Where Freedom now prepares your tomb. 50

To Liberty

O let not Liberty
Silently perish,
May the groan and the sigh
Yet the flame cherish
Till the voice to Nature's bursting heart given,
Ascending loud and high
A world's indignant cry
And startling on his throne
The tyrant grim and lone,
Shall beat the deaf vault of Heaven. 10

Say, can the Tyrant's frown
Daunt those who fear not
Or break the spirits down
His badge that wear not?
Can chains or death or infamy subdue
The free and fearless soul
That dreads not their control.
Sees Paradise and Hell,
Sees the Palace and the cell,
Yet bravely dares prefer the good and true? 20

Regal pomp and pride
The Patriot falls in scorning,
The spot whereon he died

om forgiftet erindrings samvittigheds-stik,
 der lurder neden under onde hjerter,
 heller ikke skaffer dunede senge hvile,
 hvor forbrydelse og skræk blander kvide. 40

Dog jeres skræk kan hvile trygt.
 Du feltherre fra nord hvorfor begyndte du?
 Blege Østrig, dæmp din frygt. Vær forvissat om
 at tyrannen behøver sådanne slaver som jer.
 Tror I at verden ville tåle hans herredømme,
 hvis sådanne niddinge som jer var af vejen?
 Nej! den ville plukke hans strålende fjerdragt
 revet fra en nationens ulykke,[†]
 og lægge ham i det glemsomme mørke
 hvor friheden nu tilbereder jeres grave. 50

Til friheden

Oh lad ikke friheden
 tavst forgå,
 gid stønnet og sukket
 stadig må værne om flammen,
 indtil røsten, givet til naturens bristende hjerte,
 idet den kraftigt og højt løfter
 en verdens harmfulde råb
 og forskrække tyrannen,
 grum og ene på sin trone,
 skal slå på himlens døde hvælving. 10

Hør, kan tyrannens vrede
 skræmme dem, der ikke frygter,
 eller nedbryde ånder,
 der ikke bærer hans embleme?
 Kan lænker eller død eller skændsel kue
 den rene og frygtløse sjæl,
 som ikke gruer for deres magt,
 ser paradiset og helved,
 ser paladset og cellen,
 dog modigt vover at foretrække det gode og sande? 20

Patrioten falder, spottende
 kongelig pragt og stolthed,
 stedet hvor han døde

* nordlige feltherre: Den russiske kejser. — blege Østrig: Den østrigske kejser. — tyrannen: Kejser Napoleon.

† Revolutionen, rædselsregimet.

burde være en advarsel for despoten;
 blodets røst skal nedkalde
 hævn over hans forbrydelser!
 og de tapres ånder
 skal fare op fra alle grave,
 medens fra hendes atlantiske trone
 friheden helliggør sukket,
 der vifter dets forvandlings glørværdige bål.* 30

Monark! lastens og nødens
 og ulykkens sikre arbejdsgiver,
 du samvittighedsløse ødelægger,
 hvem og hvad er du? —
 Det mørke fængsel, der skal ligge i støvet,
 pyramiden, som skyld
 først planlagde, som mennesket har bygget,
 ved hvis fodsten nød og ve[†]
 strømmer med uophørlig mumlen
 og hvis top tiltrækker himlens storme. 40

Pyramiderne skal falde . . .
 og Monarker! ligeså skal I,
 troner skal ruste i
 det glemte kongedømmes sal,
 medens dyd, sandhed og fred skal rejse sig
 og et paradys på jord
 skal regne sin fødsel fra dit fald,
 og menneskelivet skal synes
 som en kort og lykkelig drøm
 før vi vågner i himlens dagstråle. 50

Et digtfragment, hvis oprindelige idé det feje og skændige bombardement af København gav anledning til

Isbjergene genlyder, Østersøen, havet
 hvor kulde sidder tronet i sit højsæde af sne:
 selv Spitzbergen mærker den frygtelige rystelse.
 Brølet svæver på de blæsende hvirvelvinde af slud,
 blod klumper sig sammen med de halvtfrosne floder,
 krigsmeteorerne flammer dødningsblegt over byerne
 og blander deres dybe glimt med det strålende polarskær.

* atlantiske trone: Amerika. — l. 29-30: Sukket bliver forvandlet til revolutionær handling. De glørværdige bål er resultatet.

† fodsten: det nederste lag sten.

Yes! the arms of Britannia victorious are bearing
Fame, triumph and terror wherever they spread.
Her Lion his crest o'er the nations is rearing, 10
Ruin follows . . . it tramples the dying and dead . . .
But her countrymen fall . . . the blood-reeking bed
Of the battle-slain sends a complaint-breathing sigh;
It is mixed with the shoutings of victory.

I see the lone female. The sun is descending
Dank carnage-smoke sheds an ensanguining glare.
Night its shades in the orient earlier is blending
Yet the light faintly marks a wild maniac's stare.
She lists to the death shrieks that came on the air,
The pride of her heart to her bosom she prest, 20
Then sunk on his form in the sleep of the blest.

Zeinab and Kathema

Upon the lonely beach Kathema lay;
Against his folded arm his heart beat fast.
Through gathering tears, the Sun's departing ray
In coldness o'er his shuddering spirit past,
And all unfelt the breeze of evening came
That fanned with quivering wing his wan cheek's feebleflame.

"Oh!" cried the mourner, "could this widowed soul
"But fly where yonder Sun now speeds to dawn."
He paused — a thousand thoughts began to roll;
Like waves they swept in restless tumult on, 10
Like those fast waves that quick-succeeding beat
Without one lasting shape the beach beneath his feet.

And now the beamless, broad and yellow sphere
Half-sinking lingered on the crimson sea;
A shape of darksome distance does appear
Within its semicircled radiancy.
All sense was gone to his betrothed one —
His eye fell on the form that dimmed the setting sun, —

He thought on his betrothed . . . for his youth
With her that was its charm to ripeness grew. 20
All that was dear in love, or fair in truth.
With her was shared as childhood's moments flew.
And mingled with sweet memories of her
Was life's unveiling morn with all its bliss and care —

Ja! Britannias sejrrige våben bringer
berømmelse, triumf og rædsel hvor de end kommer.
Hendes løve løfter sit hoved over nationerne, 10
undergang følger . . . den nedtramper de døende og døde,
men hendes landsmænd falder . . . de kampdræbtes
bloddampende seng sender et klagende suk;
det blandes med sejrsråbene.

Jeg ser den ensomme kvinde. Solen er ved at gå ned —
fugtig blodbadsrøg kaster et blodvædet skær.
Natten blander tidligt sine skygger med østen,
dog viser lyset svagt en vild afsindigs stirren.
Hun lytter til dødsskrigene, der kom gennem luften,
hun presser sit hjertes stolthed til sin barm, 20
synker så hen over hans skikkelse i de saliges søvn.

Zeinab og Kathema

Kathema lå på den ensomme strand,*
hans hjerte slog hurtigt mod hans foldede arme;
gennem voksende tårer passerede solens døende
stråle køligt hen over hans skælvende ånd,
og helt ufølt kom aftenbrisen, som viftede
hans blege kinds svage flamme med dirrende vinge.

„Oh!” råbte den sørgende, „kunne denne berøvede sjæl
blot flyve, hvortil hin sol nu iler for at gry.”
Han standsede — tusinde tanker begyndte at rulle,
som bølger iler de videre i hvileløs tummel, 10
som de hurtige bølger der i hastig følge slår
mod stranden under hans fødder uden en eneste varig form.

Og nu halvt sunket dvælede den matte,
brede og gule klode på det højrøde hav;
en form i det mørke fjerne kommer til syne
inde i dens halvtrundede stråleglans.
Hele hans sind var hos hans trolovede — hans øje
faldt på skikkelsen, der fordunklede den nedgående sol, —

Han tænkte på sin trolovede . . . for hans ungdom
modnedes sammen med hende, som var dens fortryllelse. 20
Alt, der var dyrebart i kærlighed eller skønt i sandhed,
blevet delt med hende, medens barndommens øjeblikke fløj,
og blandet med søde minder om hende
var livets utilslørende morgen med al dens salighed og bekymring,

* Historien begynder i Kashmir, Indien.

A wild and lovely Superstition's spell.
Love for the friend that life and freedom gave,
Youth's growing hopes that watch themselves so well,
Passion, so prompt to blight, so strong to save.
And childhood's host of memories combine
Her life and love around his being to entwine. 30

And to their wishes with its joy-mixed pain.
Just as the veil of hope began to fall.
The Christian murderers over-ran the plain.
Ravaging, burning and polluting all.
Zeinab was reft to grace the robbers' land;
Each drop of kindred blood stained the invaders' brand.

Yes! they had come their holy book to bring,
Which God's own son's apostles had compiled
That charity and peace and love might spring
Within a world by God's blind ire defiled, 40
But rapine, war and treachery rushed before
Their hosts, and murder dyed Kathema's bower in gore.

Therefore his soul was widowed, and alone
He stood on the world's wide and drear expanse.
No human ear could shudder at his groan,
No heart could thrill with his unspeaking glance;
One only hope yet lingering dared to burn,
Urging to high emprise and deeds that danger spurn.

The glow has failed on Ocean's western line.
Faded from every moveless cloud above. 50
The moon is up—she that was wont to shine
And bless thy childish nights of guileless love.
Unhappy one, ere Christian rapine tore
All ties, and stain'd thy hopes in a dear mother's gore.

The form that in the setting Sun was seen
Now in the moonlight slowly nears the shore,
The white sails gleaming o'er the billows green
That sparkle into foam its prow before,
A wanderer of the deep it seems to be.
On high adventures bent, and feats of chivalry. 60

Then hope and wonder filled the mourner's mind.
He gazed till vision even began to fail,
When to the pulses of the evening wind
A little boat approaching gave its sail.

En vild og dejlig ufornufts trylleri:
 kærlighed til vennen som gav liv og frihed;
 ungdommens voksende håb som vogter sig selv så godt,
 lidenskab så rask til at såre, så stærk til at skåne,
 og barndommens skare af erindringer forener sig
 for at sno hendes liv og kærlighed omkring ham. 30

Netop som det slør, håbet kastede over deres ønsker
 med deres glædesblandede smerte, begyndte at falde,
 oversvømmede de kristne mordere sletten*
 plyndrende, brændende og besudlende alt.
 Zeinab blev ranet for at smykke røverens land;
 hver dråbe af beslægtet blod plettede de indtrængendes sværd.

Ja! de var kommet for at bringe deres hellige bog,
 som Guds egen søns apostle havde samlet,
 så gavmildhed og fred og kærlighed kunne spire
 i en verden, besmittet af Guds blinde vrede, 40
 men rov, krig og forræderi styrtede foran
 deres hære, og mord farvede Kathemas hytte med blod.

Derfor var hans sjæl berøvet, og alene
 stod han på verdens vidtstrakte og triste flade;
 intet menneskeøre kunne skælve ved hans stønnen,
 intet hjerte kunne gyse ved hans stumme blik,
 kun et håb vovede endnu at brænde,
 æggende til ædel dåd og bedrifter, der foragter faren.

Gløden er svundet på havets vestlige kredsløb,
 falmet på enhver ubevægelig sky ovenover; 50
 månen er oppe – hende der plejede at skinne
 og velsigne din troskyldige kærligheds barnlige nætter,
 du ulykkelige, før kristen rov sønderrev
 alle bånd og plettede dine håb med din kære mors blod.

Skikkelsen som sås i den nedgående sol
 kom nu i månelysset langsomt nærmere kysten,
 mens de hvide sejl glimter over de grønne bølger,
 der boblede til skum for dets stævn;
 en dybets vandrers synes det at være
 opsat til ædelt eventyr og ridderfest. 60

Så fyldte håb og undren den sørgendes sind;
 han stirrede til hans syn endog begyndte at svigte,
 da en lille båd, der nærmede sig,
 gav sit sejl til aftensvindens pulsslæg,

* Den britiske imperialismes brutale fremfærd.

Rode o'er the slow-raised surges near the strand,
Ran up the beach and gave some stranger men to land.

"If thou wilt bear me to far England's shore
Thine is this heap—the Christian's God!"
The chief with gloating rapture viewed the ore.
And his pleased avarice gave the willing nod, 70
They reach the ship, the fresh'ning breezes rise
And smooth and fast they speed beneath the moonlight skies.

What heart e'er felt more ardent longings now?
What eye than his e'er beamed with riper hope
As curbed impatience on his open brow
There painted fancy's unsuspected scope,
As all that's fair the foreign land appeared
By ever-present love, wonder and hope endeared?

Meanwhile through calm and storm, through night and day.
Unvarying in her aim the vessel went, 80
As if some inward spirit ruled her way
And her tense sails were conscious of intent,
Till Albion's cliffs gleamed o'er her plunging bow
And Albion's river-floods bright sparkled round her prow.

Then on the land in joy Kathema leaped
And kissed the soil in which his hopes were sown—
These even now in thought his heart has reaped.
Elate of body and soul he journeyed on.
And the strange things of a strange land past by
Like mites and shadows prest upon his charmed eye. 90

Yet Albion's changeful skies and chilling wind
The change from Cashmire's vale might well denote.
There, Heaven and Earth are ever bright and kind;
Here, blights and storms and damp forever float,
Whilst hearts are more ungenial than the zone
Gross, spiritless, alive to no pangs but their own.

There, flowers and fruits are ever fair and ripe;
Autumn, there, mingles with the bloom of spring.
And forms unpinched by frost or hunger's gripe
A natural veil o'er natural spirits fling; 100
Here, woe on all but wealth has set its foot.
Famine, disease and crime even wealth's proud gates pollute.

Unquiet death and premature decay,
Youth tottering on the crutches of old age.
And, ere the noon of manhood's riper day,

red over den langsomt rejste brænding nær bredden, og løb op på stranden hvor nogle fremmede mænd gik i land.

„Hvis du vil bære mig til fjerne Englands kyst er denne dyng guld, de kristnes Gud, dit.”
Anføreren så på malmen med lysten henrykkelse, og hans tilfredsstillende begærlighed gav det villige nik. 70
De nåede skibet, de forfriskende briser rejste sig, og glat og hurtigt fór de afsted under måneskinshimlen.

Hvilket hjerte følte nu nogensinde mere brændende længsel?
Hvilket andet øje end hans skinnede nogensinde med modnere håb, da tøjlet utålmodighed på hans åbne pande malede fantasiens umistænkte mål, da det fremmede land syntes at være alt, der er skønt, gjort elsket ved altidnærværende kærlighed, undren og håb?

I mellemtiden sejlede fartøjet i vindstille og storm, nat eller dag af sted med uændret sigte, 80
som om en indre ånd styrede hendes vej, og hendes spændte sejl var bevidste om hensigten, indtil Albions klinter glimtede over hendes dykkende bov, og Albions flodvande funkede lyst omkring hendes stævn.

Så sprang Kathema glad i land og kyssede jorden, som hans håb var sået på — disse havde hans hjerte allerede høstet i tanken. Opløftet i krop og sjæl rejste han videre, og de sælsomste ting fra et sælsomt land passerede forbi som støvfnug og skygger, presset på hans betagede øje. 90

Dog Albions skiftende himmel og isnende vind var en tydelig forandringen fra Kashmirs dal: der er himmel og jord altid lys og venlig, her svæver dårligdomme og storme og tåge ustandselig, medens hjerter er mere uelskværdige end klimaet, grove, åndløse, har ikke sans for anden smerte end deres egen;

Der er blomster og frugter altid skønne og modne, efteråret blandes der med vårens flor, og skikkelser, uknebet af frost eller sultens greb, hyller den naturlige ånd i et naturligt slør, 100
her, har ulykke sat sin fod på alt bortset fra rigdom: hungersnød, sygdom og forbrydelse besudler selv rigdommens stolte porte.

Urolig død og for tidligt forfald, ungdom vaklende på alderdommens krykker, og før højden af manddommens modnere dag,

Pangs that no art of medicine can assuage,
Madness and passion ever mingling flames.
And souls that well become such miserable frames—

These are the bribes which Art to man has given
To yield his taintless nature to her sway. 110
So might dark night with meteor tempt fair Heaven
To blot the sunbeam and forswear the day
Till gleams of baleful light alone might shew
The pestilential mists, the darkness and the woe.

Kathema little felt the sleet and wind,
He little heeded the wide-altered scene;
The flame that lived within his eager mind
There kindled all the thoughts that once had been.
He stood alone in England's varied woe,
Safe mid the flood of crime that round his steps did flow. 120

It was an evening when the bitterest breath
Of dark December swept the mists along
That the lone wanderer came to a wild heath.
Courage and hope had staid his nature long;
Now cold, and unappeased hunger spent
His strength, sensation failed in total languishment.

When he awaked to life cold horror crept
Even to his heart, for a damp deathly smell
Had slowly come around him while he slept.
He started . . . lo! the fitful moonbeams fell 130
Upon a dead and naked female form
That from a gibbet high swung to the sullen storm;

And wildly in the wind its dark hair swung,
Low mingling with the clangor of the chain,
Whilst ravenous birds of prey that on it clung
In the dull ear of night poured their sad strain.
And ghastlily her shapeless visage shone
In the unsteady light, half mouldered through the bone.

Then madness seized Kathema, and his mind
A prophecy of horror filled. He scaled 140
The gibbet which swung slowly in the wind
High o'er the heath. — Scarcely his strength avail'd
To grasp the chain, when by the moonlight's gleam
His palsied gaze was fixed on Zeinab's altered frame.

smerter som ingen lægekunst kan lindre,
vanvids og lidenskabs flammer, der altid blandes,
og sjæle der ret passer til sådanne elendige kroppe —

Dette er den bestikkelse, som kunsten har givet mennesket
for at overgive sin ufordærvede natur til hendes herredømme: 110
således kunne den mørk nat friste den fagre himmel med meteorer
for at udslette solstrålen og afsværgе dagen,
indtil skadelige lysglimt alene kunne vise
de forpestede tåger, mørket og ulykken.

Sludet og vinden følte Kathema kun lidt,
kun lidt agtede han på den vidtforandrede skueplads;
flammen, som levede i hans ivrige sind,
tændte dér alle tankerne, som engang havde været til.
Han stod alene i Englands brogede elendighed, sikker,
midt i forbrydelsens strøm, der flød omkring hans skridt. 120

Det var en aften, da mørke decembers
bitreste åndedrag fejede tågerne afsted,
at den ensomme vandrer kom til en vild hede.
Mod og håb havde længe holdt ham oppe,
nu opbrugte kulde og uslukket sult hans styrke;
hans sanser svigtede i fuldstændig kraftesløshed.

Da han vågnede til live, krøb kold rædsel
ham lige til hjertet, for en fugtig dødelig lugt
havde langsomt bredt sig omkring ham mens han sov.
Han for sammen . . . se! de lunefulde månestråler faldt 130
på en død og nøgen kvindeskikkelse,
som fra en høj galge svingede i den uforsonlige storm.*

Og vildt i vinden flagrede dens mørke hår,
blandet med kædens sagte klang,
medens grådige rovfugle, der klyngede sig til den,
øste deres triste sang i nattens dumpe øre,
og uhyggeligt skinnede hendes formløse ansigt
i det ustadige lys, halvt smuldret ind til knoglen.

Så greb vanviddet Kathema, og en rædselsprofeti
fyldte hans sind. Han klatrede op ad 140
galgen, som svajede langsomt i vinden
højt over heden. — Næppe rakte hans styrke
til at gribe kæden, da ved månelysets skær
hans lammede stirren fæstnedes på Zeinabs forandrede krop.

* galge, egentligt en *gibbet*: en pæl med en tværbjælke hvorunder den henrettede blev hængt op. På Hounslow Heath i nærheden af Shelley's første skole, Syon House fandtes en sådan.

Yes! in those orbs once bright with life and love
Now full-fed worms bask in unnatural light;
That neck on which his eyes were wont to rove
In rapture, changed by putrefaction's blight,
Now rusts the ponderous links that creak beneath
Its weight and turns to life the frightful sport of death. 150

Then in the moonlight played Kathema's smile
Calmly. — In peace his spirit seemed to be.
He paused, even like a man at ease awhile,
Then spoke — "My love! I will be like to thee,
A mouldering carcase or a spirit blest,
With thee corruption's prey, or Heaven's happy guest."

He twined the chain around his neck, then leaped
Forward, in haste to meet the life to come.
An iron-souled son of Europe might have wept
To witness such a noble being's doom 160
As on the death-scene Heaven indignant frowned
And Night in horror drew her veil the dead around.

For they had torn his Zeinab from her home.
Her innocent habits were all rudely shriven;
And, dragged to live in love's untimely tomb,
To prostitution, crime and woe was driven.
The human race seemed leagued against her weal.
And indignation cased her naked heart in steel.

Therefore against them she waged ruthless war
With their own arms of bold and bloody crime, 170
Even like a mild and sweetly-beaming star
Whose rays were wont to grace the matin-prime
Changed to a comet, horrible and bright.
Which wild careers awhile then sinks in dark-red night.

Thus, like its God, unjust and pityless,
Crimes first are made and then avenged by man.
For where's the tender heart, whose hope can bless
Or man's, or God's, unprofitable plan—
A universe of horror and decay.
Gibbets, disease, and wars, and hearts as hard as they. 180

Ja! i de stene, engang strålende af liv og kærlighed,
 bader nu fuldfede orme i unaturligt lys;
 den hals som hans øjne plejede at strejfe om på
 i henrykkelse, forandret af forrådnelsens syge,
 ruster nu de svære led, som knirker under
 dens vægt og forvandler dødens skrækkelige leg til liv.* 150

Så spillede Kathemas smil roligt
 i måneskinnet. — Hans ånd syntes fyldt af fred.
 Han holdt inde, netop som en mand der er veltilpas en stund,
 talte så: — „Min elskede! jeg vil være som dig,
 et smuldrende kadaver eller en velsignet ånd, sammen
 med dig forkrænkelsens bytte eller himlens lykkelige gæst.”

Han snoede lænken omkring sin hals, sprang så ud
 for i hast at møde det kommende liv.
 En søn fra Europa med jernsjæl kunne have grædt
 ved at være vidne til et sådant ædelt væsens skæbne, 160
 mens himlen så harmfuldt på dødsscenen,
 og natten i rædsel trak sit slør omkring de døde.

For de havde revet hans Zeinab bort fra hendes hjem;
 hendes uskyldige levevis blev taget groft i skrifte,
 og hun slæbtes afsted for at leve i kærlighedens utidige grav
 drevet til utugt, forbrydelse og elendighed;†
 hele menneskeslægten syntes at hindre hende medgang,
 og harme indfattede hendes hjerte i stål.

Derfor førte hun skånselsløs krig mod dem
 med deres egne våben af dristig og blodig forbrydelse, 170
 netop som en mild og yndigt-strålende stjerne,
 hvis skær plejede at smykke morgenbønnen,
 forvandlet til en rædselsvækkende og lysende komet,
 der en stund suser vildt afsted, derefter synker i mørkerød nat.

Således, lig dets Gud, uretfærdig og ubarmhjertig,
 er forbrydelser først begået og så hævnnet af mennesket,
 for hvor er det følsomme hjerte, hvis håb kan velsigne
 enten menneskers eller Guds unyttige plan? —
 Et univers af rædsel og forfald,
 galger, sygdom og krige og hjerter hårde som dem. 180

* liv: det liv som forrådnelsesprocessen er.

† „Kvinder bliver, for ingen anden forbrydelse end den at have fulgt en naturlig lysts bud, med vildskab fordrevet fra samfundets omsorg og medfølelse. ... [Til det] liv af kval og sygdom, som den prostituerede uigenkaldelig er dømt til.“ Fra note 9 til *Dronning Mab*.

Written at Cwm Elian

When the peasant hies him home, and the day-planet reposes
Pillowed on the azure peaks that bound the western sight,
When each mountain flower its modest petal tremulously closes
And somber-shrouded twilight comes to lead her sister Night,
Vestal dark! how dear to me are then thy dewes of lightness
That bathe my brow so withering scorched beneath the daybeam's brightness,
More dear to me, though day be robed in vest of dazzling whiteness,
Is one folding of the garment dusk that wraps thy form, O Night!

With thee I still delight to sit where dizzy Danger slumbers.
Where 'mid the rocks the fitful blast hath waked its wildest lay 10
Till beneath the yellow moonbeam decay the dying numbers
And silence, even in fancy's throne, hath seized again the sway.
Again she must resign it, hark! for wildest cadence pouring,
Far, far amid the viewless glen beneath, the Elian roaring
Mid tongued woods, and shapeless rocks with moonlight summits soaring,
It mingles its magic murmuring with the blast that floats away.

Death-Spurning rocks!

Death-spurning rocks! here have ye towered since Time
Sprung from Tradition's mist-encircled height
Which Memory's palsied pinion dreads to climb,
Awed by the phantoms of its beamless night.
Death-spurning rocks! each jagged form
Shall still arrest the passing storm
Whilst rooted there the aged Oak
Is shivered by the lightning's stroke.
Years shall fade fast, and centuries roll away,
Ye shall spurn death no more but like your Oak decay. 10

A maniac-sufferer soared with wild intent
Where Nature formed these wonders. On the way
There is a little spot. Fiends would relent
Knew they the snares that there for memory lay,
How many a hope and many a fear
And many a vain and bitter tear —
Whilst each prophetic feeling wakes

Skrevet på Cwm Elan

Når bonden haster hjem, og dagplaneten hviler*
på de azurblå toppe som begrænser udsynet mod vest,
når hver bjergblomst skælvende lukker sit blufærdige kronblad
og den dunkelsvøbte skumring kommer for at lede sin søster Nat,
vestalisk mørk! hvor kær er da for mig din lette dug,
som bader min så visnende pande, svedet under dagstrålens glans, —
kærere for mig, skønt dagen bliver klædt i en dragt af blændende hvidhed,
er en fold af tusmørkestoffet, som hyller din skikkelse, Oh Nat!

Jeg fryder mig stadig ved at sidde sammen med dig, hvor svimlende fare slumrer,
hvor det ustadige vindstød har vækket sit vildeste vers mellem klipperne, 10
indtil de døende sange forsvinder under den gule månestråle,
og stilhed igen har fået herredømmet selv på fantasiens trone.
Atter må hun opgive den, hør! for fossende afsted i de vildeste rytmer,
langt, langt borte midt i den usynlige dal nedenunder, blander brølende Elan,
blandt tungede skove og uformelige klipper med månebelyste højtstigende
tinder, sin magiske brusen med vindstødet, der svæver bort.

„Dødsforagtende klipper!”

Dødsforagtende klipper! her har I knejset siden tiden
udsprang fra overleveringens tågeomkransede top†
som hukommelsens lammede vinge gruer for at bestige,
holdt i ave af dens stråleløse nats fantomer.‡
Dødsforagtende klipper! hver forrevne form
skal stadig standse den forbipasserende storm
medens rodfæstet dér, den ældede eg
er splintret af lynets nedslag.
År skal svinde hurtigt og århundreder rulle bort,
I skal ikke mere foragte døden, men smuldre som egen. 10

En galskabslidende med en forrykt hensigt
stiger op, hvor naturen skabte disse undere. På vejen
er der et lille sted. Djævle ville formildes§
hvis de kendte de snarer, som lå der for hukommelsen,
hvor meget håb og megen frygt og mange
forgæves og bitre tårer, er der ikke dér —
medens hver profetisk følelse vækker**

* dagplaneten: solen.

† Klipperne er ældre end bibelen angiver dem.

‡ dens: overleveringens.

§ et lille sted: et tilflugtssted for Shelley og Harriet Grove.

** profetisk: han frygter at den ulykkelige fortid er profetisk, at fremtiden bliver 'et kuld af slanger'.

A brood of mad and venom'd snakes
To make the lifesprings of his soul their food,
To twine around his veins and fatten on his blood. 20

To quench his pangs he fled to the wild moor;
One fleeting beam flashed but its gloom to show,
Turned was the way-worn wanderer from the door
Where Pity's self promised to soothe his woe.
Shall he turn back? The tempest there
Sweeps fiercely through the turbid air;
Beyond a gulf before that yawns
The daystar shines, the daybeam dawns. —
God! Nature! Chance! remit this misery.
It burns! — why need he live to weep who does not fear to die? 30

To Harriet *****

Oh Harriet, love like mine that glows,
What rolling years can e'er destroy?
Without thee, can I tell my woes?
And with thee, can I speak my joy?

Ah no, past all the futile power
Of words to tell is love like mine;
My love is not the fading flower
That fleets ere it attains its prime.
A moment of delight with thee
Would pay me for an age of pain. 10

I'll tell not of Rapture and Joy
Which swells through the Libertine's frame;
That breast must feel bliss with alloy
That is scorched by so selfish a flame.

It were pleasure to die for my love,
It were rapture to sink in the grave
My eternal affection to prove,
My ever dear Harriet to save.

Without thee all pleasure were gloom,
And with thee all sorrow were joy; 20
Ere I knew thee, my Harriet, each year
Passed in mournful rotation away;

et kuld af gale og giftige slanger
for at gøre han sjæls livskilder til deres føde,
at sno sig omkring hans årer og fede sig på hans blod. 20

For at stilne sin smerte flygtede han til den vilde hede;
en flygtig stråle glimtede kun for at vise dens dunkelhed,
den vejtrætte vandrer havde vendt sig bort fra døren,
hvor medynk selv havde lovet at lindre hans ulykke.*
Skal han vende tilbage? stormen dér
fejer voldsomt gennem den oprørte luft;
hinsides et svælg, der gaber forude,
skinner dagsstjernen, dagstrålen bryder frem. — †
Gud! Natur! Tilfælde! tag denne elendighed tilbage. Det brænder! —
hvorfor behøver han at leve for at græde, som ikke frygter at dø! 30

Til Harriet *****

Oh Harriet, hvilke rullende år kan nogensinde
ødelægge kærlighed så glødende som min?
Uden dig kan jeg da fortælle om mine bekymringer?
Og med dig, kan jeg så udtrykke min glæde?

Åh nej, en kærlighed som min er hinsides
ordenes hele utilstrækkelige magt til at skildre,
min kærlighed er ikke den falmende blomst
som flygter før den udfolder sin pragt.
Et øjeblikks fryd sammen med dig
ville betale mig for en evighed af smerte. 10

Jeg vil ikke fortælle om henrykkelsen og glæden,
som svulmer gennem libertinerens krop;
det bryst må føle en forringet lyksalighed,
der er forbrændt af så egennyttig en flamme.

Det ville være en nydelse at dø for min elskede,
det ville være henrivende at synke i graven
at bevise min evige hengivenhed,
ved at frelse min kære Harriet.

Uden dig ville al fornøjelse være tungsind,
og sammen med dig ville al sorg være glæde; 20
før jeg kendte dig, min Harriet,
drejede året sørgmodigt rundt;

* medynk selv: muligvis Shelleys søster Elizabeth som han troede havde svigtet ham.

† dagstjernen: Harriet Westbrook.

No friend to my bosom was dear,
Slow rolled the unvarying day.

Shall I wake then those horrors anew
That swelled in my desperate brain
When to death's darkened portals I flew
And sought misery's relief to my pain?

That hour which tears thee from me
Leaves nothing but death and despair,
And that, Harriet, never could be
Were thy mind less enchantingly fair.

30

'Tis not for the charms of thy form,
Which decay with the swift rolling year,
Ah no. Heaven expands to my sight
For Elysium with Harriet must be.

Adieu, my love; good night.

A Tale of Society as it is from facts, 1811

She was an aged woman, and the years
Which she had numbered on her toilsome way
Had bowed her natural powers to decay.
She was an aged woman, yet the ray
Which faintly glimmered through the starting tears
Pressed from their beds by silent misery
Hath soul's imperishable energy.
She was a cripple, and incapable
To add one mite to golden luxury,
And therefore did her spirit clearly feel
That Poverty, the crime of tainting stain,
Would merge her in its depths never to rise again.

10

One only son's love had supported her.
She long had struggled with infirmity
Lingering from human life-scenes, for to die
When fate has spared to send some mental tie
Not many wish, and surely fewer dare.
But when the tyrant's bloodhounds forced her Child
For tyrant's power unhallowed arms to wield.

ingen ven var mit hjerte kær,
langsomt rullede den ensformige dag.

Skal jeg da på ny vække de rædsler,
som svulmede i min fortvivlede hjerne,
da jeg flygtede til dødens formørkede port
og søgte elendighedens udfrielse for min smerte?

Blev du revet bort fra mig, ville den tid
intet andet levne end død og håbløshed,
men det, Harriet, kunne aldrig ske,
selv hvis dit sind var mindre fortryllende dejligt.

30

Det er ikke på grund af din skikkelses ynde
som forfalder med de hastigt rullende år,
Åh nej, himlen breder sig ud for mine øjne,
for hvor Harriet er, må Elysium være.

Adjø, min elskede. god nat.

En fortælling om samfundet som det er, ud fra kendsgerninger, 1811

Hun var en gammel kvinde og årene,
som hun havde talt på sin slidsomme vej,
havde fået hendes kræfter til bøje sig for forfald.
Hun var en gammel kvinde, dog strålen
som svagt glimtede gennem de begyndende tårer,
presset frem fra deres leje af tavs elendighed,
havde sjælens uforgængelige energi. —
Hun var krøbling og ude af stand til at føje
en eneste skærv til gylden overdådighed,
Og derfor følte hendes ånd klart, at fattigdom,
forbrydelsen ved at være en forpestende skamplet,
ville nedsænke hende i sine dybder for aldrig at stige op igen.

10

Kun hendes eneste søns kærlighed havde forsørget hende.
Hun havde længe kæmpet med svagelighed
og holdt sig borte fra menneskelivets skueplads for at dø,
eftersom skæbnen havde sparet hende for at sønderrive
et sjæleligt bånd, ikke mange ønsker, og bestemt færre vover.*
Men da tyrannens blodhunde tvang hendes barn†
til at bære ugudelige våben for tyrannens magt,

* sønderrive et sjæleligt bånd: hun ville ikke tage livet af sig.

† William har været offer for en fremgangsmåde, der svarede til preskommandoens aktiviteter inden for flåden.

Bend to another's will, become a thing
More senseless than the sword of battlefield,
Then did she feel keen sorrow's keenest sting,
And many years had past ere comfort they would bring. 20

For seven years did this poor woman live
In unparticipated solitude.
Thou might'st have seen her in the desert rude
Picking the scattered remnants of its wood;
If human, thou might'st then have learned to grieve.
The gleanings of precarious charity
Her scantiness of food did scarce supply; 30
The proofs of an unspeaking sorrow dwelt
Within her ghastly hollowness of eye;
Each arrow of the season's change she felt,
Yet still she yearned ere her sad course were run —
One only hope it was — once more to see her son.

It was an eve of June, when every star
Spoke peace from Heaven to those on Earth that live.
She rested on the moor . . . 'twas such an eve
When first her soul began indeed to grieve —
Then he was here . . . now he is very far. 40
The freshness of the balmy evening
A sorrow o'er her weary soul did fling,
Yet not devoid of rapture's mingled tear;
A balm was in the poison of the sting.
This aged sufferer for many a year
Had never felt such comfort . . . she suppress
A sigh, and turning round clasped William to her breast.

And though his form was wasted by the woe
Which despots on their victims love to wreak,
Though his sunk eyeball, and his faded cheek 50
Of slavery, violence and scorn did speak.
Yet did the aged woman's bosom glow;
The vital fire seemed reillumed within
By this sweet unexpected welcoming.
O! consummation of the fondest hope
That ever soared on Fancy's dauntless wing!
O! tenderness that foundst so sweet a scope!
Prince! who dost swell upon thy mighty sway
When thou canst feel such love thou shalt be great as they!

Her son, compelled, the tyrant's foes had fought, 60
Had bled in battle, and the stern control
That ruled his sinews and coerced his soul

bøje sig for en andens vilje, blive en ting
 mere ufølsom end slagmarkens sværd,
 så følte hun den skarpe sorgs skarpe stik,
 og der skulle gå mange år, før de ville bringe trøst. 20

For i syv år levede denne fattige kvinde
 i udeltaget ensomhed:
 du kunne have set hende i den øde natur,
 hvor hun samlede dens skovs spredte levninger;
 hvis menneskelig, kunne du da have lært at sørge.
 Indsamlingerne fra usikker velgørenhed
 dækkede næppe hendes ringe behov for føde; 30
 vidnesbyrdene om en usigelig sorg boede
 i hendes øjnes uhyggelige hulhed:
 hun mærkede hver pil af årstidens skiften, dog stadigvæk
 var det hendes længselsfulde drøm, — det var det ene håb —
 før hendes triste løb var kørt, endnu engang at se sin søn.

Det var en aften i juni, da hver stjerne
 talte fred fra himlen til dem på jorden, som lever.
 Hun hvilte sig på heden . . . det var sådan en aften
 hvor hendes sjæl i sandhed begyndte at sørge —
 dengang var han her . . . men nu er han langt borte. 40
 Den balsamiske aftens friskhed
 kastede en sorg over hendes trætte sjæl,
 dog ikke blottet for henrykkelsens blandede tårer;
 der var en balsam i stikkets gift.
 Denne gamle lidende havde ikke
 i mange år følt sådan trøst . . . hun undertrykte et suk,
 og da hun vendte sig omkring, knugede hun William til sit bryst.

Og skønt hans skikkelse var hærget af den ulykke,
 som despoter elsker at forvolde deres ofre —
 skønt hans indsunkne øjeæble, og hans falmede kind, 50
 talte om slaveri, vold og foragt —
 glødede dog den gamle kvindes barm;
 livsilden indeni syntes at klare op igen
 ved den søde uventede velkomst.
 Oh! opfyldelsen af det kæreste håb
 som nogensinde er steget højt på fantasiens uforfærdede vinge!
 Oh! blidhed som fandt så yndigt et mål!
 Prins! du som svulmer af din mægtige magt,
 når du kan føle sådan kærlighed, skal du blive så stor som dem!

Tvunget, havde hendes søn kæmpet mod tyrannens fjender, 60
 han blødte i slaget, og den strenge beherskelse
 der styrede hans sener og tvang hans sjæl,

Utterly poisoned life's unmingled bowl
And unsubduable evils on him wrought.
He was the shadow of the lusty child
Who, when the time of summer season smiled,
For her did earn a meal of honesty
And with affectionate discourse beguiled
The keen attacks of pain and poverty,
Till power, as envying this her only joy, 70
From her maternal bosom tore the unhappy boy.

And now cold charity's unwelcome dole
Was insufficient to support the pair,
And they would perish rather than would bear
The law's stern slavery and the insolent stare
With which law loves to rend the poor man's soul:
The bitter scorn, the spirit-sinking noise
Of heartless mirth which women, men and boys
Wake in this scene of legal misery . . .
Oh! William's spirit rather would rejoice 80
On some wild heath with his dear charge to die.
The death that keenest penury might give
Were sweeter far than cramped by slavery to live.

And they have borne thus long the winter's cold.
The driving sleet, the penetrating rain;
It seemeth that their element is pain
And that they never will feel life again,
For is it life to be so deathlike old? —
The sun's kind light feeds every living thing
That spreads its blossoms to the breath of spring, 90
But who feeds thee, unhappy wanderer?
With the fat slaves who from the rich man's board
Lick the fallen crumbs, thou scantily dost share
And mutterest for the gift a heartless prayer.
The flowers fade not thus, thou must poorly die;
The changeful year feeds them. The tyrant, man, feeds thee.

And is it life that in youth's blasted morn
Not one of youth's dear raptures are enjoyed.
All natural bliss with servitude alloyed,
The beating heart, the sparkling eye destroyed, 100
And manhood of its brightest glories shorn
Debased by rapine, drunkenness and woe.
The foeman's sword, the vulgar tyrant's blow,

forgiftede aldeles livets ublandede bæger
og uundertvingelige onder påvirkede ham.
Han var skyggen af det livskraftige barn
som, når sommertiden smilede,
tjente et ærligt måltid til hende,
og i hengiven samtale fordrev
smertens og fattigdommens skarpe angreb,
indtil magten, som om den misundte denne hendes eneste glæde, 70
rev den ulykkelige dreng bort fra hendes moderlige barm.

Og nu var kold velgørenheds uvelkomne almisse
utilstrækkelig til at underholde parret,
og de ville hellere omkomme end bære
lovens strenge slaveri og uforskammede stirren,*
som loven elsker at sønderrive den fattige mands sjæl med:
den bitre hån, den åndsundertrykkende støj
af hjerteløs munterhed som kvinder, mænd og drenge
vækker på denne skueplads af lovlig elendighed ...
Oh! Williams ånd ville hellere fryde sig 80
på en eller anden vild hede med hans kære hverv at dø.
Døden som den skarpeste armod kunne give,
ville være langt skønnere end at leve indestængt i slaveri.

Og de har således længe tålt vinterens kulde,
det drivende slud, den gennemtrængende regn;
det lader til at deres element er smerte,
og at de aldrig vil føle livet igen,
for er det livet at være så dødlignende gammel? —
Solens venlige lys nærer alle levende ting
som udbreder deres blomster ved vårens ånde, 90
men hvem giver dig føde ulykkelige vandrer?
Du får en kneben del af de faldne krummer,
som de fede slaver slikker op fra den rige mands bord,
og mumler en forsagt bøn for gaven.
Blomsterne visner ikke således, du må dø fattigt;
Det omskiftelige år ernærer dem, tyranmennesket ernærer dig.

Og er det livet, når i ungdommens fordærvede morgen
ikke en af ungdommens dyrebare henrykkelser er nydt —
al naturlig lyksalighed er iblandet trældom,
det bankende hjerte, det tindrende øje tilintetgjort, 100
og manddom berøvet sin lyseste pragt,
fornedret af rov, drukkenskab og ulykke,
modstanderens sværd, den simple tyrans slag,

* slaveri: hjælp fra sognet ved fattigloven 1795 (Longman 1).

Ruined in body and soul till Heaven arrive.
His health and peace insultingly laid low,
Without a fear to die or wish to live,
Withered and sapless, miserably poor,
Relinquished for his wounds to beg from door to door?

Seest thou yon humble sod where oziars bind
The pillow of the monumentless dead? 110
There since her thorny pilgrimage is sped
The aged sufferer rests on the cold bed
Which all who seek or who avoid must find.
O let her sleep! and there at close of eve
'Twere holiness in solitude to grieve
And ponder on the wretchedness of Earth.
With joy of melancholy I would leave
A spot that to such deep-felt thoughts gives birth,
And though I could not pour the useless prayer
Would weep upon the grave and leave a blessing there. 120

On Robert Emmet's tomb

May the tempests of Winter that sweep o'er thy tomb
Disturb not a slumber so sacred as thine;
May the breezes of summer that breathe of perfume
Waft their balmiest dews to so hallowed a shrine.

May the foot of the tyrant, the coward, the slave,
Be palsied with dread where thine ashes repose,
Where that undying shamrock still blooms on thy grave
Which sprung when the dawnlight of Erin arose.

There oft have I marked the grey gravestones among,
Where thy relics distinguished in lowliness lay, 10
The peasant boy pensively lingering long
And silently weep as he passèd away.

And how could he not pause if the blood of his sires
Ever wakened one generous throb in his heart?
How could he inherit a spark of their fires
If tearless and frigid he dared to depart?

Not the scrolls of a court could emblazon thy fame
Like the silence that reigns in the palace of thee,

ødelagt på krop og sjæl til himlen kommer —
hans helbred og fred fornærmeligt strakt til jorden,
uden frygt for at dø eller ønske om at leve,
visnet og saftløs, ynkeligt fattig,
opgivet, på grund af hans sår, til at tigge fra dør til dør?

Ser du hin ydmyge græstørv hvor båndpile binder
puden til den gravmindeløse døde. 110

Der, da hendes tornede pilgrimsfærd er til ende,
hviler den gamle lidende på den kolde seng,
som alle, der søger eller skyr den, må finde.
Oh lad hende sove! og dér, ved aftenens slutning,
ville det være en hellig handling at sørge i ensomhed
og gruble over jordens usselhed.
Med melankoliens glæde ville jeg forlade
et sted, som føder sådanne dybtføjte tanker,
og skønt jeg ikke kan udøse de nyttesløse bønner,
ville jeg græde ved graven og efterlade en velsignelse der. 120

Om Robert Emmets grav*

Gid vinterstormene der fejer hen over din grav
ikke vil forstyrre en søvn så hellig som din;
gid sommerbriserne, som ånder vellugt, vil
blæse deres mest balsamiske dug til så helligt et alter.

Gid tyrannens, kujonens, slavens fod
vil lammes med frygt, hvor din aske hviler,
hvor den udødelige hvidkløver stadig blomstrer på din grav,†
som voksede op da Erins morgenskær rejste sig.

Der har jeg ofte mellem de grå gravstene,
hvor dine fornemme rester lå i ydmyghed, 10
bemærket bondedrengen længe dvæle sørgmodigt
og tavs grædende gå sin vej.

Og hvordan kunne han undgå at standse, hvis hans herrers blod
nogensinde havde vækket et eneste ædelt slag i hans hjerte?
Hvordan kunne han arve en gnist af deres ild
hvis han tåreløs og kold vovede at drage bort?

Ingen retsprotokoller kunne smykke dit ry,
som stilheden, der hersker i dit palads,

* Robert Emmet blev henrettet af englænderne i 1803, efter et mislykket oprørsforsøg.

† hvidkløver: Irlands nationalsymbol.

Like the whispers that pass of thy dearly loved name,
Like the tears of the good, like the groans of the free. 20

No trump tells thy virtues – the grave where they rest
With thy dust shall remain unpolluted by fame,
Till thy foes, by the world and by fortune caresst
Shall pass like a mist from the light of thy name.

When the storm cloud that lowers o'er the daybeam is gone,
Unchanged, unextinguished its lifespring will shine;
When Erin has ceased with their memory to groan
She will smile through the tears of revival on thine.

To the Republicans of North America

Brothers! between you and me
Whirlwinds sweep and billows roar,
Yet in spirit oft I see
On the wild and winding shore
Freedom's bloodless banner wave,
Feel the pulses of the brave,
Unextinguished by the grave,
See them drenched in sacred gore,
Catch the patriot's gasping breath
Murmuring 'Liberty' in death. 10

Shout aloud! let every slave
Crouching at corruption's throne
Start into a man, and brave
Racks and chains without a groan!
Let the castle's heartless glow
And the hovel's vice and woe
Fade like gaudy flowers that blow.
Weeds that peep and then are gone,
Whilst from misery's ashes risen
Love shall burst the Captive's prison. 20

Cotopaxi! bid the sound
Through thy sister mountains ring

som den hvisken, der lyder af dit højt elskede navn,
som den godes tårer, som de fries stønnen. 20

Ingen trompet fortæller om dine dyder — graven, hvor de hviler
med dit støv, skal forblive ubesmittet af berømmelse,*
indtil dine fjender, kærtegnet af verden og af lykken
skal forsvinde som en tåge for dit navns lys.

Når uvejrsskyen som hænger mørkt over dagstrålen er borte,
vil dets livskilde skinne uforandret, uudslukket;†
når Erin er holdt med at stønne over mindet om dem,
vil hun gennem genoplivelsens tårer smile ved dit.

Til Nordamerikas republikanere

Brødre, mellem jer og mig
fejer hvirvelvinde og bølger brøler,
dog i ånden ser jeg ofte
på den barske og bugtede kyst
frihedens blodløse banner vaje,
føler de tapres puls
uudslukket ved graven,
ser dem vædet af helligt blod,
fanger patriotens gispende åndedræt,
der mumler „Frihed“ i døden. 10

Råb højt! lad enhver slave
der kryber sammen ved fordærvsens trone
rejse sig som en mand, og trodse
pinebænke og kæder uden stønnen!
lad borgens hjerteløse glød
og hyttens last og ve
falme som pragtfulde blomster i flor,
ukrudt som titter frem og så er borte,
medens opstået af elendigheds aske
kærlighed skal sprænge fangens fængsel. 20

Cotopaxi! byd lyden‡
ringe gennem dine søsterbjerge,

* I Robert Emmets sidste tale under hans retssag siger han: „Lad ... mit minde gå i glemme, og min grav forblive uden indskrift, indtil en anden tid og andre mennesker kan yde min person retfærdighed ...“ (Esdaile N).

† dets: Emmets navn. — I næste linje 'dem': Emmets fjender. — sidste linje 'dit': hans minde.

‡ Cotopaxi: En af jorden højeste virksomme vulkaner, beliggende i Ecuador i Andeskæden i en kæde af vulkaner. At man i slutningen af det 18. årh. havde klarlagt eksistensen af vulkanske regioner, bliver brugt af Shelley, som billede på et revolutionært netværk, jf. *Ode til friheden* strofe 13.

Till each valley smile around
At the blissful welcoming;
And O! thou stern Ocean-deep,
Whose eternal billows sweep
Shores where thousands wake to weep
Whilst they curse some villain King,
On the winds that fan thy breast
Bear thou news of freedom's rest. 30

Earth's remotest bounds shall start;
Every despot's bloated cheek.
Pallid as his bloodless heart,
Frenzy, woe and dread shall speak —
Blood may fertilize the tree
Of new bursting Liberty;
Let the guiltiness then be
On the slaves that ruin wreak,
On the unnatural tyrant-brood
Slow to Peace and swift to blood. 40

Can the daystar dawn of love
Where the flag of war unfurled
Floats with crimson stain above
Such a desolated world?
Never! but to vengeance driven
When the patriot's spirit shriven
Seeks in death its native Heaven,
Then to speechless horror hurled,
Widowed Earth may balm the bier
Of its memory with a tear. 50

Falshood and Vice

A Dialogue

Whilst Monarchs laughed upon their thrones
To hear a famished nation's groans,
And hugged the wealth, wrung from the woe
That makes their eyes and veins o'erflow,
Those thrones high built upon the heaps
Of bones where frenzied Famine sleeps.
Where slavery with her scourge of iron
Stained in mankind's unheeded gore.
And war's mad fiends the scene environ

indtil hver dal smiler
ved den lyksalige hilsen;
og oh! du strenge oceandyb
hvis evige bølger fejer
kyster, hvor tusinder vågner for at græde,*
medens de forbander en eller anden forbryderisk konge,
på vinde som vifter dit bryst,
bærer du nyheden om frihedens hvilested. 30

Jordens fjerneste grænser skal rejse sig;
enhver despots oppustede kind,
bleg som hans blodløse hjerte,
skal tale om vanvid, ve og gru —
blod kan gerne gøde den
nyudsprungne friheds træ;
lad så skylden ligge
hos slaverne, som anretter ødelæggelse,
hos tyrannens unaturlige yngel, der er
langsom til fred og hurtig til blod. 40

Kan dagstjernen gry af kærlighed,
hvor krigens udfoldede flag
med højrrød farve svæver oven over
sådan en trøstesløs verden?
Aldrig! men når drevet til hævn
patriotens syndsforladte ånd
i døden søger sin hjemlige himmel,
så kan den berøvede jord,
slynget til målløs rædsel,
lindre sit mindes ligbåre med en tåre. 50

Falskheden og Lasten

En dialog

Medens eneherskere lo på deres troner
ved at høre en udhungret nations stønnen,
og krystede rigdommen, vristet fra den elendighed
som får sine øjne og årer til at flyde over, —
på de troner, bygget høje på bendyngerne,
hvor vanvittig sult sover,
hvor slaveri svinger sin jernsvøbe
rød af menneskehedens upåagtede blod,
og krigens gale djævle omringer skuepladsen, 10

* kyster: Irlands.

Mingling with shrieks a drunken roar, 10
 There Vice and Falshood took their stand
 High raised above the unhappy land.

Falshood

Brother, arise from the dainty fare
 Which thousands have toil'd and bled to bestow,
 A finer feast for thy hungry ear
 Is the news that I bring of human woe.

Vice

And secret one, what hast thou done
 To compare in thy tumid pride with me,
 I, whose career thro' the blasted year
 Has been marked by ruin and misery? 20

Falshood

What have I done! I've torn the robe
 From baby Truth's unsheltered form
 And round the desolated globe
 Worn safely the bewildering charm.
 My tyrant-slaves to a dungeon floor
 Have bound the dauntless innocent.
 And streams of fertilizing gore
 Flow from her bosom's hideous rent
 Which this unfailing dagger gave . . .
 I dread that blood. No more. This day 30
 Is ours tho' her eternal ray
 Must shine upon our grave.
 Yet know, proud Vice, had I not given
 To thee the mask I stole from Heaven,
 Thy shape of ugliness and fear
 Had never gained admission here.

Vice

And know that had I disdained to toil
 But sate in my noisome cave the while
 And ne'er to these hateful sons of Heaven,
 GOLD, MONARCHY, and MURDER given, 40
 Hadst thou with all thine art essayed
 One of thy games then to have played,
 With all thine overweening boast
 Falshood, I tell thee thou had lost! —
 But wherefore this dispute? — we tend

blandende et drukkent råb med skrig,
tog Lasten og Falskheden opstilling
højt over det ulykkelige land.

Falskheden

Bror! rejs dig fra det lækre måltid
som tusinder har slidt og blødt for at skænke:
en finere fest for dit sultne øre
er de nyheder, jeg bringer om menneskevé.

Lasten

Og hvad har du gjort, du falske, så du kan
sammenligne dig, i din svulstige stolthed, med mig?
Jeg, hvis bane gennem det fordærvede år
har efterladt et spor af fortvivlelse og pine.

20

Falskheden

Hvad jeg har gjort? — Jeg har revet kåben
af den spæde sandheds ubeskyttede skikkelse,
og båret den, ved forvirrende trylleri, sikkert
omkring på den ulykkelige klode:
mine tyranslaver har bundet den frygtløse
uskyldige til et fangekældergulv,*
og gødende blodstrømme
flød fra hendes barms hæslige flænge,
som denne ufejlbarlige dolk gav . . .
Jeg gruer for det blod! — ikke mere om det! — denne dag
er vor, skønt hendes evige stråle
må skinne på vor grav.
Dog vid, stolte Last, havde jeg ikke givet
dig kåben, som jeg stjal fra himlen,
så havde din form, der er grimhed og frygt,
aldrig fået adgang her.

30

Lasten

Og vid, at havde jeg foragtet slid,
og imens siddet i min afskyelige hule uden
at give noget til disse himlens forhadte sønner,
GULD, MONARKI, og MORD;
havde du så med al din kunst
kunnet forsøge at spille et af dine spil,
med alt dit overdrevne praleri,
Falskhed! Jeg siger dig du havde tabt!
Dog hvorfor denne diskussion? — vi sigter

40

* den frygtløse uskyldige: den spæde sandhed.

Fraternal to one common end.
In this cold grave beneath my feet
Will our hopes, our fears and our labours meet.

Falshood

I brought my daughter religion on Earth.
She smothered its sweetest buds in their birth 50
But dreaded Reason's eye severe
So the crocodile slunk off sily in fear
And loosed her bloodhounds from the den.
They started from dreams of slaughtered men
And by the light of her poison eye
Did her work o'er the wide Earth frightfully.
The deathly stench of her torches' flare.
Fed with human fat, polluted the air.
The curses, the shrieks, the ceaseless cries
Of the many mingling miseries, 60
As on she trod, ascended high
And trumpeted my Victory!
Brother, tell what thou hast done.

Vice

I have extinguished the noonday sun
In the carnage smoke of battles won.
Famine, Murder, Hell, and Power
Were sated in that joyous hour
Which searchless fate had stampt for me
With the seal of his security,
For the bloated Wretch on yonder throne 70
Commanded the bloody fray to rise.
Like me he joyed at the stifled moan
Wrung from a Nation's miseries
Whilst the snakes, whose slime even him defiled,
In extacies of malice smiled. ...
They thought 'twas theirs!! — but mine the deed.
Theirs is the toil, but mine the meed.
Ten thousand victims madly bleed.
They think that tyrants goad them there
With poisonous war to taint the air, 80
These tyrants on their beds of thorn
Swell in their dreams of murderous fame
And with their gains to lift my name
Restless they plan from night to morn.
I — I do all. Without my aid.

broderligt mod et fælles mål;
i denne kolde grav under mine fødder
vil vore håb, vore bekymringer, og vore anstrengelser mødes.

Flaskheden

Jeg bragte min datter, RELIGIONEN, til jorden;
hun kvalte fornuftens spædbørn i fødslen; 50
men gruede for deres mors strenge øje, —*
så den angste krokodille luskede snu bort
og løsnede sine blodhunde fra hulen.
De fór op af drømme om slagtede mennesker,
og gjorde, ved lyset fra hendes giftøje,
frygteligt hendes arbejde over den vide jord:
den grufulde stank fra hendes faklers ustadige flamme,
næret af menneskefedt, besmittede luften:
forbandelserne, skrigene, de uophørlige klageråb
fra de manglebandede lidelser, 60
da hun betrådte den, steg højt
og udbasunerede min sejr! —
bror, fortæl mig hvad du har gjort.

Lasten

Jeg har udslukket middagssolen,
i blodbadsrøgen fra vundne slag:
hungersnød, mord, helved og magt
blev nedsvælget i den glørværdige stund
som den uudgrundelige skæbne havde præget
for mig med sit sikkerhedssegl . . .
thi den oppustede usling på hin trone 70
beordrede den blodige strid til at rejse sig.
Ligesom jeg, glædede han sig over den undertrykte
jamren, vristet fra en nations lidelser;
medens slangerne, hvis slim besudlede *selv ham*,
smilede i ekstaser af ondskab:
de troede den var deres, — men dåden var min!
deres er sliddet, men min fortjenesten —
titusind ofre blødte afsindigt.
De drømmer, at tyrannen drev dem derhen
for med forpestet krig at fordærve luften: 80
disse tyranner, på deres tornesenge,
svulmer med tanker om morderisk berømmelse,
og om at hugge mit navn med deres fortjenester;
hvileløst lægger de planer fra nat til morgen:
jeg — jeg gør det hele; uden min hjælp

* deres mor: Fornuften

Thy daughter, that relentless maid.
 Could never o'er a deathbed urge
 The fury of her venom'd scourge. 90

Falshood

Brother, well. — The world is ours.
 And whether thou or I have won.
 The pestilence expectant lowers
 On all beneath yon blasted Sun.
 Our joys, our toils, our honors meet
 In the milkwhite and wormy winding sheet.
 A short-lived joy, unceasing care.
 Some heartless scraps of godly prayer,
 A moody curse and a frenzied sleep
 Ere gapes the grave's unclosing deep, 100
 A tyrant's dream, a coward's start.
 The ice that clings to a priestly heart,
 A judge's frown, a courtier's smile.
 Make the great whole for which we toil.
 And Brother! Whether thou or I
 Have done the work of misery.
 It little boots. — Thy toil and pain
 Without my aid were more than vain.
 And but for thee I ne'er had sate
 The guardian of Heaven's palace gate. 110

Written on a beautiful day in Spring

In that strange mental wandering when to live
 To breathe, to be, is undivided joy.
 When the most woe-worn wretch would cease to grieve.
 When satiation's self would fail to cloy;
 When unpercipient of all other things
 Than those that press around — the breathing Earth
 The gleaming sky and the fresh season's birth.
 Sensation all its wondrous rapture brings
 And to itself not once the mind recurs, —
 Is it foretaste of Heaven? 10
 So sweet as this the nerves it stirs,
 And mingling in the vital tide
 With gentle motion driven,
 Cheers the sunk spirits, lifts the languid eye,

kunne din datter, den ubarmhjertige mø,
 aldrig ægge sin giftsvøbes raseriet
 over en dødsseng.*

Falskheden

Nå bror: – verden er vor;
 og uanset om du eller jeg har vundet, 90
 truer den forventede pest†
 alt nedenunder hin fordømte sol.
 Vore glæder, vort slid, vore æresbevisninger
 mødes i det mælkehvide og ormædte liglagen:
 et kortvarigt håb, uophørlig bekymring,
 nogle meningsløse stumper af fromme bønner,
 en tvær forbandelse og en vanvittig søvn
 inden gravens åbne dyb,
 en tyrans drøm, en kujons faren sammen, 100
 isen som klynger sig til et præsteligt hjerte,
 en dommers vrede mine, en hofmands smil
 udgør det store hele, for hvilket vi slider;
 og bror, om du eller jeg
 har udført elendighedens arbejde
 er kun af liden betydning: dit slid og din anstrengelse
 ville uden min hjælp være mere end forgæves;
 og var det ikke for dig, havde jeg aldrig siddet
 som vogter af himlens paladspørt. 110

Skrevet på en smuk forårsdag

I den sælsomme sindets omstrejfen, hvor at leve,
 at ånde, at være til, er udelt glæde, hvor den
 mest sorgnedbrudte stakkel ville holde op med at sørge,
 hvor mæthed selv ville undlade at mætte;
 hvor ikke at fornemme andet end det
 der presser sig på overalt – den åndende jord,
 den strålende himmel og den friske årtids fødsel,
 hele den vidunderlige henrykkelse som sanserne bringer,
 og ikke en eneste gang vender sindet tilbage til sig selv – 10
 er det en forsmag på himlen,
 så skønt som dette vækker nerverne,
 og idet det blander sig med den vitale strøm
 drevet af blide bevægelser,
 opmuntrer de sunkne livsånder, løfter det matte øje,

* datteren var 'religionen'. Man antog dengang at frygt for helvede ville få ateister til at omvende sig på dødslejet (Longman 1).

† forventede: af jorden og med ængstelse.

And scattering through the frame its influence wide
Revives the spirits when they droop and die,
The frozen blood with genial beaming warms,
And to a gorgeous fly the sluggish worm transforms.

Dark Spirit of the desert rude

Dark Spirit of the desert rude
That o'er this awful solitude,
Each tangled and untrodden wood,
Each dark and silent glen below.
Where sunlight's gleamings never glow,
Whilst jetty, musical and still
In darkness speeds the mountain rill;
That o'er yon broken peaks sublime,
Wild shapes that mock the scythe of time,
And the pure Elian's foamy course, 10
Wavest thy wand of magic force;
Art thou yon sooty and fearful fowl
That flaps its wing o'er the leafless oak
That o'er the dismal scene doth scowl
And mocketh music with its croak?

I've sought thee where day's beams decay
On the peak of the lonely hill;
I've sought thee where they melt away
By the wave of the pebbly rill;
I've strained to catch thy murky form 20
Bestride the rapid and gloomy storm;
Thy red and sullen eyeball's glare
Has shot in a dream through the midnight air,
But never did thy shape express
Such an emphatic gloominess.

And where art thou, O thing of gloom? . . .
On nature's unreviving tomb
Where sapless, blasted and alone
She mourns her blooming centuries gone! —
From the fresh sod the violets peep, 30
The buds have burst their frozen sleep,
Whilst every green and peopled tree
Is alive with Earth's sweet melody.
But thou alone art here,

og genopliver, ved at sprede sin indflydelse gennem
hele legemet, livsånderne når de vansmægter og dør,
varmer det frosne blod med mild stråling
og forvandler den lade orm til en prægtig sommerfugl?

„Vilde ødemarks Mørke Ånd”

Vilde ødemarks Mørke Ånd
som over dette forfærdelige ensomme sted,
hver filtret og ubetrådt skov,
hver mørk og tavs dal nedenunder
hvor sollysets glimten aldrig gløder,
medens sort, melodisk og stille,
bjergbækken farer af sted i mørke;
som over hine takkede sublime toppe,
vilde former der spotter tidens le,
og den rene Elan's skummende løb, 10
svinger din stav af magisk kraft —
er du hin sodet og frygtelige fugl*
som basker sin vinge over den bladløse eg,
som skuler over den bedrøvelige skueplads
og spotter musik med sit hæse skrig?

Jeg har søgt dig hvor dagens stråler svinder
på toppen af den ensomme høj;
jeg har søgt dig hvor de smelter bort
ved den stenede bæks bølge; jeg har
anspændt mig for at kunne se din mørke skikkelse 20
skræve over den hurtige og dunkle storm;
dit øjeæbles røde og truende blik
har skudt gennem midnatsluften i en drøm,
men aldrig udtrykte din form
så kraftigt et mørke.

Oh hvor er du, Oh ting af mørke? . . .
På naturens ugenoplivende grav
hvor udtørret, visnet og alene hun begræder
sine forsvundne blomstrende århundrede! —
fra den friske græstørv titter violen frem, 30
knopperne har sprængt deres frosne søvn,
medens ethvert grønt og befolket træ
er levende med jordens liflige melodi.
Men du alene er her,

* En ravn.

Thou desolate Oak, whose scathèd head
For ages has never tremblèd.
Whose giant trunk dead lichens bind
Moaningly sighing in the wind,
With huge loose rocks beneath thee spread, —
Thou, Thou alone art here!
Remote from every living thing,
Tree, shrub or grass or flower.
Thou seemest of this spot the King,
And with a regal power
Suck like that race all sap away
And yet upon the spoil decay.

40

The Retrospect.

Cwm Elan 1812

To trace Duration's lone career,
To check the chariot of the year,
Whose burning wheels forever sweep
The boundaries of oblivion's deep . . .
To snatch from Time, the monster's, jaw
The children which she just had borne,
And, ere entombed within her maw
To drag them to the light of morn
And mark each feature with an eye
Of cold and fearless scrutiny. . . .
It asks a soul not formed to feel,
An eye of glass, a hand of steel,
Thoughts that have passed, and thoughts that are.
With truth and feeling to compare:
A scene which wildered fancy viewed
In the soul's coldest solitude
With that same scene when peaceful love
Flings rapture's colour o'er the grove,
When mountain, meadow, wood and stream
With unalloying glory gleam
And to the spirit's ear and eye
Are unison and harmony.

10

20

The moonlight was my dearer day: —
Then would I wander far away,

du ødelagte eg, hvis svedne top
 i umindelige tider aldrig har skælvet,
 hvis gigantiske stamme, bundet af døde lavarter,
 sorgfuldt sukkende i vinden,
 med uhyre løse klippeblokke spredt under dig, —
 du, du alene er her!
 fjernt fra enhver levende ting,
 træ, busk eller græs eller blomst,
 synes du at være dette steds konge,
 og suger, som denne race, al saft bort
 med kongelig magt,
men rådner dog op af byttet.

40

Tilbageblikket

Cwm Elan 1812

At spore varighedens ensomme bane,*
 at standse årets stridsvogn
 hvis brændende hjul for altid fejer
 grænserne af glemslens dyb . . .
 at snappe fra tidens, uhyrets gab†
 børnene, som hun netop havde født,
 og inden de er begravet i hendes mave,
 at trække dem ud i morgenens lys
 og mærke sig hvert træk med et øjes
 kolde og frygtløse gransken —
det kræver en sjæl ikke dannet til at føle,
 og et øje af glas, en hånd af stål,
 at sammenligne fortidige og nutidige tanker
 med sandhed og følelse;
 en scene som vildfaren fantasi betragtede
 i sjælens koldeste ensomhed,
 med den samme scene når fredfyldt kærlighed
 kaster henrykkelsens farver over lunden,
 når bjerg, eng, skov og flod
 glimter med ublandet pragt,
 og for åndens øje og øre
 er enstemmighed og harmoni.

10

20

Måneskinnet var min kærere dag: —
 så ville jeg vandre langt bort

* Linje 1: 'at nøje gennemgå de begivenhedsforløb der ligger forud for hans bortløben med Harriet for et år siden', jf. de andre digte fra Cwm Elan (Hopkins 2).

† Tidens, uhyrets gab: Kronos, der slugte sine egne børn, er her uhyret.

RETROSPECT

And lingering on the wild brook's shore
To hear its unremitting roar.
Would lose in the ideal flow
All sense of overwhelming woe;
Or at the noiseless noon of night
Would climb some heathy mountain's height 30
And listen to the mystic sound
That stole in fitful gasps around.
I joyed to see the streaks of day
Above the purple peaks decay,
And watch the latest line of light
Just mingling with the shades of night;
For day with me, was time of woe
When even tears refused to flow;
Then would I stretch my languid frame
Beneath the wild-wood's gloomiest shade 40
And try to quench the ceaseless flame
That on my withered vitals preyed; —
Would close mine eyes and dream I were
On some remote and friendless plain,
And long to leave existence there
If with it I might leave the pain
That with a finger cold and lean
Wrote madness on my withering mien.

It was not unrequited love
That bade my wildered spirit rove; 50
'Twas not the pride, disdainful life,
That with this mortal world at strife
Would yield to the soul's inward sense,
Then groan in human impotence,
And weep, because it is not given
To taste on Earth the peace of Heaven;
'Twas not, that in the narrow sphere
Where Nature fixed my wayward fate
There was no friend or kindred dear
Formed to become that spirit's mate, 60
Which, searching on tired pinion, found
Barren and cold repulse around . . .
Ah no! yet each one sorrow gave
New graces to the narrow grave.

For broken vows had early quelled
The stainless spirit's vestal flame,

og dvæle på den vilde bæks bred
 for at høre dens uafdelige brusen,
 ville miste i den ideale strøm
 al følelse af overvældende sorg;
 eller ville ved nattens stille midte
 bestige en eller anden lynggroet bjergtop 30
 og lytte til den hemmelighedsfulde lyd,
 som listede sig omkring med ustadige gisp.
 Jeg glædede mig ved at se dagens striber
 svinde over de purpurfarvede tinder
 og iagttaget den sidste linje af lys
 lige netop blande sig med nattens skygger;
 thi dagen var for mig en sorgens tid,
 hvor selv tårer nægtede at strømme;
 så ville jeg trække min udmattede krop
 under vildskovens dunkleste skygge 40
 og forsøge at slukke den uophørlige flamme,
 som levede af min visnede livskraft ;
 ville lukke mine øjne og drømme, jeg var
 på en eller anden fjern og venneløs slette
 og længes efter at forlade tilværelsen dér,
 hvis jeg med den kunne forlade smerten,
 som med kold og mager finger
 skrev vanvid på mit visnende udseende.

Det var ikke u gengældt kærlighed
 som bød min vildfarne ånd at strejfe om; 50
 det var ikke den livsforagtende stolthed,
 som i strid med denne dødelige verden
 ville give efter for sjælens hemmelige følelse,
 så stønne i menneskelig magtesløshed
 og græde, fordi det ikke er givet
 at smage himlens fred på jorden;
 det var ikke, at der i den snævre sfære,
 hvor naturen fæstnede min lunefulde skæbne,
 ingen ven eller kær slægtning skabtes
 til at blive denne ånds mage, 60
 som, søgende på trætte vinger, fandt
 nøgen og kold afvisning overalt . . .
 Åh nej! dog gjorde hver enkelt sorg
 den snævre grav mere tillokkende.

For brudte løfter havde tidligt kvalt*
 den uplettede ånds vestalske flamme.†

* brudte løfter: Harriets Grove's.

† ånden er Shelleys, ligesom i l. 60.

RETROSPECT

Yes! whilst the faithful bosom swelled
Then the envenomed arrow came,
And apathy's unaltering eye
Beamed coldness on the misery, 70
And early I had learned to scorn •
The chains of clay that bound a soul
Panting to seize the wings of morn,
And where its vital fires were born
To soar, and spurn the cold control
Which the vile slaves of earthly night
Would twine around its struggling flight.
O many were the friends whom fame
Had linked with the unmeaning name
Whose magic marked among mankind 80
The casket of my unknown mind,
Which hidden from the vulgar glare
Imbided no fleeting radiance there.
My darksome spirit sought. It found
A friendless solitude around. —
For who, that might undaunted stand
The saviour of a sinking land,
Would crawl, its ruthless tyrant's slave
And fatten upon freedom's grave,
Though doomed with her to perish, where 90
The captive clasps abhorred despair?

They could not share the bosom's feeling
Which, passion's every throb revealing,
Dared force on the world's notice cold
Thoughts of unprofitable mould
Who bask in Custom's fickle ray,
Fit sunshine of such wintry day!
They could not in a twilight walk
Weave an impassioned web of talk
Till mysteries the spirit press 100
In wild yet tender awfulness,
Then feel within our narrow sphere
How little yet how great we are!
But they might shine in courtly glare,

Ja! medens den trofaste barm svulmede,
 kom den forgiftede pil,
 og apatiens stivnede øje
 strålede kulde på elendigheden; 70
 og tidligt havde jeg lært at foragte
 lerkæden som binder en sjæl
 der gisper efter at gribe morgenens vinger,
 og hvor dens vitale ild blev født
 at stige højt og vrage det kolde herredømme
 som den jordiske nats usle slaver
 ville sno omkring dens kæmpende flugt.
 Oh, mange var vennerne som ryet
 havde knyttet til det meningsløse navn, 80
 hvis magi blandt menneskene
 var æsken for mit ukendte sind,
 som skjult fra den grove stirren
 ingen flygtig stråleglans indsugede dér.*
 Min dunkle ånd søgte. Den fandt
 en venneløs ensomhed overalt.—
 For hvem, som uforfærdet kunne stå
 som et synkende lands frelser,
 ville krybe som dets hensynsløse tyrans slave,
 og fede sig på frihedens grav,
 skønt dømt til at bukke under sammen med hende, 90
 hvor fangen knuger afskyet fortvivlelse.†

*De kunne ikke dele det hjertes følelse
 som, idet det åbenbarede enhver begejstrings banken,
 vovede at påtvinge verdens kolde opmærksomhed
 tanker af nytteløs art, —
 der varmer sig i sædvanens ustadige stråle,
 et passende solskin på sådan en vinterdag!*
*De kunne ikke på en spadseretur i skumringen
 væve et lidenskabeligt væv af samtale,
 indtil hemmelighedsfuldheder presser ånden 100
 til vild dog blid ærefrygt,
 og så i vor snævre sfære føle
 hvor små og dog hvor store, vi er!
 Men de kan måske skinne med forfinet glans,*

* Linje 78-82: 'ryet' er den offentlige bevågenhed, sladderer, der opfatter de adelige som Shelleys venner, men Shelley er et meningsløst navn; Shelley tillægger ikke det at være adelig nogen betydning. Offentligheden ved kun hvordan 'æsken' ser ud, men kender ikke hans inderste sind. Shelley finder heller ikke næring i denne opmærksomhed (Norton).

† Linje 86-91: 'For hvem, der kunne være frelser, selvom han måtte være dømt til at gå til grunde ligesom friheden, ville vælge at være tyranniets slave?' — L. 88-89: De andre nyder deres eventuelle overklasseretigheder.

Attract the rabble's cheapest stare,
 And might command where'er they move
 A thing that bears the name of love;
 They might be learned, witty, gay,
 Foremost in fashion's gilt array,
 On Fame's emblazoned pages shine, 110
 Be princes' friends, but never mine!

Ye jagged peaks that frown sublime,
 Mocking the blunted scythe of Time,
 Whence I would watch its lustre pale
 Steal from the moon o'er yonder vale!

Thou rock, whose bosom black and vast,
 Bared to the stream's unceasing flow.
 Ever its giant shade doth cast
 On the tumultuous surge below!

Woods to whose depth retires to die 120
 The wounded echo's melody,
 And whither this lone spirit bent
 The footstep of a wild intent —

Meadows! Whose green and spangled breast
 These fevered limbs have often pressed
 Until the watchful fiend, despair.
 Slept in the soothing coolness there!

Have not your varied beauties seen
 The sunken eye, the withering mien,
 Sad traces of the unuttered pain 130
 That froze my heart and burned my brain?

How changed since nature's summer form
 Had last the power my grief to charm,
 Since last ye soothed my spirit's sadness,
 Strange chaos of a mingled madness!
 Changed! — not the loathsome worm that fed
 In the dark mansions of the dead,
 Now soaring through the fields of air
 And gathering purest nectar there,
 A butterfly whose million hues 140
 The dazzled eye of wonder views
 Long lingering on a work so strange,
 Has undergone so bright a change!

tiltrække pøblens billigste glanen,
 og forlange, hvor de end er,
 en ting der bær navnet kærlighed;
 de kan måske være lærte, vittige, muntre,
 fremmest i modens forgyldte klædning
 skinne på berømmelsens udsmykkede sider, 110
 være prinsers venner, men aldrig mine!

I forrevne sublimt dystre tinder
 der spotter tidens sløve le,
 hvorfra jeg ville iagttage det blege skær
 fra månen liste sig over hin dal!

Du klippe, hvis sorte og vældige barm,
 blotlagt for flodens uophørlige strøm,
 altid kaster sin gigantiske skygge
 på de voldsomme bølger nedenunder!

Skove, til hvis dyb det sårede ekkos melodi 120
 trækker sig tilbage for at dø,
 og hvortil denne ensomme ånd rettede
 en forrykt hensigts skridt —*

Enge! ind til hvis grønne og glitrende bryst
 disse febersyge lemmer ofte har trykke sig,
 indtil den vagtsomme fjende fortvivlelse
 sov i den lindrende kølighed der!

Har jeres forskellige skønheder ikke set
 det sunkne øje, det visnende udseende,
 triste spor af usigelig smerte, 130
 som frøs mit hjerte og brændte min hjerne?

Hvor forandret siden naturens sommer
 sidst havde magt til at borttrylle min sorg,
 siden I sidst lindrede min ånds bedrøvelse —
 blandet vanvids sælsomme kaos!
 Forandret! — ikke har den afskyelige orm
 som levede i de dødes mørke boliger,
 nu svævende gennem luftens marker
 mens den samler den reneste nektar der,
 en sommerfugl hvis millioner farver[†] 140
 øjet ser, blændet af undren ved
 længe at dvæle på et værk så sælsomt,
 undergået så vidunderlig en forandring!

* forrykt hensigt: at begå selvmord; jf. „Dødsforagtende klipper“.

† sommerfugl: tidselsommerfuglen, hvis larve lever af kirkegårdsnælder.

How do I feel my happiness?
 I cannot tell, but they may guess
 Whose every gloomy feeling gone
 Friendship and passion feel alone,
 Who see mortality's dull clouds
 Before affection's murmur fly,
 Whilst the mild glances of her eye
 Pierce the thin veil of flesh that shrouds
 The spirit's radiant sanctuary. 150

O thou! whose virtues latest known,
 First in this heart yet claim'st a throne,
 Whose downy sceptre still shall share
 The gentle sway with virtue there,
 Thou fair in form and pure in mind,
 Whose ardent friendship rivets fast
 The flowery band our fates that bind
 Which incorruptible shall last 160
 When duty's hard and cold control
 Had thawed around the burning soul —
 The gloomiest retrospects that bind
 With crowns of thorn the bleeding mind,
 The prospects of most doubtful hue
 That rise on Fancy's shuddering view
 Are gilt by the reviving ray
 Which thou hast flung upon my day.

The Devil's Walk.

A Ballad.

Once, early in the morning,
 Beelzebub arose,
 With care his sweet person adorning,
 He put on his Sunday clothes.

He drew on a boot to hide his hoof,
 He drew on a glove to hide his claw,
 His horns were concealed by a *Bras Chapeau*,
 And the Devil went forth as natty a *Beau*
 As Bond Street ever saw.

Hvordan oplever jeg min lykke!
 Jeg kan ikke sige det, men måske kan de gætte det,
 hos hvem alle mørke følelser er borte,
 og alene føler venskab og begejstring;
 som ser dødelighedens kedelige skyer
 flygte for hengivenhedens mumlen,
 medens hendes øjes milde blikke 150
 gennemtrænger kødets tynde slør, der tildækker
 åndens strålende allerhelligste.

Oh du! hvis dyder er senest kendt,*
 er dog først til at kræver en trone i dette hjerte
 hvis dunbløde scepter altid skal dele
 sit blide styre med dyden dér;
 du, skøn af skikkelse og ren af sind,
 hvis inderlige venskab hurtigt fæster det
 af vore skæbner bundede blomstrende bånd,
 der skal bestå ufordærveligt, 160
 når pligtens hårde og kolde herredømme
 er tøet omkring den brændende sjæl;
 det dystreste tilbageblik, som forbinder
 det blødende sind med tornekroner,
 fremtidsudsigter af højst tvivlsom farve,
 der rejser sig for fantasiens skælvende syn,
 er forgyldte af den genoplivende stråle
 som du har kastet på min dag.

Djævlens spadseretur

En ballade

Engang, en tidlig morgen,
 stod Beelzebul op. Mens han
 omhyggeligt beundrede sin egen kønne person
 tog han sit søndagstøj på.

Han trak en støvle på for at skjule sin hov,
 Han trak en handske på for at skjule sin klo,
 hans horn var skjult under en *Bras Chapeau*,[†]
 og Djævlens gik ud så net en kavalers,
 som Bond Street nogensinde havde set.[‡]

* du: Harriet Westbrook Shelley, hvis dyder er senere kendt end Harriet Groves.

† Bras Chapeau: en lille trekantet hat der kunne bæres under armen.

‡ Bond Street: gade i London hvor de mest mondæne skræddere og butikker fandtes (Hopkins 1).

THE DEVIL'S WALK

He sate him down, in London town, 10
Before earth's morning ray;
With a favourite imp he began to chat,
On religion, and scandal, this and that,
Until the dawn of day.

And then to St. James's Court he went,
And St. Paul's Church he took on his way;
He was mighty thick with every Saint,
Though they were formal and he was gay.

The Devil was an agriculturist,
And as bad weeds quickly grow, 20
In looking over his farm, I wist,
He wouldn't find cause for woe.

He peeped in each hole, to each chamber stole,
His promising live-stock to view;
Grinning applause, he just showed them his claws,
And they shrunk with affright from his ugly sight,
Whose work they delighted to do.

Satan poked his red nose into crannies so small
One would think that the innocents fair,
Poor lambkins! were just doing nothing at all 30
But settling some dress or arranging some ball,
But the Devil saw deeper there.

A Priest, at whose elbow the Devil during prayer
Sate familiarly, side by side,
Declared that, if the tempter were there,
His presence he would not abide.
Ah! ah! thought Old Nick, that's a very stale trick,
For without the Devil, O favourite of evil,
In your carriage you would not ride.

Satan next saw a brainless King, 40
Whose house was as hot as his own;
Many Imps in attendance were there on the wing,
They flapped the pennon and twisted the sting,
Close by the very Throne.

Ah! ah! thought Satan, the pasture is good,
My Cattle will here thrive better than others;
They dine on news of human blood,

Han satte sig ned i London, 10
 før jordens morgenstråle,
 han begyndte at snakke med en lille ynglingsdjævel,
 om religion, og skandaler, dette og hint,
 indtil dagen brød frem.

Og så gik han til St. James's Court,*
 og St. Paul's kirke gik han ind i på vejen,
 han var mægtigt fine venner med enhver helgen,
 selvom de var formelle og han var munter.

Djævlen var landbruger, 20
 og da ukrudt vokser hurtigt,
 ville han ikke finde grund til klage
 tænker jeg, ved at se ud over sin bedrift.

Han kiggede i hvert et hul, listede sig til hvert et kammer,
 for at betragte sin lovende besætning;
 mens han grinede bifaldende, viste han dem bare sine klør,
 og de veg tilbage i skræk det stygge syn af ham,
 hvis arbejde de nød at gøre.

Satan stak sin røde næse ind i revner så små 30
 at man skulle tro de uskyldige skønne,
 stakkels små lam! ikke foretog sig noget overhovedet
 ud over at ordne noget tøj eller arrangere et eller andet bal,
 men Djævlen så dybere dér.

En præst, ved hvis albue Djævlen sad fortroligt
 under bønner, side om side,
 erklærede, at hvis fristeren var der,
 ville han ikke tåle hans tilstedeværelse;
 Åh! Åh! tænkte Gamle Nick, det er et meget gammelt trick,
 for uden Djævlen, Oh! det ondes yngling,
 ville du ikke køre i din vogn.

Satan så derefter en tomhjernet konge, 40
 hvis hus var så varmt som hans eget,†
 mange tjenende smådjævle var på vingerne der,
 de baskede med vingen og snoede brodden
 nær ved selve tronen.

Ah, ha! tænkte Satan, græsgangen er god,
 mine kreaturer vil trives bedre her end andres,
 de får nyheder om menneskeblod til middag,

* Kongens regeringssæde.

† Georg den Tredje var blevet uhelbredelig sindssyg i slutningen af 1811.

They sup on the groans of the dying and dead,
And supperless never will go to bed;
Which will make them fat as their brothers. 50

Fat as the Fiends that feed on blood,
Fresh and warm from the fields of Spain,
Where ruin ploughs her gory way,
Where the shoots of earth are nipped in the bud,
Where Hell is the Victor's prey,
Its glory the meed of the slain.

Fat — as the death-birds on Erin's shore,
That glutted themselves in her dearest gore,
And flitted round Castlereagh,
When they snatched the Patriot's heart, that *his* grasp 60
Had torn from its widow's maniac clasp,
And fled at the dawn of day.

Fat — as the reptiles of the tomb,
That riot in corruption's spoil,
That fret their little hour in gloom,
And creep, and live the while.

Fat as that Prince's maudlin brain,
Which addled by some gilded toy,
Tired, gives his sweetmeat, and again
Cries for it, like a humoured boy. 70

For he is fat, his waistcoat gay,
When strained upon a levee day,
Scarce meets across his princely paunch;
And pantaloons are like half-moons
Upon each brawny haunch.

How vast his stock of calf! when plenty
Had filled his empty head and heart,
Enough to satiate foplings twenty
Could make his pantaloons seams start.

de døde og døendes stønnen til aftensmad,
og vil aldrig gå i seng uden aftensmad;
hvilket vil gøre dem så fede som deres brødre. 50

Fede som djævlene der lever af blod,
frisk og varmt fra Spaniens marker,*
hvor ødelæggelse pløjer sin blodige vej
når jordens skud nippes i fødslen,
hvor helved er sejrens bytte,
dens ære de dræbtes løn.

Fede — som dødsfuglene på Erins kyst,
der proppede sig med hendes kæreste blod,
og flagrede omkring Castlereagh,†
når de snappede patriotens hjerte, som *hans* greb‡
har revet fra dets enkes vanvittige omfavnelser
og flygtede ved daggry. 60

Fede — som gravens krybdyr,
der svirer i fordærvsens rov,
der gnaver deres lille tid væk i mørke,
og kryber, og lever imens.

Fed som prinsens rørstrømske hjerne,§
der forstyrret af et eller andet forgyldt legetøj,
træt, afleverer sin konfekt, og igen græder
efter den, som en dreng man føjer. 70

For han er fed, hans prangende vest,
når udspændt på en levér-dag,
kan næppe knappes over hans prinselige vom,
og pantalonerne er som halve måner,
på hver kraftige balle.

Hvor hans lager af knæstrømper er enormt!
nok til at mætte tyve smålapse; når han
rigeligt havde fyldt sit tomme hoved og hjerte,
kunne det få hans pantaloners til at briste.

* Briternes og deres allieredes krig mod Napoleon blev også ført i Spanien.

† Robert Stewart, Viscount Castlereagh. Var udenrigsminister 1812-18 og leder af Torypartiet i Underhuset. Berygtet for hans blodige undertrykkelse af uro i Irland.

‡ patrioten: Robert Emmet. — *hans*: Castlereaghs.

§ Prinsen af Wales, den senere Georg den Fjerde. På dette tidspunkt er han prinsregent; var konge 1820-30.

The Devil (who sometimes is called nature), 80
For men of power provides thus well,
Whilst every change and every feature,
Their great original can tell.

Satan saw a lawyer a viper slay,
That crawled up the leg of his table,
It reminded him most marvellously
Of the story of Cain and Abel.

The wealthy yeoman, as he wanders
His fertile fields among,
And on his thriving cattle ponders, 90
Counts his sure gains, and hums a song;
Thus did the Devil, through earth walking,
Hum low a hellish song.

For they thrive well whose garb of gore
Is Satan's choicest livery,
And they thrive well who from the poor
Have snatched the bread of penury,
And heap the houseless wanderer's store
On the rank pile of luxury.

The Bishops thrive, though they are big; 100
The Lawyers thrive, though they are thin;
For every gown, and every wig,
Hides the safe thrift of Hell within.

Thus pigs were never counted clean,
Although they dine on finest corn;
And cormorants are sin-like lean,
Although they eat from night to morn.

Oh! why is the Father of Hell in such glee,
As he grins from ear to ear?
Why does he doff his clothes joyfully, 110
As he skips, and prances, and flaps his wing,
As he sidles, leers, and twirls his sting,
And dares, as he is, to appear?

A statesman passed — alone to him
The Devil dare his whole shape uncover,

Djævelen, (som undertiden kaldes natur,)* 80
 sørger således godt for magtens mænd,
 medens enhver forandring og ethvert træk
 fortæller om deres store forbillede.

Satan så en sagfører slå en slange ihjel,
 som kravlede op af benet på hans bord,
 den mindede ham højst forunderligt
 om historien om Kain og Abel.

Den rige jordbesidder, mens han vandrer 90
 omkring mellem sin frugtbare marker,
 og grubler over sine trivelige kreaturer,
 tæller sin sikre vinding, og nynner en sang;
 således nynnede Djævelen, men han gik omkring på jorden,
 sagte en djævelsk sang.

For de trives godt, hvis dragt af blod†
 er Satans mest udsøgte liberi,
 og de trives godt, som har snappet
 armodets brød fra den fattige,
 og hober den husløse vandrers forråd op
 på overflodens højtvoxede stabel.

Biskopperne trives, skønt de er store, 100
 sagførerne trives, skønt de er tynde;
 for enhver kjole, enhver paryk,
 skjuler helvedets trygge fremgang indeni.

Således blev grise aldrig anset for rene,
 skønt deres middagsmad er det fineste korn;
 og skarver er syndagtige magre,
 skønt de æder fra nat til morgen.

Oh! hvorfor er helvedets Fader så lystig,
 da han griner fra øre til øre?
 hvorfor affører han sig glad sit tøj 110
 mens han hopper og bryster sig og basker sin vinge,
 mens han nærmer sig sidelæns, kigger skælmsk, og
 virrer med sin brod og vover at vise sig, som han er?

En statsmand gik forbi — alene for ham,
 vover Djævelen at afsløre hele sin form,

* 'betyder sandsynligvis at folk bruger menneskenaturen som undskyldning for deres onde handlinger' — forandring: henviser til prinsens forræderi over for sine gamle Whig-venner (Hopkins; 1). Whiggerne var de reformvenlige.

† De britiske soldaters røde kapper.

To show each feature, every limb,
Secure of an unchanging lover.

At this known sign, a welcome sight,
The watchful demons sought their King,
And every fiend of the Stygian night, 120
Was in an instant on the wing.

Pale Loyalty, his guilt-steeled brow,
With wreaths of gory laurel crowned:
The hell-hounds, Murder, Want and Woe,
Forever hungering, flocked around;
From Spain had Satan sought their food,
'Twas human woe and human blood!

Hark! the earthquake's crash I hear,
Kings turn pale, and Conquerors start,
Ruffians tremble in their fear, 130
For their Satan doth depart.

This day fiends give to revelry
To celebrate their King's return,
And with delight its sire to see
Hell's adamantine limits burn.

But were the Devil's sight as keen
As Reason's penetrating eye,
His sulphurous Majesty I ween,
Would find but little cause for joy.

For the sons of Reason see 140
That ere fate consume the Pole,
The false Tyrant's cheek shall be
Bloodless as his coward soul.

Sonnet: On launching some bottles filled with
Knowledge into the Bristol Channel.

Vessels of Heavenly medicine! may the breeze,
Auspicious waft your dark green forms to shore;
Safe may ye stern the wide surrounding roar
Of the wild whirlwinds and the raging seas:
And oh! if Liberty e'er deigned to stoop
From yonder lowly throne her crownless brow

at vise hvert træk, ethvert lem,
sikker på en trofast elsker.

Ved dette kendte tegn, et velkomment syn,
søgte de årvågne dæmoner deres konge,
og enhver af den stygiske nats djævle, 120
var på et øjeblik i luften.

Blege troskab, hans skyldhærdede pande
kronet med kranse af blodig laurbær:
helvedshundene, mord, nød og ulykke,
evigt hungrende, flokkedes rundt om;
fra Spanien havde Satan bragt deres føde,
det var menneskevé og menneskeblod!

Lyt! jeg hører jordskælvets brag,
konger blegner, og erobrere farer sammen,
banditter ryster af angst, 130
for deres Satan drager bort.

Denne dag bruger djævle til at svire
for at fejre deres konges tilbagekomst,
og henrykte over at se sin herre,
brænder helvedet adamantinske grænses.*

Men var Djævelens syn lige så skarpt
som fornuftens gennemtrængende øje,
ville hans svovlede majestæt, tænker jeg
kun finde ringe grund til glæde.

For fornuftens sønner ser, 140
at før skæbnen fortærer polen,†
skal den falske tyrans kind blive
blodløs som hans kujonsjæl.

Sonet: Om søsætningen af nogle flasker fyldt med *viden* i Bristolkanalen

Beholdere af himmelsk medicin! gid den gunstige
brise vil vifte jeres mørkegrønne kroppe til bredden;
gid I trygt må standse de vilde hvirvelvindes og
de rasende søers store brøl, der omgiver jer:
og oh! hvis friheden nogensinde nedværdigede sig til at bøje
sin kroneløse pande fra hin ydmyge trone,

*'brænder' med velkomstblus.

† skæbnen fortærer polen: ragnarok.

SONNET: ON LAUNCHING SOME BOTTLES

Sure she will breathe around your emerald group
The fairest breezes of her west that blow.
Yes! she will waft ye to some freeborn soul
Whose eyebeam, kindling as it meets your freight, 10
Her heaven-born flame on suffering Earth will light
Until Its radiance gleams from pole to pole
And tyrant-hearts with powerless envy burst
To see their night of ignorance dispersed.

Sonnet To a balloon, laden with *Knowledge*

Bright ball of flame that through the gloom of even
Silently takest thine ethereal way
And with surpassing glory dimm'st each ray
Twinkling amid the dark blue depths of Heaven;
Unlike the Fire thou bearest, soon shall thou
Fade like a meteor in surrounding gloom,
Whilst that, unquencheable, is doomed to glow
A watch-light by the patriot's lonely tomb,
A ray of courage to the opprest and poor, 10
A spark, though gleaming on the hovel's hearth,
Which through the tyrant's gilded domes shall roar,
A beacon in the darkness of the Earth,
A Sun which o'er the renovated scene
Shall dart like Truth where Falshood yet has been.

A retrospect of Times of Old

The mansions of the Kings are tenantless . . .
Low lie in dust their glory and their shame.
No tongue survives their virtuous deeds to bless,
No tongue with execration blasts their fame,
But in some ruined pile, where yet the gold
Casts purple brilliance o'er colossal snow,
Where sapphire eyes in breathing statues glow,
And the tainted blast sighs mid the reeds below
Where grim effigies of the Gods of old
In mockery stand of ever-changing men, 10
Their ever-changing worship. ah how vain!
(Yet baubles aye must please the multitude),
There Desolation dwells! —Where are the Kings?
Why sleep they now if sleep be not eternal?

sikkert vil hun sende den skønneste brise, der blæser
 fra hendes vestlige verden, omkring jeres smagradgrønne flok.*
 Ja! hun vil vifte jer hen til en eller anden fribåren sjæl
 hvis øjenstråle, der fænger idet den møder jeres fragt, 10
 vil tænde hendes himmelfødte flamme på den lidende jord,
 indtil dens stråleglans lyser fra pol til pol,
 og tyranhjertes med magtesløs misundelse brister
 ved at se deres nat af uvidenhed blive spredt.

Sonet: Til en ballon, lastet med *viden*

Lysende flammekugle som gennem nattens mørke
 tavst begiver dig af sted på din luftige vej
 og med overordentlig glans fordunkler hver stråle,
 der tindrer midt i himlens mørkeblå dyb;
 ulig den ild du bær, skal du snart
 forsvinde som en meteor i den omgivende dunkelhed,
 medens den, uslukkelig, er bestemt til at gløde,
 et natlys ved patriotens ensomme grav,
 en modets stråle til de undertrykte og fattige,
 en gnist som, skønt glimtende i rønnens arne, 10
 skal brøle gennem tyrannens forgyldte boliger,
 et fyrtårn i Jordens mørke,
 en sol som over den fornyede skueplads
 skal skinne lig sandhed, hvor falskhed hidtil har været.

Et tilbageblik på gamle tider

Kongernes slotte ligger ubeboet hen . . .
 skjult i støvet ligger deres ære og deres skam.
 Ingen tunge overlever til at velsigne deres dydige handlinger,
 ingen tunge tilintetgør deres navnkundighed med forbandelser,
 kun på en eller anden forfalden bygning, hvor endnu guldet[†]
 kaster purpurglans over snehvide giganter,
 hvor safirøjne gløder i åndende statuer,
 og det besmittede vindstød sukker mellem sivene nedenunder,
 hvor de grumme afbilleder af fordums guder
 står som spot over de evigt omskiftelige mennesker, 10
 deres evigt omskiftelige tilbedelse, åh hvor forgæves!
 (dog den slags stads vil altid behage hoben.)
 Dér bor ødelæggelse! — Hvor er kongerne?
 Hvorfor sover de nu, hvis deres søvn ikke er evig?

* vestlige verden: Amerika. — Frihedens kroneløse trone lå i Amerika.

[†] Shelleys note: Forgyldningen på karnisserne er stadig bevaret på Persepolis' slotsruin.

Cannot Oblivion's silent tauntings call
The kings and heroes from their quietude
Of Death, to snatch the scrolls from her palsying hand,
To tell the world how mighty once they were?
They dare not wake . . . thy Victory is here,
O Death! — Yet I hear unearthly voices cry
'Death, thou'lt be swallowed up in Victory!' 20

Yes, Dream of fame! the halls are desolate
Where whitened skeletons of thine heroes lie . . .
Stillness keeps watch before each grass-grown gate
Save where amid thy towers the Simoon's sigh
Wakes the lone lyre whose mistress sleeps below
And bids it thrill to notes of awfulness and woe.

Here, ages since, some Royal Bloodhound crept
When on these pillared piles a midnight lay
Which but from visioned memories long has fled, 30
To work ambition whilst his brother slept,
And reckless of the peaceful smile that played
Around his dream-fraught features when, betrayed,
They told each innocent secret of the day,
Wakened the thoughtless victim, bade him stare
Upon the murderous steel . . . the chaste pale glare
Of the midnight moonbeam kissed its glittering blade
A moment! and its brightness, quenched in blood,
Distained with murder the moon's silver flood.
The blushing moon, wide-gathering vapours shrouded. 40
One moment did he triumph; — but remorse,
Suspicion, anguish, fear, all triumph clouded;
Destruction . . . Suicide . . . his last resource . . .
Wider yawned the torrent. The moon's stormy flash
Disclosed its black tumultuousness . . . the crash
Of rocks and boughs mixed with its roarings hoarse
A moment! And he dies: hark to the awful dash! *

Such were thy works, Ambition, even amid
The darksome times of generations gone
Which the dark veil of viewless hours has hid, 50
The veil of hours forever onward flown.
Swift roll the waves of Time's eternal tide:
The peasant's grave, marked by no tribute stone.

Kan glemslens tavse hån kalde
kongerne og heltene op af deres dødshvile
for at snappe skriftrullerne fra hendes lammende hånd,
for at fortælle verden hvor mægtige de engang var?
De vover ikke at vågne ... din sejr er her
oh død! – Dog jeg hører overjordiske stemmer råbe:
„Død, du skal blive opslugt af sejren!” 20

Ja, drøm om berømmelse! hallerne er øde
der hvor dine heltes hvidnede skeletter ligger . . .
Stilhed holder vagt foran hver græsbevokset port
undtagen hvor blandt dine tårne, simums sukke*
vækker den ensomme lyre, hvis herskerinde sover nedenunder
og byder den dirre til ærefrygtens og ulykkens toner.

Her krøb for umindelige tider siden en kongelig
blodhund, da der over disse søjlebygninger lå en midnat,
som for længst er flygtet, undtagen fra erindringen, 30
som af ærgerrighed, mens hans bror sov,
og uberørt af det fredfyldte smil, der spillede
på hans drømmelastede træk, når de, forrådt,
fortalte om alle dagens uskyldige hemmeligheder,
vækkede det tankeløse offer, bød ham stirre
på det morderiske stål . . . midnatsmånestrålens
kyske blege skær kyssede dets glitrende blad –
et øjeblik! og dets skin, slukket i blod,
besudlede månens sølvflod med mord.

Vidtvoksende dampe indsvøbte den rødmeende måne. 40
Et enkelt øjeblik triumferede han! – men anger
mistænksomhed, kval, angst, overskyggede al triumf.
Ødelæggelse . . . selvmord . . . hans sidste udvej . . .
bredt gabede den stærke strøm. Månens stormfulde blink
afslørede dens sorte oprør . . . klippestykker
og grenes knasen blandede sig med dens hæse brøl.
Et øjeblik! Og han dør! Lyt til det ærefrygtindgydende plask!†

Sådan var dine værker, ærgerrighed, selv under
forsvundne slægtleds dunkle tider, 50
som usynlige timers mørke slør har skjult,
sløret af timer, der for altid er fløjet videre.
Bølgerne ruller hastig på tidens evige flod:
bondens grav, umarkeret af en hyldeststen,

* simum: ørkenvind.

† Shelleys note: Jeg tror at det kun var i de tidligere tider, da monarkiet endnu stod i lære, at dets samvittighedsnag for onde handlinger var uudholdelig. Der er ikke optegnet noget tilfælde, parallelt til det ovenfor anførte, men jeg ved at hverken mænd, ej heller grupper af mænd bliver onde undtagen langsomt og skridt for skridt, hvert lettere end det foregående.

No less remembered than the gilded bed
On which the hero slept! now ever gone
Passion, and will and power, flesh, heart and brain and bone!

Each trophied bust where gore-emblazoned Victory
In breathing marble shook the ensanguined spear,
Flinging its heavy purple canopy
In cold expanse o'er martyred Freedom's bier —, 60
Each gorgeous altar where the victims bled
And grim Gods frowned above their human prey,
Where the high temple echoing to the yell
Of death-pangs, to the long and shuddering groan,
Whilst sacred hymns along the aisles did swell
And pitiless priests drowned each discordant moan —
All, all have faded in past time away,
New Gods, like men, changing in ceaseless flow,
Ever at hand as antient ones decay;
Heroes and Kings, and laws have plunged this world in woe. 70

Sesostris, Caesar, and Pizarro come!
Thou Moses! and Mahommed,* leave that gloom;
Destroyers! never shall your memory die.
Approach, pale Phantom, to yon mouldering tomb
Where all thy bones, hopes, crimes and passions lie;
And thou, poor peasant, when thou pass't the grave
Where deep enthroned in monumental pride
Sleep low in dust the mighty and the brave,
Where the mad conqueror whose gigantic stride
The Earth was too confined for, doth abide 80
Housing his bones amid a little clay,
In gratitude to Nature's Spirit bend
And wait in still hope for thy better end.

To Harriet

Harriet! thy kiss to my soul is dear;
At evil or pain I would never repine
If to every sigh and to every tear
Were added a look and a kiss of thine.
Nor is it the look when it glances fire,
Nor the kiss when bathed in the dew of delight,

ikke mindre husket end den forgyldte seng
på hvilken helten sov! nu for evigt borte —
lidenskab og vilje og magt, kød, hjerte og hjerne og knogle!

Hver trofæprydet buste, hvor blodsmykket sejr
i åndende marmor rystede de blodplettede spyd,
idet den udbredte sin tunge purpurfarvede baldakin
koldt over frihedens martyr-ligbåre — 60
hvert prægtigt alter, hvor ofrene blødte og grusomme
guder sad truende oven over deres menneskebytte,
hvor det høje tempel genlød af dødsqualers skrig,
af den langvarige og skælvende stønnen,
medens hellige hymner svulmede gennem gangene,
og ubarmhjertige præster druknede hver skurrende klagen —
alt, alt er svundet bort i fortiden!
Nye Guder, ligesom mennesker, skiftende i en uophørlig strøm,
altid for hånden når de gamle går til grunde;
helte og konger og love har styrtet verden i ulykke. 70

Sesostris, Cæsar og Pizzaro kom!*
du Moses! og Muhammed,† forlad det mørke!
ødelæggere! aldrig skal jeres minde dø!
kom nærmere, blege genfærd, til hin smuldrende grav,
hvor alle dine knogler, håb, forbrydelser og lidenskaber ligger.
Og du, stakkels bonde, når du passerer graven,
hvor tronet dybt i monumentets pragt
de mægtige og tapre tarveligt sover i støvet,
hvor den gale erobrer, hvis kæmpeskridt
jorden var for begrænset til, bor, 80
mens den huser hans knogler i lidt ler —
bøj dig i taknemmelighed for naturens ånd
og vent med stille håb på dit bedre endeligt.

Til Harriet

Harriet! dit kys er kært for min sjæl;
over ondt og smerte ville jeg aldrig græmmes,
hvis til hvert suk og hver tåre
blev føjet et af dine blikke og kys.
Det er ikke blikket, når det glimter ild,
eller kysset når badet i frydens dug,

* Sesostris: en tidlig ægyptisk konge iflg. Herodot. — Francisco Pizzaro (1478-1541): Perus erobrer.

† Shelleys note: Til denne liste af utallige lovlige mordere yder vor egen tidsalder talrige tilføjelser. Frederik af Preussen, Bonaparte, Suvorov, Wellington og Nelson er vor tids dygtigste og mest berygtede svøber af denne art.

Nor the throb of the heart when it pants desire
From the shadows of eve to the morning light.

But the look when a lustre of joy-mingled woe
Has faintly obscured all its bliss-beaming Heaven, 10
Such a lovely, benign and enrapturing glow
As sunset can paint on the clouds of even.
And a kiss, which the languish of silent love,
Though eloquent, faints with the toil of expressing,
Yet so light, that thou canst not refuse, my dove!
To add this one to the debt of caressing.

Harriet! adieu to all vice and care.
Thy love is my Heaven, thy arms are my world;
While thy kiss and thy look to my soul remain dear
I should smile though Earth from its base be hurled. 20
For a heart as pure and a mind as free
As ever gave lover, to thee I give.
And all that I ask in return from thee
Is to love like me and with me to live.

This heart that beats for thy love and bliss,
Harriet! beats for its country too;
And it never would thrill with thy look or kiss
If it dared to that country's cause be untrue.
Honor, and wealth and life it spurns.
But thy love is a prize it is sure to gain, 30
And the heart that with love and virtue burns
Will never repine at evil or pain.

The Voyage

A Fragment

Devonshire — August 1812

Quenched is old Ocean's rage;
Each puissant wave that flung
Its neck, that writhed beneath the tempest's scourge
Indignant up to Heaven,
Now breathes in its sweet slumber
To mingle with the day
A spirit of tranquillity.
Beneath the cloudless sun
The gently swelling main
Scatters a thousand colourings 10
And the wind that wanders vaguely through the void,

eller hjertebanken når det gisper begær
fra aftenens skygger til morgenlyset.

Men blikket når et skær af glæde-blandet sorg, svagt
har formørket al dets lyksalighedsstrålende himmel, 10
sådan en dejlig, mild henrivende glød
som solnedgang kan male på aftenens skyer,
og et kys, som tavs smægtende kærlighed, skønt
veltalende, udmatter ved møjen ved at udtrykke den,
men dog så let min due! at du ikke kan afvise
at føje dette ene til kærtegnsgælden.

Harriet! adjø til al last og bekymring.
Din kærlighed er min himmel, dine arme er min verden;
så længe dit kys og dit blik forbliver kært for min sjæl 20
vil jeg smile selvom jorden bliver slynget fra sit fundament.
Thi et hjerte så rent og et sind så frit
som nogensinde blev givet en elsker, giver jeg til dig,
og alt jeg beder dig om til gengæld
er at elske som jeg og at leve sammen med mig.

Dette hjerte som slår for din kærlighed og lyksalighed,
Harriet! slår også for dets land;
og det ville aldrig henrykkes af dit blik eller kys,
hvis det vovede at være utro mod dette lands sag.
Ære og rigdom og livet vrager det, 30
men din kærlighed er en pris, det er sikker på at vinde,
og hjertet, der brænder med kærlighed og dyd,
vil aldrig græmmes over ondt og smerte.

Sørejsen

Et fragment

Devonshire — august 1812

Slukket er gamle Oceans raseri;
hver rejste bølge der slyngede
sin hals, som under stormens svøbe
vred sig opbragt op til himlen,
trækker nu vejret i sin sødeste søvn
for at blande dagen
med en rolig ånd.
Under den skyfrie sol
spreder det blidt svulmende
hav tusinde farver, 10
og vinden, som vandrer vagt gennem tomrummet,

THE VOYAGE

With the flapping of the sail, and the dashing at the prow.
And the whistle of the sailor in that shadow of a calm,
A ravishing harmony makes.
O! why is a rapt soul e'er recalled
From the palaces of visioned bliss
To the cells of real sorrow?

That little vessel's company
Beheld the sight of loveliness:
The dark grey rocks that towered 20
Above the slumbering sea,
And their reflected forms
Deep in its faintly-waving mirror given;
They heard the low breeze sighing
The listless sails and ropes among,
They heard the music at the prow,
And the hoarse, distant clash
Sent from yon gloomy caves
Where Earth and Ocean strive for mastery.

A mingled mass of feeling 30
Those human spirits prest
As they heard, and saw, and felt
Some fancied fear, and some real woe
Mixed with those glimpses of heavenly joy
That dawned on each passive soul.
Where is the woe that never sees
One joybeam illumine the night of the mind?
Where is the bliss that never feels
One dart from the quiver of earthly pain?

The young and happy spirits now 40
Along the world are voyaging:
Love, friendship, virtue, truth.
Simplicity of sentiment and speech,
And other sensibilities
Known by no outward name,
Some faults that Love forgives,
Some flaws that Friendship shares,
Hearts passionate and benevolent,
Alive, and urgent to repair
The errors of their brother heads — 50
All voyage with them too.

skaber, med sejlets blafren og plasken ved stævnen
 og sømandens fløjten i denne stilhedens skygge,
 en bedårende harmoni.
 Oh! hvorfor bliver en henrykt sjæl altid kaldt tilbage
 fra den drømme-sete saligheds paladser
 til den virkelige sorgs celler!

Selskabet i det lille fartøj
 betragtede det dejlige syn:
 de mørkegrå klipper, der knejsede 20
 over det slumrende vand,
 og deres reflekterede former
 vist dybt i dets svagt bølgende spejl;
 de hørte den sagte brise sukke
 mellem de slappe sejl og reb,
 de hørte stævnens musik,
 og det skurrende fjerne brag,
 sendt fra hine dunkle huler,
 hvor jorden og oceanet kæmper om herredømmet.

Flere forskelligartede følelser 30
 trykkede disse menneskeånder,
 eftersom de hørte og så og følte en eller anden
 indbildt frygt og en eller anden virkelig sorg,
 blandet med de himmelsk glædesglimt,
 som gryede på hver passive sjæl.
 Hvor er den sorg, som aldrig ser
 en glædesstråle oplyse sindets nat?
 Hvor er den salighed som aldrig føler
 en pil fra den jordiske smertes kogger?

De unge og lykkelige ånder 40
 rejser nu langs med verden:*
 kærlighed, venskab, dyd, sandhed,
 følelsens og talens enkelthed
 og andre fornemmelser,
 kendt ved intet ydre navn,
 nogle fejl som kærlighed tilgiver,
 nogle mangler som venskab tager del i,
 lidenskabelige og velvillige hjerter,
 i live og opsat på at rette
 vildfarelsen i deres brors hoved — 50
 rejser også altsammen med dem.

* Shelley forestiller sig, at de nu sejler på det mytologiske verdenshav, floden Okeanos, der omkranser jorden.

THE VOYAGE

They look to land . . . they look to Sea:
Bounded one is, and palpable
Even as a noonday scene . . .
The other indistinct and dim,
Spangled with dizzying sunbeams,
Boundless, untrod by human step,
Like the vague blisses of a midnight dream
Or Death's immeasurable main
Whose lovely islands gleam at intervals 60
Upon the Spirit's visioned solitude
Thro' Earth's wide woven and many-coloured veil.

It is a moveless calm.
The sailor's whistle shrill
Speeds clearly through the sleeping atmosphere, —
As country curates pray for rain
When drought has frustrated full long
He whistles for a wind
With just the same success. 70

Two honest souls were they
And oft had braved in fellowship the storm,
Till from that fellowship had sprung
A sense of right and liberty.
Unbending, undismayed, aye they had seen
Where danger, death and terror played
With human lives in the boiling deep,
And they had seen the scattered spray
Of the green and jagged mountain-wave,
Hid in the lurid tempest-cloud.
With lightnings tinging all its fleeting form, 80
Rolled o'er their fragile bark.

A dread and hopeless month
Had they participated once
In that diminutive bark: —
Their tearless eyes uplifted unto Heaven
So fruitlessly for aid!
Their parchèd mouths oped eager to the shower,
So thin and sleety in that arctic clime.
Their last hard crust was shared
Impartial in equality' 90
And in the dreadful night
Where all had failed . . . even hope,
Together they had shared the gleam
Shot from yon lighthouse tower

De ser mod land . . . de ser mod havet:
 det ene er begrænset og håndgribeligt
 ligesom et middagssceneri . . .
 det andet, utydeligt og sløret,
 glimtende med blændende solstråler,
 grænseløst, ubetrådt af menneskettrin,
 lig en midnatsdrøms vage saligheder
 eller dødens umådelige hav,
 hvis henrivende øer med mellemrum skinner* 60
 på åndens syner i dens ensomhed
 gennem jordens vidtvævede og mangefarvede slør.

Det er en ubevægelig ro.
 Sømandens skingre fløjten
 iler tydeligt gennem den sovende atmosfære, —
 som landsbypræster beder om regn
 når tørke har skuffet meget længe —
 fløjter han efter en vind
 med præcis det samme held.

To ærlige sjæle var de 70
 og havde ofte trodset stormen i fællesskab,
 indtil der af dette fællesskab var sprunget
 en følelse af ret og frihed.

Ubøjelige, uforfærdede, havde de bestandig set
 hvor fare, død og skræk legede
 med menneskeliv i det kogende dyb,
 og de havde set det spredte sprøjt
 af det grønne forrevne bølgebjerg,
 skjult i den dystre uvejrssky,
 hvis lyn farvede alle dens flygtige former, 80
 rullet hen over deres skrøbelige bark.

En frygtelig og håbløs måned
 havde de engang tilbragt
 i denne diminutive bark: —
 deres tåreløse øjne løftet
 så frugtesløst mod himlen efter hjælp!
 deres forbrændte munde ivrigt åbnet for regnbygen
 så sparsom og fuld af slud i det nordlige klima.
 De havde delt deres sidste hårde skorpe,
 upartisk og ligeligt, 90
 og i den skrækkelige nat
 hvor alt havde svigtet . . . selv håbet,
 havde de delt glimt, skudt fra
 hint fyrtårn hen over bølgens øde,

* de dejlige øer: De lykkelige Øer, hentyder til Elysium hvor gudernes udvalgte levede efter døden.

Across the waste of waves;
And therefore are they brave, free, generous,
For who that had so long fought hand to hand
With famine, toil and hazard, smiled at Death
When leaning from the bursting billow's height
He stares so ghastly terrible, would waste 100
One needless word for life's contested toys?
Who that had shared his last and nauseous crust
With Famine and a friend, would not divide
A landsman's meal with one who needed it?
Who that could rule the elements and spurn
Their fiercest rage, would bow before a slave
Decked in the fleetingness of Earthly power?
Who that had seen the soul of Nature work —
Blind, changeless and eternal in her paths —*
Would shut his eyes and ears, quaking before 110
The bubble of a Bigot's blasphemy?

The faintly moving prow
Divided Ocean's smoothness languidly.
A landsman there reclined,
With lowering close-contracted brow
And mouth updrawn at intervals;
As fearful of his fluctuating bent,
His eyes wide-wandering round
In insecure malignity,
Rapacious, mean, cruel and cowardly, 120
Casting upon the loveliness of day
The murkiness of villainy . . .
By other nurses than the battling storm,
Friendship, Equality and Sufferance,
His manhood had been cradled, —
Inheritor to all the vice and fear
Which Kings and laws and priests and conquerors spread
On the woe-fertilized world.
Yes! in the dawn of life

med hinanden; og derfor
 er de modige, frie, ædelmodige, for hvem,
 som så længe havde kæmpet med de bare hænder
 mod hungersnød, slid og tilfælde, smilet ad Døden
 når han læner sig fra den bristende søs top*
 og stirrer så uhyggeligt forfærdeligt, ville spille 100
 et unødigt ord på det legetøj, man kappes om her i livets?
 Hvem, der har delt sin sidste og kvalmende skorpe
 med sult og en ven, ville ikke som landbo
 dele sit måltid med en, der behøvede det?
 Hvem, som kunne styre elementerne og vrage
 deres voldsomste raseri, ville bøje sig foran en slave
 pyntet med jordisk magts flygtighed?
 Hvem, der har set naturens værks sjæl —
 blind, uforanderlig og evig i sine veje —
 ville lukke sine øjne og øre, skælvende foran 110
 skinhellig gudsbespottelses bedrageri?[†]

Stævnen der bevægede sig svagt
 skilte dovent Oceans glathed.
 Dér stod en landbo
 med tæt sammentrukne sænkede bryn
 og munden med mellemrum trukket op,
 som var han bange for sine vekslende tilbøjeligheder
 vandrede hans øjne vidt omkring
 i usikker ondsindethed,
 rovbegærlig, gemen, grusomt og fejt, 120
 kastende på dagens dejlighed
 skurkagtighedens skummelhed . . .
 Af andre barnepiger end det kæmpende uvejr,
 venskab, lighed og lidelse,
 var hans manddom blevet opfostret, —
 arvtager til al den last og frygt
 som konger og love og præster og erobrere udbreder
 på den vé-gødede verden.
 Ja! ved livets daggry,

* han: døden.

† Shelleys note: Det er bemærkelsesværdigt at få er mere overbevist, på grund af deres erfaringer, om nødvendighedens læresætning end gamle sømænd, der har været i tjeneste længe og under forskellige forhold. Den særegne indtagende og djærve ædelmodighed hos søfarende mænd er sandsynligvis en virkning af denne årsag. De, der er ansat i små og dårligt udstyrede fartøjer, synes at besidde denne ædelmodighed i en renere grad end dem i et af kongens skibe. At den sidste lever et liv med underkastelse og tvang kan være tilstrækkeligt til at forklare forskellen.

Til denne note af Shelley skriver Rogers: „De søfarende mænd i Lynmoth og andetsteds, der nød deres lette passiar med den snakkesalige unge Shelley, har næppe forestillet sig, at de gennem deres fortalte erindringer afslørede sig som mennesker, der 'er mere overbevist, på grund af deres erfaringer, om nødvendighedens læresætning' (Rogers).”

THE VOYAGE

When guileless confidence and unthinking love 130
Dilate all hearts but those
Which servitude or power has cased in steel,
He bound himself to an unhappy woman;
Not of those pure and heavenly links that Love
Twines round a feeling to Freedom dear,
But of vile gold, cank'ring the breast it binds,
Corroding and inflaming every thought
Till vain desire, remorse and fear
Envenom all the being.
Yet did this chain, tho' rankling in the soul 140
Not bind the grosser body; he was wont
All means to try of thriving.
To those above him, the most servile cringe
That ignorance e'er gave to titled Vice
Was simperingly yielded;
To those beneath, the frown which Commerce darts
On cast-off friends, unprofitably poor,
Was less severe than his.

There was another too . . .
One of another mould. 150
He had been cradled in the wildest storm
Of Passion, and though now
The feebler light of worn-out energies
Shone on his soul, yet ever and anon
A flash of tempests long past by
Would wake to pristine visions.
Now he was wrapt in a wild, woeful dream.
Deeply his soul could love,
And as he gazed on the boundless sea
Chequered with sunbeams and with shade, 160
Alternate to infinity.
He fell into a dream:

He dreamed that all he loved
Across the shoreless wastes were voyaging
By that unpitying landsman piloted,
And that at length they came
To a black and barren island rock.
Barren the isle . . . no egg
Which sea-mews leave upon the wildest shore,
Barren the isle . . . no blade 170
Of grass, no seaweed, not the vilest thing
For human nutriment . . .
He struggled with the pitiless landsman then
But nervèd though his frame with love,

- hvor troskyldig tillid og tankeløs kærlighed 130
 udvider alle hjerter, bortset fra dem
 som trældom eller magt har indfattet i stål,
 bandt han sig til en ulykkelig kvinde;
 ikke med de rene og himmelske led som kærlighed
 snoer omkring en følelse, og som frihed holder af,
 men med skammeligt guld der fortærer brystet det binder,
 ætsende og betændende enhver tanke
 indtil tomt begær, anger og frygt
 forgifter hele tilværelsen.
- Dog denne kæde, skønt nagende i sjælen, 140
 bandt ikke det grovere legeme; han var vant
 til at prøve alle midler for at få fremgang:
 til dem over ham, blev den mest underdanige kryben
 som uvidenhed nogensinde ydede til
 betitlet last, sødladent givet; til dem under,
 var det vrede blik, som handelsverden sender
 til afkastede venner, unyttige fattige,
 mindre strengt end hans.
- Der var også en anden ...
 en af en anden støbning. 150
 Han var vokset op i følelsernes
 vildeste uvejr, og skønt
 udslidte kræfters svagere lys nu
 skinnede på hans sjæl, ville fra tid til anden
 et glimt af storme for længst forbi
 dog vågne til de oprindelige syner.
 Nu var han indhyllet i en vild, sorgfuld drøm.
 Hans sjæl kunne elske dybt,
 og idet han stirrede på det grænseløse hav
 ternet med solstråler og med skygge, 160
 der vekslede i det uendelige,
 sank han hen i drømme:
- Han drømte at alle han elskede
 rejste hen over det endeløse øde,
 styret af den ubarmhjertige landbo,
 og at de langt om længe kom
 til en sort og nøgen klippeø.
 En nøgen ø . . . ingen æg
 som måger efterlader på den vildeste kyst;
 en nøgen ø . . . ingen blade 170
 af græs, ingen tang, ikke den usleste ting
 til menneskelig ernæring . . .
 Han kæmpede så med den ubarmhjertige landbo,
 men da hans legeme fik sin kraft fra kærlighed

Quenchless, despairing love,
 It nought availed . . . strong Power
 Truth, love and courage vanquished;
 A rock was piled upon his feeble breast,
 All was subdued, but that
 Which is immortal, unsubduable. 180

He still continued dreaming . . .
 The rock upon his bosom quenched not
 The frenzy and defiance of his eye,
 But the strong and coward landsman laughed to scorn
 His unprevailing fortitude,
 And in security of malice stabbed
 One who accompanied his voyagings.
 The blood gushed forth. The eye grew dim.
 The nerve relaxed, the life was gone.
 His smile of dastardly revenge 190
 Glared upon dead frame.
 Then back the Victim flung his head
 In horror insupportable
 Upon the jagged rock whereon he lay,
 And human Nature paused awhile
 In pity to his woe.

When he awaked to life
 She whom he loved was bending over him;
 Haggard her sunken eye . . .
 Bloodless her quivering lips . . . 200
 She bended to bestow
 The burning moisture from her feverish tongue
 To lengthen out his life
 Perhaps till succour came! . . .
 But more her dear soft eyes in languid love
 When life's last gleam was flickering in decay
 The waning spark rekindled,
 And the faint lingering kiss of her withered lips
 Mingled a rapture with his misery.
 A bleeding Sister lay 210
 Beside this wretched pair.
 And He, the dastard of relentless soul
 In moody malice lowered over all.

And this is but a dream!
 For yonder — see! the port in sight!

uslukkelig, fortvivlet kærlighed,
 var det til ingen nytte . . . stærk magt
 overvandt sandhed, kærlighed og mod;
 et klippestykke blev anbragt på hans svage bryst,
 alt var betvunget bortset fra det
 som er udødeligt, ubetvingeligt. 180

Stadig fortsatte han med at drømme . . .
 klippestykket på hans barm slukkede ikke
 vanviddet og trodsen i hans øje,
 men den stærke og feje landbo hånlo ad
 hans magtesløse styrke,
 og dolkede i sorgløs ondskab
 en som fulgte ham på hans rejser.
 Blodet fossede ud, øjet blev mat,
 nerven slappedes; livet var borte.
 Hans smil over den nedrige hævn, 190
 skinnede på den døde skikkelse.
 Så kastede ofret hovedet tilbage*
 i uudholdelig rædsel
 på den forrevne klippe hvorpå han lå,
 og menneskenaturen standsede en stund†
 i medynk med hans kvide.

Da han vågnede til live
 var hende, han elskede, bøjet over ham;
 hendes sunkne øje var udtæret . . .
 hendes bævende læber blodløse . . . 200
 Hun bøjede sig for at skænke
 sin feberhede tunges brændende væde
 for at forlænge hans liv,
 måske indtil undsætning kom! . . .
 Men hendes kære øjne, blide af forsagt kærlighed,
 da livets sidste glimt flimrede i forfald,
 genantændte mere den aftagende gnist,
 og hendes visnede læbers kraftløse dvælende kys
 blandede henrykkelse i hans elendighed.
 En blødende søster lå 210
 ved siden af dette ulykkelige par,
 og han, niddingen med den ubønhørlig sjæl,
 så mørkt til i tvær ondskab.

Og dette er kun en drøm!
 for der henne — se! havnen er i sigte

* Ofret: ham der havde kæmpet med landboen.

† Menneskenaturen standsede: han mistede bevidstheden.

The vessel makes towards it!
 The sight of their safety then,
 And the hum of the populous town,
 Awakened them from a night of horror
 To a day of secure delights. 220

Lo! here a populous Town
 Two dark rocks either side defend,
 The quiet water sleeps within
 Reflecting every roof and every mast.
 A populous town! it is a den
 Where wolves keep lambs to fatten on their blood.
 'Tis a distempered spot. Should there be one,
 Just, dauntless, rational, he would appear
 A madman to the rest.

Yes! smooth-faced tyrants chartered by a Power 230
 Called King, who in the castellated keep
 Of a far distant land wears out his days
 Of miserable dotage, pace the quay
 And by the magic of that dreadful word,
 Hated though dreadful, shield their impotence,
 Their lies, their murders, and their robberies.

See, where the sailor absent many years,
 With Heaven in his rapture-speaking eyes
 Seeks the low cot where all his wealth reposes
 To bring himself for joy, and his small store, 240
 Hard earned by years of peril and of toil,
 For comfort to his famine-wasted babes.

Deep in the dark blue Sea the unmoving moon
 Gleams beautifully quiet . . . such a night
 Where the last kiss from Mary's quivering lips
 Unmanned him. To the well-known door he speeds,
 His faint hand pauses on the latch . . . His heart
 Beats eagerly. — When suddenly the gang
 Dissolves his dream of rapture — no delay!

No pity! unexpostulating power 250
 Deals not in human feelings . . . he is stript
 By those low slaves whose master's names inflict
 Curses more fell than even themselves would give;
 The Indian muslins and the Chinese toys,
 These for small gain, and those for boundless love
 Thus carefully concealed, are torn away;
 The very handkerchief his Mary gave
 Which in unchanging faithfulness he wore,

fartøjet styrer imod den!
synet af deres sikkerhed,
og den folkerige bys summen,
vækkede dem af en rædselsnat
til en dags trygge glæder. 220

Se! her er en folkerig by
som to mørke klipper forsvarer på hver side,
det stille vand sover indenfor,
og genspejler ethvert tag og enhver mast.
En folkerig by! det er en hule,
hvor ulve holder lam for at fede sig på deres blod.
Det er et usundt sted. Skulle der være en eneste,
retfærdig, uforfærdet, fornuftig, ville han synes
en galning i forhold til resten.

Ja! glatte tyranner autoriseret af en magt* 230
kaldet konge, som i det befæstede tilholdssted
i et fjerntliggende land slider sine dage
af elendig alderssløvhed op, skridter kajen af
og skærmer ved hint frygtelige ords magi,
der er hadet skønt ærefrygtindgydende, deres
svaghed, deres løgne, deres mord, og deres røveri.

Se, hvordan sømanden, fraværende i mange år,
med himlen i sine henrykkelses-talende øjne
søger den lave hytte, hvor al hans rigdom hviler,
for at bringe ham selv til glæde, og hans lille forråd, 240
hårdt tjent i år af fare og slid,
til trøst for hans hungersnød-hærgede småbørn.

Dybt i det mørkeblå hav skinnede den ubevægelige måne
vidunderligt stille . . . sådan en nat
hvor Mary's skælvende læbers sidste kys
tog modet fra ham. Han farer hen til den velkendte dør,
hans kraftløse hånd standsede på klinken . . . Hans hjerte
slår kraftigt. — Da pludselig banden†

opløser hans henrykte drøm — ingen forsinkelse!
Ingen medynk! magt, der ikke går i rette, beskæftiger 250
sig ikke med menneskelige følelser . . . han klædes af
af de simple slaver, hvis herres navn forvolder
lidelser mere grusomme end dem, de selv ville give;
de indiske musseliner og det kinesiske legetøj, disse
for en lille gevinst og hine for grænseløs kærligheds skyld,
derfor omhyggeligt skjult, rives væk;
selv det lommetørklæde hans Mary gav ham,
som han bar i uforanderlig troskab,

* glatte tyranner: preskommandoen (*press-gang*).

† banden: han bliver overfaldet af preskommandoen.

Rent from his manly neck! his kindling eye
 Beamed vengeance, and the tyrant's manacles 260
 Shook on his struggling arm; "Where is my Wife?
 Where are my Children?" — close beside him stood
 A sleek and pampered town's man — "oh! your wife
 Died this time year in the House of Industry;
 Your young ones all are dead, except one brat
 Stubborn as you—Parish apprentice now."

They have appropriated human life
 And human happiness, but these weigh nought
 In the nice balanced Politician's scale,
 Who finds that murder is expedient 270
 And that vile means can answer glorious ends.
 Wide Nature has outstretched her fertile Earth
 In commonage to all — but they have torn
 Her dearest offspring from her bleeding breast,
 Have disunited Liberty and life,
 Severed all right from duty, and confused
 Virtue with selfishness. — The grass-green hills,
 The fertile valleys and the limpid streams,
 The beach on the seashore, the sea itself,
 The very snow-clad mountain peaks, whose height 280
 Forbids all human footstep, the ravines
 Where cataracts have roared ere Monarchs were,
 Nature, fair Earth, and Heaven's untainted air
 Are all apportioned out . . . some bloated Lord
 Some priestly pilferer, or some Snake of Law,
 Some miserable mockery of a man,
 Some slave without a heart, looks over these
 And calls them *Mine* — in self-approving pride;
 The millionth of the produce of the vale
 He sets apart for *charity*. Vain fool! 290
 He gives in mercy, while stern Justice cries,
 "Be thou as one of them — resign thine hall
 Brilliant with murder's trophies, and the board
 Loaded with surfeiting viands, and the gems
 Which millions toil to bring thee. — Get thee hence
 And dub thyself a man, then dare to throw
 One act of usefulness, one thought of love
 Into the balance of thy past misdeeds!"

flås fra hans mandige hals! hans opflammende øje
 lyste hævn, og tyrannens håndjern 260
 rystede på hans kæmpende arm: „Hvor er min hustru?
 hvor er mine børn?“ tæt ved siden af ham stod
 et slikket og fedladent bymenneske — „Åh! din hustru
 døde sidste år på denne tid på fabrikken;
 dine børn er alle døde, bortset fra en møgunge,
 stædig som dig selv — han er sognelærling nu!”*

De har lagt beslag på menneskelivet
 og menneskelykke, men disse vejer ikke noget
 i politikerens fint afbalancerede vægt, 270
 som finder, at et mord er hensigtsmæssigt
 og at slette midler kan egne sig til glørværdige mål.

Den vide natur har udstrakt sin frugtbare jord
 i markfællesskab til alle — men de har revet
 hendes kærester afkom fra hendes blødende bryst,
 har skilt frihed og liv ad,
 skilt al ret fra pligt, og forvekslet
 dyd med egenkærlighed. — De græsgrønne bakker,
 de frugtbare dale og de krystalklare vandløb,
 stranden og kysten, havet selv, 280

selve de sneklædte bjergtinder, hvis højde
 forbyder alle menneskeskridt, kløfterne
 hvor katarakter har brølet før monarker var til,
 naturen, den fagre jord og himlens ubesmittede luft
 er alle fordelt . . . en oppustet herre,
 en præstelig småtyv eller en lovslange,
 et eller andet vrangbillede af et menneske,
 en eller anden slave uden hjerte, ser ud over disse
 og kalder dem *Mine* — i selvbilligende stolthed.

En milliontedel af dalens frembringelser sætter han
 til side til *velgørenhed*. Forfængelige tåbe! 290
 han giver i nåde, medens strenge Retfærdighed råber
 „Vær du som en af dem — giv afkald på din hal,
 der skinner med en morders trofæer, og bordet
 læsset med fråseriets retter, og ædelstene
 som millioner slider for at du kan købe.— Vig bort herfra
 og kald dig en mand, vov så at lade
 en eneste gavnlige handling, en eneste kærlig tanke
 opveje dine fortidige misgerninger!”

* sognelærling (*parish apprentice*): der var to grupper fabriksarbejdende børn hhv. ‘free labour children’ og ‘parish apprentice children’. De første boede hjemme, de andre, fattige, efterladte og forældreløse børn, var sognet ansvar, hvor fattiglovens repræsentanter havde myndigheden over dem. For livsunderholdet betalte børnene ved at arbejde i fabrikkerne som ulønnede lærlinge.

On leaving London for Wales.

Thou miserable city! where the gloom
Of penury mingles with the tyrant's pride,
And virtue bends in sorrow o'er the tomb
Where Freedom's hope and Truth's high courage died,
May floods and vales and mountains me divide
From all the taints thy wretched walls contain,
That life's extremes in desolation wide
No more heap horrors on my beating brain
Nor sting my shuddering heart to sympathy with pain.

With joy I breathe the last and full farewell 10
That long has quivered on my burdened heart;
My natural sympathies to rapture swell
As from its day thy cheerless glooms depart,
Nor all the glare thy gayest scenes impart
Could lure one sigh, could steal one tear from me,
Or lull to languishment the wakeful smart
Which virtue feels for all 'tis forced to see,
Or quench the eternal flame of generous Liberty.

Hail to thee, Cambria, for the unfettered wind 20
Which from thy wilds even now methinks I feel
Chasing the clouds that roll in wrath behind
And tightening the soul's laxest nerves to steel.
True! Mountain Liberty alone may heal
The pain which Custom's obduracies bring,
And he who dares in fancy even to steal
One draught from Snowdon's ever-sacred spring
Blots out the unholyest rede of worldly witnessing.

And shall that soul to selfish peace resigned, 30
So soon forget the woe its fellows share?
Can Snowdon's Lethe from the freeborn mind
So soon the page of injured penury tear?
Does this fine mass of human passion dare
To sleep, unhonouring the patriot's fall,
Or life's sweet load in quietude to bear
While millions famish even in Luxury's hall
And Tyranny high-raised stern lowers over all?

No, Cambria! never may thy matchless vales
A heart so false to hope and virtue shield,
Nor ever may thy spirit-breathing gales

På vej fra London til Wales

Du elendige by! hvor håbløs armod
blander sig med tyrannens pragt,
og dyden bøjer sig i sorg over graven,
hvor frihedens håb og sandhedens ophøjede mod døde,
gid floder og dale og bjerge må adskille mig
fra alle de pletter, dine jammerlige mure omslutter,
at livets yderligheder i omfattende trøstesløshed
ikke mere dynger rædsler på min bankende hjerne, heller
ikke sårer mit skælvende medfølelse hjerte med smerte.

Med fryd ånder jeg det sidste og fulde farvel, 10
som længe har dirret på mit bebyrdede hjerte;
mine naturlige sympatier svulmer til henrykkelse,
da fra dets dag dit glædesløse mørke forsvinder,*
heller ikke kunne al den glans dine mest strålende scener
åbenbarer, lokke et eneste suk, stjæle en eneste tåre fra mig
eller lulle til slaphed den vågne pine,
som dyden føler for alt, den er tvunget til at se,
eller kvæle den ædelmodig friheds evige flamme.

Vær du hilset, Cambria! for den ulænkede vind 20
som jeg synes selv nu, jeg mærker fra dine vilde egne,
idet den jager skyerne, der ruller i vrede bagved
og strammer sjælens slappest nerve til stål.
Sandt nok! bjergfrihed kan alene hele
smerten, som sædvanens forstokketheder bringer,
og han som selv i fantasien vover at stjæle
en slurk af Snowdons evigt velsignede kilde,
udsletter det verdslige vidnesbyrds uheldigste råd.

Og skal sjælen overgive sig til egenkærlig fred, 30
så snart glemme den smerte dens fæller deler?
Kan Snowdons Lethe så snart rive skriftsiden med
krænket armod ud af den fribårne ånd?
Vover denne fine mængde af menneskefølelser
at sove uden at ære patriotens fald,
eller at bære livets skønne byrde i ro,
medens millioner sulter endog i overdådighedens sal,
og tyranni, løftet højt op, ser mørkt ned på alle?

Nej, Cambria! aldrig kan dine mageløse dale
skærme et hjerte så falsk over for håb og dyd;
og din beåndede blæst kan heller aldrig

* dets dag: farvellets dag.

Waft freshness to the slaves who dare to yield. 40
For me! . . . the weapon that I burn to wield
I seek amid thy rocks to ruin hurled,
That Reason's flag may over Freedom's field,
Symbol of bloodless victory, wave unfurled
A meteor-sign of love effulgent o'er the world.

Hark to that shriek! my hand had almost clasped
The dagger that my heart had cast away,
When the pert slaves whose wanton power had grasped
All hope that springs beneath the eye of day
Pass before memory's gaze in long array. 50
The storm fleets by and calmer thoughts succeed;
Feelings once more mild reason's voice obey.
Woe be the tyrants' and murderers' meed,
But Nature's wound alone should make their Conscience bleed.

Do thou, wild Cambria, calm each struggling thought;
Cast thy sweet veil of rocks and woods between
That by the soul to indignation wrought
Mountains and dells be mingled with the scene.
Let me forever be what I have been,
But not forever at my needy door 60
Let Misery linger, speechless, pale and lean.
I am the friend of the unfriended poor:
Let me not madly stain their righteous cause in gore.

No more! the visions fade before my sight
Which Fancy pictures in the waste of air,
Like lovely dreams ere morning's chilling light:
And sad realities alone are there.
Ah! neither woe, nor fear, nor pain can tear
Their image from the tablet of my soul,
Nor the mad floods of despotism where 70
Lashed into desperate furiousness they roll,
Nor passion's soothing voice, nor interest's cold control.

To Harriet

It is not blasphemy to hope that Heaven
More perfectly will give those nameless joys
Which throb within the pulses of the blood
And sweeten all that bitterness which Earth
Infuses in the heaven-born soul — O Thou,
Whose dear love gleamed upon the gloomy path

vifte friskhed hen til slaverne, som vover at give efter. 40
Hvad mig angår! . . . våbnet jeg brænder efter at bruge,
søger jeg mellem dine fjelde, slynget til grus,
så fornuftens flag, symbol på blodløs sejr,
kan vaje udfoldet over frihedens mark,
et kærlighedens meteortegn der stråler over verden.

Lyt til det skrig! mine hænder havde næste fattet om
dolken, mit hjerte havde kastet bort,
da de uforskammede slaver, hvis hensynsløse magt
havde grebet alt håb, der opstår under dagens øje,
passerede i lang række foran erindringens blik. 50
Stormen farer forbi og roligere tanker følger efter;
følelserne adlyder nok engang fornuftens milde røst,
lad ulykke være tyrannerne og mordernes løn, skønt
naturens sår alene burde få deres samvittighed til at bløde.

Berolig du, vilde Cambria, enhver kæmpende tanke;
kast det yndige slør af klipper og skove ind i mellem,
så sjælen, der er vækket til harme,
blander bjerge og dale ind i scenen;
lad mig for altid være hvad jeg har været,
men lad ikke for altid elendighed dvæle målløs, 60
bleg og mager ved min nødlidende dør.
Jeg er ven af de venneløse fattige, — lad mig
ikke vanvittigt plette deres retfærdige sag med blod.

Ikke mere! synerne, som fantasien
maler i luftens øde, falmer for mit øje,
lig dejlige drømme før morgenens nedslående lys:
og de sørgelige realiteter er alene dér.
Åh! hverken ulykke eller frygt eller smerte kan rive
deres billede fra min sjæls tavle,
heller ikke despotiets vanvittige flodbølger, hvor 70
de ruller, pisket til fortvivlet raseri, eller lidenskabens
lindrende stemme, eller interessens kolde kontrol.

Til Harriet

Det er ikke gudsbespottelse at håbe at himlen
mere fuldkomment vil give dé navnløse glæder,
som banker i blodets pulse
og søder al den bitterhed, som jorden
indgyder i den himmelfødte sjæl — Oh du,
hvis dyrebare kærlighed glimtede på den dunkle sti,

TO HARRIET

Which this lone spirit travelled, drear and cold.
Yet swiftly leading to those awful limits
Which mark the bounds of Time and of the space
When Time shall be no more: wilt thou not turn 10
Those spirit-beaming eyes and look on me,
Until I be assured that Earth is Heaven
And Heaven is Earth? – will not thy glowing cheek.
Glowing with soft suffusion, rest on mine
And breathe magnetic sweetness through the frame
Of my corporeal nature, thro' the soul
Now knit with these fine fibres? I would give
The longest and the happiest day that fate
Has marked on my existence but to feel
One soul-reviving kiss . . . oh, thou most dear, 20
'Tis an assurance that this Earth is Heaven
And Heaven the flower of that untainted seed
Which springeth here beneath such love as ours.
Harriet! let death all mortal ties dissolve
But ours shall not be mortal – the cold hand
Of Time may chill the love of Earthly minds.
Half frozen now, the frigid intercourse
Of common souls lives but a summer's day.
It dies, where it arose, upon this Earth,
But ours! oh 'tis the stretch of fancy's hope 30
To portray its continuance as now,
Warm, tranquil, spirit-healing. Nor when age
Has tempered these wild extacies, and given
A soberer tinge to the luxurious glow
Which blazing on devotion's pinnacle
Makes virtuous passion supersede the power
Of reason, nor when life's aestival sun
To deeper manhood shall have ripened me.
Nor when some years have added judgment's store
To all thy woman sweetness, all the fire 40
Which throbs in thine enthusiast heart, not then
Shall holy friendship (for what other name
May love like ours assume?) not even then
Shall custom so corrupt, or the cold forms
Of this desolate world so harden us
As when we think of the dear love that binds
Our souls in soft communion, while we know
Each other's thoughts and feelings, can we say
Unblushingly a heartless compliment.

som denne ensomme ånd berejste, trist og kold,
 dog førte den hurtigt til de forfærdende grænser,*
 som markerer skrankerne mellem tiden og rummet,
 når tiden ikke mere vil være til; vil du ikke vend 10
 de åndsstrålende øjne og se på mig,
 til jeg er sikker på at jord er himmel
 og himmel er jord? – vil din glødende kind,
 glødende med blid rødmen, ikke hvile på min
 og sende magnetisk sødme gennem
 min naturs kropslige form, gennem sjælen
 nu knyttet sammen med disse fine fibre? Jeg ville givet†
 den længste og den lykkeligste dag, som skæbnen
 har afmærket i min tilværelse, for at kunne føle
et sjælsgenoplivende kys . . . oh du mest kære, 20
 det er en forsikring om, at denne jord er himlen,
 og himlen blomsten af dét ubesmittede frø,
 som spirer her nede til en sådan kærlighed som vor.
 Harriet! lad døden opløse alle jordiske bånd,
 men vores skal ikke være dødeligt – tidens kolde hånd
 kan isne kærlighed i jordiske sind,
 halvt frosne nu; almindelige sjæles
 matte samkvem lever kun en sommerdag,
 det dør, hvor det steg op, på denne jord –
 men vores! oh, det er ved at udspænde fantasiens håb, 30
 at man kan skildre dets fortsættelse, som det er nu,
 varmt, roligt, åndshelbredende. Heller ikke når alderdom
 har dæmpet disse vilde ekstaser og givet
 et roligere skær til den overdådige glød,
 som, blussende på hengivenhedens tinde,
 får dydig lidenskab til at afløse fornuftens magt,
 eller når livets sommerlige sol
 vil have modnet mig til dybere manddom,
 eller når nogle år har føjet dømmekraftens forråd
 til al din kvindelige sødme, al ilden 40
 som slår i dit begejstrede hjerte, – ikke da
 skal helligt venskab (for hvilket andet navn
 kan kærlighed lig vor antage?) – selv ikke da
 skal sædvane så fordærvet, eller denne trøstesløse
 verdens kolde skikkelser således forhærde os
 at vi, – når vi tænker på den dyrebare kærlighed, som binder
 vor sjæle i blid samhørighed, mens vi kender
 hinandens tanker og følelser, – uden at rødme,
 kan sige en hjerteløs compliment,

* Grænserne mellem livet og evigheden.

† fine fibre: hans krop.

Praise, hate or love with the unthinking world 50
 Or dare to cut the unrelaxing nerve
 That knits our love to Virtue — can those eyes
 Beaming with mildest radiance on my heart
 To purify its purity e'er bend
 To soothe its vice or consecrate its fears?
 Never, thou second self is confidence
 So vain in virtue that I learn to doubt
 The mirror even of Truth? — Dark Flood of Time,
 Roll as it listeth thee. I measure not
 By months or moments thy ambiguous course; 60
 Another may stand by me on thy brink
 And watch the bubble whirled beyond his ken
 Which pauses at my feet — the sense of love,
 The thirst for action, and the impassioned thought
 Prolong my being. If I wake no more
 My life more actual living will contain
 Than some grey veteran's of the world's cold school
 Whose listless hours unprofitably roll
 By one enthusiast feeling unredeemed.
 Virtue and Love! unbending Fortitude, 70
 Freedom, Devotedness and Purity —
 That life my Spirit consecrates to you.

To lanthe

I love thee, Baby! for thine own sweet sake;
 Those azure eyes, that faintly dimpled cheek,
 Thy tender frame so eloquently weak.
 Love in the sternest heart of hate might wake;
 But more, when o'er thy fitful slumber bending
 Thy mother folds thee to her wakeful heart,
 Whilst love and pity in her glances blending.
 All that thy passive eyes can feel, impart;
 More, when some feeble lineaments of her
 Who bore thy weight beneath her spotless bosom, 10
 As with deep love I read thy face, recur.
 More dear art thou, O fair and fragile blossom,
 Dearest, when most thy tender traits express
 The image of thy Mother's loveliness. —

rose, hade eller elske den tankeløse verden, 50
 eller vove at overskære den altid uslappede nerve,
 som knytter vor kærlighed til dyden – kan de øjne,
 der skinner med mildeste stråleglans på mit hjerte
 for at rense dets renhed, nogensinde stile
 mod at lindre dets last eller helliggøre dets frygt?
 Aldrig, du mit andet jeg! er tillid
 til dyden så ringe, at jeg lærer at betvivle
 endog sandhedens spejl? – Tidens mørke flod!
 rul som du lyster. Jeg måler ikke
 med måneder eller øjeblikke dit tvetydige løb. 60
 En anden kan stå ved siden af mig på brinken
 og iagttage boblen, hvirvlet uden for hans synskreds,
 der standser ved mine fødder – følelsen af kærlighed,
 tørsten efter handling og den lidenskabelige tanke
 forlænger min tilværelse: hvis jeg ikke vågner igen,*
 vil mit liv indeholde mere faktisk liv
 end en grå veterans af verdens kolde skole,
 hvis ligeglade timer ruller unyttigt hen,
 uforløste ved en eneste begejstret følelse.†
 Dyd og kærlighed! ubøjeligt mod, 70
 frihed, hengivenhed og renhed –
 dét liv vier min ånd til dig.

Til Ianthe

Jeg elsker dig, barnlil! fordi din egen søde skyld:
 de azurblå øjne, kinden med det lille smilehul,
 din blide skikkelse, så bevægende svag,
 kunne vække kærlighed i hadets strengeste hjerte;
 men mere, når bøjende sig over din urolige søvn
 din mor trykker dig til sit årvågne hjerte,
 medens kærlighed og medynk der blander sig i hendes blikke,
 meddeler alt hvad dine passive øjne kan føle;
 mere, når nogle vage spor af hende
 som bar din vægt under sin pletfri barm, 10
 mens jeg læser dit ansigt i dyb kærlighed, dukker frem,
 mere kær er du, oh skønne og skrøbelig blomst,
 kærest, når mest dine blide træk udtrykker
 billedet af din mors dejlighed.

* forlænger min tilværelse: i den forstand at han oplever livet mere intenst, jf. note 16 til Dronning Mab.

† én begejstret følelse: den religiøses længsel efter gud.

“The pale, the cold, and the moony smile”

*There is no work, no device, nor knowledge, nor wisdom,
in the grave, wither thou goest. — Ecclesiastes.*

The pale, the cold, and the moony smile*
Which the meteor beam of a starless night
Sheds on a lonely and sea-girt isle,
Ere the dawning of morn’s undoubted light,
Is the flame of life so fickle and wan
That flits round our steps till their strength is gone.

O man! hold thee on in courage of soul
Through the stormy shades of thy worldly way,
And the billows of cloud that around thee roll
Shall sleep in the light of a wondrous day, 10
Where hell and heaven shall leave thee free
To the universe of destiny.

This world is the nurse of all we know,
This world is the mother of all we feel,
And the coming of death is a fearful blow
To a brain uncompassed with nerves of steel;
When all that we know, or feel, or see,
Shall pass like an unreal mystery.

The secret things of the grave are there,
Where all but this frame must surely be, 20
Though the fine-wrought eye and the wondrous ear
No longer will live to hear or to see
All that is great and all that is strange
In the boundless realm of unending change.

Who telleth a tale of unspeaking death?
Who lifteth the veil of what is to come?
Who painteth the shadows that are beneath
The wide-winding caves of the peopled tomb?
Or uniteth the hopes of what shall be
With the fears and the love for that which we see? 30

* moony: *listless*, *ligeglade*; *stupidly dreamy*, *tåbeligt drømmende*.

„Det blege, det kolde og det måneagtige smil“

*Der er hverken virke eller tanke eller kundskab eller visdom
i dødsriget, hvor du stævner hen.— Prædikerens Bog.*

Det blege, det kolde, og det måneagtige smil
som en stjerneløs nats meteorstråle
kaster på en ensom og havomringet ø,
før frembruddet af morgensens ubetvivlelige lys,
er livets så ustadige og matte flamme,
der flagrer omkring vore skridt til deres styrke er borte.

Oh menneske! hold sjælsmodigt ud
gennem den verdslige vejs stormfulde skygger,
og skyens bølger, som ruller omkring dig,
skal sove i lyset fra en vidunderlig dag, 10
hvor helved og himmel skal efterlade dig fri
i skæbnens univers.

Denne verden er barnepige for alt vi ved,
denne verden er mor til alt vi føler,
og dødens komme er et frygteligt slag
for en hjerne uomspændt med nerver af stål;
når alt vi ved eller føler eller ser,
skal forsvinde som et uvirkeligt mysterium.

Gravens hemmelige ting er der, 20
hvor alt undtagen denne krop helt sikkert må være,
skønt det fintdannede øje og det vidunderlige øre
ikke længere vil leve for at høre og se,
alt der er stort, og alt der er sælsomt
i den endeløse forandrings grænseløse rige.

Hvem fortæller en historie om den målløse død?
Hvem løfter sløret for det som vil komme?
Hvem maler skyggerne neden under
den befolkede gravs vidtbugtende huler?
eller forener håbene om det, der vil komme,*
med frygten og kærligheden for det, vi ser? 30

* det der vil komme: efter døden.

To Mary Wollstonecraft Godwin

Mine eyes were dim with tears unshed;
Yes, I was firm — they did not flow.
My baffled looks did fear yet dread
To meet thy looks . . . I could not know
How anxiously they sought to shine
With soothing pity upon mine.

To sit and curb the soul's mute rage
Which preys upon itself alone —
To curse the life which is the cage
Of fettered grief that dares not groan, 10
Hiding from many a careless eye
The scornèd load of agony,

Whilst thou alone, then not regarded,
The tie which you alone should be, —
To spend years thus — and be rewarded,
As thou, sweet love, requited me
When none were near — oh! I did wake
From torture for that moment's sake.

Upon my heart thy accents sweet
Of peace and pity fell like dew 20
On flowers half dead, thy lips did meet
Mine tremblingly, thy dark eyes threw
Their soft persuasion on my brain,
Turning to bliss its wayward pain.

We are not happy, sweet, our state
Is strange and full of doubt and fear;
More need of words that ills abate; —
Reserve or censure come not near
Our sacred friendship, lest there be
No solace left for thee and me. 30

Gentle and good and mild thou art,
Nor can I live if thou appear
Aught but thyself, or turn thine heart
Away from me, or stoop to wear
The mask of scorn, although it be
To hide the love thou feel'st for me.

Til Mary Wollstonecraft Godwin

Mine øjne var slørede af uudgydte tårer;
ja, jeg var standhaftig — de flød ikke.
Mine rådvilde blikke søgte og dog frygtede
at møde dine blikke . . . jeg kunne ikke vide,
hvor ængsteligt de søgte at skinne
med lindrende medlidenhed i mine.

At sidde og holde sjælens stumme raseri i ave,
som alene lever af sig selv;
at forbande det liv, som er et bur
for den lænkede sorg, der ikke vover at stønne, 10
og skjule for mangt et ligegyldigt øje
kvalens spottede byrde.

Medens alene du dengang ikke agtede
båndet som alene du skulle være, —*
at tilbringe år således — og så blive belønnet
som du, søde elskede, belønnede mig
når ingen var nær — oh, jeg vågnede
af pinslen for det øjeblikks skyld.

På mit hjerte faldt din søde stemme
af fred og medlidenhed som dug 20
på blomster halvt døde, dine læber mødte
mine skælvende, dine mørke øjne kastede
deres ømme overtalelse på min hjerne
og forvandlede dens lunefulde smerte til fryd.

Vi er ikke lykkelige, kæreste, vor situation
er usædvanlig og fuld af tvivl og angst;
mere brug for ord som mindsker ondt;
forbehold og dadel kommer ikke nær
vort hellige venskab, af frygt for at
ingen trøst så vil være tilbage for dig og mig. 30

Blid og god og mild er du,
heller ikke kan jeg leve, hvis du viser dig,
som andet end det du er — eller vender dit hjerte
væk fra mit, eller nedlader dig til at bære
foragtsens maske, selvom det vil være
for at skjule kærligheden, du føler for mig.

* båndet: ægteskabet. Mary agtede ikke på at de ikke var gift, men viste åbent sine følelser. Hvorimod Shelley havde pinefuldt skjult sine (linje 11).

“Oh! there are spirits of the air”

ΔΑΚΡΥΕΙ ΔΙΟΕΩ ΜΟΤΜΟΝ ΑΜΟΤΜΟΝ

Oh! there are spirits of the air,
And genii of the evening breeze,
And gentle ghosts, with eyes as fair
As star-beams among twilight trees: —
Such lovely ministers to meet
Oft hast thou turned from men thy lonely feet.

With mountain winds, and babbling springs,
And moonlight seas, that are the voice
Of these inexplicable things,
Thou didst hold commune, and rejoice 10
When they did answer thee; but they
Cast, like a worthless boon, thy love away.

And thou hast sought in starry eyes
Beams that were never meant for thine,
Another's wealth: — tame sacrifice
To a fond faith! still dost thou pine?
Still dost thou hope that greeting hands,
Voice, looks, or lips, may answer thy demands?

Ah! wherefore didst thou build thine hope 20
On the false earth's inconstancy?
Did thine own mind afford no scope
Of love, or moving thoughts to thee?
That natural scenes or human smiles
Could steal the power to wind thee in their wiles?

Yes, all the faithless smiles are fled
Whose falsehood left thee broken-hearted;
The glory of the moon is dead;
Night's ghosts and dreams have now departed;
Thine own soul still is true to thee,
But changed to a foul fiend through misery. 30

This fiend, whose ghastly presence ever
Beside thee like thy shadow hangs,
Dream not to chase; — the mad endeavour
Would scourge thee to severer pangs.
Be as thou art. Thy settled fate,
Dark as it is, all change would aggravate.

„Oh! luftens ånder findes“

Jeg vil med tårer udholde en ulykkelig skæbne*

Oh! luftens ånder findes,
og aftenbrisens gejster,
og blide spøgelse, med øjne så skønne
som stjerne-stråler mellem skumringstræer: —
for at møde sådanne dejlige tjenere har du ofte
vendt dine ensomme fødder bort fra mennesker.

Med bjergvinde og pludrende kilder,
og månebelyste have, som er
disse uforklarlige tings stemme,
førte du samtale og jublede 10
når de svarede dig; men de kastede
din kærlighed bort, som en værdiløs gave.

Og du har i stjerneklare øjne,
stråler der aldrig var tænkt for dine,
søgt en andens rigdom: — tamt offer
for en tåbelig tro! hentæres du stadig?
håber du stadig at hilsende hænder, stemmer,
blikke eller læber kan tilfredsstille dine krav?

Åh! hvorfor byggede du dine håb 20
på den falske jords omskiftelighed?
Gav dit eget sind dig intet rum for
kærlighed, eller bevægende tanker?
så almindelige optrin og menneskesmil
kunne få magt til at sno dig i deres rænker?

Ja, alle de troløse smil er forsvundet,
hvis falskhed efterlod dig sønderknust;
månens pragt er død;
nattens genfærd og drømme er draget bort;
din egen sjæl er stadig tro mod dig,
men forandret til en fæl djævel ved elendighed. 30

Drøm ikke om at jage denne djævel, hvis uhyggelige
tilstedeværelse altid hænger ved siden af dig
som din skygge; — den vanvittige bestræbelse
ville piske dig til alvorligere smerte.
Vær som du er. Din afgjorte skæbne,
mørk som den er, ville al forandring forværre.

* Euripides: *Hippolyt* 1142-3,

A Summer Evening Churchyard.

Lechlade, Gloucestershire.

The wind has swept from the wide atmosphere
Each vapour that obscured the sunset's ray;
And pallid evening twines its beaming hair
In dusker braids around the languid eyes of day:
Silence and twilight, unbeloved of men,
Creep hand in hand from yon obscurest glen.

They breathe their spells towards the departing day,
Encompassing the earth, air, stars, and sea;
Light, sound, and motion own the potent sway,
Responding to the charm with its own mystery. 10
The winds are still, or the dry church-tower grass
Knows not their gentle motions as they pass.

Thou too, ærial Pile! whose pinnacles
Point from one shrine like pyramids of fire,
Obeyest in silence their sweet solemn spells,
Clothing in hues of heaven thy dim and distant spire,
Around whose lessening and invisible height
Gather among the stars the clouds of night.

The dead are sleeping in their sepulchres:
And, mouldering as they sleep, a thrilling sound, 20
Half sense, half thought, among the darkness stirs,
Breathed from their wormy beds all living things around,
And mingling with the still night and mute sky
Its awful hush is felt inaudibly.

Thus solemnized and softened, death is mild
And terrorless as this serenest night:
Here could I hope, like some inquiring child
Sporting on graves, that death did hide from human sight
Sweet secrets, or beside its breathless sleep
That loveliest dreams perpetual watch did keep. 30

To Wordsworth.

Poet of Nature, thou hast wept to know
That things depart which never may return:
Childhood and youth, friendship and love's first glow,
Have fled like sweet dreams, leaving thee to mourn.

En kirkegård en sommeraften

Lechlade, Gloucestershire

Vinde har fejlet fra den vidtstrakte atmosfære
enhver sky som formørker solnedgangens stråle;
og blege aften snor sit tindrende hår
i dunkle fletninger omkring dagens matte øje:
stilhed og skumring, uelsket af mennesker,
kryber hånd i hånd fra hin mest afsidesliggende dal.

De ånder deres trolddom mod den døende dag,
omsluttende jorden, luften, stjernerne, og havet;
lys, lyd, og bevægelse vedkender sig det magtfulde styre,
idet de svarer på trylleriet med deres egen gådefuldhed. 10
Vindene er stille, eller det tørre kirketårnsgræs
kender ikke deres blide bevægelser mens de passerer.

Du også, luftige bygning! hvis tinder
peger opad fra et alter som pyramider af ild,
adlyder i stilhed deres yndige højtidelige trolddom,*
klæder i himlens farver dit utydelige og fjerne spir,
omkring hvis aftagende og usynlige top
nattens skyer samles blandt stjernerne.

De døde sover i deres grave:
og smuldrende, mens de sover, bevæger en gysende lyd 20
sig, halvt fornemmelse, halvt tanke, i mørket,
åndet ud fra deres ormfyldte senge mellem alt levende,
og idet den blander sig med den stille nat og stumme himmel,
mærkes dens ærefrygtindgydende tyssen uhørligt.

Således højtideliggjort og mildnet, er døden blid
og skrækløs som denne roligste nat:
her kunne jeg håbe, som et eller andet undersøgende barn
der leger på grave, at døden skjuler yndige hemmeligheder
for menneskets syn, eller at de dejligste drømme
holder evig vagt ved siden af dens åndeløse søvn. 30

Til Wordsworth

Naturens digter, du har grædt ved at vide
at ting går bort, som aldrig kan vende tilbage:
barndom og ungdom, venskab og kærlighedens første glød,
er flygtet som søde drømme, og har efterladt til dig at klage.

* deres: viser hen til 'stilhed og skumring' i strofe 1.

These common woes I feel. One loss is mine
Which thou too feel'st, yet I alone deplore.
Thou wert as a lone star, whose light did shine
On some frail bark in winter's midnight roar:
Thou hast like to a rock-built refuge stood
Above the blind and battling multitude: 10
In honoured poverty thy voice did weave
Songs consecrate to truth and liberty, —
Deserting these, thou leavest me to grieve,
Thus having been, that thou shouldst cease to be.

Feelings of a Republican on the Fall of Bonaparte.

I hated thee, fallen tyrant! I did groan
To think that a most unambitious slave,
Like thou, shouldst dance and revel on the grave
Of Liberty. Thou mightst have built thy throne
Where it had stood even now: thou didst prefer
A frail and bloody pomp which time has swept
In fragments towards Oblivion. Massacre,
For this I prayed, would on thy sleep have crept,
Treason and Slavery, Rapine, Fear, and Lust,
And stifled thee, their minister. I know 10
Too late, since thou and France are in the dust,
That virtue owns a more eternal foe
Than Force or Fraud: old Custom, legal Crime,
And bloody Faith the foulest birth of time.

Mutability

We are as clouds that veil the midnight moon;
How restlessly they speed, and gleam, and quiver,
Streaking the darkness radiantly! — yet soon
Night closes round, and they are lost for ever:

Or like forgotten lyres, whose dissonant strings
Give various response to each varying blast,
To whose frail frame no second motion brings
One mood or modulation like the last.

We rest. — A dream has power to poison sleep;
We rise. — One wandering thought pollutes the day; 10

Disse almindelige sorger føler jeg. Et eneste tab er mit
 som også du føler, men jeg alene beklager.
 Du var som en ensom stjerne, hvis lys skinnede
 på en skrøbelig bark i vinterens midnatsbrusen:
 du har, som et klippebygget tilflugtssted, stået
 over den blinde og kæmpende mængde: 10
 i hædret fattigdom vævede din stemme
 sange, helliget sandhed og frihed, —
 svigtende disse, overlader du til mig at sørge over,
 at sådan som du var, skulle du holde op med at være.

En republikaners følelser ved Bonapartes fald

Jeg hadede dig, faldne tyrant! Jeg stønnede
 ved at tænke på, at en højst ustræbsom slave,
 som dig, skulle danse og svire på
 frihedens grav. Du kunne have bygget din trone,
 så den ville havde stået selv nu: du foretrak
 en skrøbelig og blodig pragt som tiden har fejlet
 i stumper mod glemsel. At massakre,
 for dette bad jeg, ville have krøbet på din søvn,
 forræderi og slaveri, rov, frygt og vellyst,
 og kvalt dig, deres tjener. Jeg ved 10
 for sent, siden du og Frankrig er i støvet,
 at dyden ejer en mere evig fjende
 end tvang eller svig: gamle sædvane, lovlig forbrydelse,*
 og blodig tro, tidens skændigste fødsel.

Ubestandighed

Vi er som skyer der tilslører midnatsmånen;
 hvor uroligt de iler, og glimter og dirrer,
 mens de strålende striber mørket! dog snart
 lukker natten sig, og de er tabt for evigt:

Eller som glemte lyrer, hvis uens strenge
 giver forskellige svar til hvert skiftende vindstød,
 til hvis skrøbelige ramme ingen ny bevægelse bringer
 en eneste stemning eller melodi lig den sidste.

Vi hviler. — En drøm har magt til at forgifte søvnen;
 Vi rejser os. — En omstrefende tanke besmitter dagen; 10

* lovlig forbrydelse: sejrherrenes undertrykkelse efter Waterloo (Longman 1).

MUTABILITY

We feel, conceive or reason, laugh or weep;
Embrace fond woe, or cast our cares away:

It is the same! — For, be it joy or sorrow,
The path of its departure still is free:
Man's yesterday may ne'er be like his morrow;
Nought may endure but Mutability.

To —

Nov. 5, 1815.

The cold earth slept below,
Above the cold sky shone;
And all around,
With a chilling sound,
From caves of ice and fields of snow,
The breath of night like death did flow
Beneath the sinking moon.

The wintry hedge was black,
The green grass was not seen,
The birds did rest
On the bare thorn's breast,
Whose roots, beside the pathway track, 10
Had bound their folds o'er many a crack
Which the frost had made between.

Thine eyes glowed in the glare
Of the moon's dying light;
As a fen-fire's beam
On a sluggish stream
Gleams dimly, so the moon shone there,
And it yellowed the strings of thy raven hair,
That shook in the wind of night.

The moon made thy lips pale, beloved —
The wind made thy bosom chill; 20
The night did shed
On thy dear head
Its frozen dew, and thou didst lie
Where the bitter breath of the naked sky
Might visit thee at will.

Vi føler, begriber eller overvejer, ler eller græder;
favner tåbelig ulykke, eller kaster vore bekymringer bort:

Det er alt det samme! — Thi, er det glæde eller sorg,
stien for dens bortgang er stadig fri:
menneskets igår kan aldrig blive som hans imorgen;
intet kan bestå bortset fra Ubestandighed.

Til —

5. nov. 1815

Den kolde jord sov nedenunder,
ovenover skinnede den kolde himmel;
og alle vegne
med en isnende lyd
fra ishuler og snemarker
strømmede nattevinden lig døden
under den synkende måne.

Vinterhegnet var sort —
det brune græs sås ikke —
fuglene hvilede sig
i den mørke tjørns hjerte,
hvis rødder ved siden af gangstien
bandt dets hårde kant, og den sorte frost
dannede mange sprækker imellem.

10

Din øjne glødede
i det svindende lys' skær;
som en stjernestråle
på en dyb mørk strøm
skinner mat — således skinnede månen der,
og den skinnede gennem dit filtrede hårs tråde
som blafrede i nattens vindstød.

20

Månen gjorde dine læber blege, højt elskede —
vinden gjorde din barm kold;
luften gød
sin frosne dug
på dit kære hoved, og du lå
hvor den nøgne himmels bitre vind
kunne besøge dig efter behag.

The Sunset.

There late was One within whose subtle being,
As light and wind within some delicate cloud
That fades amid the blue noon's burning sky,
Genius and death contended. None may know
The sweetness of the joy which made his breath
Fail, like the trances of the summer air,
When, with the Lady of his love, who then
First knew the unreserve of mingled being,
He walked along the pathway of a field
Which to the east a hoar wood shadowed o'er, 10
But to the west was open to the sky.
There now the sun had sunk, but lines of gold
Hung on the ashen clouds, and on the points
Of the far level grass and nodding flowers
And the old dandelion's hoary beard,
And, mingled with the shades of twilight, lay
On the brown massy woods — and in the east
The broad and burning moon lingeringly rose
Between the black trunks of the crowded trees,
While the faint stars were gathering overhead. — 20
'Is it not strange, Isabel,' said the youth,
'I never saw the sun? We will walk here
Tomorrow; thou shalt look on it with me.'

That night the youth and lady mingled lay
In love and sleep — but when the morning came
The lady found her lover dead and cold.

Let none believe that God in mercy gave
That stroke. The lady died not, nor grew wild,
But year by year lived on — in truth I think
Her gentleness and patience and sad smiles, 30
And that she did not die, but lived to tend
Her aged father, were a kind of madness,
If madness 'tis to be unlike the world.
For but to see her were to read the tale
Woven by some subtlest bard, to make hard hearts
Dissolve away in wisdom-working grief; —
Her eyes were black and lustreless and wan:
Her eyelashes were worn away with tears,
Her lips and cheeks were like things dead — so pale;
Her hands were thin, and through their wandering veins 40

Solnedgangen

Nyligt var der En i hvis fine væsen, —
som lys og vind inde i en sart sky, der svinder
bort midt i den blå middags brændende himmel, —
geni og ungdom kappedes. Ingen kan kende
den sødme og glæde, der fik hans åndedræt
til at svigte som sommerluftens trancer, da han*
med sin kærligheds dame, som på den tid for første
gang havde lært friheden ved det blandede liv†
at kende, gik hen ad en stien på en mark,
som en gråhvid skov skyggede over mod øst, 10
men mod vest var åben mod himlen.

Der var solen nu sunket, men linjer af guld
hang på de askegrå skyer og på spidserne
af det fjerne flade græs og nikkende blomster
og den gamle løvetands gråhvide skæg,
og lå, blandet med tusmørkets skygger,
på de brune tætte skove — og i øst
rejste den brede og brændende måne sig nølende
mellem de tætstående træers sorte stammer,
medens de svage stjerner samlede sig ovenover.— 20
„Er det ikke besynderligt, Isabel,“ sagde ynglingen,
„Jeg fik aldrig set solen? Vi vil gå her hen
i morgen; du skal se på den sammen med mig.“

Den nat lå ynglingen og hans dame blandet
i kærlighed og søvn — men da morgenen kom
fandt damen sin elsker død og kold.

Lad ingen tro at Gud i sin barmhjertighed tilføjede
dette slag. Damen døde ikke, blev heller ikke forrykt,
men levede videre år efter år — faktisk tror jeg
at hendes blidhed og tålmodighed og bedrøvede smil, 30
og det, at hun ikke døde, men levede for at passe
sin ældede fader, var en slags vanvid,
hvis det er vanvid at være ulig verden.
For blot det at se hende var som at læse fortællingen,
vævet af den fineste barde, for at få hårde hjerter
til at opløse sig i visdomsskabende sorg; —
hendes øjne var sorte og glansløse og matte:
hendes øjenvipper var slidt væk af tårer,
hendes læber og kinder var som døde ting — så blege;
hendes hænder var tynde, og gennem 40

* trancer: der er med mellemrum vindstille (Ellis).

† Damen havde været jomfru. — Blandet: det seksuelle og det mentale.

And weak articulations might be seen
Day's ruddy light. The tomb of thy dead self
Which one vexed ghost inhabits, night and day,
Is all, lost child, that now remains of thee!

'Inheritor of more than earth can give,
Passionless calm and silence unproved,
Whether the dead find, oh, not sleep! but rest,
And are the uncomplaining things they seem,
Or live, or drop in the deep sea of Love;
Oh, that like thine, mine epitaph were — Peace!'
This was the only moan she ever made.

50

Verses written on receiving a Celandine in a letter from England

I thought of thee, fair Celandine,
As of a flower aery blue,
Yet small — thy leaves methought were wet
With the light of morning dew;
In the same glen thy star did shine
As the primrose and the violet,
And the wild briar bent over thee
And the woodland brook danced under thee.

Lovely thou wert in thine own glen
Ere thou didst dwell in song or story,
Ere the moonlight of a Poet's mind
Had arrayed thee with the glory
Whose fountains are the hearts of men —
Many a thing of vital kind
Had fed and sheltered under thee,
Had nourished their thoughts near to thee.

10

Yes, gentle flower, in thy recess
None might a sweeter aspect wear:
Thy young bud drooped so gracefully,
Thou wert so very fair —
Among the fairest ere the stress
Of exile, death and injury
Thus withering and deforming thee
Had made a mournful type of thee;

20

deres vandrende årer og svage led kunne
dagens rødmossede lys ses. Dit døde selvs grav,
som et plaget genfærd bebor, nat og dag,
er alt, fortabte barn, som nu er tilbage af dig!

„Arvtager af mere end jorden kan give,
lidenskabsløs ro, og udadlet tavshed,
uanset om de døde finder, oh, ikke søvn! men hvile,
og er, som de synes at være, ting der ikke beklager sig
eller lever som en dråbe i kærlighedens dybe hav;
oh, gid ligesom din — min gravskrift vil blive — Fred!“ 50
Dette var den eneste klage hun nogensinde kom med.

Vers skrevet efter at have modtaget en vorterod i et brev fra England

Jeg huskede dig ellers, skønne vorterod *
som en luftig blå blomst,
dog lille — dine blade syntes mig våde
af morgenduggens lys;
din stjerne skinnede i den samme dal
som primulaen og violen,
og den vilde rose var bøjet over dig
og skovlandsbækken dansede under dig.

Dejligst var du i din egen dal
før du boede i sang eller fortælling, 10
før en digters sinds månelys
havde smykket dig med pragten,
hvis kilder er menneskenes hjerter —
mange livskraftige ting
havde levet og søgt ly under dig,
havde nærret deres tanker nær ved dig.

Ja, blide blomst, i din lønlige krog
kunne ingen bære et mildere udtryk:
din unge knop bøjede sig så yndefuldt,
du var så såre skøn — 20
blandt de skønneste før vægten
af forvisning, død og fortræd, †
der således visnede og vanskabte dig,
havde gjort dig til en vemodig type;

* Vorterod: 'the lesser Celandine' en op til 30 cm høj plante med gule blomster af Ranunkelfamili-
en. — Vorteroden sammenlignes med William Wordsworth, der selv digtede om blomsten.

† forvisning (*exile*): muligvis den hårde kritik han mødte; han har aldrig været landsforvist. —
død: Wordsworth's børn Thomas og Catherine døde i 1812.

VERSES WRITTEN ON RECEIVING A CELANDINE

A type of that whence I and thou
Are thus familiar, Celandine —
A deathless Poet whose young prime
Was as serene as thine,
But he is changed and withered now,
Fallen on a cold and evil time; 30
His heart is gone — his fame is dim,
And Infamy sits mocking him.

Celandine! Thou art pale and dead,
Changed from thy fresh and woodland state.
Oh! that thy bard were cold, but he
Has lived too long and late.
Would he were in an honoured grave;
But that, men say, now must not be
Since he for impious gold could sell
The love of those who loved him well. 40

That he, with all hope else of good,
Should be thus transitory
I marvel not — but that his lays
Have spared not their own glory,
That blood, even the foul god of blood
With most inexpressible praise,
Freedom and truth left desolate,
He has been bought to celebrate!

They were his hopes which he doth scorn,
They were his foes the fight that won; 50
That sanction and that condemnation
Are now forever gone.
They need them not! Truth may not mourn
That with a lair's inspiration
Her majesty he did disown
Ere he could overlive his own.

They need them not, for Liberty,
Justice and philosophic truth
From his divine and simple song
Shall draw immortal youth 60
When he and thou shall cease to be,

En type af den salgs som jeg og du
 er bekendt med, vorterod –
 en udødelig digter hvis unge blomstring*
 var så fredfyldt som din,
 men han er forandret og visnet nu,
 faldet på en kold og ond tid; 30
 hans hjerte er borte – hans ry er fordunklet,
 og skændsel sidder og spotter ham.

Vorterod! Du er bleg og død,
 forandret fra din friske skovlandstilstand.
 Oh! gid din barde var kold, men han†
 har levet for længe og for sent.
 Gid han lå i en æret grav;
 men, siger menneskene, det må ikke ske nu,
 efter at han for ugudeligt guld kunne sælge‡
 kærligheden fra dem, som elskede ham meget. 40

At han, med ellers alle håb om det gode,
 skulle være flygtig på denne måde,
 undrer mig ikke – men at hans vers
 ikke har skånet deres egen pragt,
 at han er blevet købt til at fejre blod!§
 netop blodets lede gud
 med den mest usonelige ros,
 og har ladt frihed og sandhed ene.

De håb, han foragter, var engang hans,
 dem, der vandt kampen, var engang hans fjender; 50
 den bekræftigelse og den fordømmelse
 er nu for altid borte.
 De behøver dem ikke! Sandheden kan ikke sørge
 over, at han med en løgners inspiration
 fornægtede hendes storhed,
 før han kunne udleve sin egen.

De behøver dem ikke, for frihed,
 retfærdighed og filosofisk sandhed
 vil tiltrække udødelig ungdom
 med hans guddommelige og enkle sang, 60
 når han og du vil ophøre med at være til,

* udødelig Digter: Wordsworth.

† din barde: Wordsworth.

‡ I 1813 var Wordsworth blevet udnævnt til frimærkeuddeler i Westmoreland til £400 om året, en relativ høj løn.

§ Linje 45-8: 'at han er købt til at fejre blod' henviser til Wordsworth digt *Taksigelsesode*, der fejre sejren over Waterloo. Se note til *Peter Bell den tredje* l. 637, i bind 2.

Or be some other thing, so long
As men may breathe or flowers may blossom
O'er the wide Earth's maternal bosom.

The stem whence thou wert disunited
Since thy poor self was banished hither,
Now by that priest of Nature's care
Who sent thee forth to wither
His window with its blooms has lighted,
And I shall see thy brethren there,
And each like thee will aye betoken
Love sold, hope dead, and honour broken.

70

To Laughter

Thy friends were never mine thou heartless fiend:
Silence and solitude and calm and storm,
Hope, before whose veiled shrine all spirits bend
In worship, and the rainbow vested form
Of conscience, that within thy hollow heart
Can find no throne — the love of such great powers
Which has requited mine in many hours
Of loneliness, thou ne'er hast felt; depart!
Thou canst not bear the moon's great eye, thou fearest
A fair child clothed in smiles — aught that is high
Or good or beautiful. — Thy voice is dearest
To those who mock at Truth and Innocency;
I, now alone, weep without shame to see
How many broken hearts lie bare to thee.

10

“Upon the wandering winds”

Upon the wandering winds that through the sky
Still speed or slumber; on the waves of Ocean,
The forest depths that when the storm is nigh
Toss their grey pines with an inconstant motion,
The breath of evening that awakes no sound
But sends its spirit into all, the hush
Which, nurse of thought, old midnight pours around
A world whose pulse then beats not, o'er the gush
Of dawn, and whate'er else is musical
My thoughts have swept until they have resigned
— Like lutes enforced by the divinest thrall

10

eller være noget andet, så længe
mennesker kan drage ånde og blomster blomstre
over den vide jords moderlige barm.

Planten du blev skilt fra,
siden dit eget stakkels jeg blev forvist hertil,
oplyser nu, hos den præst for naturens pleje*
som sendte dig afsted for at visne,
hans vindue med sine blomster,
og jeg skal se dine brødre der, 70
og hver enkelt vil ligesom dig vidne om
solgt kærlighed, dødt håb, og brudt ære.

Til latteren

Dine venner var aldrig mine du hjerteløse djævel:
tavshed og ensomhed og ro og uvejr,
håb, foran hvis tilslørede alter alle ånder bøjer sig
i tilbedelse, og samvittighedens regnbueklædte
skikkelse, som i dit hule hjerte
ingen trone finder – sådanne store magters kærlighed
som har belønnet mit i mange timer
af ensomhed, har du aldrig følt; drag bort!
du kan ikke udholde månens store øje, du frygter 10
et dejligt barn klædt i smil – noget som er ophøjet
eller godt eller smukt. Din røst er kærest
for dem, der spotter sandhed og uskyldighed;
jeg, nu ene, skammer mig ikke over at græde ved at se
hvor mange knuste hjerter, der ligger blottet for dig.

„På de vandrende vinde“

På de vandrende vinde som gennem himlen
stadig farer af sted eller slumrer; på oceanets bølger,
i skovens dybder som, når stormen er nær,
kaster deres grå fyrretræer hid og did med en ustadig bevægelse,
på aftenens sagte vind der ikke vækker nogen lyd,
men sender sin ånd ind i alt, tystheden
som gamle midnat, plejet af tanken, øser omkring
en verden, hvis puls så ikke slår, over
daggryets frembrud, og hvad ellers er velklingende, 10
har mine tanker strejft, indtil de – som lutter
en yndig dames stemme har tvunget den mest

* præst: sandsynligvis Peacock som sendte blomsten Shelley i Geneve.

Of some sweet lady's voice — that which my mind
(Did not superior grace in others shown
Forbid such pride) would dream were all its own.

Hymn to Intellectual Beauty.

1

The awful shadow of some unseen Power
Floats though unseen among us, — visiting
This various world with as inconstant wing
As summer winds that creep from flower to flower. —
Like moonbeams that behind some piny mountain shower,
It visits with inconstant glance
Each human heart and countenance;
Like hues and harmonies of evening, —
Like clouds in starlight widely spread, —
Like memory of music fled, 10
Like aught that for its grace may be
Dear, and yet dearer for its mystery.

2

Spirit of BEAUTY, that dost consecrate
With thine own hues all thou dost shine upon
Of human thought or form, — where art thou gone?
Why dost thou pass away and leave our state,
This dim vast vale of tears, vacant and desolate?
Ask why the sunlight not forever
Weaves rainbows o'er yon mountain river,
Why aught should fail and fade that once is shewn, 20
Why fear and dream and death and birth
Cast on the daylight of this earth
Such gloom, — why man has such a scope
For love and hate, despondency and hope?

3

No voice from some sublimer world hath ever
To sage or poet these responses given —
Therefore the name of God and ghosts and Heaven,
Remain the records of their vain endeavour,
Frail spells — whose uttered charm might not avail to sever,
From all we hear and all we see, 30
Doubt, chance, and mutability.
Thy light alone — like mist o'er mountains driven,

guddommelige træl til at betjene — har afgivet det mit sind*
(hvis ikke overlegen kraft vist hos andre forbød
sådan stolthed) ville drømme om var helt dets eget.

Hymne til den intellektuelle skønhed

1

Den ærefrygtindgydende skygge af en uset magt
svæver skønt uset iblandt os, — idet den besøger
denne skiftende verden med en så ustadig vinge
som sommervinde, der kryber fra blomst til blomst. —
Som månestråler der regner ned bag et fyrretræsklædt
bjerg, besøger den i ustadige glimt
hvert menneskehjerte og åsyn;
lig aftenens farver og harmonier,
lig skyer vidt udbredt i stjernesvær,
lig mindet om svunden musik, 10
lig noget der for dets yndes skyld, kan være
kært, og endnu kærere for dets gådefuldhed.

2

SKØNHEDENS Ånd, du som med dine
farver helliggør alt det, du skinner på
af menneskelig tanke eller form, — hvor er du henne?
Hvorfor forsvinder du og efterlader vort sted,
denne vældige dunkle dal af tårer, tom og øde?
Spørg hvorfor sollyset ikke for evigt
væver regnbuer over hin bjergflod, hvorfor
noget skulle fejle og visne, som engang er blevet til, 20
hvorfor frygt og drøm og død og fødsel
kaster et sådant mørke over denne jords dagslys,
hvorfor mennesket har så vidt et spillerum
for kærlighed og had, modløshed og håb?

3

Ingen røst fra en mere sublim verden har nogensinde
givet vismanden eller digteren svar på dette,
derfor forbliver navnene Gud og ånder og Himmel
vidnesbyrd om deres forgæves bestræbelse —
skrøbelige trylleord, hvis udtalte trolddom ikke kunne
evne at skille, fra alt vi hører, og alt vi ser, 30
tvivl, tilfældighed og omskiftelighed.
Dit lys alene, som tåge der driver over bjergene,

* det: poesi.

Or music by the night wind sent
Through strings of some still instrument,
Or moonlight on a midnight stream,
Gives grace and truth to life's unquiet dream.

4

Love, Hope, and Self-esteem, like clouds depart
And come, for some uncertain moments lent.
Man were immortal, and omnipotent,
Didst thou, unknown and awful as thou art, 40
Keep with thy glorious train firm state within his heart.
Thou messenger of sympathies,
That wax and wane in lovers' eyes —
Thou — that to human thought art nourishment,
Like darkness to a dying flame!
Depart not as thy shadow came,
Depart not — lest the grave should be,
Like life and fear, a dark reality.

5

While yet a boy I sought for ghosts, and sped
Through many a listening chamber, cave and ruin, 50
And starlight wood, with fearful steps pursuing
Hopes of high talk with the departed dead.
I called on poisonous names with which our youth is fed;
I was not heard — I saw them not —
When musing deeply on the lot
Of life, at that sweet time when winds are wooing
All vital things that wake to bring
News of birds and blossoming —
Sudden, thy shadow fell on me;
I shrieked, and clasped my hands in extacy! 60

6

I vowed that I would dedicate my powers
To thee and thine — have I not kept the vow?
With beating heart and streaming eyes, even now
I call the phantoms of a thousand hours
Each from his voiceless grave: they have in visioned bowers
Of studious zeal or love's delight
Outwatched with me the envious night —

eller musik sendt af nattevinden
 gennem strenge på et stille instrument,
 eller månelys på en midnatsflod,
 giver livets urolige drøm ynde og sandhed.

4

Kærlighed, håb og selvagtelse drager bort
 og kommer som skyer, betroet nogle usikre øjeblikke.
 Mennesket ville være udødeligt og almægtig,
 hvis du, ukendt og ærefrygtindgydende som du er, 40
 med dit prægtige følge havde en varig plads i hans hjerte.
 Du budbringer om medfølelsen,
 der vokser og aftager i elskendes øjne,
 du – der er næring for mennesketanken,
 som mørke til en døende flamme!*
 drag ikke bort idet din skygge kom,†
 drag ikke bort – at ikke graven skal være,
 som livet og angsten, en mørk virkelighed.

5

Som dreng søgte jeg efter spøgelse og fór
 gennem mange lyttende kamre, huler og ruiner 50
 og stjernebelyste skove og forfulgte med frygtsomme skridt
 mine håb om ophøjet samtale med de bortdragne døde.
 Jeg kaldte på forgiftede navne, som vor ungdom næres
 med, jeg blev ikke hørt – jeg så dem ikke –
 da pludselig, mens jeg grublede dybt over livets lod,
 på den skønne tid hvor vinde bejler til
 alle livskraftige ting, der vågner for at bringe
 nyheder om knopper og blomstring,
 din skygge faldt på mig;
 jeg skreg og knugede mine hænder ekstatisk! 60

6

Jeg aflagde det løfte, at jeg ville vie mine kræfter
 til dig og dine – har jeg ikke holdt det løfte?
 Med bankende hjerte og strømmende øjne, selv nu
 kalder jeg på tusinder stunders gøglebilleder
 hver fra sin stemmeløse grav: de har i synsfyldte hytter,
 af flittig iver eller kærligheds fryd,
 våget med mig længere end den misundelige nat,

* Man troede at stærkt lys kvalte en flamme, som derfor i bogstavelig forstand blev næret af mørke (Longman 1).

† skygge: skyggen af Skønhedens ånd, jf. strofe 1. Hvorfor ånden skulle drage bort, fordi dens skygge kommer, er uvist, som (Oxford) gør opmærksom på.

They know that never joy illumed my brow
Unlinked with hope that thou wouldst free
This world from its dark slavery, 70
That thou — O awful LOVELINESS
Wouldst give whate'er these words cannot express.

7

The day becomes more solemn and serene
When noon is past — there is a harmony
In autumn, and a lustre in its sky,
Which through the summer is not heard or seen,
As if it could not be, as if it had not been!
Thus let thy power, which like the truth
Of nature on my passive youth
Descended, to my onward life supply 80
Its calm — to one who worships thee,
And every form containing thee,
Whom, SPIRIT fair, thy spells did bind
To fear himself, and love all human kind.

Mont Blanc.

Lines Written in the Vale of Chamouni.

1

The everlasting universe of things
Flows through the mind, and rolls its rapid waves,
Now dark — now glittering — now reflecting gloom —
Now lending splendour, where from secret springs
The source of human thought its tribute brings
Of waters, — with a sound but half its own,
Such as a feeble brook will oft assume
In the wild woods, among the mountains lone,
Where waterfalls around it leap for ever,
Where woods and winds contend, and a vast river 10
Over its rocks ceaselessly bursts and raves.

2

Thus thou, Ravine of Arve — dark, deep Ravine —
Thou many-coloured, many-voicèd vale,

de véd at glæde aldrig oplyser min pande,
usammenlænket med håbet om, at du ville befri
denne verden fra dens mørke slaveri, 70
at du – oh frygtindgydende DEJLIGHED,
ville give, hvad disse ord end ikke kan udtrykke.

7

Dagen bliver mere højtidelig og rolig
når middagen er ovre – der er en harmoni
om efteråret og en stråleglans på dets himlen,
der ikke høres eller ses om sommeren, som om det
ikke kunne være til, som om det ikke havde været til!
Så lad da din magt, der lig naturens
sandheden steg ned på min 80
passive ungdom, give sin ro
til mit videre liv, til en, der tilbeder dig,
og enhver skikkelse, der indeholder dig,
som, skønne ÅND, din trolddom bandt
til at frygte sig selv og at elske hele menneskeheden.

Mont Blanc

Linjer skrevet i Chamonixdalen

1

Tingenes evige verden
flyder gennem sindet, og ruller sine rappe bølger,
nu mørke – nu glimtende – nu genspejlende dunkelhed –
nu givende glans, hvor fra hemmelige væld
mennesketankens kilde bringer sin hyldest
af vande, – med en lyd kun halvt dens egen,*
sådan som en svag bæk ofte vil antage
i de vilde skove, blandt de ensomme bjerge,
hvor vandfald springer omkring den for evigt,
hvor skove og vinde strides, og en umådelig flod 10
uophørligt bruser og raser over sine klipper.

2

Således du, Arves kløft – mørke, dybe kløft – †
du dal, manglefarvet og med mange stemmer,

* kun halvt dens egen: både alverdens ting, og tanker fra mennesket selv strømmer gennem sindet, eller bevidstheden. De påvirker gensidigt hinanden, ligesom floden Arves løb er bestemt af kløften, den løber gennem; samtidig har floden formet kløften, gjort den til den kløft, den er.

† Arve er floden i Chamonixdalen.

Over whose pines, and crags, and caverns sail
Fast cloud shadows and sunbeams: awful scene,
Where Power in likeness of the Arve comes down
From the ice gulfs that gird his secret throne,
Bursting through these dark mountains like the flame
Of lightning through the tempest; — thou dost lie,
Thy giant brood of pines around thee clinging, 20
Children of elder time, in whose devotion
The chainless winds still come and ever came
To drink their odours, and their mighty swinging
To hear — an old and solemn harmony;
Thine earthly rainbows stretched across the sweep
Of the ethereal waterfall, whose veil
Robes some unsculptured image; the strange sleep
Which when the voices of the desert fail
Wraps all in its own deep eternity; —
Thy caverns echoing to the Arve's commotion, 30
A loud, lone sound no other sound can tame;
Thou art pervaded with that ceaseless motion,
Thou art the path of that unresting sound —
Dizzy Ravine! and when I gaze on thee
I seem as in a trance sublime and strange
To muse on my own separate fantasy,
My own, my human mind, which passively
Now renders and receives fast influencings,
Holding an unremitting interchange 40
With the clear universe of things around;
One legion of wild thoughts, whose wandering wings
Now float above thy darkness, and now rest
Where that or thou art no unbidden guest,
In the still cave of the witch Poesy,
Seeking among the shadows that pass by
Ghosts of all things that are, some shade of thee,
Some phantom, some faint image; till the breast
From which they fled recalls them, thou art there!

3

Some say that gleams of a remoter world
Visit the soul in sleep, — that death is slumber, 50
And that its shapes the busy thoughts outnumber

over hvis fyrretræer og fjeldvægge og grotter hurtige
 skyskygger og solstråler sejler — ærefrygtindgydende scene
 hvor en Magt kommer ned i Arves skikkelse*
 fra issvælgene, der omgiver hans hemmelige trone,
 sprængende gennem disse mørke bjerge som
 lynildflammer gennem stormen; — du ligger
 og svøber dit gigantiske kuld af fyrretræer omkring dig, 20
 børn af en ældre tid, i hengivenhed for hvilke
 de ulænkede vinde stadig kommer og altid kom
 for at drikke deres duft, og for at høre
 deres mægtige svingen, en gammel og højtidelig harmoni;
 dine jordiske regnbuer strakt hen over
 det luftige vandfalds område, hvis slør beklæder
 et uudhugget billede; den forunderlige søvn
 som, når ødemarkens stemmer svigter,
 indhyller alt i sin egen dybe evighed; 30
 dine grotter genlyder af Arves tummel
 med en høj, ensom lyd ingen anden lyd kan tæmme;
 du er gennemtrængt af den uophørlig bevægelse,
 du er den hvileløse lyds sti, svimlende kløft!
 og når jeg stirrer på dig synes jeg,
 som i en sublim og sælsom trance,
 at grunde over min egen særskilte fantasi,
 mit eget, mit menneskesind, som passivt
 nu giver og modtager hurtige påvirkninger,
 idet det opretholder en ubønhørlig udvekslen
 med tingenes klare univers overalt; 40
 en mængde af vilde tanker, hvis vandrende vinger
 nu svæver over dit mørke, og nu hviler,
 hvor den eller du ikke er en ubuden gæst,†
 i heksen Poesis stille hule, idet de
 blandt skyggerne, som passerer forbi, genfærd af
 alle eksisterende ting, søger en skygge af dig,
 et eller andet syn, et svagt billede; indtil brystet,‡
 som de flygtede fra, kalder dem tilbage, er du der!

3

Nogle siger at glimt af en fjernere verden
 besøger sjælen i søvne, — at døden er slummer, 50
 og at dens former i tal overgår de travle tanker*

* Synet af kløften fremkalder en forestilling om Magten, den ukendte og sublime magt.

† den: en mængde vilde tanker. — du: kløften.

‡ 'brystet' kan opfattes som kløften, der skaber skyggerne, tankerne i digterens sind (*naturen er digter*), de er billeder af 'tingenes verden' skabt af 'Magten'. Hovedsagen er at oplevelsen af den sublime magt eller ånd, kun kortvarigt kan fastholdes og kun som en skygge af den virkelige.

Of those who wake and live. — I look on high;
 Has some unknown omnipotence unfurled
 The veil of life and death? or do I lie
 In dream, and does the mightier world of sleep
 Spread far around and inaccessibly
 Its circles? For the very spirit fails,
 Driven like a homeless cloud from steep to steep
 That vanishes among the viewless gales!
 Far, far above, piercing the infinite sky, 60
 Mont Blanc appears, — still, snowy, and serene —
 Its subject mountains their unearthly forms
 Pile around it, ice and rock; broad vales between
 Of frozen floods, unfathomable deeps,
 Blue as the overhanging heaven, that spread
 And wind among the accumulated steeps;
 A desert peopled by the storms alone,
 Save when the eagle brings some hunter's bone,
 And the wolf tracts her there — how hideously 70
 Its shapes are heaped around! rude, bare, and high,
 Ghastly, and scarred, and riven. — Is this the scene
 Where the old Earthquake-daemon taught her young
 Ruin? Were these their toys? or did a sea
 Of fire envelope once this silent snow?
 None can reply — all seems eternal now.
 The wilderness has a mysterious tongue
 Which teaches awful doubt, or faith so mild,
 So solemn, so serene, that man may be,
 But for such faith, with nature reconciled;
 Thou hast a voice, great Mountain, to repeal 80
 Large codes of fraud and woe; not understood
 By all, but which the wise, and great, and good
 Interpret, or make felt, or deeply feel.

4

The fields, the lakes, the forests, and the streams,
 Ocean, and all the living things that dwell
 Within the daedal earth; lightning, and rain,
 Earthquake, and fiery flood, and hurricane,
 The torpor of the year when feeble dreams
 Visit the hidden buds, or dreamless sleep
 Holds every future leaf and flower; — the bound 90
 With which from that detested trance they leap;
 The works and ways of man, their death and birth
 And that of him and all that his may be;

* dens former: søvnens og dødens former. Måske kan disse gøre Shelley i stand til at begribe bjerget Mont Blanc.

hos dem, som er vågne og lever. — Jeg ser i vejret;
 har en eller anden ukendt almagt udfoldet
 livets og dødens slør? eller ligger jeg
 i drømme, og udbreder søvnens mægtigere verden
 sine cirkler viden om og
 utilgængeligt? Thi selve ånden svigter,
 drevet som en hjemløs sky fra skrænt til skrænt
 der forsvinder mellem de usynlige vinde!
 Langt, langt ovenover, gennemborende den uendelige himmel, 60
 kommer Mont Blanc til syne, — stille, snedækket, og rolig —
 dets undergivne bjerge stabler deres ujordiske former
 omkring det, is og klippe; frosne floders
 brede dale imellem, bundløse dybder,
 blå som den overdækkende himmel, der breder sig
 og bugter sig blandt de opdyngede skrænter;
 en ødemark befolket alene af storme,
 bortset fra når ørnen bringer en jægers ben,
 og ulven forfølger hende der; — hvor hæsligt dets former
 overalt er bunket sammen! grove, nøgne og høje, 70
 uhyggelige og arrede og kløvet. — Er dette skuepladsen,
 hvor den gamle jordsskælvs-dæmon lærte sine unger
 ødelæggelse? Var disse deres legetøj? eller omspændte
 et ildhav engang denne tavse sne?
 Ingen kan svare — alt synes evigt nu.
 Vildmarken har et gådefuldt tungemål,
 som lærer ærefrygtindgydende tvivl, eller tro så mild,
 så højtidelig, så klar, at mennesket kun
 ved sådan tro kan blive forsonet med naturen;
 du har stemme, storslåede bjerg, til at tilbagekalde 80
 vældige lovbøger af svig og ulykke; ikke forstået*
 af alle, men som den vise og store og gode
 fortolker, eller gør følt eller føler dybt.

4

Markerne, søerne, skovene og floderne,
 oceanet og alt levende, som bor
 inden for den daidaliske jord; lyn og regn,
 jordskælv, og voldsomme oversvømmelser, og orkaner,
 årets dvale, når svage drømme
 besøger de skjulte knopper eller drømmeløs søvn,
 indeholder alle fremtidige blade og blomster; — sættet 90
 med hvilket de springer op fra den afskyede trance;
 menneskets værker og måder, deres død og fødsel,
 og det, der er af ham, og alt som kan blive hans;

* Bjerget kan ved at afskaffe troen på Gud, afskaffe de tyranniske love som denne Gud sanktionerer (Hopkins 3).

All things that move and breathe with toil and sound
 Are born and die; revolve, subside, and swell.
 Power dwells apart in its tranquillity,
 Remote, serene, and inaccessible:
 And *this*, the naked countenance of earth,
 On which I gaze, even these primaeval mountains
 Teach the adverting mind. The glaciers creep 100
 Like snakes that watch their prey, from their far fountains,
 Slow rolling on; there, many a precipice,
 Frost and the Sun in scorn of mortal power
 Have piled: dome, pyramid, and pinnacle,
 A city of death, distinct with many a tower
 And wall impregnable of beaming ice.
 Yet not a city, but a flood of ruin
 Is there, that from the boundaries of the sky
 Rolls its perpetual stream; vast pines are strewing
 Its destined path, or in the mangled soil 110
 Branchless and shattered stand; the rocks, drawn down
 From yon remotest waste, have overthrown
 The limits of the dead and living world,
 Never to be reclaimed. The dwelling-place
 Of insects, beasts, and birds, becomes its spoil;
 Their food and their retreat for ever gone,
 So much of life and joy is lost. The race
 Of man flies far in dread; his work and dwelling
 Vanish, like smoke before the tempest's stream,
 And their place is not known. Below, vast caves 120
 Shine in the rushing torrents' restless gleam,
 Which from those secret chasms in tumult welling
 Meet in the vale, and one majestic River,
 The breath and blood of distant lands, for ever
 Rolls its loud waters to the ocean waves,
 Breathes its swift vapours to the circling air.

5

Mont Blanc yet gleams on high: — the power is there,
 The still and solemn power of many sights,
 And many sounds, and much of life and death.
 In the calm darkness of the moonless nights, 130
 In the lone glare of day, the snows descend
 Upon that Mountain; none beholds them there,
 Nor when the flakes burn in the sinking sun,
 Or the star-beams dart through them: — Winds contend
 Silently there, and heap the snow with breath

alt der bevæger sig og ånder med møje og lyd,
 fødes og dør; drejer sig, synker ned og svulmer.
 Magten bor afsondret i sin uforstyrrethed
 fjern, rolig og utilgængelig:
 og *dette*, belærer jordens nøgne åsyn,
 som jeg stirrer på, netop disse urbjerge
 det opmærksomme sind om. Gletsjerne kryber 100
 som slanger, der iagttager deres bytte fra deres fjerne
 kilder, langsomt rullende videre; der har frost og solen
 i foragt for dødelig magt dynget mange
 stejle skrænter op: kuppel, pyramide og tinde,
 en by af død, prydet af mange tårne
 og en uindtagelig mur af strålende is.
 Dog ikke en by, men en flom af ødelæggelse
 er dér, som fra himlens grænser
 ruller sin evindelige strøm; vældige fyrretræer bestrøer
 dens fastsatte sti eller står i den mishandlede jord, 110
 grenløse og sønderslået; klippestykkerne, trukket ned
 fra hin fjerneste øde, har væltet
 den døde og levende verdens skranker,
 for aldrig at blive genrejst. Boligen
 for insekter, dyr og fugle bliver dens rov,
 deres føde og deres tilflugtssted er for altid borte,
 så meget af liv og glæde er tabt. Menneskeslægten
 flygter langt væk i skræk; dens værk og bolig
 forsvinder, som røg for stormens strøm,
 og deres sted er ukendt. Nedenunder skinner 120
 vældige huler i de brusende elves hvileløse glimt,
 som fra de skjulte svælg, vældende frem i oprør,
 mødes i dalen, og en majestætisk flod,*
 fjerne landes blæst og blod, ruller for evigt
 sine larmende vande til oceanets bølger,
 og ånder sine hastige dampe til den omgivende luft.

5

Mont Blanc glimter endnu i det høje: — magten er der,
 den tyste og højtidelige magt af mange syn og
 mange lyde og meget af liv og død.
 I de måneløse nætters rolige mørke, 130
 i dagens ensomme skær daler sneen ned
 på dette bjerg; ingen beskuer den der,
 heller ikke når flagerne brænder i den synkende sol,
 eller stjernestråler skyder gennem dem: — Vinde strides
 tavse der og bunker sneen med rask og

* Rhonefloden.

Rapid and strong, but silently! Its home
The voiceless lightning in these solitudes
Keeps innocently, and like vapour broods
Over the snow. The secret strength of things
Which governs thought, and to the infinite dome 140
Of heaven is as a law, inhabits thee!
And what were thou, and earth, and stars, and sea,
If to the human mind's imaginings
Silence and solitude were vacancy?

“His voice did quiver as we parted”

His voice did quiver as we parted —
Yet knew I not the heart was broken
From which it came, and I departed
Heeding not the words then spoken.
Misery — oh misery,
This world is all too wide for thee!

Some secret woes had been mine own,
And they had taught me that the good
The free [

And that for those who are lone and weary 10
The road of life is long and dreary.

Some hopes were buried in my heart
Whose spectres haunted me with sadness

• • • • •

Thy little footstep on the sands
Of a remote and lovely shore;
The twinkling of thine infant hands
Where now the worm will feed no more,
Thy look of mingled love and glee
When *one* returned to gaze on thee —

These footsteps on the sand are fled, 20
Thine eyes are dark, thy hands are cold,
And she is dead — and thou are dead —
And the [

stærkt åndedrag, men tavst! Dens hjem,*
 bevarer det stemmeløse lyn på disse ensomme steder
 uskyldigt, og ruger som damp over sneen.
 Tingenes hemmelige styrke,
 der styrer tanken, og for himlens
 uendelige kuppel er som en lov, bebor dig!
 Og hvad var du, og jord, og stjerne, og hav
 hvis for menneskesindets forestillinger,
 stilhed og ensomhed var tomhed?†

140

„Hendes stemme dirrede“

Hendes stemme dirrede da vi skiltes —
 dog vidste jeg ikke at hjertet var knust
 hvorfra den kom — og jeg tog afsted
 uden at agte på ordene der blev talt dengang.
 Elendighed — Oh Elendighed,
 denne verden er alt for stor for dig!

Nogle hemmelige sorger havde været mine egne,
 og de havde lært mig at den gode
 den frie [

og at for dem der er ene og trætte
 er livets vej lang og trist.

10

Nogle håb var begravet i mit hjerte
 hvis spøgelse hjem søgte mig med tristed

• • • • •

Dine små fodtrin i sandet
 på en fjern og ensom kyst —
 dine barnehænders små bevægelser
 hvor nu orme ikke længere vil nære sig
 dit blik af blandet kærlighed og glæde
 når *en* vendte sig for at se på dig —

Disse fodtrin i sandet er borte,
 dine øjne er mørke, dine hænder er kolde,
 og hun er død — og du er død —
 og [

20

* Dens (*its*): 'magtens' formodentlig. — i næste linje er 'lyn' subjekt.

† 'Hvis oplevelsen af stilhed og ensomhed (i naturen) var en oplevelse af tomhed'.

To the Lord Chancellor.

Thy country's curse is on thee, darkest crest
Of that foul, knotted, many-headed worm
Which rends our mother's bosom — Priestly Pest!
Masked Resurrection of a buried form!

Thy country's curse is on thee — Justice sold,
Truth trampled, Nature's landmarks overthrown,
And heaps of fraud-accumulated gold
Plead, loud as thunder, at destruction's throne.

And whilst that sure, slow Fate which ever stands
Watching the beck of Mutability 10
Delays to execute her high commands
And, though a nation weeps, spares thine and thee —

Oh, let a father's curse be on thy soul,
And let a daughter's hope be on thy tomb,
Be both, on thy grey head, a leaden cowl
To weigh thee down to thine approaching doom.

I curse thee! By a parent's outraged love,
By hopes long cherished and too lately lost,
By gentle feelings thou couldst never prove,
By griefs which thy stern nature never crossed; 20

By those infantine smiles of happy light
Which were a fire within a stranger's hearth,
Quenched even when kindled, in untimely night
Hiding the promise of a lovely birth —

By those unpractised accents of young speech
Which he who is a father thought to frame
To gentlest lore, such as the wisest teach —
Thou strike the lyre of mind! — oh, grief and shame!

By all the happy see in children's growth,
That undeveloped flower of budding years — 30
Sweetness and sadness interwoven both,
Source of the sweetest hopes and saddest fears —

Til Kansleren

Dit lands forbandelse hviler på dig, mørkeste kam
på den lede, knudrede, mangehovedet orm
som sønderriver vor mors barm! — Præstelige pest!
maskerede genopstandelse af en begravet form!*

Dit lands forbandelse hviler på dig — retfærdighed solgt,
sandhed nedtrampet, naturens grænseskel væltet,
og dynger af svig-ophobet guld
trygler, højt som torden, ved tilintetgørelsens trone.

Og mens den sikre, langsomme skæbne, der altid står
og iagttager omskiftelighedens bæk, 10
opsætter at udføre sine høje befalinger
og skåner dig og dine, skønt en nation græder.

Oh, så lad en fars forbandelse hvile på din sjæl
og lad en datters håb hvile på din grav,
vær begge, på dit grå hoved, en blytung kutte
til at tynde dig ned til din kommende dom.

Jeg forbander dig! Ved en forælders krænkede kærlighed,
ved håb længe næret og alt for nyligt mistet,
ved milde følelser, du aldrig kunne erfare,
ved sorg, som din strenge natur aldrig krydsede; 20

Ved de barnlige smil af lykkeligt lys,
som var ild i en fremmeds arne,
slukket, netop da den var tændt, i den utidige nat,
skjulende en yndig fødsels løfte.

Ved den unge tales uøvede sprog
som han, der er far, tænkte at forme
til den mildeste lærdom, sådan som den viseste underviser i,
i stedet anslår *du* nu sindets lyre! — Oh, kummer og skam!

Ved alt den lykkelige ser i børns opvækst,
de spirende års uudviklede blomst — 30
både sødme og sorg vævet sammen,
kilde til de sødeste håb, sørgelige bekymringer.

* begravet form: ifølge Mary Shelley 'Court of The Star Chamber'. Stjerne-kammerretten blev ophævet i 1641; den var ikke bundet af almindelig lov og kunne derfor fungere som en arbitrær straffemyndighed. — Eller en henvisning til en genopstandelse af det kirkelige højkommissariat under Elizabeth I (Longman 1; 560).

TO THE LORD CHANCELLOR

By all the days, under a hireling's care,
Of dull constraint and bitter heaviness —
Oh, wretched ye, if ever any were —
Sadder than orphans — why not fatherless?

By the false cant which on their innocent lips
Must hang like poison on an opening bloom,
By the dark creeds which cover with eclipse
Their pathway from the cradle to the tomb — 40

By thy most impious Hell, and all its terror;
By all the grief, the madness, and the guilt
Of thine impostures, which must be their error —
That sand on which thy crumbling power is built;

By thy complicity with lust and hate:
Thy thirst for tears — thy hunger after gold —
The ready frauds which ever on thee wait —
The servile arts in which thou hast grown old —

By thy most killing sneer, and by thy smile —
By all the snares and nets of thy black den; 50
And — (for thou canst outweep the crocodile) —
By thy false tears — those millstones braining men —

By all the hate which checks a father's love —
By all the scorn which kills a father's care —
By those most impious hands which dared remove
Nature's high bounds — by thee — and by despair —

Yes — the despair which bids a father groan,
And cry — 'My children are no longer mine —
The blood within those veins may be mine own,
But, Tyrant, their polluted souls are thine; —' 60

I curse thee, though I hate thee not. — O, slave!
If thou couldst quench that earth-consuming Hell
Of which thou art a daemon, on thy grave
This curse should be a blessing — Fare thee well!

Ved alle dagene under en lejesvends omsorg*
af kedelig indespærring og bitter dorskhed:
Oh, I elendige, hvis noget nogensinde var sørgeligere
end at være forældreløse – hvorfor så ikke faderløs?†

Ved den falske hykleriske tale, der på deres uskyldige læber
må hænge som gift på en blomst, der åbner sig,
ved de mørke trossætninger, som dækker
deres gang fra vugge til grav med formørkelse. 40

Ved dit mest ugudelige helved, og al dets rædsel;
ved al dine bedrageres sorg, vanvid
og skyld, som må blive deres vildfarelse –‡
sandet som din smuldrende magt er bygget på;

Ved din medskyldighed i vellyst og had; §
din tørst efter tårer – din sult efter guld; **
de rede bedrag som altid betjener dig;
de servile kunstgreb, som du er blevet gammel i.

Ved din mest dræbende hånske mine og ved dit smil;
ved alle din sorte hules snarer og net; 50
og – (for du kan græde mere end krokodillen) – ved dine ††
falske tårer – disse møllestene der slår skallen ind på folk.

Ved al hadet som standser en faders kærlighed,
ved al spotten, som dræber en faders omsorg,
ved de mest ugudelige hænder, som vover at fjerne
naturens ædle bånd – ved dig – og ved fortvivlelse.

Ja – fortvivlelsen som byder en far stønne
og råbe – „Mine børn er ikke længere mine egne –
blodet i deres årer kan være mit eget,
men tyran, deres besudlede sjæle er dine!“ 60

Jeg forbander dig, skønt jeg ikke hader dig. – Oh, slave!
hvis du kunne slukke det jordfortærende helved,
fra hvilket du er en dæmon, ville denne
forbandelse være en velsignelse på din grav – Farvel!

* Linje 21-32: Shelleys børn var blevet anbragt hos fremmede, en præst han ikke kendte.

† Da de har mistet deres fader hvorfor ikke henrette ham?

‡ Børnene vil være under dårlig indflydelse.

§ Shelley antyder, at hvis han havde taget Mary Godwin som elskerinde, i stedet for at løbe bort med hende, og beholdt Harriet som sin kone, ville loven ikke have straffet ham (Longman 1).

** tørst efter tårer: i offrets øjne.

†† Lord Eldon var kendt for at græde i retten.

To William Shelley.

The billows on the beach are leaping around it,
The bark is weak and frail, —
The sea looks black, and the clouds that bound it
Darkly strew the gale —
Come with me, thou delightful child!
Come with me though the wave is wild,
And the winds are loud — we must not stay,
Or the slaves of the law may rend thee away.

They have taken thy brother and sister — dear,
They have made them unfit for thee: 10
They have withered the smile and dried the tear
Which should have been sacred to me;
To a blighting faith, and a cause of crime
They have bound them slaves in youthly prime,
And they will curse my name and thee
Because we fearless are and free.

Come thou, beloved as thou art. —
Another sleepeth still
Near thy sweet mother's anxious heart,
Which thou with joy wilt fill, 20
With fairest smiles of wonder thrown
On that which is indeed our own,
And which in distant lands will be
The dearest playmate unto thee.

Fear not the tyrants will rule for ever
Or the priests of the evil faith,
They stand on the brink of that raging river
Whose waves they have tainted with death;
It is fed from the depth of a thousand dells,
Around them it foams and rages and swells — 30
And their swords and their sceptres I floating see
Like wrecks on the surge of eternity.

Rest, rest, and shriek not, thou gentle child,
The rocking of the boat thou fearest
And the cold spray and the clamour wild —
There, sit between us two, thou dearest,
Me and thy mother; well we know
The storm at which thou tremblest so,
With all its dark and hungry graves,
Less cruel than the savage slaves 40
Who hunt us o'er these sheltering waves.

Til William Shelley

Bølgerne springer omkring den på stranden,
barken er svag og skrøbelig. —
Havet ser sort ud og skyerne, som begrænser det,
bestrør mørkt blæsten —
kom med mig, du henrivende barn!
kom med mig selvom voven er vild
og vindene er kraftige — vi må ikke blive her
ellers kan lovens slaver rive dig væk.

De har taget din bror og søster — kære barn,
de har gjort dem uegnede til dig: 10
de har visnet smilet og tørret tåren,
som skulle have været hellig for mig;
de har gjort dem til slaver i en ung alder ved
at binde dem til en syg tro og en forbryderisk sag,
og de vil forbande mit navn og dig,
fordi vi er frygtløse og frie.

Kom du, højt elsket som du er. —
En anden sover stadigvæk
nær din søde mors ængstelige hjerte,
som du med glæde vil fylde, 20
med undrens skønneste smil kastet
på det, som i sandhed er vort eget,
og som i fjerne lande vil være
den kæreste legekammerat for dig.

Frygt ikke, at tyrannerne vil herske for evigt
eller den onde tros præster;
de står på randen af den rasende flod,
hvis bølger de har plettet med død;
den er næret fra tusinde dales dybder,
den fråder og brøler og svulmer omkring dem — 30
og deres sværd og deres scepter ser jeg flyde
som vrag på evighedens hav.

Vær rolig, vær rolig, skrig ikke, du blide barn,
du frygter bådens vuggen
og det kolde sprøjt og den vilde råben —
dér, sid mellem os to, du kæreste,
jeg og din mor; vi kender alt til stormen,
som du sådan skælver ved,
med alle dens mørke og sultne grave,
mindre grusomt end de barbariske slaver 40
der jager dig over de skærmende bølger.

Sometime this hour will in thee
A dream of days forgotten long;
We soon shall dwell by the azure sea
Of serene and golden Italy,
Or Greece, the Mother of the free,
And I will teach thine infant tongue
To call upon those heroes old
In their own language — and will mould
Thy growing spirit in the flame 50
Of Grecian lore, that by such name
A patriot's birthright thou mayst claim.

Mild thoughts of man's ungentle race
Shall our contented exile reap —
For who, that in some happy place
His own free thoughts can freely chase
By words and waves, can clothe his face
In cynic smiles? Child! we shall weep —
'Twill be the balm of soothing tears
Like memories of delightful years 60
When, mourning for the world's strange war,
We feel how meek and calm we are.

To —

Nov. 5 1817

That time is dead for ever, child!
Drowned, frozen, dead for ever;
We look on the past
And stare aghast
At the spectres wailing, pale and wild,
Of hopes which thou and I beguiled
To death on life's dark river.

The stream we gazed on then rolled by,
Its waves are unreturning;
But we yet stand 10
In a lone land,
Like tombs to mark the memory
Of hopes and fears, which fade and flee
In the light of life's dim morning.

Engang vil denne stund leve i dig
en drøm om dage længe glemte;
vi skal snart bo ved det azurblå hav
i rolige og gyldne Italien
eller Grækenland de fries moder,
og jeg vil lærer din barnlige tunge
at kalde på de gamle helte
i deres eget sprog — og vil forme
din voksende ånd i den græske lærdoms
flamme, så du ved sådant navn* 50
kan kræve en fædrelandsvens fødselsret.

Milde tanker om menneskets ubilde slægt
skal modne vor tilfredse udlændighed —
for hvem, der på et lykkeligt sted,
frit kan forfølge sine egne frie tanker
med ord og bølger, kan klæde sit ansigt
i kyniske smil? Barn! vi skal græde —
det vil blive balsam af lindrende tårer,
lig erindringer om frydefulde år, 60
når sørgende over verdens sære krig,
vi føler hvor ydmyge og rolige vi er.

Til —

5. nov. 1817

Den tid er for altid død, barn,
druknet, frossen, død for evigt;
vi ser på det forgangne
og stirre forfærdet
på de jamrende spøgelse, blege og vilde,
af håb, som du og jeg fordrev
til døden i livets mørke flod.

Strømmen, vi stirrede på dengang, rullede forbi,
dens bølger vender ikke tilbage;
men vi står endnu 10
i et ensomt land
som grave til minde om håb og
bekymringer, der falmer og forsvinder
i det glædesløse livs korte morgen.

* navn: navnet på en af de gamle helte.

“For me, my friend”

For me, my friend, if not that tears did tremble
In my faint eyes, and that my heart beat fast
With feelings which make rapture pain resemble,
Yet, from thy voice that falsehood starts aghast,
I thank thee — let the tyrant keep
His chains and tears, yea, let him weep
With rage to see thee freshly risen,
Like strength from slumber, from the prison,
In which he vainly hoped the soul to bind
Which on the chains must prey that fetter humankind.

10

“My thoughts arise and fade”

My thoughts arise and fade in solitude,
The verse that would invest them melts away
Like moonlight in the heaven of spreading day:
How beautiful they were, how firm they stood,
Flecking the starry sky like woven pearl!

Ozymandias

I met a traveller from an antique land
Who said: — Two vast and trunkless legs of stone
Stand in the desert . . . near them, on the sand,
Half sunk, a shattered visage lies, whose frown,
And wrinkled lip, and sneer of cold command,
Tell that its sculptor well those passions read
Which yet survive, stamped on these lifeless things,
The hand that mocked them, and the heart that fed;
And on the pedestal these words appear:
'My name is Ozymandias, king of kings:
Look on my works, ye Mighty, and despair!
Nothing beside remains. Round the decay
Of that colossal Wreck, boundless and bare
The lone and level sands stretch far away. —

10

„Hvad mig angår, min ven“

Hvad mig angår, min ven, hvis det ikke var fordi tårerne
bævede i mine matte øjne, og mit hjerte slog hurtigt
med følelser som får henrykkelse til at ligne smerte,
dog, den falskhed viger forfærdet tilbage ved din stemme,
jeg takker dig – lad tyrannen beholde
sine lænker og tårer, ja, lad ham græde
af raseri ved at se dig rejse dig frisk,
lig styrke fra slummer, fra fængslet,
i hvilket han forgæves håbede at tøjre din sjæl,
som må fortære kæderne, der lænker menneskene.

10

„Mine tanker stiger op og falmer“

Mine tanker stiger op og falmer i ensomhed,
verset der ville beklæde dem, smelter bort
som månelys i den voksende dags stråle –
hvor smukke de var, hvor fast de stod, de plettede
den stjernestrøede himmel som indvævede perler.

Ozymandias

Jeg mødte en rejsende fra et oldtidsland,
som sagde: – „To vældige og kropløse ben af sten
står i ørkenen . . . nær dem på sandet, halvt nedsunket
ligger et ilde tilredt ansigt, hvis sammentrukne bryn,
og rynkede læber og hånlige smil af kold befaling
fortæller at dets billedhugger læste de følelser godt,
der endnu overlever, stemplet på disse livløse ting,
hånden som efterlignede dem, og hjertet som nærrede dem;*”
og på fodstykket er disse ord synlige:
„Mit navn er Ozymandias, Kongernes Konge,
se på mit værk I Mægtige, og fortvivl!”
Intet ud over dette er tilbage. Rundt omkring
det kolossale vrags forfald, grænseløst og nøgent
strækker det ensomme og flade sand sig ud i det fjerne. –

10

* efterlignede (*mocked*), ‘spottede’ er også en udlægning. – Billedhuggerens hånd og kongens hjerte.

To Constantia

Thy voice, slow rising like a Spirit, lingers
O'ershadowing it with soft and lulling wings;
The blood and life within those snowy fingers
Teach witchcraft to the instrumental strings.
My brain is wild, my breath comes quick —
The blood is listening in my frame,
And thronging shadows, fast and thick
Fall on my overflowing eyes,
My heart is quivering like a flame;
As morning dew, that in the sunbeam dies, 10
I am dissolved in these consuming ecstasies.

I have no life, Constantia, but thee,
Whilst, like the world-surrounding air, thy song
Flows on, and fills all things with melody:
Now is thy voice a tempest, swift and strong,
On which, like one in trance upborne,
Secure o'er rocks and waves I sweep,
Rejoicing like a cloud of morn:
Now 'tis the breath of summer's night,
Which, where the starry waters sleep 20
Round western isles, with incense-blossoms bright,
Lingering, suspends my soul in its voluptuous flight.

A deep and breathless awe, like the swift change
Of dreams unseen, but felt in youthful slumbers,
Wild, sweet, but uncommunicably strange,
Thou breathest now in fast ascending numbers:
The cope of Heaven seems rent and cloven
By the enchantment of thy strain,
And o'er my shoulders wings are woven,
To follow its sublime career, 30
Beyond the mighty moons that wane
Upon the verge of Nature's utmost sphere,
Till the world's shadowy walls are past, and disappear.

Cease, cease — for such wild lessons madmen learn:
Long thus to sink — thus to be lost and die
Perchance is death indeed — Constantia turn!
Yes! in thy eyes a power like light doth lie,
Even though the sounds its voice that were
Between thy lips are laid to sleep;

Til Constantia

Din stemme, der langsomt stiger op som en ånd, dvæler
og overskygger mig med bløde og dyssende vinger;
blodet og livet i dine snehvide fingre
lærer instrumentets strenge trolddom.
Min hjerne er vild, mit åndedrag kommer hurtigt,
blodet lytter i min krop,
og skygger, der trænges hastigt og tæt
falder på mine overstrømmende øjne,
mit hjerte skælver som en flamme;
som morgendug, der dør i sollyset, 10
er jeg opløst i disse fortærende ekstaser.

Jeg har intet liv, Constantia, bortset fra i dig
medens, som den verdensomgivende luft, din sang
strømmer videre, og fylder alle ting med melodi:
nu er din stemme en storm, rask og stærk,
på hvilken, som en i trance, sikkert båret oppe
over skove og bølger, jeg fejer jublende
afsted som en morgensky:
nu er det sommernattens åndedrag, der,
dvælende hvor de stjernestrøede vande sover 20
omkring vestlige øer med strålende røgelsesblomster,
holder min sjæl tilbage i dens berusende flugt.

En dyb og åndeløs ærefrygt, lig de hastige forandringer
af drømme, usete, men følt i ungdommelig slummer;
vildt, yndigt, dog umeddeleligt sælsomt,
synger du nu i hurtigt stigende melodier:
himlens hvælving synes sønderrevet og kløvet *
ved din tones fortryllelse,
og over mine skuldre er vinger vævet
til at følge dens sublime bane, 30
hinsides de mægtige måner som aftager
på randen af naturens yderste sfære,
indtil verdens skyggefulde mure er passeret og forsvinder.

Stands, stands – thi sådanne lektier lærer kun vanvittige:
at synke længe således – således at fortabes og dø
er måske i sandhed døden – Constantia vend dig om!
Ja! i dine øjne ligger en lysets magt,
selvom lydene, som mellem dine læber
var dens stemme, er bragt til at sove –

* Musikkens beskytter sankt Cecilie sagdes at have magt til at åbne himlens tag med sin sang (Oxford).

Within thy breath and on thy hair
like odour, it is lingering yet,
And from thy touch like fire doth leap:
Even while I write, my burning cheeks are wet —
Alas, that the torn heart can bleed, but not forget!

40

“Now Heaven neglected is by Men”

Now Heaven neglected is by Men
And Gods are hung upon every tree
But not the more for loss of them
Shall this fair world unhappy be.

Sonnet

Lift not the painted veil which those who live
Call Life; though unreal shapes be pictured there,
And it but mimic all we would believe
With colours idly spread, — behind, lurk Fear
And Hope, twin Destinies; who ever weave
Their shadows, o’er the chasm, sightless and drear.
I knew one who had lifted it — he sought,
For his lost heart was tender, things to love
But found them not, alas! nor was there aught
The world contains, the which he could approve.
Through the unheeding many he did move,
A splendour among shadows, a bright blot
Upon this gloomy scene, a Spirit that strove
For truth, and like the Preacher found it not.

10

“Alas! This is Not What I Thought Life Was”

Alas! this is not what I thought life was.
I knew that there were crimes and evil men,
Misery and hate — nor did I hope to pass
Untouched by suffering, through the rugged glen.
In mine own heart I saw as in a glass
The hearts of others . . . so [] and when
I went among my kind, with triple brass
Of calm endurance my weak breast I armed
To bear scorn, fear and hate, a woeful mass!

i din ånde og på dit hår
 dvæler den endnu som duft –
 og springer som ild ved din berøring;
 endnu medens jeg skriver, er mine brændende kinder våde –
 sådanne ting kan hjertet føle og lære, men ikke glemme!

40

„Mennesket er nu ligeglad med himlen“

Mennesket er nu ligeglad med himlen
 og Guder er hængt på ethvert træ,
 men denne skønne verden skal ikke
 være mere ulykkelig ved tabet af dem.

Sonet

Løft ikke det malede slør som de, der lever,
 kalder livet; skønt uvirkelige former er afbilledet der,
 og det kun efterligner alt det, vi ville tro,
 med ligegyldigt udbredte farver, – bagved skjuler frygt
 og håb sig, tvillingskæbner; som altid væver
 deres skygger, uhåndgribelige og skrækkelige, over afgrunden.
 Jeg kendte én som havde løftet det – han søgte,
 for hans fortabte hjerte var medlidende, ting at elske,
 men fandt dem ikke, ak! heller ikke indeholdt
 verden noget, som han kunne bifalde.
 Mellem de upåagtende mange bevægede han sig,
 et lys blandt skygger, en strålende plet
 på denne dunkle skueplads, en ånd der stræbte
 efter sandheden, og som Prædikeren ikke fandt den.

10

„Ak! dette er ikke hvad jeg troede livet var“

Ak! dette er ikke hvad jeg troede livet var.
 Jeg vidste der var forbrydelser og onde mennesker,
 elendighed og had – heller ikke håbede jeg at gå
 uberørt af lidelse, gennem den forrevne dal.
 I mit eget hjerte så jeg som i et glas
 hjertet af andre ... således og når
 jeg gik blandt mennesker, armerede jeg mit svage
 hjerte med tredobbelt panser af rolig udholdenhed
 for at tåle spot, frygt og had, en sorgfuld mængde!

“O Mary dear, that you were here”

O Mary dear, that you were here
With your brown eyes bright and clear,
And your sweet voice, like a bird
Singing love to its lone mate
In the ivy bower disconsolate —
Voice the sweetest ever heard,
And your brow more []
Than the undeceiving
Of this azure Italy.
Mary dear, come to me soon,
I am not well whilst thou art far:
As sunset to the spherèd moon,
As twilight to the western star
Thou, beloved, art to me.
O Mary dear, that you were here;
The Castle echo whispers ‘here!’

10

“Behold, sweet Sister mine, once more descend”

Behold, sweet Sister mine, once more descend
The shadows of my soul upon mankind,
For to those hearts with whom they never blend
Thoughts are but shadows, which the flashing mind
from the swift clouds which track its flight of fire
Cast on the gloomy world it leaves behind.

The Two Spirits

An Allegory

First Spirit

O Thou, who plumed with strong desire
Wouldst float above the earth, beware!
A Shadow tracks thy flight of fire —
 Night is coming.
Bright are the regions of the air,
And when the winds and beams []
It were delight to wander there —
 Night is coming!

„Åh kære Mary, gid du var her“

Åh kære Mary, gid du var her,
med dine strålende og klare brune øjne,
og din melodiske stemme, som en fugl
der utrøstelig synger kærlighed til sin
ensomme mage i vedbendhytten —
den yndigste stemme nogensinde hørt
og din pande mere []
sky end den ubedragende himmel
i dette azurblå Italien.

Kære Mary, kom til mig snart,
jeg er ikke lykkelig, når du er langt borte:
som solnedgangen for den kugleformede måne,
som tusmørket for den vestlige stjerne,
er du, højt elskede, for mig.
Åh kære Mary, gid du var her;
Borgens ekko hvisker: „her!“.*

10

„Se, min søde søster, endnu engang daler“

Se, min søde søster, endnu engang daler
min sjæls skygger på menneskeheden,
thi for de hjerter, som de aldrig blander sig med,
er tanker kun skygger, som det glimtende sind
fra de hastige skyer, der forfølger dets ildflugt,
kaster på den dunkle verden, det lader bag sig.

De to ånder

En allegori

Første ånd

Oh du, som bevinget med stærkt længsel
ville svæve over Jorden, vogt dig
en skygge sporer din ildflugt —
natten kommer.
Luftens egne er lyse
og når vindene og strålerne []
ville det være en fryd at vandre der —
natten kommer!

* Den gamle borgruin i Este.

Second spirit

The deathless stars are bright above.
If I would cross the shade of night, 10
Within my heart is the lamp of love,
And that is day!
And the moon will smile with gentle light
On my golden plumes where'er they move;
The meteors will linger round my flight,
And make night day.

First spirit

But if the whirlwinds of darkness waken
Hail, and lightning, and stormy rain;
See, the bounds of the air are shaken —
Night is coming! 20
The red swift clouds of the hurricane
Yon declining sun have overtaken,
The clash of the hail sweeps over the plain —
Night is coming.

Second spirit

I see the black cloud, I hear the sound;
I'll sail on the flood of the tempest dark
With the calm within and the light around
Which makes night day;
And thou, when the gloom is deep and stark,
Look from thy dull earth slumberbound, 30
My moonlike flight thou then mayst mark
On high, far away.

Some say there is a precipice
Where one vast pine is frozen to ruin
O'er piles of snow and chasms of ice
Mid Alpine mountains;
And that the languid storm pursuing
That winged shape, for ever flies
Round those hoar branches, aye renewing
Its aëry fountains. 40

Some say when nights are dry and clear,
And the death dews sleep on the morass,
Sweet whispers are heard by the traveller
Which make night day —

Anden ånd

De udødelige stjerner stråler ovenover.
Hvis jeg skulle krydse nattens skygge 10
er kærlighedens lampe i mit hjerte*
og dét er dag —
og månen vil smile med et blidt lys
på mine gyldne fjer, hvor de end bevæger sig;
meteorerne vil dvæle omkring min flugt
og gøre natten til dag.

Første ånd

Men hvis mørkets hvirvelvinde vækker
formørkelse og lyn og susende regn
se, luftens grænser er rystet, 20
natten kommer;
og orkanens skyer har hastigt
indhentet den nedgående sol,
haglens slag fejer over sletten —
natten kommer.

Anden ånd

Jeg ser den sorte sky, jeg hører lyden —
jeg sejler på det mørke uvejrs flod
med roen indeni og lys rundt om,
der gør nat til dag;
og du, når dunkelheden er dyb og fuldkommen,
kigger søvnbundet op fra din kedelige jord — 30
du kan så se min måneagtige flugt
i det høje, langt borte.

Nogle siger at der er en stejl skrænt
hvor et vældigt fyrretræ, ødelagt af frost, hænger
over snedynger og iskløfter
midt imellem alpine bjerge,
og at den vingede form, idet den forfølger
de forenede storme, for evigt flyver
omkring de hvidgrå grene, mens den stadig 40
forny sine luftige kilder.

Nogle siger, at når nætterne er tørre og klare
og dødsduggen sover på moradset,
hører den rejsende sød hvisken,
der gør nat til dag —

* Planeten Venus der er uden for jordskyggens rækkevidde.

And a silver shape like his early love doth pass
Upborne by her wild and glittering hair,
And when he awakes on the fragrant grass,
He finds night day.

Stanzas Written in Dejection
near Naples

The Sun is warm, the sky is clear,
The waves are dancing fast and bright,
Blue isles and snowy mountains wear
The purple noon's transparent might,
The breath of the moist earth is light,
Around its unexpanded buds;
Like many a voice of one delight,
The winds, the birds, the ocean-floods;
The City's voice itself, is soft like Solitude's.

I see the Deep's untrampled floor 10
With green and purple seaweeds strown,
I see the waves upon the shore
Like light dissolved in star-showers, thrown;
I sit upon the sands alone;
The lightning of the noontide Ocean
Is flashing round me, and a tone
Arises from its measured motion,
How sweet! did any heart now share in my emotion.

Alas! I have nor hope nor health, 20
Nor peace within nor calm around,
Nor that content surpassing wealth
The sage in meditation found,
And walked with inward glory crowned —
Nor fame, nor power, nor love, nor leisure.
Others I see whom these surround,
Smiling they live, and call life pleasure:
To me that cup has been dealt in another measure.

Yet now despair itself is mild, 30
Even as the winds and waters are;
I could lie down like a tired child
And weep away the life of care
Which I have borne and yet must bear
Till Death like Sleep might steal on me,
And I might feel in the warm air

og at en skikkelse lig hans ungdoms kærlighed passerer,
båret oppe af hendes vilde og glitrende hår,
og når han vågner på det velduftende græs
finder han at nat er dag.

Strofer skrevet i modløshed

December 1818, nær Napoli

Solen er varm, himlen er skyfri,
bølgerne danser livligt og skinnende,
blå øer og sneklædte bjerge er iklædt
purpurmiddagens klare styrke,
den fugtige jords ånde er let
omkring dens udfoldede knopper;
som en eneste fryds mange stemmer
vindene, fuglene, Ocean-strømmene;
selv byens stemme er blid, som ensomhedens.

Jeg ser dybets ubetrådte gulv 10
strøet med grønne og purpurfarvede havplanter,
jeg ser bølgerne på kysten
kastet som lys opløst i stjerneregn;
jeg sidder alene på strandbredden;
lynene fra middagsoceanet
glimter omkring mig, og en tone
stiger frem fra dets rytmiske bevægelse,
hvor dejligt! delte et hjerte nu blot min følelse.

Ak, jeg har hverken håb eller helbred, 20
eller fred indeni eller ro omkring mig.
eller den tilfredse overordentlige rigdom
den vise fandt i eftertanken,
og gik kronet med indre pragt;
heller ikke berømmelse, eller magt, eller kærlighed, eller fritid –
jeg ser andre som disse omgiver,
smilende lever de og kalder livet en fornøjelse:
det bæger jeg har fået tildelt er af et andet mål.

Dog, nu er selv fortvivlelsen mild 30
netop som vindene og vandene er det;
jeg kunne ligge ned som et træet barn
og græde det bekymringens liv bort,
som jeg har båret og endnu må bære,
indtil døden lister sig ind på mig som søvn,
og jeg ville føle min kind blive kold

My cheek grow cold, and hear the sea
Breathe o'er my dying brain its last monotony.

Some might lament that I were cold,
As I, when this sweet day is gone,
Which my lost heart, too soon grown old,
Insults with this untimely moan —
They might lament — for I am one
Whom men love not — and yet regret,
Unlike this day, which, when the Sun
Shall on its stainless glory set,
Will linger, though enjoy, like joy in memory yet.

40

To William Shelley

(With what truth may I say
Roma! Roma! Roma!
Non è più come era prima!)

My lost William, thou in whom
Some bright spirit lived, and did
That decaying robe consume
Which its lustre faintly hid, —
Here its ashes find a tomb,
But beneath this pyramid
Thou art not — if a thing divine
Like thee can die, thy funeral shrine
Is thy mother's grief and mine.

Where art thou, my gentle child?
Let me think thy spirits feeds,
With its life intense and mild,
The love of living leaves and weeds
Among these tombs and ruins wild; —
Let me think that through low seeds
Of sweet flowers and sunny grass
Into their hues and scents may pass
A portion —

10

i den varme luft, og høre havet synge
sin sidste enstemmige sang over min døende hjerne.

Nogle ville måske sørge over at jeg var kold,*
ligesom jeg, når denne dejlige dag er gået,
som mit fortabte hjerte, for tidligt gammelt,
fornærmer med denne utidige klage, — 40
de kunne sørge, — for jeg er én,
som mennesker ikke elsker og dog fortrydes over;
ulig denne dag som, når solen
i sin pletløse pragt er gået ned,
dog, skønt nydt, vil dvæle i erindringen som glæde.

Til William Shelley

(Med hvilken ret kan jeg ikke sige —
Rom! Rom! Rom!
du er ikke mere som du var.)

Min mistede William, du i hvem
en eller anden strålende ånd levede, og
fortærede den visnende dragt
som dens glans svagt skjulte, —
her finder dens aske en grav,
men under denne pyramide†
er du ikke — hvis en guddommelig ting
som du kan dø, dit gravalter
er din moders sorg og min.

Hvor er du, mit blide barn? 10
Lad mig tro din ånd,
med sit stærke og milde liv, nærer
levende blades og vilde planters kærlighed
mellem disse grave og vilde ruiner; —
lad mig tro at gennem uanselige frø
af yndige blomster og solbeskinnet græs,
ind i deres farver og lugte,
en del kan passere —

* kold: død. — ligesom jeg vil sørge over denne dag, når den er gået.

† Formodentlig Cestius-pyramiden på den protestantiske kirkegård i Rom. — 'dens' i den foregående er 'dragtens'.

“How pale and cold thou art in thy despair”

How pale and cold thou art in thy despair
One who from many mourners might be chosen
To imitate the very peak of grief

“My dearest Mary”

My dearest Mary, wherefore hast thou gone
And left me in the dreary world alone?
Thy form is here indeed, a lovely [one]
Hast thou fled, gone down the dreary road
Which leads to Sorrow’s most obscure abode
Thou sittest on the hearth of pale despair
if [] where
For thine own sake I cannot follow thee
Do thou return for mine. —

“Wilt thou forget the happy hours”

Wilt thou forget the happy hours
Which we buried in Love’s sweet bower,
Heaping over their corpses cold
Blossoms and leaves instead of mould?
Blossoms which were the joys that fell,
And leaves, the hopes that yet remain.

Forget the dead, the past? o yet
These are ghosts that may take revenge for it,
Memories that make the heart a tomb,
Regrets which glide through the spirit’s gloom
And with ghastly whispers tell
That joy, once lost, is pain.

10

Lines Written During the Castlereagh
Administration.

Corpses are cold in the tomb;
Stones on the pavement are dumb;
Abortions are dead in the womb,
And their mothers look pale — like the death-white shore
Of Albion, free no more.

„Hvor bleg og kold du er i din fortvivlelse“

Hvor bleg og kold du er i din fortvivlelse,
én som blandt mange sørgende kunne vælges
til at efterligne selve højdepunktet af sorg.

„Min kæreste Mary“

Min kæreste Mary, hvorfor er du gået,
og efterladt mig alene i denne triste verden?
Din skikkelse er her sandelig – og dejlig er den –
men du er borte, gået ned af den triste vej,
som fører til sorgens mest skjulte bolig;
du sidder ved den blege fortvivlelses arne
hvis [] hvor
for din egen skyld, jeg ikke kan følge dig,
vender du tilbage for min –

„Vil du glemme de lykkelige timer“

Vil du glemme de lykkelige timer
som vi begravede i kærlighedens yndige hytter,
dyngende over deres kolde lig
blomster og blade i stedet for muld?
Blomster, som var glæderne der faldt,
og blade, håbene som endnu bliver tilbage.

Glemmer de døde, fortiden? Oh,
der er dog genfærd, som kan hævne den,
erindringer som gør hjertet til en grav,
fortrydelser der glider gennem åndens mørke,
og med uhyggelig hvisken fortæller
at glæde, engang mistet, er smerte.

10

Linjer skrevet under Castlereaghs regering

Lig er kolde i graven;*
sten på brolægningen er stumme;
fostre er døde i skødet,
og deres mødre er blege – som det ufrie Albions
død-hvide kyst.

* Henvisning til Peterloo-massakren.

Her sons are as stones in the way,
They are masses of senseless clay,
They are trodden, and move not away —
The abortion with which *she* travaileth
Is Liberty, smitten to death. 10

Then trample and dance, thou Oppressor!
For thy victim is no redresser;
Thou art sole lord and possessor
Of her corpses, and clods, and abortions — they pave
Thy path to the grave.

Hearest thou the festival din
Of Death, and Destruction, and Sin,
And Wealth crying *havoc!* within?
'Tis the bacchanal triumph that makes truth dumb,
Thine Epithalamium. 20

Ay, marry thy ghastly wife!
Let Fear and Disquiet and Strife
Spread thy couch in the chamber of Life!
Marry *Ruin*, thou Tyrant! and Hell be thy guide
To the bed of the bride!

Song to the Men of England.

Men of England, wherefore plough
For the lords who lay ye low?
Wherefore weave with toil and care
The rich robes your tyrants wear?

Wherefore feed, and clothe, and save,
From the cradle to the grave,
Those ungrateful drones who would
Drain your sweat — nay, drink your blood?

Wherefore, Bees of England, forge
Many a weapon, chain, and scourge, 10
That these stingless drones may spoil
The forced produce of your toil?

Have ye leisure, comfort, calm,
Shelter, food, love's gentle balm?
Or what is it ye buy so dear
With your pain and with your fear?

Hendes sønner er sten i vejen,
 de er en masse af ufølsomt ler,
 de er nedtrådte og fjerner sig ikke, —
 fostret med hvilket *hun* barsler
 er Frihed, fordærvet til døden. 10

Så tramp på dem og dans, du Undertrykker!
 for den, der er dit offer, er ingen genopretter;
 du er ene herre og besidder
 af hendes lig og jordklumper og fostre —
 de brolægger din sti til graven.

Hører du festlarmen
 af død, og ødelæggelse og synd,
 og rigdom, der råber *hærg!* der inde?*

Det er den bakkanalske fest, der gør sandheden stum,
 dit bryllupsdigt. 20

Ja, gift dig med din uhyggelige hustru!
 Lad frygt og uro og strid
 rede dit leje i livets kammer!
 gift dig med *Ruin*, du tyran! og lad helved være
 din fører til brudens seng.

En sang til englænderne

Englændere, hvorfor pløje
 for de herrer, som strakte jer til jorden?
 Hvorfor væve med møje og bekymring
 de rige kåber, som jeres tyranner bær?

Hvorfor nære og iklæde og redde,
 fra vuggen til graven,
 de utaknemmelige droner som ville
 dræne din sved — nej, drikke dit blod?

Hvorfor, Englands bier, smede
 mange våben, mange lænke og svøber,
 så disse brodløse droner kan ødelægge
 din møjes tvungne frembringelse? 10

Har I fritid, velvære, ro,
 ly, føde, kærlighedens blide balsam?
 Eller hvad er det, I køber så dyrt
 med jeres smerte og jeres frygt?

*råber hærg: råb hærg (*cry havoc*), et signal der gives til hær til at plyndre og hærge.

The seed ye sow, another reaps;
The wealth ye find, another keeps;
The robes ye weave, another wears;
The arms ye forge; another bears. 20

Sow seed — but let no tyrant reap;
Find wealth — let no impostor heap;
Weave robes — let not the idle wear;
Forge arms — in your defence to bear.

Shrink to your cellars, holes, and cells;
In halls ye deck another dwells.
Why shake the chains ye wrought? Ye see
The steel ye tempered glance on ye.

With plough and spade, and hoe and loom,
Trace your grave, and build your tomb, 30
And weave your winding-sheet, till fair
England be your sepulchre.

To S — th and C — gh

As from an ancestral oak
Two empty ravens sound their clarion,
Yell by yell, and croak by croak,
When they scent the noonday smoke
Of fresh human carrion: —

As two gibbering night-birds flit
From their bowers of deadly yew
Through the night to frighten it,
When the moon is in a fit,
And the stars are none, or few: — 10

As a shark and dogfish wait
Under an Atlantic isle,
For the Negro-ship, whose freight
Is the theme of their debate,
Wrinkling their red gills the while: —

Are ye — two vultures sick for battle,
Two scorpions under one wet stone,

Den sæd i sår, høster en anden;
den rigdom I finder, beholder en anden;
kåberne I væver, er en anden iklædt;
våbene i smeder, bær en anden. 20

Så sæden, — men lad ikke tyrannen høste den;
find rigdom, — lad ikke bedrageren samle den;
væv kåber, — lad ikke lediggængeren bære dem;
smed våben, — til at bruge til jeres forsvar.

Vig tilbage til jeres kældre, haller og celler;
i hallerne I smykker, bor en anden.
Hvorfor ryste lænkerne I lavede? I ser
stålet, I hærdede, glimte på jer.

Afmærk med plov og spade og hakke og væv
jeres hvilested, og byg jeres gravmæle, 30
og væv jeres ligklæde, indtil skønne
England bliver jeres grav.

Til S — th og C — gh*

Ligesom to sultne ravne fra
en fædrende eg blæser i deres clarino,
hyl efter hyl, skrig efter skrig,
når de lugter middagsrøgen
af frisk menneskekadaver: —

Ligesom to plaprende natfugle,
fra deres hytter af dødelig taks, flagrer
gennem natten for at skræmme den,
når månen er formørket,
og der ingen stjernerne er, eller få — 10

Ligesom en haj og en hajfisk venter
ved en atlantisk ø,
på negerskibet, hvis last[†]
er emnet for deres debat,
idet de rynker deres røde gæller imens —

Er I, to gribbe syge efter kamp,
to skorpioner under en våd sten,

* Senere titel: *Similes for Two Political Characters*. Det drejer sig om indenrigsministeren H. A. Sidmouth og udenrigsministeren og den egentlige regeringsleder Lord Castlereagh. Se 'Note'.

[†] de venter på de negerslaver, der bliver smidt overbord.

Two bloodless wolves whose dry throats rattle,
Two crows perched on the murrained cattle,
Two vipers tangled into one. 20

What men gain fairly

What men gain fairly — that they should possess,
And children may inherit idleness,
From him who earns it . . . this is understood;
Private injustice may be general good.
But he who gains by base and armed wrong,
Or guilty fraud, or base compliances,
With those whom force or falsehood has made strong
May be despoiled; even as a stolen dress
Is stripped from a convicted thief; and he
Left in the nakedness of infamy. 10

Sonnet: England in 1819

An old, mad, blind, despised, and dying king;
Princes, the dregs of their dull race, who flow
Through public scorn — mud from a muddy spring;
Rulers who neither see, nor feel, nor know,
But leechlike to their fainting country cling
Till they drop, blind in blood, without a blow;
A people starved and stabbed in th'untilled field;
An army, which liberticide and prey
Makes as a two-edged sword to all who wield;
Golden and sanguine laws which tempt and slay; 10
Religion Christless, Godless, a book sealed;
A Senate, Time's worst statute, unrepealed,
Are graves from which a glorious Phantom may
Burst, to illumine our tempestuous day.

to blodløse ulve hvis tørre struber raller,
to krager der sidder på det kvægsyge kvæg,
to hugorme sammenfiltret til en. 20

„Hvad mennesker høster på ærlig vis“

Hvad mennesker høster på ærlig vis, det bør de eje,
og at børn kan arve lediggang fra ham,
som selv opnår det . . . det er forstået;
privat uretfærdighed kan blive et alment gode.
Men den som høster med lav og pansret uret,
eller skyldig svig, eller lav føjelighed
med dem som magt og falskhed har gjort stærke,
kan man lade plyndre; ligesom en stjålet dragt
er trukket af en dømt tyv, og han selv
er efterladt i vanærens nøgenhed. 10

Sonet: England i 1819

En gammel, gal, blind, foragtet, og døende konge;*
prinser, bundfald af deres egen dovne slægt, som flyder
gennem offentlig foragt, — mudder fra en mudret kilde;†
regenter som hverken ser, eller føler, eller ved,
men som igler klynger sig til deres afmægtige land,
indtil de falder, blinde af blod, uden et slag;
et folk udsultet og dolket på den upløjede mark;‡
en hær, hvis frihedsmord og bytte
gør den til et tveægget sværd for alle, der styrer den;
gyldne og blodige love der frister og dræber;§
religionen, Kristusløs, Gudløs, en forseglet bog;**
et Senat, tidens værste vedtægter uophævet, ††
er grave, fra hvilke et prægtigt spøgelse kan‡‡
bryde frem for at kaste glans over vor stormfulde dag. 10

* Georg III, der havde været konge side 1760, blev sindssyg i 1811.

† Hans sønner var berygtede for udsvævende levevis.

‡ Henvielse til Peterloo-massakren.

§ 'Guld og blod' dvs. penge og vold, symboler der allerede optræder i *Dronning Mab*, 4, 195.

** 'Derfor er ethvert syn blevet eders som en forseglet bog.' *Esajas Bog* kap. 29, 11 (Longman 3).

†† Love som betød frihedsindskrænkninger for katolikker og folk med afvigende meninger (Oxford).

‡‡ spøgelse: frihedens spøgelse.

A Ballad

Young Parson Richards stood at his gate
Feeding his hound with bread;
Hunch after hunch, the mere beast ate
Moving his tail and his head.

A Woman came up with a babe at her breast
Which was flaccid with toil and hunger;
She cried — “Give me food and give me rest;
We die if I wait much longer.

“The poor thing sucks and no milk will come;
He would cry, but his strenght is gone, 10
His wasting weakness has left him dumb,
Ye can hardly hear him moan.

“The skin round his eyes is pale and blue,
His eyes is glazed, — not with tears —
I wish for a little moment that you
Could know what a mother fears.

“Give me a piece of that fine white bread;
I would give you some blood for it,
Before I faint and my infant is dead —
O give me a little bit. 20

“Alas it was sold, that trinket of gold,
Which my ruiner gave to me;
All the winter nights on my bosom, as cold
It lay, as his heart might be.

“And the single blanket of threadbare woof
Under which we both cried to sleep,
Is gone — the rain drenches us through the roof —
And I moan, but no longer weep.

“What would it avail me to prostitute
This lean body squalid and wild? 30
And yet by the God who made me I’d do’t
If I could but save my child.

“Perhaps you would like — but alas you are
A staid and a holy man, —
And if you were not — would any one care
For these limbs so meagre and wan?

Balladen om moderen der døde af sult

Den unge sognepræst Richards stod ved sin låge
og fodrede sin hund med brød;
humpel efter humpel åd det blotte dyr,
mens den bevægede sin hale og sit hoved.

En kvinde kom til med et spædbarn ved sit bryst
som var slapt af møje og sult;
hun råbte: „Giv mig brød og giv mig hvile —
vi dør hvis vi venter meget længere.

„Staklen suger og der kommer ingen mælk,
han ville græde, men hans styrke er borte,
hans tærende svaghed har gjort ham stum,
I kan dårligt høre ham klage.

10

„Huden omkring han øjne er bleg og blå,
hans øjne er blanke, — ikke af tårer —
jeg ville ønske, at I et øjeblik
kunne føle, hvad en mor frygter.

„Giv mig et stykke af det fine hvide brød;
jeg ville give Jer noget blod for det,
før jeg besvimer og mit barn er dødt —
Åh giv mig et lille smule!

20

„Ak, det blev solgt, det guldsmykke
som min ødelægger gav mig;
alle vinternætterne lå det på min barm,
så koldt som hans hjerte kunne være.

„Og det eneste lagen af luvslidt stof,
under hvilket vi begge græd os i søvn,
er borte — regnen drypper på os gennem taget —
og jeg klager, men græder ikke længere.

„Hvad ville det nytte hvis jeg gav denne
magre krop, smudsig og uplejet til fals?
Og dog ved den Gud som skabte mig, jeg ville gøre det
hvis jeg kunne redde mit barn!

30

„Måske I ville have lyst — men, ak, I er
en adstadig og hellig mand —
og hvis I ikke var . . . ville nogen bryde sig om
disse lemmer så magre og gustne?

A BALLAD

“Aye, aye, one as rich and as grave as you
Once found them a dear delight;
I scarce think he would be as cruel now
If he saw them in this sad plight. 40

“Give me bread— my hot bowels gnaw —
I’ll tear down the garden gate;
I’ll fight with the dog, — I’ll tear from his maw
The crust which he just has ate.

“Priest, consider that God who created us
Meant this for a world of Love —
Remember the story of Lazarus
You preach to the people of —

“And upon my soul I begin to think
’Twere a joy beyond all pleasure 50
To sit up in Heaven, and see you drink
In Hell, of your own bad measure.

“Will you say God said this to frighten the rich?
He will only damn the poor?
That the deadly sins are alone those which
There are many temptations for?

“We doubt, the great Power has made us each
Such as we were to be —
And then to damn us; the thing would impeach
His justice and charity. 60

“And yet I cannot imagine how we
Can call *him* just and good;
When he sends a wretched woman like me
To a man like you, for food.

“O God! this poor dear child did I
At thy command bear and cherish;
Thou bads’t us increase and multiply —
And our tyrants bid us perish, —

“Water! water! and bread and beer!
A little morsel of bread! 70
My own dear baby is dying, I fear!
And I — I hope — am dead”

„Ja, ja, én så rig og så alvorlig som Jer
syntes engang, at de var en kær fryd;
jeg tror knapt han ville være så grusom nu,
hvis han så dem i denne triste forfatning. 40

„Giv mig brød – mine hede indvolde gnaver;
jeg vil rive havelågen ned;
jeg vil slås med hunden, – jeg vil rive den skorpe
ud af hans mave, han netop har ædt.

„Præst, tænk på at Gud som skabte os,
mente at dette skulle være en kærlighedens verden.
Husk historien om Lazarus
I prædiker om til folket.

„Og ved min sjæl, jeg begynder at tro
det ville være en fryd hinsides al fornøjelse 50
at sidde oppe i Himlen og se Jer drikke
i Helvedet af Jeres eget sande mål.

„Vil I sige, at Gud sagde dette for at skræmme de rige?
at han kun vil fordømme de fattige?
at dødssynderne alene er dem,
der er mange fristelser for? *

„Vi tvivler på, at den store Magt har skabt
hver af os sådan, som vi skulle være,
for så at fordømme os; det ville bestride
hans retfærdighed og menneskekærlighed! 60

„Og dog kan jeg ikke forestille mig hvordan vi
kan kalde ham retfærdig og god,
når han sender en ulykkelig kvinde som mig
til en mand som Jer for føde.

„Åh Gud! dette stakkels barn fødte
og plejede jeg på din befaling!
du lod os vokse og mangfoldiggøres, –
og vore tyranner byder os at omkomme.

„Vand! vand! og brød og øl!
en lille bid brød! 70
Jeg frygter at mit eget kære barn er ved at dø!
og jeg – håber jeg – er død.“

* 'At dødssynder alene begås af dem, der er mange fristelser for', dvs. de fattige.

A BALLAD

The man of God with a surly frown
To the garden wicket paced,
And he saw the woman had fallen down
With her face below her waist.

The child lay stiff as a frozen straw
In the woman's white cold breast —
And the parson in its dead features saw
His own to the truth expressed.

80

He turns from the bosom whose heart was broke;
Once it pillowed him as he slept. —
He turns from the lips that no longer spoke,
From the eyes that no longer wept.

An Ode

Arise, arise, arise
There is blood on the earth that denies ye bread;
Be your wounds like eyes
To weep for the dead, the dead, the dead.
What other grief were it just to pay?
Your sons, your wives, your brethren, were they;
Who said they were slain on the battle day?

Awaken, awaken, awaken!
The slave and the tyrant are twin-born foes;
Be the cold chains shaken
To the dust where your kindred repose, repose:
Their bones in the grave will start and move,
When they hear the voices of those they love,
Most loud in the holy combat above.

10

Wave, wave high the banner
When Freedom is riding to conquest by!
Though the slaves that fan her
Be Famine and Toil, giving sigh for sigh.
And ye who attend her imperial car,
Lift not your hands in the banded war,
But in her defence whose children ye are.

20

Glory, glory, glory,
To those who have greatly suffered and done!
Never name in story

Guds mand gik med en sur panderynken
hen til havelågen,
og så at kvinden var faldet om
med ansigtet under sin midje.*

Barnet lå stift som et frossent strå
i hendes hvide kolde favn,
og sognepræsten så i dets døde træk
sine egne så sandt udtrykt!

80

Han vendte sig bort fra barmen hvis hjerte var knust —
engang støttede det hans hoved når han sov;
han vendte sig bort fra de læber, der ikke længere talte,
fra de øjne, der ikke længere græd.

En ode

Rejs jer, rejs jer, rejs jer!
Der er blod på jorden, der nægter jer brød;
må jeres sår være som øjne
til at græde for de døde, de døde, de døde.
Hvilken anden sorg ville det være retfærdigt at betale?
Jeres sønner, jeres koner, jeres brødre, var det dem;
som sagde de blev dræbt på dagen, hvor kampen stod?

Vågn op, vågn op, vågn op!
Slaven og tyrannen er tvillingefødte fjender;
må de kolde lænker rystes
til støvet, hvor jeres slægtninge hviler, hviler:
deres knogler i graven vil fare op og handle,
når de hører stemmerne af dem, de elsker,
lyde højt i den hellige kamp ovenover.

10

Sving, sving kraftigt med banneret!
når frihed rider forbi til erobring,
skønt slaverne der vifter hende,
er hungersnød og slid, der giver suk for suk.
Og I som ledsager hendes kejserlige vogn,
løft ikke jeres hænder i den forenede krig,
undtagen til hendes forsvar, hvis børn I er.

20

Ære, ære, ære,
til dem som har lidt og gjort meget!
aldrig var noget navn i historien

* Dvs. krummet sammen.

Was greater than that which ye shall have won.
Conquerors have conquered their foes alone,
Whose revenge, pride, and power they have overthrown
Ride ye, more victorious, over your own.

Bind, bind every brow
With crownlets of violet, ivy, and pine: 30
Hide the blood-stains now
With hues which sweet Nature has made divine:
Green strength, azure hope, and eternity:
But let not the pansy among them be;
Ye were injured, and that means memory.

Gather, O gather
Foeman and friend in love and peace!
Waves sleep together
When the blasts that called them to battle, cease. 40
For fangless Power grown tame and mild
Is at play with Freedom's fearless child —
The dove and the serpent reconciled!

To Night.

Swiftly walk o'er the western wave,
Spirit of Night!
Out of the misty eastern cave,
Where, all the long and lone daylight,
Thou wovest dreams of joy and fear,
'Which make thee terrible and dear —
Swift be thy flight!

Wrap thy form in a mantle gray,
Star-inwrought!
Blind with thine hair the eyes of Day; 10
Kiss her until she be wearied out,
Then wander o'er city, and sea, and land,
Touching all with thine opiate wand
Come, long-sought!

When I arose and saw the dawn,
I sighed for thee;
When light rode high, and the dew was gone,
And noon lay heavy on flower and tree,

større end det, I skal vinde.
 Sejrherrer har alene besejret deres fjender,
 hvis de har omstyrtet hævn, stolthed, og magt:
 rid I, mere sejrrikt, over jeres egne.*

Bind, bind om hver pande
 kroner af violer, vedbend og fyr; 30
 skjul nu blodpletterne med farver
 som den skønne natur har gjort guddommelige;
 grøn styrke, azurblå håb, og evighed.
 Men lad ikke stedmoderblomsten være mellem dem;†
 I blev forurettet, og det betyder erindring.

Saml jer, oh saml jer,
 fjende og ven i kærlighed og fred!
 bølger sover sammen
 når vindstødene, der kaldte dem til kamp, ophører.
 For tandløs magt, der er blevet tam og mild, 40
 leger med frihedens frygtløse barn, —
 duen og slangen forliget.

Til natten

Gå hurtigt hen over den vestlige bølge,
 du Nattens Ånd!
 Ud af den tågede østlige hule,
 hvor, hele det langvarige og ensomme dagslys,
 du vævede drømme om glæde og frygt,
 som gør dig forfærdelig og elsket, —
 lad din flugt være hurtig!

Indhyl din skikkelse i en grå kappe,
 Stjerneindvævede!
 Bind dagens øjne med dit hår; 10
 kys hende indtil hun bliver udmattet,
 vandre så over by, og hav, og land,
 og berør alt med din søvndyssende tryllestav —
 kom, længe-søgte!

Da jeg stod op og så daggryet,
 sukkede jeg efter dig;
 da lyset steg højt og duggen var borte,
 og eftermiddagen lå tungt på blomst og træ,

* de skal besejre fjenderne i dem selv: hævnlyst, stolthed og ønsket om magt.

† stedmoderblomst 'pansy' kaldes også 'heartsease': sjælefred. Strofen betyder da: I skal ikke bære nag, men I skal huske I har lidt, og hvorfor I har kæmpet.

And the weary Day turned to his rest,
Lingering like an unloved guest, 20
I sighed for thee.

Thy brother Death came, and cried,
Wouldst thou me?
Thy sweet child Sleep, the filmy-eyed,
Murmured like a noontide bee,
Shall I nestle near thy side?
Wouldst thou me? — And I replied,
No, not thee!

Death will come when thou art dead,
Soon, too soon 30
Sleep will come when thou art fled;
Of neither would I ask the boon
I ask of thee, beloved Night
Swift be thine approaching flight,
Come soon, soon!

Ode to Heaven.

Chorus of spirits

FIRST SPIRITS

Palace-roof of cloudless nights,
Paradise of golden lights,
Deep, immeasurable, Vast,
Which art now, and which wert then;
Of the present and the past,
Of the eternal Where and When,
Presence-chamber, Temple, Home,
Ever-canopying Dome,
Of acts and ages yet to come!

Glorious shapes have life in thee, 10
Earth, and all Earth's company;
Living globes which ever throng
Thy deep chasms and wildernesses,
And green worlds that glide along,
And swift stars with flashing tresses
And icy moons most cold and bright,
And mighty suns beyond the Night,
Atoms of intensest light.

og den trætte dag begav sig til sin hvile,
 nølende som en uelsket gæst,
 sukkede jeg efter dig. 20

Din broder døden kom, og råbte,
 vil du ikke have mig?
 Dit yndige barn søvnen, den hinde-øjede,
 mumlede som en middagsbi,
 skal jeg putte mig tæt ved din side?
 Vil du ikke have mig? – Og jeg svarede,
 nej, ikke dig!

Døden vil komme når du er død,
 snart, alt for snart –
 søvnen vil komme når du er borte; 30
 af ingen af dem ville jeg bede om den gave,
 jeg beder dig om, højt elskede Nat –
 lad din snarlige flugt være hurtig,
 kom snart, snart!

Ode til himlen

Åndekor

FØRSTE ÅND

Et paladstag af skyfrie nætter!
 et paradys af gyldne lys!
 dybe, umådelige, vældige,
 som nu er, og som dengang var
 af nutid og fortid,
 og det evige hvor og hvornår,
 modtagelsesværelse, tempel, hjem,
 den altid-overdækkende kuppel
 for handlinger og tider som vil komme.

Prægtige former har liv i dig, 10
 Jorden, og hele Jordens selskab;
 levende kloder som altid trænges
 i dine dybe kløfter og ødemarker,
 og grønne verdener der glider afsted,
 og hastige stjerner med glimtende lokker,
 og isagtige måner yderst kolde og strålende,
 og mægtige sole hinsides natten,*
 partikler af intenseste lys.

* hinsides natten: så langt borte at de ikke kan ses.

Even thy name is as a God,
Heaven! for thou art the abode 20
Of that Power which is the glass
Wherein man his nature sees;
Generations as they pass
Worship thee with bended knees;
Their unremaining gods and they
Like a river roll away —
Thou remainest such — alway!

SECOND SPIRIT:

Thou art but the Mind's first chamber,
Round which its young fancies clamber,
Like weak insects in a cave, 30
Lighted up by stalactites;
But the portal of the grave,
Where a world of new delights
Will make thy best glories seem
But a dim and noonday gleam
From the shadow of a dream.

THIRD SPIRIT

Peace! the abyss is wreathed with scorn
At your presumption, Atom-born!
What is Heaven? and what are ye
Who its brief expanse inherit? 40
What are suns and spheres which flee
With the instinct of that spirit
Of which ye are but a part?
Drops which Nature's mighty heart
Drives through thinnest veins! Depart!

What is Heaven? a globe of dew,
Filling in the morning new
Some eyed flower whose young leaves waken
On an unimagined world.
Constellated suns unshaken, 50
Orbits measureless, are furled
In that frail and fading sphere
With ten millions gathered there,
To tremble, gleam, and disappear

Selv dit navn er som en Gud,
 Himmel! for du er boligen 20
 for den magt, som er glasset
 hvori mennesket ser sin natur;
 Generationer idet de passerer,
 tilbeder dig med bøjede knæ;
 Deres flygtige guder og de selv
 strømmer væk som en flod:
 du forbliver sådan som du er — altid! —

ANDEN ÅND

Du er kun sindets første kammer,
 i hvilket dets unge fantasier klatrer, 30
 som svage insekter i en hule,
 oplyst af stalakitter;
 men gravens portal,
 hvor en verden af nye glæder
 vil få dine skønneste øjeblikke til at synes
 kun et dunkelt middagsglimt
 af en drøms skygge!*

TREJDE ÅND

Stille! afgrunden er forvredet af foragt
 over jeres indbildskhed, I atomfødte!†
 Hvad er himlen? og hvad er I, 40
 som arver dens kortvarige rum?
 Hvad er sole og kloder, der haster afsted,
 gennemtrængt af den ånd,
 som I kun er en del af?
 dråber som naturens mægtige hjerte
 driver gennem de tyndeste årer! Og dør!

Hvad er himlen? en kugle af dug
 som i den nye morgen fylder
 nogle øjede blomster, hvis unge blade vågner
 i en utænkkelig verden.
 Sole i uforanderlige mønstre, 50
 umådelige baner, er foldet sammen
 i den skrøbelige og falmende sfære,
 med ti millioner samlet der
 for at skælve, glimte, og forsvinde.

* en drøms skygge: mindet om en drøm.

† afgrunden: det hinsidige.

Ode to the West Wind.

This poem was conceived and chiefly written in a wood that skirts the Arno, near Florence, and on a day when that tempestuous wind, whose temperature is at once mild and animating, was collecting the vapours which pour down the autumnal rains. They began, as I foresaw, at sunset with a violent tempest of hail and rain, attended by that magnificent thunder and lightning peculiar to the Cisalpine regions.

1

O wild West Wind, thou breath of Autumn's being,
Thou, from whose unseen presence the leaves dead
Are driven, like ghosts from an enchanter fleeing,

Yellow, and black, and pale, and hectic red,
Pestilence-stricken multitudes: O Thou,
Who chariotest to their dark wintry bed

The winged seeds, where they lie cold and low,
Each like a corpse within its grave, until
Thine azure sister of the Spring shall blow

Her clarion o'er the dreaming earth, and fill
(Driving sweet buds like flocks to feed in air)
With living hues and odours plain and hill:

10

Wild Spirit, which art moving everywhere;
Destroyer and preserver; hear, O hear!

2

Thou on whose stream, mid the steep sky's commotion,
Loose clouds like Earth's decaying leaves are shed,
Shook from the tangled boughs of Heaven and Ocean,

Angels of rain and lightning: there are spread
On the blue surface of thine aery surge,
Like the bright hair uplifted from the head

20

Of some fierce Mænad, even from the dim verge
Of the horizon to the zenith's height,
The locks of the approaching storm. Thou dirge

Ode til vestenvinden

Dette digt blev udtænkt og i hovedsagen nedskrevet i en skov, som løber langs med kanten af floden Arno i nærheden af Firenze og på en dag hvor, den stormende vind, hvis temperatur på en gang er mild og oplivende, samlede dampende, hvorfra efterårsregnvejr kommer. De begyndte, som jeg forudså, ved solnedgang med en voldsom storm af hagl og regn, ledsaget af storslåede torden og lyn særegen for de cisalpine områder.

1

Oh vilde vestenvind, du selve efterårets åndedrag,
du, ved hvis usete nærvær de døde blade
drives afsted, som genfærd der flygter fra en troldmand,

Gule, og sorte, og blege, og hektisk røde,
en pestslagen mængde; oh du,
som til deres mørke vinterleje sender

De vingede frø, hvor de ligger kolde på jorden,
hver som et lig i deres grave, indtil
din forårets azurblå søster skal blæse*

Sin clarino over den drømmende jord, og (idet hun
driver knopper af sted i luften som flokke til fodring)
fylde slette og bakke med levende farver og dufte:

10

Vilde ånd, som bevæger sig omkring allevegne
nedbryderen og opretholderen; hør, oh, hør!

2

Du, på hvis strøm, midt i himlens stejle uro,[†]
løse skyer er strøet som jordens rådnende blade,
rystet fra himlens og oceanets filtrede grene[‡]

engle for regn og lyn: der er bredt ud[§]
på din høje luftige bølges blå overflade,
som det lyse hår opløftet på hovedet

20

Af en rasende mænade, helt fra horisontens
utydelige rand til zenits top, lokkerne
på den kommende storm. Du, det døende års **

* forårets vestenvind.

† stejle uro: den optårnede tordensky.

‡ Stormen løfter kaskader af vand så de ligner træstammer. 'Himmel og hav står i ét'.

§ engle: budbringere. — luftige bølge: lufthavet.

**storms lokker: cirruskyer, cirrus betyder 'hårlokker', der strækker sig hen over storm-skyen hen mod iagttageren og ligner derved stormens opløftede hår. Nærmere om de meteorologiske forhold beskrevet i denne strofe se (*King-Hele*, 213-18) og (*Swinden*, 217-44).

ODE TO THE WEST WIND

Of the dying year, to which this closing night
Will be the dome of a vast sepulchre,
Vaulted with all thy congregated might

Of vapours, from whose solid atmosphere
Black rain, and fire, and hail will burst: O hear!

3

Thou who didst waken from his summer dreams
The blue Mediterranean, where he lay, 30
Lulled by the coil of his chrystalline streams,

Beside a pumice isle in Baiæ's bay,
And saw in sleep old palaces and towers
Quivering within the wave's intenser day,

All overgrown with azure moss and flowers
So sweet, the sense faints picturing them! Thou
For whose path the Atlantic's level powers

Cleave themselves into chasms, while far below
The sea-blooms and the oozy woods which wear
The sapless foliage of the ocean, know¹ 40

Thy voice, and suddenly grow grey with fear,
And tremble and despoil themselves: O hear!

4

If I were a dead leaf thou mightest bear;
If I were a swift cloud to fly with thee;
A wave to pant beneath thy power, and share

The impulse of thy strength, only less free
Than thou, O uncontrollable! If even
I were as in my boyhood, and could be

The comrade of thy wanderings over Heaven,
As then, when to outstrip thy skiey speed 50
Scarce seemed a vision; I would ne'er have striven

As thus with thee in prayer in my sore need.
Oh, lift me as a wave, a leaf, a cloud!
I fall upon the thorns of life! I bleed!

Klagesang, for hvilken denne tætnende nat
vil være et uhyre gravmæles kuppel,
hvælvet med al din samlede styrke

Af dampe, fra hvis massive atmosfære
sort regn og ild og hagl vil bryde frem: oh hør!

3

Du som vækkede det blå Middelhav
af sine sommerdrømme, hvor han lå, 30
lullet af sine krystalklare strømme småhvirvler,

Ved siden af en pimpestens ø i Baia's bugt,
og i søvne så gamle paladser og tårne
dirrende i bølgenes klarere dagslys,*

Helt overgroet med azurblå mos og blomster
så skønne, at forstanden forgår ved at forestille sig dem! Du
for hvis sti Atlanterhavets ensartede magter

Spalter sig i kløfter, medens langt nedenunder
havblomsterne og de mudrede skove, 40
som bærer oceanets saftløse løvhang, kender¹

Din røst og pludselig gråner af frygt,
og bæver og affører af sig selv deres dragt: oh, hør!

4

Hvis jeg var et dødt blad, du kunne bære;
hvis jeg var en hastig sky, der kunne flyve med dig;
en bølge der kunne puste under din magt og få del i

Dit kraftfulde stød, kun mindre fri
end du, oh, ubetvingelige! Hvis jeg var
som i mine drengeår og kunne

Ledsage dig på dine vandringer over himlen
som dengang, da det at overgå din himmelske fart 50
næppe syntes et drømmesyn; ville jeg aldrig have påkaldt

Dig således med bønner i min dybe nød.
Oh! løft mig som en bølge, et blad, en sky!
Jeg falder på livets torne! Jeg bløder!

* Romerske ruiner der findes under vandet i Baiabugten. Baiabugten var et tilflugtssted for de rige i romertiden, luksuriøst, men også et sted hvor der blev begået grusomheder; derfor skal vinden vække havet af dets sommerdrømme om romersk storhed. — klarere dagslys: vandet er klart og gennemsigtigt.

A heavy weight of hours has chained and bowed
One too like thee: tameless, and swift, and proud.

5

Make me thy lyre, even as the forest is:
What if my leaves are falling like its own!
The tumult of thy mighty harmonies

Will take from both a deep, autumnal tone, 60
Sweet though in sadness. Be thou, Spirit fierce,
My spirit! Be thou me, impetuous one!

Drive my dead thoughts over the universe
Like withered leaves to quicken a new birth!
And, by the incantation of this verse,

Scatter, as from an unextinguished hearth
Ashes and sparks, my words among mankind!
Be through my lips to unawakened Earth

The trumpet of a prophecy! O Wind,
If Winter comes, can Spring be far behind? 70

¹⁾ *Shelley's note*: The phenomenon alluded to is well known to naturalists. The vegetation at the bottom of the sea, of rivers, and of lakes, sympathizes with that of the land in the change of seasons, and is consequently influenced by the winds which announce it.

On the Medusa of Leonardo da Vinci in the Florentine Gallery.

It lieth, gazing on the midnight sky,
Upon the cloudy mountain peak supine;
Below, far lands are seen tremblingly;
Its horror and its beauty are divine.
Upon its lips and eyelids seems to lie
Loveliness like a shadow, from which shine,
Fiery and lurid, struggling underneath,
The agonies of anguish and of death.

Yet it is less the horror than the grace 10
Which turns the gazer's spirit into stone,
Whereon the lineaments of that dead face
Are graven, till the characters be grown
Into itself, and thought no more can trace;
'Tis the melodious hue of beauty thrown

Timers tunge vægt har lænket og bøjet én,
der er alt for lig dig: utæmmelig og hurtig og stolt.

5

Gør mig til din lyre, netop som skoven er det,
hvad så om mine blade falder ligesom dens!
dine mægtige harmoniers tummel

Vil fra begge få en dyb efterårstone til at klinge,
melodisk, skønt vemodig. Vær du, voldsomme Ånd,
min Ånd! Vær du mig, du fremstormende!

60

Send mine døde tanker ud over universet
som visnede blade, for at fremskynde en ny fødsel!
Og spred, ved disse vers' besværgelse,

Som aske og gnister fra en uudslukkelig arne,
mine ord blandt mennesker!
Vær gennem mine læber for den uopvækkede jord

Profetiens trompet! Oh vind,
hvis vinteren kommer, kan foråret da være langt borte?

70

¹⁾ *Shelleys note*: Det fænomen som her hentydes til er velkendt for naturforskeren. Vegetationen på bunden af havet, af floder, og af søer, følger landjorden i den skiftende årstid, og er som følge heraf påvirket af vinden som melder den.

Om Leonardo da Vincis Medusa i det florentinske galleri

Det ligger, mens det stirrer på midnatshimlen,
på den overskyede bjergtinde;
nedenunder ses skælvende fjerne lande;
dets rædsel og dets skønhed er guddommelig.
På dets læber og øjenlåg synes dejlighed
at ligge som en skygge, fra hvilken,
brændende og glødende, kæmpende nedenunder,
kvalens og dødens pine skinner.

Dog er det mindre rædslen end ynden
som forvandler betragterens ånd til sten,
hvorpå dette døde ansigts træk
er indgraveret, indtil ansigtstrækkene er groet
ind i sig selv, og tanken ikke mere kan spore dem;
det er skønhedens velklingende skær, kastet

10

Athwart the darkness and the glare of pain,
Which humanize and harmonize the strain.

And from its head as from one body grow,
As [] grass out of a watery rock,
Hairs which are vipers, and they curl and flow
And their long tangles in each other lock, 20
And with unending involutions show
Their mailèd radiance, as it were to mock
The torture and the death within, and saw
The solid air with many a ragged jaw.

And, from a stone beside, a poisonous eft
Peeps idly into those Gorgonian eyes;
Whilst in the air a ghastly bat, bereft
Of sense, has flitted with a mad surprise
Out of the cave this hideous light hath cleft,
And he comes hastening like a moth that hies 30
After a taper; and the midnight sky
Flares, a light more dread than obscurity.

'Tis the tempestuous loveliness of terror;
For from the serpents gleams a brazen glare
Kindled by that inextricable error,
Which makes a thrilling vapour of the air
Become a [] and ever-shifting mirror
Of all the beauty and the terror there —
A woman's countenance, with serpent locks,
Gazing in death on heaven from those wet rocks. 40

On a Dead Violet.

The odour from the flower is gone
Which like thy kisses breathed on me;
The colour from the flower is flown
Which glowed of thee and only thee!

A shrivelled, lifeless, vacant form,
It lies on my abandoned breast,
And mocks the heart which yet is warm,
With cold and silent rest.

I weep — my tears revive it not!
I sigh — it breathes no more on me; 10
Its mute and uncomplaining lot
Is such as mine should be.

tværs hen over mørket og glansen af smerte,
som humaniserer og harmoniserer udtrykket.

Og fra dets hoved som fra en eneste skikkelse gror,
lig græs ud af en vandig klippe,
hår der er slanger, og de krøller og bølger,
og deres lange knuder låser hinanden 20
og viser med endeløse forviklinger deres
bepansrede stråleglans – som var det for at spotte
pinslen og døden indeni – og saver
den faste luft med mange forrevne kæber.

Og fra en sten ved siden af kigger et giftigt
sumpfirben ligegyldigt in i disse gorgianske øjne,
medens i luften en uhyggelig flagermus, berøvet
sin forstand ved en vanvittig overraskelse, er flagret
ud af hulen, som dette hæslige lys har kløvet,
og den kommer hastende som en natsværmer, 30
der iler efter en kærte; og midnatshimlen
glimter, et lys mere grufuldt end mørke.

Dette er skrækkens stormfulde herlighed;
thi fra slangernes glimrer et metalagtigt skin,
tændt af den uopløselige vildfarelse,
som får en dirrende damp i luften til at
blive et [] og altidskiftende spejl
af al den skønhed og skræk der er dér –
en kvindes ansigt med slangelokker,
som, fra hine våde klipper, i døden stirrer på himlen.

Om en visnet viol

Blomstens duft er borte,
der åndede på mig ligesom dine kys;
Blomstens farve er flygtet,
der glødede af dig og kun dig.

En indskrumpet, livløs, tom form,
den ligger på mit forladte bryst,
og spotter hjertet, som endnu er varmt,
med sin kolde, stille hvile.

Jeg græder, – mine tårer genopliver den ikke!
jeg sukker, – den ånder ikke mere på mig; 10
dens stumme og ubeklagende lod
er sådan som min burde være.

Music

I pant for the music which is divine,
My heart in its thirst is a dying flower;
Pour forth the sound like enchanted wine,
Loosen the notes in a silver shower;
Like a herbless plain, for the gentle rain,
I gasp, I faint, till they wake again.

Like the kiss of love when the heart is full,
Like the hope of youth when the heart is high,
Like aught so beloved and beautiful

I float on its Ocean serene and even 10
Like a wandering bird with azure [wings]
Which winnows its way between earth and Heaven
On the pavement of the tremulous wind

As the scent of a violet withered up,
Which grew by the brink of a silver lake,
When the hot noon has drained its dewy cup,
And [mist] there was none its thirst to slake —
And the violet lay dead while the odour flew
On the wings of the wind o'er the waters blue.

Let me drink of the spirit of that sweet sound, 20
More, oh more — I am thirsting yet . . .
It loosens the [serpent] which care has bound
Upon my heart to stifle it;
The dissolving strain, through every vein,
Passes into my [heart and brain.]

As one who drinks from a charmèd cup
Of foaming, and sparkling, and murmuring wine,
Whom, a mighty enchantress filling up,
Invites to love with her kiss divine
[

“Follow to the deep wood, sweetest”

Follow to the deep wood, sweetest,
Follow to the wild briar dingle;
[] no eye thou there meetest
Where we sink to intermingle;
And the violet tells no tale
To the odour-scented gale,
For they too have enough to do
Of such work as I and you

Musik

Jeg længes efter musikken, som er guddommelig,
mit hjerte i dets tørst er en døende blomst;
lad lyden strømme som forhekset vin,
opløs tonerne i en sølvskinnende byge;
som en udtørret slette efter den milde regn,
gisper jeg, besvimer jeg, til de vågner igen.

Som kærlighedskys når hjertet er fuldt,
som ungdommens håb når modet er stort,
som noget so højt elsket og smukt

Jeg flyder på dens klare og glatte hav 10
som en vandrende fugl med himmelblå vinger
der vifter sin vej mellem jorden og himlen
på den dirrende vinds brolægning

Som duften af en visnet viol,
der voksede på randen af en sølvblank sø,
når den varme middag udtørrede dens dugvåde bæger,
og [tågen] dér var ingen til at slukke dens tørst –
og violen lå død, medens vellugten fløj
på vindens vinger over de blå vande –

Lad mig drikke af den vidunderlige lyds ånd, 20
mere, åh mere, – jeg tørster stadig;
den løsner [slangen], som bekymring har bundet
om mit hjerte for at kvæle det;
den smeltende melodi, gennem hver åre,
passerer ind i mit [hjerte og min hjerne.]

Som én der drikker af et fortryllet bæger
med skummende, og funklende, og perlende vin,
hvem en mægtig troldkvinde, idet hun fylder op,
inviterer til kærlighed med guddommelige kys
[

„Kom med ud i den dybe skov”

Kom med ud i den dybe skov, du sødeste,
til dalen hvor vildrosen gror;
[] du møder intet øje der,
hvor vi synker ned og blander os;
og violen fortæller intet
til den velduftende brise,
thi de har også nok at gøre
af sådant arbejde, som du og jeg.

The Indian Girls Song.

I arise from dreams of thee
In the first sweet sleep of night,
When the winds are breathing low,
And the stars are shining bright:
I arise from dreams of thee,
And a spirit in my feet
Hath led me — who knows how?
To thy chamber window, Sweet!

The wandering airs they faint
On the dark, the silent stream — 10
The Champak odours fail
Like sweet thoughts in a dream;
The nightingale's complaint,
It dies upon her heart; —
As I must on thine,
Oh, beloved as thou art!

Oh lift me from the grass!
I die! I faint! I fail!
Let thy love in kisses rain
On my lips and eyelids pale. 20
My cheek is cold and white, alas!
My heart beats loud and fast; —
Oh! press it to thine own again,
Where it will break at last.

To Sophia

Thou art fair, and few are fairer
Of the Nymphs of earth or ocean;
They are robes that fit the wearer —
Those soft limbs of thine, whose motion
Ever falls and shifts and glances
As the life within them dances.

Thy deep eyes, a double Planet,
Gaze the wisest into madness
With soft clear fire, — the winds that fan it
Are those thoughts of tender gladness 10
Which, like zephyrs on the billow,
Make thy gentle soul their pillow.

Den indiske piges sang

Jeg rejste mig fra drømme om dig
i nattens første søde søvn.
Når vindene ånder sagte,
og stjernerne skinner klart:
rejsjer jeg mig fra drømme om dig,
og en ånd i min fod
har ført mig — hvem ved hvordan?
Til dit kammervindue, søde ven!

De omstrefjende lufter svækkes
på den mørke, den stille strøm — 10
champakdufte svinder*
som yndige tanker i en drøm;
nattergalens klage
dør på hendes hjerte,
som jeg må på dit,
oh, højt elsket som du er!

Oh løft mig op fra græsset!
jeg dør! jeg dåner! jeg forgår!
lad din kærlighed regne i kys 20
på min mund og blege øjenlåg.
Min kind er kold og hvid, ak!
mit hjerte slår højt og hurtigt; —
oh, pres det mod dit eget igen,
hvor det til sidst vil briste.

Til Sophia

Du er skøn, og få af jordens
eller oceanets nymfer er skønnere;
de er kåber som passer til bæreren —
disse dine bløde lemmer, hvis bevægelse
altid skifter og glimter og er,
som om livet inden i dem danser.

Dine dybe øjne, en dobbeltplanet,
stirrer den viseste til galskab
med blid klar ild, — vinden som vifter til den 10
er de tanker af øm glæde
der, som zefyrer på bølgen,
bruge din milde sjæl som deres hovedpude.

* champak: en stærkt duftende magnolia.

If, whatever face thou paintest
In those eyes, grows pale with pleasure,
If the fainting soul is faintest
When it hears thy harp's wild measure,
Wonder not that when thou speakest
Of the weak my heart is weakest.

As dew beneath the wind of morning,
As the sea which whirlwinds waken,
As the birds at thunder's warning,
As aught mute yet deeply shaken,
As one who feels an unseen spirit
Is my heart when thine is near it.

20

To —

I fear thy kisses, gentle maiden,
Thou needest not fear mine;
My spirit is too deeply laden
Ever to burthen thine.

I fear thy mien, thy tones, thy motion,
Thou needest not fear mine;
Innocent is the heart's devotion
With which I worship thine.

Love's Philosophy.

The fountains mingle with the river
And the rivers with the Ocean,
The winds of Heaven mix for ever
With a sweet emotion;
Nothing in the world is single;
All things by a law divine
In one spirit meet and mingle.
Why not I with thine? —

See the mountains kiss high Heaven
And the waves clasp one another;
No sister-flower would be forgiven
If it disdained its brother;
And the sunlight clasps the earth
And the moonbeams kiss the sea:
What is all this sweet work worth
If thou kiss not me?

10

Hvis ethvert ansigt, du genspejler
i de øjne, blegner af nydelse,
hvis den smægtende sjæl smægter mest
når den hører din harpes vilde takt,
vær da ikke forundret over, at når du taler
om de svage, er mit hjerte svagest.

Som dug under morgenvinden,
som havet hvirvelvinde vækker,
som fuglene ved tordenens varsel,
som noget stumt dog dybt rystet,
som en der føler en uset ånd,
er mit hjerte, når dit er nær.

20

Til —

Jeg frygter dine kys, blide pige,
du behøver ikke frygte mine;
min ånd er for tungt læsset
til nogensinde at bebyrde din.

Jeg frygter dine manerer, dine tonefald,
dine bevægelse, du behøver ikke frygte mine;
uskyldig er den hengivelse,
som mit hjerte tilbyder dit med.

Kærlighedens filosofi

Kilderne blander sig med floden
og floden med oceanet,
himlens vinde blander sig for evigt
med en yndefuld bevægelse;
intet i verden er enligt;
alle ting ved en guddommelig lov
mødes og blandes i en ånd,
hvorfor ikke jeg med din? —

Se bjergene kysser den høje himmel
og bølgerne omfavner hinanden;
ingen søsterblomst ville blive tilgivet,
hvis den foragtede sin bror;
og sollyset omfavner jorden,
og månestrålerne kysser havet:
hvad er alt dette yndige arbejde værd,
hvis du ikke kysser mig?

10

Time Long Past.

Like the ghost of a dear friend dead
Is Time long past.
A tone which is now forever fled,
A hope which is now forever past,
A love so sweet it could not last,
Was Time long past.

There were sweet dreams in the night
Of Time long past:
And, was it sadness or delight,
Each day a shadow onward cast
Which made us wish it yet might last —
That Time long past.

10

There is regret, almost remorse,
For Time long past.
'Tis like a child's beloved corse
A father watches, till at last
Beauty is like remembrance, cast
From Time long past.

The Birth of Pleasure.

At the creation of the Earth
Pleasure, that divinest birth,
From the soil of Heaven did rise,
Wrapped in sweet wild melodies —
Like an exhalation wreathing
To the sound of air low-breathing
Through Aeolian pines, which make
A shade and echo, to the lake
Whence it rises soft and slow;
Her life-breathing [limbs?] did flow
In the harmony divine
Of an ever-lengthening line
Which enwrapped her perfect form
With a beauty clear and warm.

10

I am as a spirit who has dwelt

I am as a spirit who has dwelt
Within his heart of hearts, and I have felt
His feelings, and have thought his thoughts, and known

Tiden fra for længe siden

Som genfærdet af en kær død ven
er tiden for længe siden.
En tone som nu for altid er borte,
et håb som nu for altid er forbi,
en kærlighed så sød, at den ikke kunne vare,
var tiden for længe siden.

Du var søde drømme i natten
om tiden for længe siden;
og enten det var vemod eller fryd,
kastede hver dag en skygge fremad
som fik os til at ønske, den dog kunne vare —
denne tid for længe siden.

10

Der er beklagelse, næsten anger
over tiden for længe siden.
Det er som et barns højtelskede lig
en far betragter, indtil endelig
skønhed er som erindring, sendt
fra tiden for længe siden.

Nydelsens fødsel

Ved jordens skabelse skød
Nydelsen, den mest guddommelige
fødsel, op af himlens muld,
svøbt i yndige vilde melodier —
som en udånding, der snor sig,
til lyden af luften, sagte blæsende
gennem æoliske pinjer, der skaber
en skygge og et ekko, til søen,
hvorfra den løfter sig blidt og langsomt;
hendes levende [lemmer] flød
i den guddommelige harmoni
af en snor, der evigt forlængede sig
og indsvøbte hendes fuldkomne skikkelse
i en klar og varm skønhed.

10

„Jeg er som en ånd der har boet“

Jeg er som en ånd der har boet
i hans hjerters hjerte, og jeg har følt
hans følelser, og har tænkt hans tanker, og kendt

The inmost converse of his soul, the tone
Unheard but in the silence of his blood,
When all the pulses in their multitude
Image the trembling calm of summer seas.
I have unlocked the golden melodies
Of his deep soul, as with a master-key,
And loosened them and bathed myself therein 10
Even as an eagle in a thunder-mist
Clothing his wings with lightning.

Is not to-day enough?

Is not to-day enough? Why do I peer
Into the darkness of the day to come?
Is not to-morrow even as yesterday?
And will the day that follows change thy doom?
Few flowers grow upon thy wintry way;
And who waits for thee in that cheerless home
Whence thou hast fled, whither thou must return
Charged with the load that makes thee faint and mourn?

The Question.

I dreamed that as I wandered by the way,
Bare winter suddenly was changed to spring,
And gentle odours led my steps astray,
Mixed with a sound of waters murmuring
Along a shelving bank of turf, which lay
Under a copse, and hardly dared to fling
Its green arms round the bosom of the stream,
Which kissed it and then fled, as thou mightest in dream.

There grew pied wind-flowers and violets,
Daisies, those pearly Arcturi of the earth, 10
The constellated flower that never sets;
Faint oxslips; tender bluebells at whose birth
The sod scarce heaved; and that tall flower that wets,
Like a child, half in tenderness and mirth,
Its mother's face with Heaven's collected tears,
When the low wind, its playmate's voice, it hears.

And in the warm hedge grew lush eglantine,
Green cowbind and the moonlight-coloured may,
And cherry-blossoms, and white cups, whose wine
Was the bright dew, yet drained not by the day; 20

hans sjæls inderste samtale, stemmen
uhørt bortset fra i hans blods stilhed,
når alle pulsene i deres mangfoldighed
afbilder sommerhavens skælvende ro.
Jeg har oplukket hans dybe sjæls
gyldne melodier, som med en hovednøgle,
og sluppet dem løs og badet mig deri –
netop som en ørn i en tordentåge
klæder sine vinger i lyn.

10

„Er idag ikke nok?“

Er idag ikke nok? Hvorfor spejder jeg
ind i den kommende dags mørke?
Er ikke imorgen netop som igår?
Og vil dagen der følger ændre din skæbne?
Få blomster vokser på din vinterlige vej;
og hvem venter på dig i det glædesløse hjem
hvorfra du er flygtet, hvortil du må vende tilbage
tynget af den last som gør dig svag og klagende?

Spørgsmålet

Jeg drømte, at da jeg vandrede på vejen,
skiftede den nøgne vinter pludselig til forår,
og en mild duft, blandet med
en lyd af rislende vand, førte mine skridt på afveje
langs en skrånende græsbevokset bred, der lå
under et krat og næppe vovede at slynge
sine grønne arme omkring barmen på vandløbet,
som kyssede den og så gled bort, som du kunne i drømme.

Der voksede brogede anemoner og violer,
bellis, jordens perlelignende Arkturusser,
stjernebilledblomsten der aldrig går ned;
svage primulaer; sarte blåklokker, ved hvis fødsel
grønsværen næppe løftede sig; og den høje blomst
der væder, som et barn, halvt i ømhed og glæde,
sin mors ansigt med himlens samlede tårer,
når den hører den sagte vind, sin legekammerats stemme.

10

Og i det varme hegn voksede yppig æblerose,
grøn enbo, galdebær og den månelysfarvede hvidtjørn,
og kirsebærblomster og hvide bægre, hvis vin
var den klare dug, endnu ikke drænet af dagen;

20

And wild roses, and ivy serpentine,
With its dark buds and leaves, wandering astray;
And flowers azure, black, and streaked with gold,
Fairer than any wakened eyes behold.

And nearer to the river's trembling edge
There grew broad flag-flowers, purple pranked with white,
And starry river buds among the sedge,
And floating water-lilies, broad and bright,
Which lit the oak that overhung the hedge
With moonlight beams of their own watery light; 30
And bulrushes, and reeds of such deep green
As soothed the dazzled eye with sober sheen.

Methought that of these visionary flowers
I made a nosegay, bound in such a way
That the same hues, which in their natural bowers
Were mingled or opposed, the like array
Kept these imprisoned children of the Hours
Within my hand . . . and then, elate and gay,
I hastened to the spot whence I had come,
That I might there present it — O, to whom? 40

The Sensitive-Plant

Part first

A Sensitive-plant in a garden grew,
And the young winds fed it with silver dew,
And it opened its fan-like leaves to the light
And closed them beneath the kisses of night.

And the Spring arose on the garden fair,
Like the Spirit of Love felt everywhere;
And each flower and herb on Earth's dark breast
Rose from the dreams of its wintry rest.

But none ever trembled and panted with bliss
In the garden, the field, or the wilderness, 10
Like a doe in the noontide with love's sweet want,
As the companionless Sensitive-plant.

The snowdrop, and then the violet,
Arose from the ground with warm rain wet,
And their breath was mixed with fresh odour, sent
From the turf, like the voice and the instrument.

og vilde roser og slangeagtig vedbend,
der vandrer vild med sine mørke knopper og blade;
og blomster azurblå, sorte og sribet med guld,
skønnere end noget vågent øje skuer.

Og nær ved flodens skælvende rand
voksede der brede irisblomster, purpur smykket med hvidt,
og funkende flodknopper blandt stargræsset,
og flydende åkander, brede og skinnende,
som oplyste egen, der hang ud over hegnet,
med deres eget blege lys' måneskinsstråler; 30
og dunhammer og tagrør af sådant dybt grønt,
som lindrede det blændede øje med et roligt skær.

Jeg forestillede mig, at ville jeg lave en buket af disse
indbildte blomster, bundet på en sådan måde,
at de samme farver, som i deres naturlige boliger
blev blandet eller sat mod hinanden, også skulle være
den orden disse timers indespærrede børn
i min hånd, holdt . . . og at jeg så opløftet og glad
skyndte jeg mig tilbage til det sted, jeg var kommet fra,
så jeg kunne give den som gave — Åh! til hvem? 40

Den følsomme mimose

Første del

En følsom mimose voksede i en have,
og de unge vinde nærrede den med sølvflugt,
og den åbnede sine vifteagtige blade mod lyset
og lukkede dem under nattens kys.

Og foråret rejste sig på den smukke have
som kærlighedens ånd, følt overalt;
og hver blomst og urt på jordens mørke bryst
stod op fra sin vinterhviles drømme.

Men ingen bævede og gispede nogensinde af lyksalighed
i haven, på marken eller i den vilde natur, 10
lig en då i middagstunden af kærlighedens søde savn,
som den enlige følsomme mimose.

Vintergækken og derefter violen,
steg op fra jorden, våde af varm regn,
og deres ånde blev blandet med den friske duft, der
sendtes fra græsset, ligesom stemmen og instrumentet.

Then the pied wind-flowers and the tulip tall,
And narcissi, the fairest among them all,
Who gaze on their eyes in the stream's recess,
Till they die of their own dear loveliness; 20

And the Naiad-like lily of the vale,
Whom youth makes so fair and passion so pale,
That the light of its tremulous bells is seen
Through their pavilions of tender green;

And the hyacinth purple, and white, and blue,
Which flung from its bells a sweet peal anew
Of music so delicate, soft, and intense,
It was felt like an odour within the sense;

And the rose like a nymph to the bath addrest,
Which unveiled the depth of her glowing breast, 30
Till, fold after fold, to the fainting air
The soul of her beauty and love lay bare:

And the wand-like lily, which lifted up,
As a Mænad, its moonlight-coloured cup,
Till the fiery star, which is its eye,
Gazed through clear dew on the tender sky;

And the jessamine faint, and the sweet tuberose,
The sweetest flower for scent that blows;
And all rare blossoms from every clime
Grew in that garden in perfect prime. 40

And on the stream whose inconstant bosom
Was pranked, under boughs of embowering blossom,
With golden and green light, slanting through
Their Heaven of many a tangled hue,

Broad water-lilies lay tremulously,
And starry river-buds glimmered by,
And around them the soft stream did glide and dance
With a motion of sweet sound and radiance.

And the sinuous paths of lawn and of moss,
Which led through the garden along and across — 50
Some open at once to the sun and the breeze,
Some lost among bowers of blossoming trees —

Dernæst de brogede anemoner og den høje tulipan,
og narcisser, de smukkeste af dem alle,
der stirrer på deres øjne i vandløbets dyb,
indtil de dør af deres egen elskede dejlighed;* 20

Og den najadeagtige liljekonval
som ungdom gør så smuk og lidenskab så bleg,
at lyset fra dens skælvende klokker ses
gennem deres løvtelte af blødt grønt.

Og hyacinten, purpurfarvet og hvid og blå,
som fra sine klokker påny udbredte en liflig klemten
af musik så sart, blid og intens,
at det følte, som hørte man en duft.

Og rosen som en nymfe gjort klar til badet,
der afslørede sit glødende brysts dyb, 30
indtil, fold efter fold, hendes skønheds
og kærligheds sjæl lå blottet for den dånende luft;

Og den stavagtige lilje der løftede,
som en mænade, sin månelysfarvede skål op,
indtil den strålende stjerne, som er dens øje,
stirrede gennem klar dug på den milde himmel;

Og den svage jasmin og den yndige tuberose,†
den yndigste blomst man kan lugte;
og alle sjældne blomster fra enhver egn
voksede i denne have i deres fulde pragt. 40

Og på vandløbet hvis urolige overflade
var smykket, under grene af skærmende blomster,
med gyldent og grønt lys, der faldt skråt gennem
deres himmel af mange sammenfiltrede farver,

Lå brede åkander og skælvede,
og tæt ved glimtede stjerneagtige vandblomster,
og omkring dem gled og dansede den stille strøm
med liflig lyd og stråleglans.

Og græssets og mossets bugtede stier
som førte gennem haven, hen ad og hen over — 50
nogle straks åbne for solen og brisen,
nogle tabt mellem blomstrende træers løvsale —

* Sagnet om Narcissos der blev forelsket i sit eget spejlbillede og døde af ulykkelig kærlighed.

† Polianthes tuberosa. Plante af liljefamilien. Blomsten er flødefarvet, tragtformet og stærkt duftende.

Were all paved with daisies and delicate bells
 As fair as the fabulous asphodels,
 And flowrets which, drooping as day drooped too
 Fell into pavilions, white, purple, and blue,
 To roof the glow-worm from the evening dew.

And from this undefiled Paradise
 The flowers (as an infant's awakening eyes
 Smile on its mother, whose singing sweet
 Can first lull, and at last must awaken it), 60

When Heaven's blithe winds had unfolded them,
 As mine-lamps enkindle a hidden gem,
 Shone smiling to Heaven; and every one
 Shared joy in the light of the gentle sun,

For each one was interpenetrated
 With the light and the odour its neighbour shed,
 Like young lovers whom youth and love make dear,
 Wrapt and filled by their mutual atmosphere.

But the Sensitive-plant which could give small fruit 70
 Of the love which it felt from the leaf to the root,
 Received more than all — it loved more than ever,
 Where none wanted but it, could belong to the giver.

For the Sensitive-plant has no bright flower;
 Radiance and odour are not its dower;
 It loves — even like Love — its deep heart is full —
 It desires what it has not — the Beautiful!

The light winds which from unsustaining wings
 Shed the music of many murmurings;
 The beams which dart from many a star 80
 Of the flowers whose hues they bear afar;

The plumed insects swift and free,
 Like golden boats on a sunny sea,
 Laden with light and odour, which pass
 Over the gleam of the living grass;

The unseen clouds of the dew, which lie
 Like fire in the flowers till the sun rides high,

Var alle dækket af bellis og sarte klokker
 så smukke som den fabelagtige affodil,
 og småblomster der sank, som også dagen synker,
 dannede skærme, hvide, purpurfarvede og blå,
 for at beskytte sankthansormen mod aftenduggen.

Og fra dette ubesmittede paradys
 skinnede blomsterne (som et barns vågnende øjne
 smiler til dets mor, hvis dæmpede sang
 først kan dysse, og til sidst må vække det,) 60

Når himlens fornøjede vinde havde udfoldet dem,
 som minelamper får en skjult ædelsten til at funkle,
 smilende til himlen; og enhver*
 deltog i glæden over den milde sols lys,

For enhver var gennemtrængt
 af lyset og duften dens nabo spredte, ligesom
 unge elskende hvem ungdom og kærlighed gør kære,
 omsvøbt og fyldt af deres fælles atmosfære.

Men den følsomme mimose, hvor kærligheden, 70
 den følte fra blad til rod, kun gav ringe frugter, modtog
 mere end alle andre – ingen manglede bortset fra den,
 den ønskede mere kærlighed, end nogen kunne give den.

For den følsomme mimose har ingen prægtig blomst;
 stråleglans og duft er ikke dens medgift; den elsker, †
 netop som kærligheden, dens dybe hjerte er fuldt,
 den ønsker, hvad den ikke har: det skønne!

De lette vinde som med ubetyngede vinger
 udbreder musikken af mange slags susen;
 strålerne som skyder fra mange 80
 blomsterstjerne, hvis farver de sender vidt omkring;‡

De vingede insekter, hurtige og frie,
 som gyldne både på et solbeskinnethav,
 lastet med lys og duft der svirrer
 over det levende græs' glitren;

Duggens usete skyer der ligger
 som ild i blomsterne indtil solen står højt,

* skinnede blomsterne (linje 59) ... smilende til himlen

† kærligheden er her *eros* (elskov) og er i strofen karakteriseret, som den er beskrevet i Platons Symposium. Det relevante sted kan læses i (Norton), der selv citerer (*Notopoulos*, 440).

‡ Dvs. deres farvede pollen føres bort af vinden.

Then wander like spirits among the spheres,
Each cloud faint with the fragrance it bears;

The quivering vapours of dim noontide, 90
Which like a sea o'er the warm earth glide,
In which every sound, and odour, and beam,
Move, as reeds in a single stream;

Each, and all, like ministering angels were
For the Sensitive-plant sweet joy to bear,
Whilst the lagging hours of the day went by
Like windless clouds o'er a tender sky.

And when evening descended from Heaven above,
And the Earth was all rest, and the Air was all love;
And delight, though less bright, was far more deep, 100
And the day's veil fell from the world of sleep,

And the beasts, and the birds, and the insects were drowned
In an ocean of dreams without a sound,
Whose waves never mark, though they ever impress
The light sand which paves it — Consciousness.

(Only over head the sweet nightingale
Ever sang more sweet as the day might fail,
And snatches of its Elysian chant
Were mixed with the dreams of the Sensitive-plant);

The Sensitive-plant was the earliest 110
Ungathered into the bosom of rest;
A sweet child weary of its delight,
The feeblest and yet the favourite,
Cradled within the embrace of night.

Part second.

There was a Power in this sweet place,
An Eve in this Eden; a ruling grace
Which to the flowers, did they waken or dream,
Was as God is to the starry scheme.

A Lady, the wonder of her kind,
Whose form was upborne by a lovely mind

derefter vandrer som ånder imellem sfærerne,*
hver sky er svag af den vellugt den bær;

Den tågede middagsstunds dirrende dampe 90
der lig et hav, glider over den varme jord,
hvor enhver lyd og duft og stråle,
bevæger sig som rør i en enlig strøm;

Alle og enhver var som tjenende engle,
der bragte liflig glæde til den følsomme mimose,
medens dagens langsomme timer gik
som vindstille skyer over en mild himmel.

Og da aftenen steg ned fra himlen ovenover,
og jorden var helt hvile, og luften var helt kærlighed;
og fryd, skønt mindre prægtig, var langt mere dyb, 100
og dagens slør faldt fra søvnens verden,

Og dyrene og fuglene og insekterne blev druknet
i et ocean af lydløse drømme,
hvis bølger, skønt de altid præger det lyse sand,
som brolægger det – aldrig giver agt på bevidstheden.†

(Men oppe i luften sang den fortryllende nattergal
altid yndigere, efterhånden som dagen svandt,
og brudstykker af dens elysiske sang
blev blandet med den følsomme mimoses drømme).

Den følsomme mimose var den første, 110
der blev lagt i hvilens barm;
et sødt barn træt af sin glæde,
den svageste og dog yndlingen,
vugget i nattens favntag.

Anden del

Der var en magt på dette vidunderlige sted,
en Eva i denne Edens Have; en styrende nåde
der for blomsterne, vågne eller drømmende,
var, som Gud er for det stjernefyldte hele.

En dame, den vidunderligste af hendes slags,
hvis skikkelse var båret oppe af et henrivende sind

* De himmelske sfærer; til hver planet var knyttet en ånd, der førte den; her vandrer ånderne frit mellem dem.

† drømmene præger bevidstheden, men unddrager sig dens kontrol.

Which, dilating, had moulded her mien and motion
Like a sea-flower unfolded beneath the ocean,

Tended the garden from morn to even:
And the meteors of that sublunar heaven, 10
Like the lamps of the air when night walks forth,
Laughed round her footsteps up from the Earth!

She had no companion of mortal race,
But her tremulous breath and her flushing face
Told, whilst the morn kissed the sleep from her eyes,
That her dreams were less slumber than Paradise:

As if some bright Spirit for her sweet sake
Had deserted heaven while the stars were awake,
As if yet around her he lingering were,
Though the veil of daylight concealed him from her. 20

Her step seemed to pity the grass it prest;
You might hear by the heaving of her breast,
That the coming and going of the wind
Brought pleasure there and left passion behind,

And wherever her aery footstep trod,
Her trailing hair from the grassy sod
Erased its light vestige, with shadowy sweep,
Like a sunny storm o'er the dark green deep.

I doubt not the flowers of that garden sweet
Rejoiced in the sound of her gentle feet; 30
I doubt not they felt the spirit that came
From her glowing fingers through all their frame.

She sprinkled bright water from the stream
On those that were faint with the sunny beam;
And out of the cups of the heavy flowers
She emptied the rain of the thunder showers.

She lifted their heads with her tender hands,
And sustained them with rods and osier bands;
If the flowers had been her own infants, she
Could never have nursed them more tenderly. 40

And all killing insects and gnawing worms,
And things of obscene and unlovely forms,
She bore, in a basket of Indian woof,
Into the rough woods far aloof,

som, idet det udvidede sig, havde formet hendes væsen og bevægelser, lig en havblomst udfoldet under oceanet,

Passede haven fra morgen til aften;
og meteorerne fra den sublunare himmel, 10
ligesom luftens lamper når natten går frem,
lo op fra jorden omkring hendes fodtrin!

Hun havde ingen ledsager af jordisk slægt, men
hendes skælvende bryst og rødmende ansigt fortalte,
mens morgenen kyssede søvnen bort fra hendes øjne, at
hendes drømme var mindre slummer, end de var paradys:

Som om en strålende ånd for hendes elskelige skyld
havde forladt himlen, mens stjernerne var vågne,
som om han endnu dvælede omkring hende,
skønt dagslysets slør skjulte ham for hende. 20

Hendes trin syntes at ynke græsset, de trykkede på;
du kunne høre på hendes brysts bølgen,
at vindens kommen og gåen
bragte glæde dér og lod vreden bag sig.

Og hvor hendes luftige fodtrin end trådte,
udviskede hendes slæbende hår dets lette spor
fra det græsagtige tørv, med skyggefuld fejen,
som en solfyldt storm over det mørkegrønne dyb.

Jeg tvivler ikke på, at blomsterne i denne yndige have 30
frydede sig over lyden af hendes blide fødder;
jeg tvivler ikke på, at de mærkede ånden, der kom
fra hendes glødende fingre, gennem hele deres legeme.

Hun stænkede rent vand fra vandløbet
på dem, der var matte af solskinsstrålen;
og ud af de tunge blomsters skåle
tømte hun tordenbygernes regn.

Hun løftede deres hoveder med sine nænsomme hænder
og støttede dem med pinde og vidjebånd;
hvis blomsterne havde været hendes egne børn,
kunne hun aldrig have plejet dem kærligere. 40

Og alle dræbende insekter og gnavende orm
og ting med frastødende og uskønne former,
bar hun i en kurv af indisk vævning
ind i de fjerne uvejsomme skove,

In a basket, of grasses and wild flowers full,
 The freshest her gentle hands could pull
 For the poor banished insects, whose intent,
 Although they did ill, was innocent.

But the bee and the beam-like ephemeris
 Whose path is the lightning's, and soft moths that kiss 50
 The sweet lips of the flowers, and harm not, did she
 Make her attendant angels be.

And many an antenatal tomb,
 Where butterflies dream of the life to come,
 She left clinging round the smooth and dark
 Edge of the odorous cedar bark.

This fairest creature from earliest spring
 Thus moved through the garden ministering
 All the sweet season of summertide,
 And ere the first leaf looked brown — she died! 60

Part third.

Three days the flowers of the garden fair,
 Like stars when the moon is awakened, were;
 Or the waves of Baiae, ere luminous
 She floats up through the smoke of Vesuvius.

And on the fourth, the Sensitive-plant
 Felt the sound of the funeral chant,
 And the steps of the bearers, heavy and slow,
 And the sobs of the mourners, deep and low;

The weary sound and the heavy breath,
 And the silent motions of passing death, 10
 And the smell, cold, oppressive and dank,
 Sent through the pores of the coffin plank;

The dark grass, and the flowers among the grass,
 Were bright with tears as the crowd did pass;
 From their sighs the wind caught a mournful tone,
 And sate in the pines, and gave groan for groan.

The garden, once fair, became cold and foul,
 Like the corpse of her who had been its soul,

I en kurv fuld af græsser og vilde blomster,
de friskeste hendes blide hænder kunne plukke
til de stakkels forviste insekter, hvis hensigt,
selv om de gjorde fortræd, var uskyldig.

Men bien og den stråleagtige døgnflue,
hvis sti er lynets, og blide natsværmer, der kysser 50
blomsternes søde mund og ikke skader, lod hun
være sine ledsagende engle.

Og mangan en puppe hvor
sommerfugle drømmer om livet, der skal komme,
lod hun forblive fastklæbet til den glatte og mørke
fure på den duftende cederbark.

Fra det tidligste forår og hele sommerens skønne tid
bevægede denne smukkeste skabning sig
således tjenende omkring i haven,
og før det første blad blev brunt – døde hun! 60

Tredje del

I tre dage var blomsterne i den smukke have,
ligesom stjernerne når månen er vækket,
eller Baia's bølger, inden hun lysende*
svæver op gennem Vesuv' røg.

Og på den fjerde følte den følsomme mimose
lyden af begravelsessangen
og bærernes skridt, tunge og langsomme,
og de sørgendes dybe og dæmpede hulken;

Den trætte lyd og det tunge åndedræt
og den tyste bevægelse af forbigående død, 10
og lugten, kold, trykkende og klam,
sendt gennem kisteplankens porer;

Det mørke græs og blomsterne i græsset
var blanke af tårer, da mængden gik forbi;
fra deres suk fangede vinden en vemodig tone
og sad i pinjerne og gengældte støn med støn.

Haven, der før var smuk, blev nu kold og frastødende
som liget af hende, der havde været dens sjæl,

* hun: månen. – Hele strofen: planterne mister evnen til at se, at erkende iflg. (*Baker*, 199).

Which at first was lovely as if in sleep,
 Then slowly changed, till it grew a heap 20
 To make men tremble who never weep.

Swift summer into the autumn flowed,
 And frost in the mist of the morning rode,
 Though the noonday sun looked clear and bright,
 Mocking the spoil of the secret night.

The rose leaves, like flakes of crimson snow,
 Paved the turf and the moss below:
 The lilies were drooping, and white, and wan,
 Like the head and the skin of a dying man.

And Indian plants, of scent and hue 30
 The sweetest that ever were fed on dew;
 Leaf by leaf, day after day,
 Were massed into the common clay.

And the leaves, brown, yellow, and grey, and red,
 And white with the whiteness of what is dead,
 Like troops of ghosts on the dry wind past —
 Their whistling noise made the birds aghast.

And the gusty winds waked the winged seeds,
 Out of their birthplace of ugly weeds,
 Till they clung round many a sweet flower's stem, 40
 Which rotted into the earth with them.

The water-blooms under the rivulet
 Fell from the stalks on which they were set;
 And the eddies drove them here and there,
 As the winds did those of the upper air.

Then the rain came down, and the broken stalks
 Were bent and tangled across the walks;
 And the leafless network of parasite bowers
 Massed into ruin; and all sweet flowers.

Between the time of the wind and the snow 50
 All loathliest weeds began to grow,
 Whose coarse leaves were splashed with many a speck,
 Like the water-snake's belly and the toad's back.

And thistles, and nettles, and darnels rank,
 And the dock, and henbane, and hemlock dank,
 Stretched out its long and hollow shank,
 And stifled the air till the dead wind stank.

som i begyndelsen så levende ud, som om det sov,
så forandrede sig langsomt, indtil det blev en dyngede
der kunne få mænd, der aldrig græder, til at bæve. 20

Sommer flød hurtigt ind i efterår,
og frost red i morgendisen,
hele middagen igennem var solen klar og strålende
og spottede den hemmelige nats ødelæggelse.

Rosenbladene, som flager af højrød sne,
dækkede græsset og mosset nedenunder,
liljerne var bøjet nedad og hvide og blege
som hovedet og huden hos et døende menneske.

Og indiske planter, de skønneste 30
af lugt og farve som nogensinde levede af dug,
blev blad for blad, dag efter dag,
ophobet i det simple ler.

Og bladene, brune, gule og grå og røde,
og hvide med de dødes hvidhed,
drog forbi på den tørre vind, lig en flok spøgelse —
deres fløjtende støj forfærdede fuglene.

Og den stødvise vind vækkede de vingede frø
ud af deres fødested af grimt ukrudt,
indtil de klæbede til mange yndige blomsters stilke, 40
som rådne i jorden sammen med dem.

Vandblomsterne nede i åen
faldt af stænglerne, som de sad på,
og hvirvlerne drev dem hid og did, ligesom
vindene gjorde ved *dem* i den øvre luft.

Så faldt regnen, og de knækkede stængler
blev bøjet og sammenfiltret hen over gangene;
og løvhytters bladløse netværk af slyngplanter blev hobet
sammen til ødelagt masse; og alle de yndige blomster.

I tiden mellem vinden og sneen 50
begyndte alle de mest afskyelige ukrudt, hvis
grove blade var spættet af mange pletter, ligesom
vandslangens bug eller tudsens ryg, at vokse frem.

Og tidsler og nælder og frodigt giftigt rajgræs
og skræppe og bulmeurt og klam skarntyde
udstrakte sin lange og hule bladstilke
og kvalte luften, indtil den døde vind stank.

And plants, at whose names the verse feels loath,
 Filled the place with a monstrous undergrowth,
 Prickly, and pulpous, and blistering, and blue, 60
 Livid, and starred with a lurid dew.

And agarics, and fungi, with mildew and mould
 Started like mist from the wet ground cold;
 Pale, fleshy, — as if the decaying dead
 With a spirit of growth had been animated!

Their mass rotted off them, flake by flake,
 Till the thick stalk stuck like a murderer's stake,
 Where rags of loose flesh yet tremble on high
 Infecting the winds that wander by.

Spawn, weeds, and filth, a leprous scum, 70
 Made the running rivulet thick and dumb,
 And at its outlet flags huge as stakes
 Dammed it up with roots knotted like water snakes.

And hour by hour, when the air was still,
 The vapours arose which have strength to kill;
 At morn they were seen, at noon they were felt,
 At night they were darkness no star could melt.

And unctuous meteors from spray to spray
 Crept and flitted in broad noonday
 Unseen; every branch on which they alit 80
 By a venomous blight was burned and bit.

The Sensitive-plant, like one forbid,
 Wept, and the tears within each lid
 Of its folded leaves, which together grew,
 Were changed to a blight of frozen glue.

For the leaves soon fell, and the branches soon
 By the heavy axe of the blast were hewn;
 The sap shrank to the root through every pore
 As blood to a heart that will beat no more.

For Winter came — the wind was his whip — 90
 One choppy finger was on his lip:

Og planter, ved hvis navne vers føler væmmelse,
fyldte stedet med en uhyrlig kratskov,
pigget og blød og blistret og blå, 60
blygrå og overstænket med en snavset gulbrun dug.

Og paddehatte og svampe med meldug og skimmel
skød op fra den kolde våde jord ligesom tåger;
blege, kødfulde, — som om den opløsende død
var blevet gjort levende af en vækstens ånd!

Deres mos rådne af dem, flage efter flage,
indtil den tykke stængel stod som en morders stage,*
hvor trevler af løst kød endnu skælvede i det høje
og besmittede vinden, der vandrede forbi.

Svamperødder, ukrudt og snavs, et spedalsk udskud,† 70
gjorde den rindende å tyk og stum,
og gule iris, høje som stager, dæmmer den op ved
dens udløb med rødder, der var knudrede som vandslanger.

Og time efter time, når luften var stille,
steg dampene op, der havde styrken til at dræbe;
om morgenen blev de set, ved middagstid blev de følt,
om natten var de et mørke, ingen stjerne kunne smelte.

Og olieagtige meteoror krøb og smuttede‡
i det klare middagslys usete fra kvist til kvist;
enhver gren de stødte på, 80
blev brændt og bidt af giftig syge.

Den følsomme plante græd, som var den forbandet,
og tårerne inden for hvert øjenlåg
af dens foldede sammenvoksende blade,
blev forvandlet til en betændelse af frossen lim.

For bladene faldt hurtigt, og grenene blev hurtigt
nedhugget af vindstødenes tunge økse;
saften trak sig tilbage til roden gennem enhver porer,
som blod til et hjerte, der ikke mere vil slå.

For vinteren kom — vinden var hans pisk — 90
en sprukken finger lå på hans læbe;

* En *gibbet* eller galge: en pæl med en tværbjælke hvorunder den henrettede blev ophængt, indtil liget var rådnet op.

† Svamperødder (*Spawn*): myceliet, svampenes rodsystem.

‡ 'olieagtige meteoror': her, de ved forrådnelsen udskilte giftige og ætsende luftarter og fede syrer (Norton).

He had torn the cataracts from the hills
And they clanked at his girdle like manacles;

His breath was a chain which without a sound
The earth, and the air, and the water bound;
He came, fiercely driven, in his chariot-throne
By the tenfold blasts of the arctic zone.

Then the weeds which were forms of living death
Fled from the frost to the earth beneath.
Their decay and sudden flight from frost 100
Was but like the vanishing of a ghost!

And under the roots of the Sensitive-plant
The moles and the dormice died for want.
The birds dropped stiff from the frozen air
And were caught in the branches naked and bare.

First there came down a thawing rain
And its dull drops froze on the boughs again;
Then there steamed up a freezing dew
Which to the drops of the thaw-rain grew;

And a northern whirlwind, wandering about 110
Like a wolf that had smelt a dead child out,
Shook the boughs thus laden and heavy and stiff
and snapped them off with his rigid griff

When winter had gone and spring came back
The Sensitive-plant was a leafless wreck;
But the mandrakes and toadstools and docks and darnels
Rose like the dead from their ruined charnels.

Conclusion.

Whether the Sensitive-plant, or that
Which within its boughs like a Spirit sat,
Ere its outward form had known decay,
Now felt this change, I cannot say.

Whether that Lady's gentle mind,
No longer with the form combined
Which scattered love, as stars do light,
Found sadness, where it left delight,

I dare not guess; but in this life 10
Of error, ignorance, and strife,

han havde revet katarakterne bort fra bjergene,
og de raslede som kæder ved hans bælte.

Hans ånde var en lænke, der uden en lyd
bandt jorden og luften og vandet;
han kom på sin stridsvogntrone, hidsigt drevet afsted
af de tifoldige vindstød fra det arktiske område.

Så flygtede ukrudt, der var former af levende død,
fra frosten til jorden nedenunder.
Dets forfald og pludselige flugt fra frosten 100
var kun som et spøgelses forsvinden!

Og under den følsomme mimoses rødder
døde muldvarpene og hasselmusene af nød.
Fuglene faldt ned, stive af den frosne luft,
og blev fanget i de nøgne og bare grene.

Først faldt en tøndende regn,
og dens træge dråber frøs igen på grenene,
så dampede der en frysende dug op,
som blev til tøj-regnens dråber;

Og en nordlig hvirvelvind der vandrede omkring 110
som en ulv, der havde lugtet et dødt barn,
rystede de belæssede grene, der var tunge og stive,
og brækkede dem af med sin strenge klo.

Da vinteren var ovre og foråret kom tilbage,
var den følsomme mimose et bladløst vrage;
men alruner og paddehatte og skræpper og rajgræsser
steg op, som de døde af deres ødelagte lighuse.

Slutning

Om den følsomme mimose eller det
der som en ånd sad inde i dens grene,
før dens ydre skikkelse kendte til forfald,
nu mærkede denne forandring, — kan jeg ikke sige.

Om damens blide sind
ikke længere forenet med skikkelsen
der spredte kærlighed, som stjerner gør med lys,
fandt sorg, hvor det efterlod glæde,

vover jeg ikke at gætte på; men i dette liv
af vildfarelse, uvidenhed og strid, 10

THE QUESTION

Where nothing is, but all things seem,
And we the shadows of the dream,

It is a modest creed, and yet
Pleasant if one considers it,
To own that death itself must be,
Like all the rest, a mockery.

That garden sweet, that lady fair,
And all sweet shapes and odours there,
In truth have never passed away:
'Tis we, 'tis ours, are changed; not they.

20

For love, and beauty, and delight,
There is no death nor change: their might
Exceeds our organs, which endure
No light, being themselves obscure.

An Exhortation.

Chameleons feed on light and air:
Poets' food is love and fame:
If in this wide world of care
Poets could but find the same
With as little toil as they,
Would they ever change their hue
As the light chameleons do,
Suiting it to every ray
Twenty times a day?

Poets are on this cold earth
As chameleons might be,
Hidden from their early birth
in a cave beneath the sea;
Where light is, chameleons change:
Where love is not, Poets do:
Fame is love disguised: if few
Find either, never think it strange
That Poets range.

10

hvor intet er, men alt kun synes at være,
og vi at være drømmens skygger,

er det en beskeden tro og dog
behagelig, hvis man overvejer det,
at mene, at døden selv må være,
som alt andet, et blændværk.

Den yndige have, den smukke dame
og alle de skønne former og dufte dér,
er i sandhed aldrig forsvundet —
det er os, det er vore, som er forandret — ikke dem.

20

For kærlighed og skønhed og glæde
er der ingen død heller ingen forandring;
deres væld overgår vor erkendelse, som intet lys
udholder, da den selv er dunkel.*

En formaning

Kamæleoner lever af lys og luft;†
digteres føde er kærlighed og berømmelse;
hvis digtere i denne vide verden
af bekymring blot kunne finde dette
med lige så lidt møje som dem,
ville de da nogensinde skifte farve,
som de letbenede kamæleoner gør,
tilpasse sig til enhver stråle
tyve gange om dagen?

På denne kolde jord er digtere,
sådan som kamæleoner kan være det,
skjult fra fødslen af
i en hule under havet;
hvor der er lys, skifter kamæleoner:
hvor der ikke er kærlighed, gør digtere det;
berømmelse er kærlighed forklædt: hvis kun få
finder begge, tænk så aldrig at det er mærkeligt
at digtere strejfer omkring..

10

* dunkel (*obscure*): vor erkendelse af tingene er mangelfuld og uklar, derfor kan havens ødelæggelse og damens død være en illusion, et sansebedrag.

† Kamæleoner levede ifølge legenden af luft.

Yet dare not stain with wealth or power
 A Poet's free and heavenly mind: 20
 If bright chameleons should devour
 Any food but beams and wind,
 They would grow as earthly soon
 As their brother lizards are. —
 Children of a sunnier star,
 Spirits from beyond the moon,
 Oh, refuse the boon!

A Vision of the Sea.

'Tis the terror of tempest. The rags of the sail
 Are flickering in ribbons within the fierce gale:
 From the stark night of vapours the dim rain is driven,
 And when lightning is loosed, like a deluge from heaven,
 She sees the black trunks of the waterspouts spin
 And bend, as if heaven was ruining in,
 Which they seemed to sustain with their terrible mass
 As if ocean had sunk from beneath them: they pass
 To their graves in the deep with an earthquake of sound,
 And the waves and the thunders, made silent around, 10
 Leave the wind to its echo. The vessel, now tossed
 Through the low-trailing rack of the tempest, is lost
 In the skirts of the thunder-cloud: now down the sweep
 Of the wind-cloven wave to the chasm of the deep
 It sinks, and the walls of the watery vale
 Whose depths of dread calm are unmoved by the gale,
 Dim mirrors of ruin, hang gleaming about;
 While the surf, like a chaos of stars, like a rout
 Of death-flames, like whirlpools of fire-flowing iron,
 With splendour and terror the black ship environ, 20
 Or like sulphur-flakes hurled from a mine of pale fire
 In fountains spout o'er it. In many a spire
 The pyramid-billows with white points of brine
 In the cope of the lightning inconstantly shine,
 As piercing the sky from the floor of the sea.
 The great ship seems splitting! it cracks as a tree,
 While an earthquake is splintering its root, ere the blast
 Of the whirlwind that stripped it of branches has passed.
 The intense thunder-balls which are raining from heaven
 Have shattered its mast, and it stands black and riven. 30
 The chinks suck destruction. The heavy dead hulk
 On the living sea rolls an inanimate bulk,
 Like a corpse on the clay which is hung'ring to fold

Dog, vov ikke at plette en digters frie
 og himmelske sind med rigdom eller magt; 20
 hvis strålende kamæleoner skulle sluge
 anden føde end lysstråler og vind,
 ville de snart blive så jordiske
 som deres brødre firbenene er. —
 I børn af en mere funklende stjerne,
 som er ånder fra hinsides månen,
 oh, afvis den gave!

En vision om havet

Det er stormens rædsel . . . sejlets laser
 blafrer i strimler i den voldsomme blæst:
 den dunkle regn er drevet afsted fra dampenes totale nat,
 og når lynild er sluppet løs, som en syndflod fra himlen,
 ser hun skypumpernes sorte stammer spinde
 og bøje sig, som om himlen var ved at styrte i ruiner,
 hvilken de syntes at støtte med deres frygtelige masse
 som om oceanet var sunket under dem: de går
 til deres grave i dybet med et jordskælv af lyd,
 og bølgerne og tordnen, gjort tavse rundt omkring, 10
 efterlader vinden til dets ekko. Fartøjet, nu kastet hid og did
 gennem stormens lavtslæbende tågesky, er forlist
 i udkanten af tordenskyen: nu synker den ned
 af den vindkløvede bølge til svælgets dyb,
 og væggene af den vandige dal,
 hvis dybder af skrækkelig ro er urørt af blæsten,
 dunkle spejle af undergang, hænger glimtende rundt om;
 medens styrtsøen, som et kaos af stjerner, som en sværm
 af dødsflammer, som malstrømme af ildflydende jern,
 omgiver det sorte skib med pragt og rædsel, 20
 eller som sovflager, slynget fra en mine med bleg ild,
 sprøjter i springvand over det. I mange spir
 skinner pyramide-bølgerne, med hvide spidser
 af fråde, ustadigt i lynets slag,
 idet de gennemborer himlen fra havets gulv. —
 Det store skib syntes at flække! det revner som et træ,
 medens et jordskælv splitter dets rod, før stødet
 af hvirvelvinden, der ribbede det for dets grene, er passeret.
 De kraftige tordenkiler som regner fra himlen,
 har splintret dets mast, og den står sort og sønderrevet. 30
 Sprækken suger ødelæggelse. Det tunge døde skrog
 ruller som en livløs pukkel på det levende hav,
 som et lig på leret, der hungrer efter at folde

Its corruption around it. Meanwhile, from the hold,
 One deck is burst up by the waters below,
 And it splits like the ice when the thaw-breezes blow
 O'er the lakes of the desert! Who sit on the other?
 Is that all the crew that lie burying each other,
 Like the dead in a breach, round the foremast? Are those
 Twin tigers, who burst, when the waters arose, 40
 In the agony of terror, their chains in the hold —
 (What now makes them tame, is what then made them bold).
 Who crouch, side by side, and have driven, like a crank,
 The deep grip of their claws through the vibrating plank
 Are these all?

Nine weeks the tall vessel had lain
 On the windless expanse of the watery plain,
 Where the death-darting sun cast no shadow at noon,
 And there seemed to be fire in the beams of the moon,
 Till a lead-coloured fog gathered up from the deep,
 Whose breath was quick pestilence; then the cold sleep 50
 Crept, like blight through the ears of a thick field of corn,
 O'er the populous vessel. And even and morn,
 With their hammocks for coffins the seamen aghast
 Like dead men the dead limbs of their comrades cast
 Down the deep, which closed on them above and around,
 And the sharks and the dogfish their grave-clothes unbound,
 And were glutted like Jews with this manna rained down
 From God on their wilderness. One after one
 The mariners died; on the eve of this day,
 When the tempest was gathering in cloudy array, 60
 But seven remained. Six the thunder has smitten,
 And they lie black as mummies on which Time has written
 His scorn of the embalmer; the seventh, from the deck
 An oak-splinter pierced through his breast and his back,
 And hung out to the tempest, a wreck on the wreck.
 No more? At the helm sits a woman more fair
 Than Heaven, when, unbinding its star-braided hair,
 It sinks with the sun on the earth and the sea.
 She clasps a bright child on her upgathered knee;
 It laughs at the lightning, it mocks the mixed thunder 70
 Of the air and the sea, with desire and with wonder
 It is beckoning the tigers to rise and come near,
 It would play with those eyes where the radiance of fear
 Is outshining the meteors; its bosom beats high,
 The heart-fire of pleasure has kindled its eye,
 While its mother's is lustreless. 'Smile not, my child,
 But sleep deeply and sweetly, and so be beguiled
 Of the pang that awaits us, whatever that be,

sit fordærv omkring det. I mellemtiden skydes
 et dæk op fra lastrummet af vandene nedenunder,
 og det knækker som is, når tøvinden blæser
 over ørknens søer! Hvem sidder på det andet?
 Er det hele besætningen som ligger og begraver hinanden,
 ligesom døde i en breche, omkring fokkemasten? Er disse to, 40
 de tvillingetigre som i rædslens vånde sprængte,
 deres lænker i lastrummet, da vandene steg;
 (Hvad nu gør dem tamme, er hvad dengang gjorde dem dristige;)
 som nu kryber sammen, side ved side, og har drevet, som en hage,
 deres kløers dybe greb gennem den gyngende planke —
 Er disse alle?

Ni uger havde det statelige fartøj ligget
 på den vandige slettes vindstille flade,
 hvor den død-skydende sol ingen skygge kaster ved middag,
 og der synes at være ild i månens stråle,
 indtil en blyfarvet tåge voksede op fra dybet, 50
 hvis ånde var hurtig pest; så krøb den kolde søvn,
 som syge gennem en frodig kornmarks aks,
 over det tæt befolkede fartøj. Og aften og morgen
 med deres hængekøjer som kister, kastede sømændene, forfærdet
 som døde mænd, deres kammeraters døde kroppe
 ned i dybet, der lukkede sig over og omkring dem,
 og hajerne og hajfisken bandt deres gravklæde op,
 og proppede sig ligesom jøder med denne manna, der regnede ned
 fra Gud på deres ødemark. En efter en
 døde søfolkene; aftenen før den dag 60
 da stormen samlede sig i skyfuld orden,
 var der kun syv tilbage. Seks havde tordnen ramt,
 og de lå sorte som mumier, på hvilke tiden havde skrevet
 sin spot over balsaméren; den syvende, en egesplint
 fra dækket boret gennem hans bryst og ryg,
 var hængt ud i stormen, et vrag på vraget.
 Ikke flere? Ved roret sidder en kvinde mere skøn
 end himlen, når den, løsende op sit stjerneflettede hår,
 synker med solen på jorden og havet.
 Hun knuger et smukt barn på sine optrukne knæ. 70
 Det ler af lynet, det spotter luftens og havets
 blandede torden, med længsel og undren
 giver det tegn til tigrene om at rejse sig og komme nær,
 det ville lege med de øjne hvor angstens stråleglans
 overskinner meteorerne; dets bryst bølger voldsomt,
 nydelsens hjerteild har tændt dets øje,
 medens dets mors er glansløst. „Smil ikke, mit barn,
 men sov dybt og sødt, og vær således narret
 fra den smerte som venter os, hvad den end måtte være,

So dreadful since thou must divide it with me!
Dream, sleep! This pale bosom, thy cradle and bed, 80
Will it rock thee not, infant? 'Tis beating with dread!
Alas! what is life, what is death, what are we,
That when the ship sinks we no longer may be?
What! to see thee no more, and to feel thee no more?
To be after life what we have been before?
Not to touch those sweet hands? Not to look on those eyes,
Those lips, and that hair — all the smiling disguise
Thou yet wearest, sweet spirit, which I, day by day,
Have so long called my child, but which now fades away
Like a rainbow, and I the fallen shower?'
Lo! the ship 90
Is settling, it topples, the leeward ports dip;
The tigers leap up when they feel the slow brine
Crawling inch by inch on them; hair, ears, limbs, and eyne,
Stand rigid with horror; a loud, long, hoarse cry
Bursts at once from their vitals tremendously,
And 'tis borne down the mountainous vale of the wave,
Rebounding, like thunder, from crag to cave,
Mixed with the clash of the lashing rain,
Hurried on by the might of the hurricane:
The hurricane came from the west, and passed on 100
By the path of the gate of the eastern sun,
Transversely dividing the stream of the storm;
As an arrowy serpent, pursuing the form
Of an elephant, bursts through the brakes of the waste.
Black as a cormorant the screaming blast,
Between ocean and heaven, like an ocean, passed,
Till it came to the clouds on the verge of the world
Which, based on the sea and to heaven upcurled,
Like columns and walls did surround and sustain
The dome of the tempest; it rent them in twain, 110
As a flood rends its barriers of mountainous crag:
And the dense clouds in many a ruin and rag,
Like the stones of a temple ere earthquake has passed,
Like the dust of its fall, on the whirlwind are cast;
They are scattered like foam on the torrent! and where
The wind has burst out through the chasm, from the air
Of clear morning the beams of the sunrise flow in,
Unimpeded, keen, golden, and crystalline,
Banded armies of light and of air; at one gate
They encounter, but interpenetrate. 120

så grufuld siden du må dele den med mig!
 Drøm, sov! Denne blege barm, din vugge og seng, 80
 vil den ikke lulle dig, barn? Den bølger af frygt!
 Ak! hvad er livet, hvad er døden, hvad er vi,
 siden vi måske ikke længere er til, når skibet synker,?
 Åh! ikke mere at se dig, og ikke mere at mærke dig?
 At være efter livet hvad vi har været før?*

Ikke at røre de søde hænder? Ikke at se på de øjne,
 de læber, og det hår, – hele den smilende forklædning
 som du bær, søde ånd, som jeg, dag efter dag,
 så længe har kaldt mit barn, men som nu svinder bort
 som en regnbue, og jeg den faldne regn? –†

Se! skibet 90

sætter sig fast, det hælder, læsidens porte dykker;
 tigrene springer op, da de mærker det langsomme saltvand
 kravle over dem tomme for tomme; hår, øre, lemmer og øjne
 står stive af skræk; omgående bryder et højt, langt,
 hæst brøl forfærdeligt frem fra deres indre
 og bæres ned af bølgens bjergagtige dal,
 idet det springer tilbage, som torden, fra klippe til hule,
 blandet med den piskende regns trommen,
 jaget videre af orkanens styrke:

orkanen kom fra vest og passerede videre 100
 ad stien gennem den østlige sols port
 og delte stormens strøm på tværs,
 som en pilsnar slange, der forfølger en elefants skikkelse,
 bryder gennem vildmarkens buske.
 Sort som en skarv passerede det skrigende vindstød,
 lig et hav, mellem himmel og hav,
 til det kom til skyerne på randen af verden,
 der, krøllet op til himlen fra havet,
 lig søjler og vægge omringede og holdt
 stormens kuppel oppe . . .den rev dem itu,‡ 110
 som en flod splitter sin barriere af bjergklippe:
 og de tætte skyer i mange ruiner og laser,
 som templets sten før jordskælvet er passeret,
 som støvets ved dets fald, er kastet på hvirvelvinden;
 de er spredt som skum på den rivende flod; og hvor
 vinden er faret ud gennem kløften, strømmer
 fra den klare morgenluft solopgangens stråler ind
 uhindret, skarpe, gyldne og krystalagtige,
 forenede hære af lys og luft; ved en port
 træffes de, men vokser sammen. 120

* hvad vi har været før: hvad vi har været før livet.

† Regnbuen var forbindelsen mellem himlen og jorden ifølge de gamle grækere.

‡ den: orkanen.

And that breach in the tempest is widening away,
And the caverns of cloud are torn up by the day,
And the fierce winds are sinking with weary wings,
Lulled by the motion and murmurings
And the long glassy heave of the rocking sea —
And overhead glorious, but dreadful to see,
The wrecks of the tempest, like vapours of gold,
Are consuming in sunrise. The heaped waves behold
The deep calm of blue heaven dilating above,
And like passions made still by the presence of love, 130
Beneath the clear surface reflecting it, slide,
Tremulous with soft influence; extending its tide
From the Andes to Atlas, round mountain and isle,
Round sea-birds and wrecks, paved with heaven's azure smile,
The wide world of waters is vibrating.

Where
Is the ship? On the verge of the wave where it lay
One tiger is mingled in ghastly affray
With a sea-snake. The foam and the smoke of the battle
Stain the clear air with sunbows; the jar, and the rattle
Of solid bones crushed by the infinite stress 140
Of the snake's adamantine voluminousness;
And the hum of the hot blood that spouts and rains
Where the gripe of the tiger has wounded the veins
Swollen with rage, strength and effort; the whirl and the splash
As of some hideous engine whose brazen teeth smash
The thin winds and soft waves into thunder; the screams
And hissings crawl fast o'er the smooth ocean-streams,
Each sound like a centipede. Near this commotion,
A blue shark is hanging within the blue ocean,
The fin-wingèd tomb of the victor. The other 150
Is winning his way from the fate of his brother
To his own with the speed of despair . . . Lo! a boat
Advances; twelve rowers with the impulse of thought
Urge on the keen keel; the brine foams. At the stern
Three marksmen stand levelling. Hot bullets burn
In the breast of the tiger, which yet bears him on
To his refuge and ruin. One fragment alone, —
'Tis dwindling and sinking . . . 'tis now almost gone, —
Of the wreck of the vessel peers out of the sea.
With her left hand she grasps it impetuously. 160
With her right she sustains her fair infant. Death, fear,
love, beauty, are mixed in the atmosphere,
Which trembles and burns with the fervour of dread

Og åbningen i stormen udvider sig,
 og skyens grotter er sønderflænget af dagslyset,
 og de voldsomme vinde synker med trætte vinger,
 dysset af bevægelsen og de brusende lyde
 og det gyngende havs langstrakte glasskinnende svulmen,
 og over hovedet er prægtigt, men grufuldt at se,
 stormens vraggods, som dampe af guld,
 opslugt af solopgangen. De løftede bølger beskuer*
 den blå himmels dybe ro, der udbredes ovenover, 130
 og lig lidenskaber gjort stille ved kærlighedens tilstedeværelse,
 glider de under den klare overflade, der genspejler den,
 sitrende af blid påvirkning; idet den udstrækker sit tidevand
 fra Andes- til Atlasbjergene, omkring fjeld og ø,
 omkring havfugle og vrag, dækket af himlens azurblå smil,
 vibrerer vandenes vidtstrakte verden.

Hvor
 er skibet? På randen af bølgen hvor det lå,
 er en tiger indblandet i et uhyggeligt slagsmål
 med en søslange. Skummet og røgen fra kampen
 farver den klare luft med regnbuer; skurren og raslen
 af massive knogler, knust af det uendelige tryk 140
 af slangens ubrydelige snoninger;

og summen af det hede blod, der sprøjter og regner,
 hvor tigerens greb har såret årerne, der er
 opsvulmet af raseri, styrke, og anstrengelse; hvirvlen og plasket
 som af en eller anden hæslig maskine, hvis metaltænder maser
 de lette vinde og svage bølger til torden; skrigene
 og hvæsene kravler hurtigt over de glatte havstrømme,
 hver lyd som et tusindben. Nær dette røre,
 hænger en blå haj i det blå ocean,
 sejrherrens finnevingede grav. Den anden 150
 når fra sin broders skæbne

til sin egen med fortvivlelsens fart. For se! en båd
 nærmer sig; tolv roere med tankens kraft
 driver den skarpe køl frem, – saltvandet skummer. Ved agterstavnen
 står tre skarpskytter og tager sigte. Hede kugler brænder sig
 ind i tigerens bryst, som snart bær ham videre
 til hans tilflugtssted og ødelæggelse. Kun et enkelt stykke,
 det svinder ind og synker – det er nu næsten borte,
 af fartøjets vrag kigger ud af havet.

Med sin venstre hånd knuger hun det heftigt, 160
 med den højre understøtter hun sit skønne barn. Død, frygt,
 kærlighed, skønhed er blandet i atmosfæren,
 der bæver og brænder med gruens hidsighed

* løftede bølger: løftet af solen. – blid påvirkning l. 132: ligeledes solens indvirkning.

Around her wild eyes, her bright hand, and her head,
Like a meteor of light o'er the waters! — her child
Is yet smiling, and playing, and murmuring; so smiled
The false deep ere the storm. Like a sister and brother
The child and the ocean still smile on each other,
Whilst —

The Cloud.

1

I bring fresh showers for the thirsting flowers,
From the seas and the streams;
I bear light shade for the leaves when laid
In their noonday dreams.
From my wings are shaken the dews that waken
The sweet buds every one,
When rocked to rest on their mother's breast,
As she dances about the sun.
I wield the flail of the lashing hail,
And whiten the green plains under, 10
And then again I dissolve it in rain,
And laugh as I pass in thunder.

2

I sift the snow on the mountains below,
And their great pines groan aghast;
And all the night 'tis my pillow white,
While I sleep in the arms of the blast.
Sublime on the towers of my skiey bowers,
Lightning my pilot sits;
In a cavern under is fettered the thunder,
It struggles and howls at fits; 20
Over earth and ocean, with gentle motion,
This pilot is guiding me,
Lured by the love of the genii that move
In the depths of the purple sea;
Over the rills, and the crags, and the hills,
Over the lakes and the plains,
Wherever he dream, under mountain or stream,
The Spirit he loves remains;
And I all the while bask in heaven's blue smile,
Whilst he is dissolving in rains. 30

omkring hendes vilde øjne, hendes smukke hånd og hendes hoved,
som en meteor af lys over vandene! — hendes barn
smiler endnu, og leger, og mumler; således smilede
det falske dyb før stormen. Som en søster og en bror
smiler barnet og havet endnu til hinanden,
medens —

Skyen

1

Jeg bringer friske regnskyl til de tørstende blomster,
fra havene og floderne;
jeg bringer let skygge til bladene, når de er lagt
i deres middagsdrømme.

Fra mine vinger rystes duggen, som vækker
de herlige knopper hver og en,
når vugget til hvile på deres mors bryst,
mens hun dansede omkring solen.

Jeg bruger den piskende hagls plejl,
og hvidter de grønne sletter nedenunder, 10
og så opløser jeg den igen til regn,
og ler når jeg passerer med torden.

2

Jeg drysser sne ud over bjergene,
og deres store fyrretræer stønner forfærdet;
og hele natten er det min hvide hovedpude,
mens jeg sover i blæstens arme.

Sublimt på mine himmelboligers tårne
sidder lynet, min styrmand;*
i en grotte nedenunder er tordnen lænket,
den kæmper og hylér med mellemrum; 20
over jord og ocean, med blid bevægelse,
leder denne styrmand mig,
løkket af kærligheden fra gejster, der bevæger sig
i det purpurfarvede havs dybder;
over bækkene, og klipperne, og højene,
over søerne og sletterne,
hvor han end drømmer, under bjerg eller flod,
ånden han elsker opholder sig;
og hele tiden soler jeg mig i himlens blå smil,
medens han opløses i regn. 30

* Se note til digtet bag i bogen.

3

The sanguine sunrise, with his meteor eyes,
 And his burning plumes outspread,
 Leaps on the back of my sailing rack,
 When the morning star shines dead;
 As on the jag of a mountain crag,
 Which an earthquake rocks and swings,
 An eagle alit one moment may sit
 In the light of its golden wings.
 And when Sunset may breathe, from the lit Sea beneath,
 Its ardours of rest and of love, 40
 And the crimson pall of eve may fall
 From the depth of Heaven above.
 With wings folded I rest, on mine aëry nest,
 As still as a brooding dove.

4

That orb'd maiden with white fire laden,
 Whom mortals call the moon,
 Glides glimmering o'er my fleecelike floor,
 By the midnight breezes strewn;
 And wherever the beat of her unseen feet,
 Which only the angels hear, 50
 May have broken the woof of my tent's thin roof.
 The stars peep behind her and peer;
 And I laugh to see them whirl and flee,
 Like a swarm of golden bees.
 When I widen the rent in my wind-built tent,
 Till the calm rivers, lakes, and seas,
 Like strips of the sky fallen through me on high,
 Are each paved with the moon and these.

5

I bind the Sun's throne with a burning zone,
 And the Moon's with a girdle of pearl; 60
 The volcanoes are dim, and the stars reel and swim,
 When the whirlwinds my banner unfurl.
 From cape to cape, with a bridgelike shape,
 Over a torrent sea,
 Sunbeam-proof, I hang like a roof—
 The mountains its columns be!

3

Den blodrøde solopgang, med sine meteorøjne,
 og sine brændende fjer udbredt,
 springer op på ryggen af min sejlede højsky,
 når morgenstjernen skinner dødt;
 som når på takken af en bjergklippe
 et jordskælv rokker og svinger,
 en landet ørn et øjeblik kan sidde
 i lyset af sine gyldne vinger.
 Og når solnedgangen, fra det oplyste hav nedenunder,
 kan udøse sin varme af hvile og kærlighed, 40
 og aftenens højrøde dække falder
 fra himlens dyb ovenover,
 hviler jeg mig med foldede vinger på min luftige rede
 så stille som en rugende due.

4

Den kugleformede mø, læsset med hvid ild,
 som dødelige kalder månen,
 glider glimtende over mit uldagtige gulv,
 bestrøet af midnatsbriserne;
 og hvor slaget af hendes usete fødder,* 50
 som kun englens hører,
 end kan have brudt vævet af mit telts tynde tag,
 titter stjernerne frem bagved hende og kigger;
 og jeg ler ved at se dem hvirvle og flygte,
 som en sværm og gyldne bier,†
 når jeg udvider sprækken i mit vindbyggede telt,
 indtil de rolige floder, søer, og have,
 som himmelstrimler faldet gennem mig i det høje,
 hver er brolagt af månen og disse.‡

5

Jeg binder solens trone med et brændende bælte,
 og månen med bånd af perler;§ 60
 vulkanerne er utydelige, og stjernerne slingrer og
 svømmer, når hvirvelvindene folder mit banner ud.
 Fra forbjerg til forbjerg, med en bro lignende form,
 over et brusende hav,
 solstråle-tæt, hænger jeg som et tag, —
 lad bjergene være dets søjler!

* slagene af lyspartiklerne.

† Stjernernes tilsyneladende bevægelse når skyerne bevæger sig.

‡ disse: stjernerne.

§ de såkaldte *haloer* der dannes når sol og måne skinner gennem højtliggende iskrystalfyldte skyer.

THE CLOUD

The triumphal arch through which I march
With hurricane, fire, and snow,
When the Powers of the Air are chained to my chair,
Is the million-coloured Bow; 70
The sphere-fire above its soft colours wove,
While the moist earth was laughing below.

6

I am the daughter of Earth and Water,
And the nursling of the sky;
I pass through the pores of the ocean and shores;
I change, but I cannot die —
For after the rain, when with never a stain,
The pavilion of Heaven is bare,
And the winds and sunbeams with their convex gleams
Build up the blue Dome of Air, 80
I silently laugh at my own cenotaph,
And out of the caverns of rain,
Like a child from the womb, like a ghost from the tomb,
I arise and unbuild it again.

To a Skylark.

Hail to thee, blithe Spirit!
Bird thou never wert,
That from Heaven, or near it,
Pourest thy full heart
In profuse strains of unpremeditated art.

higher still and higher
From the earth thou springest
Like a cloud of fire;
The blue deep thou wingest,
And singing still dost soar, and soaring ever singest. 10

In the golden lightning
Of the sunken Sun,
O'er which clouds are bright'ning.
Thou dost float and run;
Like an unbodied joy whose race is just begun.

Sejrssporten som jeg marcherer gennem
 med orkan, ild og sne,
 når luftens magter er lænket til min stol,
 er den tusindfarvede bue; 70
 klodeilden ovenover vævede sine bløde farver,
 medens den fugtige jord lo nedenunder.

6

Jeg er jordens og vandets datter,
 og himlens plejebarn;
 jeg passerer gennem havets og kysternes porer;*
 jeg forandrer mig, men jeg kan ikke dø —
 for efter regnen, når himlens hvælving
 er nøgen med ikke en eneste plet,
 og vindene og solstrålerne med deres konvekse glimt †
 opbygger luftens blå kuppel — 80
 ler jeg tavs af min egen æresgrav,‡
 og ud af regnens grotter,
 som et barn fra skødet, som et genfærd fra graven
 rejser jeg mig og nedriver den igen.

Til en sanglærke

Hil dig! sorgløse Ånd!
 Fugl var du aldrig —
 som fra himlen, eller nær den,
 udøser dit fulde hjerte
 i spontan kunsts ødsle toner.

Stadig højere og højere
 fra jorden springer du
 som en sky af ild;
 du flyver hen over det blå dyb,
 og altid mens du synger stiger du, og mens du stiger synger du. 10

I den sunkne sols
 gyldne lyn,
 over hvilket skyer lysner,
 svæver du og iler;
 som en ulegemlig glæde, hvis løb netop er begyndt.

* porer: floder.

† konvekse: set udefra bøjes solstrålerne ind mod jorden, når de brydes i atmosfæren, og er derned konvekse.

‡ æresgrav. en tom grav. Tom fordi himlen er skyfri, blå. Det er denne, der igen nedrives ved at skyen fortættes.

TO A SKYLARK

The pale purple even
Melts around thy flight;
Like a star of Heaven,
In the broad daylight
Thou art unseen, but yet I hear thy shrill delight, 20

Keen as are the arrows
Of that silver sphere,
Whose intense lamp narrows
In the white dawn clear
Until we hardly see — we feel that it is there.

All the earth and air
With thy voice is loud,
As, when Night is bare,
From one lonely cloud
The moon rains out her beams, and Heaven is overflowed. 30

What thou art we know not;
What is most like thee?
From rainbow clouds there flow not
Drops so bright to see
As from thy presence showers a rain of melody.

Like a Poet hidden
In the light of thought,
Singing hymns unbidden,
Till the world is wrought
To sympathy with hopes and fears it heeded not: 40

Like a high-born maiden
In a palace-tower,
Soothing her love-laden
Soul in secret hour,
With music sweet as love, which overflows her bower:

Like a glow-worm golden
In a dell of dew,
Scattering unbeholden
Its aerial hue
Among the flowers and grass, which screen it from the view: 50

Like a rose embowered
In its own green leaves,
By warm winds deflowered,

Den blege purpurfarvede aften
smelter sammen omkring din flugt,
som en af himlens stjerne,
ved højlys dag,
er du uset, men dog hører jeg din skingre fryd, 20

Skarp, som den
sølvskindende klodes pile er skarpe*
hvis intense lampe snævres ind
i det hvide klare daggry
indtil vi næppe ser den – vi føler, at den er der.

Hele jorden og luften
lyder af din stemme,
som når natten er blottet
for en eneste enlig sky,
og månen regner sine stråler, og himlen er oversvømmet. 30

Hvad du er, ved vi ikke;
hvad ligner dig mest?
Fra regnbueskyer kan man ikke se
dråber så klare flyde,
som dem der strømmer fra dig i en regn af melodi.

Som en digter skjult
i tankens lys,
der uopfordret synger hymner,
indtil verden
kan føle håb og bekymring, den ikke agtede: 40

Som en højgående kvinde
i et slotstårn,
der lindrer sin kærlighedstyngede
sjæl i en hemmelig stund med musik,
der er sød som kærlighed og oversvømmer hendes kammer:

Som en gylden sankthansorm
i en dal af dug,
der uset spreder
sin luftige farve†
mellem blomster og græs, der skærmer den fra at blive set: 50

Som en rose, omgivet
af sine egne grønne blade,
der er berøvet af varme vinde,

* sølvskindende klode: Venus som morgenstjerne

† luftige: delikat som luft (Ellis).

TO A SKYLARK

Till the scent it gives
Makes faint with too much sweet those heavy-wingèd thieves:

Sound of vernal showers
On the twinkling grass,
Rain-awakened flowers,
All that ever was
Joyous, and clear, and fresh, thy music doth surpass: 60

Teach us, Sprite or Bird,
What sweet thoughts are thine:
I have never heard
Praise of love or wine
That panted forth a flood of rapture so divine.

Chorus Hymeneal
Or triumphal chaunt
Matched with thine, would be all
But an empty vaunt,
A thing wherein we feel there is some hidden want. 70

What objects are the fountains
Of thy happy strain?
What fields, or waves, or mountains?
What shapes of sky or plain?
What love of thine own kind? what ignorance of pain?

With thy clear keen joyance
Languor cannot be:
Shadow of annoyance
Never came near thee:
Thou lovest; but ne'er knew love's sad satiety. 80

Waking or asleep,
Thou of death must deem
Things more true and deep
Than we mortals dream,
Or how could thy notes flow in such a crystal stream?

We look before and after,
And pine for what is not:
Our sincerest laughter
With some pain is fraught;
Our sweetest songs are those that tell of saddest thought. 90

Yet if we could scorn
Hate and pride and fear;

indtil lugten den afgiver,
får de tungtvingede tyve til at dåne af for meget sødt:

Lyden af forårsbyger
på det tindrende græs,
regnvækkede blomster:
din musik overgår alt som
nogensinde har været frydefuldt og klart og frisk. 60

Lær os, ånd eller fugl,
hvilke skønne tanker, der er dine:
jeg har aldrig hørt
lovord for kærlighed eller vin
der fremstønnede en så guddommelig strøm af henrykkelse.

En bryllupshymne
eller en sejrssang
ville sammenlignet med din
kun være tomt praleri,
noget hvori vi føler, der er en eller anden skjult mangel. 70

Hvad er kilderne
til din lykkelige sang?
Hvilke marker eller bølger eller bjerge?
Hvilke af himlens eller slettens former?
Hvilken kærlighed til din egen slægt? hvilken uvidenhed eller smerte?

Med din klare gennemtrængende glæde
kan sløvhed ikke være til –
skyggen af bekymring
kom dig aldrig nær:
du elsker; men kendte aldrig kærlighedens triste mæthed. 80

Vågen eller sovende,
må du vide mere sandt
og dybt om døden,
end vi dødelige drømmer om,
hvordan skulle ellers dine toner flyde i en sådan krystalstrøm?

Vi ser tilbage og fremad
og længes efter alt, som ikke er til:
vor mest ægte latter
er svanger med en eller anden smerte,
vore skønneste sange er dem, der beretter om de sørgeligste tanker. 90

Dog med mindre vi kan foragte
had, stolthed, og frygt;

If we were things born
Not to shed a tear,
I know not how thy joy we ever should come near.

Better than all measures
Of delightful sound,
Better than all treasures
That in books are found,
Thy skill to poet were, thou Scorners of the ground!

100

Teach me half the gladness
That thy brain must know,
Such harmonious madness
From my lips would flow
The world should listen then — as I am listening now.

Ode to Liberty.

Yet, Freedom, yet thy banner torn but flying,
Streams like a thunder-storm against the wind.

Byron.

1

A glorious people vibrated again
The lightning of the nations: Liberty
From heart to heart, from tower to tower, o'er Spain,
Scattering contagious fire into the sky,
Gleamed. My soul spurned the chains of its dismay,
And in the rapid plumes of song
Clothed itself, sublime and strong;
As a young eagle soars the morning clouds among,
Hovering inverse o'er its accustomed prey;
Till from its station in the heaven of fame
The Spirit's whirlwind rapped it, and the ray
Of the remotest sphere of living flame
Which paves the void was from behind it flung,
As foam from a ship's swift, when there came
A voice out of the deep: I will record the same.

10

2

The Sun and the serenest Moon sprang forth:
The burning stars of the abyss were hurled
Into the depths of heaven. The daedal earth,

og vi var født
til ikke at fælde tårer, ved jeg ikke,
hvordan vi nogensinde skulle komme i nærheden af din glæde.

Bedre end alle
frydefulde vers,
bedre end alle skatte
som er fundet i bøger,
ville din evne være for en digter, du foragter af jorden!

100

Lær mig halvdelen af den glæde
din hjerne må kende,
en så harmonisk galskab
ville da strømme fra mine læber
at verden ville lytte – som jeg lytter nu.

Ode til friheden

Endnu, Frihed, endnu, flyver dit banner, sønderrevet
men vajrende, som en tordenstorm mod vinden.

Byron*

1

Et glørværdigt folk udsendte igen[†]
nationernes lyn: Frihed,
fra hjerte til hjerte, fra tårn til tårn, over Spanien,
spredende smitsom ild på himlen,
glimtede. Min sjæl lod hånt om sin modløsheds
lænker, og klædte sig i sangens
hastige fjer, ophøjet og stærk,
som en ung ørn stiger højt mellem morgenens skyer,
og kredsede i vers over sit vanlige bytte,
indtil fra sit stade i berømmelsens himmel
åndens hvirvelvind henrykkede den, og strålen
fra den fjerneste klode af levende flamme,
som dækker tomrummet, blev slænget bagfra den,
som skum ved et skibs hurtighed, da der kom
en røst op fra dybet: Jeg vil skildre det samme.

10

2

Solen og den klareste måne sprang frem:
afgrundens brændende stjerner blev slynget
ind i himlens dybder. Den daidaliske jord,

* *Childe Harolds's Pilgrimage* 4, 48.

† svingede igen: det spanske folks spontane modstand mod Frankrig i 1807-08.

That island in the ocean of the world,
 Hung in its cloud of all-sustaining air: 20
 But this divinest universe
 Was yet a chaos and a curse,
 For thou wert not: but power from worst producing worse,
 The spirit of the beasts was kindled there,
 And of the birds, and of the watery forms,
 And there was war among them, and despair
 Within them, raging without truce or terms:
 The bosom of their violated nurse
 Groaned, for beasts warred on beasts, and worms on worms,
 And men on men; each heart was as a hell of storms. 30

3

Man, the imperial shape, then multiplied
 His generations under the pavilion
 Of the Sun's throne: palace and pyramid,
 Temple and prison, to many a swarming million
 Were, as to mountain-wolves their ragged caves.
 This human living multitude
 Was savage, cunning, blind, and rude,
 For thou wert not; but o'er the populous solitude,
 Like one fierce cloud over a waste of waves,
 Hung tyranny; beneath, sate deified 40
 The sister-pest, congregator of slaves;
 Into the shadow of her pinions wide
 Anarchs and priests, who feed on gold and blood
 Till with the stain their inmost souls are dyed,
 Drove the astonished herds of men from every side.

4

The nodding promontories, and blue isles,
 And cloud-like mountains, and dividuous waves
 Of Greece, basked glorious in the open smiles
 Of favouring heaven: from their enchanted caves
 Prophetic echoes flung dim melody. 50
 On the unapprehensive wild
 The vine, the corn, the olive mild,
 Grew savage yet, to human use unreconciled;
 And, like unfolded flowers beneath the sea,
 Like the man's thought dark in the infant's brain,

denne ø i verdensrummets ocean,
 hang i sin sky af altnærende luft: 20
 men dette guddommeliggste univers
 var endnu et kaos og en forbandelse,
 for du var ikke til: men magten fra værst avlende værre,*
 dyrenes ånd tændtes der,
 og fuglenes og vandets levende former,
 og der var krig mellem dem og fortvivlelse
 i dem, der rasede uden stilstand eller betingelser:
 deres skændede ammes barm stønnede,†
 thi dyr bekrigede dyr, og orm orm, og menneske
 menneske; hvert hjerte var et helved af storme. 30

3

Mennesket, den majestætiske form, mangfoldiggjorde
 så sine slægtled under solens
 tronhimmel: palads og pyramide,
 tempel og fængsel var for mange myldrende millioner,
 som for bjergulve deres forrevne huler.
 Denne levende menneskemængde
 var vild, listig, blind og rå,
 for du var ikke til; men over den tætbefolkede ensomhed,
 som en voldsom sky over bølgers øde,
 hang tyranni; nedenunder sad, guddommeliggjort, 40
 søsterpesten, slavernes forsamler;‡
 i skyggen af hendes brede vinger
 jagede anarker og præster, som lever af guld og blod
 indtil deres inderste sjæle er farvet af pletten,§
 den bestyrkede menneskehjord fra alle side.

4

Grækenlands nikkende forbjerger**
 og blå øer, og skyagtige bjerge og
 hver enkelt bølge soled sig herligt i den billigende
 himmels åbne smil: fra deres fortryllede huler
 kastede profetiske ekkoer utydelige melodi 50
 på det uforstående øde.
 Vintræet, kornet, den milde oliven
 groede endnu vildt, uforsonet med menneskebrug;
 og som udfoldede blomster under havet,
 som menneskets tanke, mørk i barnets hjerne,

* du: friheden

† Jorden.

‡ søsterpesten: religionen.

§ pletten: fordærvelsen ved 'guld og blod'.

** nikkende forbjerger: de rager frem som om de nikker.

ODE TO LIBERTY

Like aught that is which wraps what is to be,
Art's deathless dreams lay veiled by many a vein
Of Parian stone; and yet a speechless child,
Verse murmured, and Philosophy did strain
Her lidless eyes for thee; when o'er the Aegean main 60

5

Athens arose: a city such as vision
Builds from the purple crags and silver towers
Of battlemented cloud, as in derision
Of kingliest masonry: the ocean-floors
Pave it; the evening sky pavilions it;
Its portals are inhabited
By thunder-zonèd winds, each head
Within its cloudy wings with sunfire garlanded,
A divine work! Athens, diviner yet, 70
Gleamed with its crest of columns, on the will
Of man, as on a mount of diamond, set;
For thou wert, and thine all-creative skill
Peopled with forms that mock the eternal dead
In marble immortality, that hill
Which was thine earliest throne and latest oracle.

6

Within the surface of Time's fleeting river
Its wrinkled image lies, as then it lay
Immovably unquiet, and for ever
It trembles, but it cannot pass away!
The voices of thy bards and sages thunder 80
With an earth-awakening blast
Through the caverns of the past;
Religion veils her eyes; Oppression shrinks aghast:
A winged sound of joy, and love, and wonder,
Which soars where Expectation never flew,
Rending the veil of space and time asunder!
One ocean feeds the clouds, and streams, and dew;
One Sun illumines heaven; one spirit vast
With life and love makes chaos ever new,
As Athens doth the world with thy delight renew. 90

7

Then Rome was, and from thy deep bosom fairest,

som noget der *er* til indhyller, hvad der skal blive,
 lå kunstens udødelige drømme tilsløret i mangen
 en åre af parisk sten; og endnu et målløst barn,*
 mumlede vers, og filosofien anstrengte
 sine altid vågne øjne for dig; da over det Ægæiske Hav 60

5

Athen rejste sig: en by, sådan som et syn
 bygger af de purpurfarvede stejle klipper og befæstede
 skyers sølvtårne, som i bespottelse
 af kongeligste murværk: havgulvene
 brolagde den; aftenhimlen overdækkede den;
 dens portaler er beboet
 af tordenbræmmede vinde, hvert hoved
 inde i dens skyfyldte vinger kranset af solild, —
 et guddommeligt arbejde! Athen, endnu guddommeligere,
 glimtede med sin kam af søjler, sat ved menneskets 70
 vilje, som på et bjerg af diamant;
 for du var til, og din altskabende evne
 befolkede med skikkelser, der efterligner den evige død
 i marmorudødelighed, den høj†
 som var din tidligste trone og seneste orakel.‡

6

På overfladen af tidens rindende flod
 ligger dens rynkede billede, som det lå dengang
 ubevægeligt uroligt, og for altid
 bævrer det, men det kan ikke forsvinde;
 stemmerne fra dine barder og vise tordner 80
 med et jordvækkende drøn
 gennem fortidens grotter; religionen tildækker sine øjne;
 undertrykkelse viger forfærdet tilbage;
 en bevinget lyd af glæde og kærlighed og undren
 som stiger højt, hvor forventning aldrig fløj,
 idet den river rummets og tidens slør i stykker!
 Ét ocean nærer skyerne og strømme og dug;
 én sol oplyser himlen; én vældig ånd
 gør med liv og kærlighed for altid kaos nyt,
 ligesom Athen fornyer verden med din fryd. 90

7

Så blev Rom til, og fra din dybe skønneste barm,

* parisk: fint marmor fra øen Paros, en af Kykladerne.

† Akropolis.

‡ det seneste orakel: frihedsbevægelsen i det moderne Grækenland (*Chernaik*).

ODE TO LIBERTY

Like a wolf-cub from a Cadmaean Maenad,
She drew the milk of greatness, though thy dearest
From that Elysian food was yet unweaned;
And many a deed of terrible uprightness
By thy sweet love was sanctified;
And in thy smile, and by thy side,
Saintly Camillus lived, and firm Atilius died.
But when tears stained thy robe of vestal whiteness,
And gold profaned thy Capitolian throne, 100
Thou didst desert, with spirit-winged lightness,
The senate of the tyrants: they sunk prone
Slaves of one tyrant: Palatinus sighed
Faint echoes of Ionian song; that tone
Thou didst delay to hear, lamenting to disown

8

From what Hyrcanian glen or frozen hill,
Or piny promontory of the Arctic main,
Or utmost islet inaccessible,
Didst thou lament the ruin of thy reign,
Teaching the woods and waves, and desert rocks, 110
And every Naiad's ice-cold urn,
To talk in echoes sad and stern
Of that sublimest lore which man had dared unlearn?
For neither didst thou watch the wizard flocks
Of the Scald's dreams, nor haunt the Druid's sleep.
What if the tears rained through thy shattered locks
Were quickly dried? for thou didst groan, not weep,
When from its sea of death, to kill and burn,
The Galilean serpent forth did creep,
And made thy world an undistinguishable heap. 120

9

A thousand years the Earth cried, 'Where art thou?'

som en ulveunge fra en kadmisk mænade,^{1*}
 drak hun storhedens mælk, skønt din kæreste[†]
 endnu ikke var vænnet fra den elysiske føde,
 og mangen en dåd af forfærdelig retskaffenhed
 blev helliggjort af din milde kærlighed;
 og i dit smil og ved din side
 levede helgenagtige Camillus, og stålsatte Atilius døde.[‡]
 Men da tårer plettede din kåbe af vestalisk hvidhed,
 og guld vanhelligede din kapitolske trone,[§] 100
 forlod du, med åndsbevinget lethed,
 tyrannernes senat; de sank ned til
 en tyrans ydmyge slaver: Palatinus sukkede
 svage ekkoer af ionisk sang; den tone
 du nølede for at høre og begræd at måtte forstøde.

8

Fra hvilken hyrkaniensk dal eller frosen høj^{**}
 eller fyrretræsdækkede forbjerg på det aktiske fastland
 eller yderste utilgængelige ø,
 begræd du dit herredømmes undergang,
 idet du lærte skovene og bølgerne og ørkenklipperne 110
 og enhver najades iskolde urne
 at tale i bedrøvede og strenge ekkoer, om den mest
 ophøjede kundskab mennesket havde vovet at aflægge?
 For du iagttog hverken troldmandsflokken
 i skjaldens drømme eller hjemsøgte druidens søvn.^{††}
 Hvad så om tårerne der regnede gennem dine spredte lokker
 hurtigt blev tørre? for du stønnede, græd ikke,
 da fra dens hav af død, for at dræbe og brænde,
 den galilæiske slange krøb frem^{‡‡}
 og gjorde din verden til en uskelnelig hob. 120

9

I tusinde år råbte jorden, „Hvor er du?”

* Kadmisk: fra Theben der var styret af Kadmos.

† Athen, endnu viet Friheden: den elysiske føde. — I den tidlige romerske republik var Athen stadig stor (Webb).

‡ Marcus Furius Camillus. Berømt romersk general og statsmand, som nægtede at bruge skolebørn som gidsler (ca. 390 f.Kr.). — Marcus Atilius Regulus (3. årh. f.Kr.). Han var gidsel hos Kartaginienserne, tog til Rom for at forhandle fred, men opfordrede i stedet romerne til at fortsætte krigen. Holdt ord ved at vende tilbage til Kartago, selv om det betød døden da hans fredsforhandlinger var mislykkedes.

§ kapitolske trone: Capitolinerhøjen, den romerske republik — (l. 103) Palatinus: palatinerhøjen, det kejserlige Rom.

** Hyrkanien: område i det gamle Persien syd for Det Kaspiske Hav.

†† En henvisning til den nordiske og keltiske kultur.

‡‡ galilæiske slange: kristendommen.

ODE TO LIBERTY

And then the shadow of thy coming fell
On Saxon Alfred's olive-cinctured brow:
And many a warrior-peopled citadel,
Like rocks which fire lifts out of the flat deep,
Arose in sacred Italy,
Frowning o'er the tempestuous sea
Of kings, and priests, and slaves, in tower-crowned majesty;
That multitudinous anarchy did sweep
And burst around their walls, like idle foam, 130
Whilst from the human spirit's deepest deep
Strange melody with love and awe struck dumb
Dissonant arms; and Art, which cannot die,
With divine wand traced on our earthly home
Fit imagery to pave heaven's everlasting dome.

10

Thou huntress swifter than the Moon! thou terror
Of the world's wolves! thou bearer of the quiver,
Whose sunlike shafts pierce tempest-winged Error,
As light may pierce the clouds when they dissever
In the calm regions of the orient day! 140
Luther caught thy wakening glance;
Like lightning, from his leaden lance
Reflected, it dissolved the visions of the trance
In which, as in a tomb, the nations lay;
And England's prophets hailed thee as their queen,
In songs whose music cannot pass away,
Though it must flow forever: not unseen
Before the spirit-sighted countenance
Of Milton didst thou pass, from the sad scene
Beyond whose night he saw, with a dejected mien. 150

11

The eager hours and unreluctant years
As on a dawn-illumined mountain stood,
Trampling to silence their loud hopes and fears,
Darkening each other with their multitude,

Og så faldt dit kommes skygge
 på sakserens Alfreds olivenkransede pande:*
 og mangt et krigerbefolket kastel,
 lig klipper som ild løfter ud af det flade dyb,[†]
 rejste sig i hellige Italien,
 seende mørkt ud over det stormfulde hav
 af konger og præster og slaver, i tårnkronet majestæt;
 hint mangfoldige anarki fejede
 og bristede omkring deres mure som dovent skum, 130
 medens fra menneskeåndens dybeste dyb
 en forunderlig melodi gjorde skurrende våben stumme
 af kærlighed og ærefrygt; og kunsten, som ikke kan dø,
 tegnede med en guddommelig stav på vort jordiske hjem
 passende billeder til at brolægge himlens evige kuppel.[‡]

10

Du jægerske hastigere end månen! du[§]
 verdens ulves skræk! du bærer af koggeret,
 hvis solagtige pile gennemborer stormvinget vildfarelse,
 som lys kan gennembore skyer, når de splittes
 i den østlige dags rolige regioner! 140
 Luther fangede dit vågnende blik,
 som lyn, tilbagekastet fra hans
 blyfarvede lanse, opløste de trancens syner
 som nationerne lå i, som i en grav;^{**}
 og Englands profeter hyldede dig som deres dronning^{††}
 i sange, hvis musik ikke kan forsvinde,
 skønt den må strømme for evigt:
 ikke uset foran Miltons synske ansigt, ^{‡‡}
 passerede du bort fra den triste skueplads
 hinsides hvis nat han så med nedslået mine. 150

11

De ivrige timer og ikke uvillige år
 stod som på et daggry-oplyst bjerg,
 trampende deres højlydte håb og frygt til tavshed,
 mens de fordunklede hinanden med deres mængde,

* Alfred den Store (848-99), konge over vestsakserne fra 871, digter og lært.

† en vulkan.

‡ fra linje 124: fremkomsten af bystaterne i Italien, og renæssancen (Norton).

§ Månen symboliserer Diana, jagtens gudinde.

** Luther hjalp nationer til at vågne af deres trance, men tilbagekastede lyset mat, som bly. Shelley tænker måske bl.a. på Luthers brud med humanisterne, der hævdede viljens frihed.

†† profeter: Shakespeare, Lord Bacon, Marlowe, Spenser m. fl., under Elizabeth.

‡‡ Milton blev blind som 44-årig i 1652. – den triste skueplads: Restorationen, de efterfølgende Stuarter fra 1660.

ODE TO LIBERTY

And cried aloud, 'Liberty!' Indignation
Answered Pity from her cave;
Death grew pale within the grave,
And Desolation howled to the destroyer, Save!
When like heaven's sun girt by the exhalation
Of its own glorious light, thou didst arise. 160
Chasing thy foes from nation unto nation
Like shadows: as if day had cloven the skies
At dreaming midnight o'er the western wave,
Men started, staggering with a glad surprise,
Under the lightnings of thine unfamiliar eyes.

12

Thou heaven of earth! what spells could pall thee then
In ominous eclipse? a thousand years
Bred from the slime of deep oppression's den,
Dyed all thy liquid light with blood and tears,
Till thy sweet stars could weep the stain away; 170
How like Bacchanals of blood
Round France, the ghastly vintage, stood
Destruction's sceptred slaves, and Folly's mitred brood!
When one, like them, but mightier far than they,
The Anarch of thine own bewildered powers,
Rose: armies mingled in obscure array,
Like clouds with clouds, darkening the sacred bowers
Of serene heaven. He, by the past pursued,
Rests with those dead, but unforgotten hours,
Whose ghosts scare victor kings in their ancestral towers. 180

13

England yet sleeps: was she not called of old?
Spain calls her now, as with its thrilling thunder
Vesuvius wakens Aetna, and the cold
Snow-crag by its reply are cloven in sunder:
O'er the lit waves every Aeolian isle
From Pithecusa to Pelorus
Howls, and leaps, and glares in chorus:

og råbte højt: „Frihed!” Harme
 svarede Medynk fra sin hule;
 Døden blegnede i graven,
 og Trøstesløsheden hylede til ødelæggeren: „Bevar!”*
 Da, som himlens sol omspændt af sit eget herlige†
 lys' uddunstning, du rejste dig, 160
 og jagede dine fjender fra nation til nation
 lig skygger, som om dagen havde kløvet himlen
 ved drømmende midnat over den vestlige bølge,
 fór mennesker op og vaklede i glad overraskelse
 under lynene fra dine ubekendte øjne.

12

Du jordens himmerige! hvilken trolddom kunne så indhulle
 dig i ildevarslende formørkelse? Tusinde år,
 opfostret af slimet i den dybe undertrykkelses hule ,
 farvede al dit klare lys med blod og tårer,
 indtil dine skønne stjerner kunne græde pletten væk; 170
 som bakkanaler af blod, rundt omkring i Frankrig,
 ødelæggelsens scepterførende slaver, og tåbelighedens
 bebispede yngel trakterede med den uhyggelige vinhøst!‡
 da en, lig dem, men langt mægtigere end dem,§
 anarken over dine egne forvildede magter,
 rejste sig: hære blandet i utydelig række,
 som skyer med skyer, fordunklende den fredfyldte
 himmels hellige boliger. Han, forfulgt af fortiden,
 hviler med hine døde, men uglemte timer, hvis genfærd
 skræmmer sejrende konger i deres fædrene tårne. 180

13

England sover endnu: blev der ikke kaldt på hende i gamle
 dage? Spanien kalder på hende nu, ligesom med sin
 opildnende torden Vesuv vækker Etna, og dets svar**
 kløver de kolde sneklipper sønder:
 enhver æolisk ø fra Pithecusa til Pelorus
 hyler og springer og stirrer i kor:††
 over de oplyste bølger, de råber:

* ødelæggeren: Døden.

† Resten af strofen beskriver oplysningstiden med efterfølgende reformer og revolutionære bevægelser i det 18.årh. — du (160): friheden i skikkelse af revolution.

‡ De fremmede magter i Europa der allierede sig og førte krig mod Frankrig.

§ en: Napoleon, der først kæmpede for friheden

** Vulkaner som symbol på oprøret. At man i slutningen af det 18. årh. havde klarlagt eksisten-
 sen af vulkanske regioner, bliver brugt af Shelley, som billede på et revolutionært netværk.

†† Fra øen Ischia i Napolibugten til Cape Peloro, den nordøstlige spids af Sicilien. Linje 183-88
 hentyder til oprøret i 1820 i Neapel og Begge Sicilier (Norton); jf. *Ode til Neapel*.

ODE TO LIBERTY

They cry, 'Be dim; ye lamps of heaven suspended o'er us!
Her chains are threads of gold, she need but smile
And they dissolve; but Spain's were links of steel, 190
Till bit to dust by virtue's keenest file.
Twins of a single destiny! appeal
To the eternal years enthroned before us
In the dim West; impress us from a seal,
All ye have thought and done! Time cannot dare conceal.

14

Tomb of Arminius! render up thy dead,
Till, like a standard from a watch-tower's staff,
His soul may stream over the tyrant's head;
Thy victory shall be his epitaph,
Wild Bacchanal of truth's mysterious wine, 200
King-deluded Germany,
His dead spirit lives in thee.
Why do we fear or hope? thou art already free!
And thou, lost Paradise of this divine
And glorious world! thou flowery wilderness!
Thou island of eternity! thou shrine
Where desolation, clothed with loveliness,
Worships the thing thou wert! O Italy,
Gather thy blood into thy heart; repress
The beasts who make their dens thy sacred palaces. 210

15

Oh, that the free would stamp the impious name
Of King into the dust! or write it there,
So that this blot upon the page of fame
Were as a serpent's path, which the light air
Erases, and the flat sands close behind!
Ye the oracle have heard:
Lift the victory-flashing sword,
And cut the snaky knots of this foul gordian word,
Which, weak itself as stubble, yet can bind

„Vær svage; I himlens lamper udspændt over os.”*
 Hendes lænker er tråde af guld, — hun behøver kun†
 at smile og de opløses; men Spaniens var led af stål, 190
 indtil bidt til støv af dydens skarpeste fil.
 Tvillinger af samme skæbne! henvend jer
 til de evige år tronet foran os,
 i det dunkle vesten; indpræg, som med et segl,‡
 alt I har tænkt og gjort! Tiden kan ikke vove at skjule det.

14

Arminius's grav! overgiv din døde,§
 så hans sjæl, som en fane fra et vagttårns stang,
 kan blafre over tyrannens hoved;
 din sejr skal være hans gravskrift,
 sandhedens hemmelighedsfulde vins vilde bakkanal, 200
 konge-bedragne Tyskland,
 hans døde ånd lever i dig.
 Hvorfor frygter vi eller håber? du er allerede fri! **
 Og du, denne guddommelige og storslåede verdens
 tabte paradys! du blomsterfyldte vildmark!
 du evighedens ø! du alter
 hvor trøstesløshed, iklædt dejlighed,
 tilbeder det du var! Oh Italien
 lad dit blod løbe sammen i dit hjerte; betving
 dyrene, som gør dine hellige paladser til deres huler. 210

15

Åh, gid de frie ville stampe det ugudelige navn
 KONGE i støvet! eller skrive det dér,
 så denne skamplet på berømmelsens blad
 bliver som en slanges sti, den klare luft
 udvisker, og det flade sand lukker sig bagved!
 I har hørt oraklet:††
 løft det sejrblinkende sværd og overhug
 de slangeagtige knuder af dette slette gordiske ord,
 der, selv svagt som en kornstub, dog kan binde

* nemlig svage i forhold til deres eget nye lys (Locock).

† Hendes: England, styret af pegeinteresser, tråde af guld, ville let kunne blive et demokratisk samfund. I modsætning til Spanien der, med sin tradition for enevældigt styre, må vælge revolution (Cameron).

‡ dunkle vesten: Amerika.

§ Arminius: Germansk stammeleder (18 f.Kr. – 19 e.Kr.) befriede Germanien for romersk herredømme i år 6 e.Kr. og symboliserer her Tyskland eller Germanium.

** Selvom tyskerne havde en konge, herskede der åndelig frihed i landet (Butter). i hvert fald i højere grad end i England.

†† I: de frie.

Into a mass, irrefragably firm, 220
 The axes and the rods which awe mankind;
 The sound has poison in it, 'tis the sperm
 Of what makes life foul, cankerous, and abhorred;
 Disdain not thou, at thine appointed term,
 To set thine armed heel on this reluctant worm.

16

O, that the wise from their bright minds would kindle
 Such lamps within the dome of this dim world,
 That the pale name of PRIEST might shrink and dwindle
 Into the hell from which it first was hurled, 230
 A scoff of impious pride from fiends impure;
 Till human thoughts might kneel alone
 Each before the judgement-throne
 Of its own aweless soul, or of the power unknown!
 O, that the words which make the thoughts obscure
 From which they spring, as clouds of glimmering dew
 From a white lake blot heaven's blue portraiture,
 Were stripped of their thin masks and various hue
 And frowns and smiles and splendours not their own,
 Till in the nakedness of false and true
 They stand before their Lord, each to receive its due. 240

17

He who taught man to vanquish whatsoever
 Can be between the cradle and the grave
 Crowned him the King of Life. O vain endeavour!
 If on his own high will, a willing slave,
 He has enthroned the oppression and the oppressor
 What if earth can clothe and feed
 Amplest millions at their need,
 And power in thought be as the tree within the seed?
 Or what if Art, an ardent intercessor, 250
 Driving on fiery wings to Nature's throne,
 Checks the great mother stooping to caress her,
 And cries: 'Give me, thy child, dominion
 Over all height and depth'? if Life can breed

i et knippe, uigendriveligt fast, 220
 økserne og stokkene, som holder menneskeheden i ave; *
 lyden har gift i sig, det er sæden
 af det, der gør livet slet, kræftbefængt og afskyet;
 ringeagt ikke du, når din tid er inde †
 at sætte din armerede hæl på denne modvillige orm.

16

Oh, gid de vise med deres strålende ånd ville tænde
 sådanne lamper inde i denne dunkle verdens kuppel,
 at det blege navn PRÆST kunne krympe og forsvinde
 ind i det helved, fra hvilket det først blev udslynget,
 en ugudeligt stoltheds spot fra urene djævle; 230
 indtil mennesketanker kunne knæle alene,
 hver foran sin egen frygtløse sjæls
 eller den ukendte magts domstrone!
 oh gid ordene, der tilslører tankernes
 oprindelige mening, ligesom skyer af skinnende dug
 fra en blank sø pletter himlens blå portræt,
 var frataget deres tynde masker og forskellige farver
 og mørke miner og smil og pragt, der ikke er deres egen,
 indtil, i det falskes og sandes nøgenheden, de står
 foran deres Herre for hver at modtage efter fortjeneste. 240

17

Han, som lærte mennesket at overvinde ‡
 hvad der end er mellem vuggen og graven,
 kronede ham til Livets Konge. Åh forgæves bestræbelse!
 hvis han på sin egen høje vilje, i en villig slave,
 har tronsat undertrykkelsen og undertrykkeren.
 Hvad om jorden kan klæde og ernære
 rigeligste millioner i deres nød, §
 og styrke i tanke kan være som træet inde i frøet?
 Eller at kunsten, en ivrig mægler **
 stigende på heftige vinger op til naturens trone, 250
 standser den store mor, der bøjer sig for at kærtegne,
 hende og råber: „Giv mig, dit barn, herredømme ††
 over alt højt og dybt“? — hvis livet kan avle

* økserne og stokkene: fasces, det gamle Roms symboler på magt.

† 'du': friheden.

‡ Han: En uspecificeret magt; muligvis den 'frygtløse sjæl' eller den 'ukendte Magt' fra foregående strofe.

§ Angreb på Malthus' pessimistiske forudsigelser (Norton).

** mægler mellem mennesket og den store mor.

†† hende: kunsten. — Linje 252-3: Kunsten vil hersker i stedet for naturen.

New wants, and wealth from those who toil and groan,
Rend of thy gifts and hers a thousandfold for one.

18

Come Thou, but lead out of the inmost cave
Of man's deep spirit, as the morning-star
Beckons the Sun from the Eoan wave,
Wisdom. I hear the pennons of her car
Self-moving, like cloud charioted by flame; 260
Comes she not, and come ye not,
Rulers of eternal thought,
To judge, with solemn truth, life's ill-apportioned lot?
Blind Love, and equal Justice, and the Fame
Of what has been, the Hope of what will be?
O Liberty! if such could be thy name
Wert thou disjoined from these, or they from thee:
If thine or theirs were treasures to be bought
By blood or tears, have not the wise and free
Wept tears, and blood like tears? — The solemn harmony 270

19

Paused, and the spirit of that mighty singing
To its abyss was suddenly withdrawn;
Then, as a wild swan, when sublimely winging
Its path athwart the thunder-smoke of dawn,
Sinks headlong through the aerial golden light
On the heavy sounding plain,
When the bolt has pierced its brain;
As summer clouds dissolve, unburthened of their rain;
As a far taper fades with fading night,
As a brief insect dies with dying day, 280
My song, its pinions disarrayed of might,
Drooped; o'er it closed the echoes far away
Of the great voice which did its flight sustain,
As waves which lately paved his watery way
Hiss round a drowner's head in their tempestuous play.

¹ See *Bacchae* of Euripides.

nye mangler og flå, fra dem som slider og stønner,
rigdom, på tusindfold for én af dine og hendes gaver.*

18

Kom du, men led ud af menneskets dybe ånds
inderste hule, ligesom morgenstjernen
vinker ad solen fra den eosiske bølge,[†]
visdom. Jeg hører vimplerne på hendes selvkørende
vogn, ligesom en sky ført afsted af flammer; 260
kommer hun ikke, og kommer I ikke,
de evige tankers herskere, for at dømme,
med højtidelig sandhed, livets ildeafmålte lod?
Blind kærlighed og lige retfærdighed og ryet
af det, der har været, håbet om det der vil komme?
Oh, Frihed! hvis disse kunne være dine navne,
ville du da være adskilt fra dem eller de fra dig:
hvis dine eller deres var skatte til at købes
af blod eller tåre, har da ikke den vise og frie grædt
tårer og blod lig tårer? — Den højtidelige harmoni 270

19

Standse, og den mægtige sangs ånd
havde pludselig trukket sig tilbage til sin afgrund;
styrter så — som en vild svane, der sublimt bevinger
sin sti gennem daggryets tordenrøg, —
hovedkulds gennem det luftige gyldne lys
ned på den tungtklingende slette,
når kilen har gennemboret dens hjerne;
som sommerskyer opløses, lettet for deres regn;
som en fjern kerte svinder med den svindende nat,
som et kortlivet insekt dør med den døende dag, 280
sank min sang, dens vinger afklædt deres styrke;
over den, i det fjerne, lukkede ekkoerne
af den vældige røst, der bar dens flugt, sig, ligesom
bølger, der for nyligt brolagde hans våde vej, nu hvisler
omkring en druknendes hoved i deres stormfulde leg.

¹ Se Euripides' *Bakkanterne*.

* dine: frihedens — hendes: kunstens. — tusindfold for én: de mange der slider får én, de få får tusinde.

[†] eosiske: østlige. Fra Eos, det græske navn for daggryets gudinde.

Song

Rarely, rarely, comest thou,
Spirit of Delight!
Wherefore hast thou left me now
Many a day and night?
Many a weary night and day
'Tis since thou art fled away.

How shall ever one like me
Win thee back again?
With the joyous and the free
Thou wilt scoff at pain. 10
Spirit false! thou hast forgot
All but those who need thee not.

As a lizard with the shade
Of a trembling leaf,
Thou with sorrow art dismayed;
Even the sighs of grief
Reproach thee, that thou art not near,
And reproach thou wilt not hear.

Let me set my mournful ditty
To a merry measure; 20
Thou wilt never come for pity,
Thou wilt come for pleasure;
Pity then will cut away
Those cruel wings, and thou wilt stay.

I love all that thou lovest,
Spirit of Delight!
The fresh Earth in new leaves dressed,
And the starry night;
Autumn evening, and the morn
When the golden mists are born. 30

I love snow, and all the forms
Of the radiant frost;
I love waves and winds, and storms,
Everything almost
Which is Nature's, and may be
Untainted by man's misery.

I love tranquil solitude,
And such society
As is quiet, wise and good

Sang

Sjældent, sjældent, kommer du
Frydens Ånd!
Hvorfor har du forladt mig nu
mange dage og nætter?
Mangen kedsommelige nat og dag
er det, du er draget bort.

Hvordan skal en som mig nogensinde
vinde dig tilbage?
Med de glade og frie
vil du spotte smerte. 10
Falske Ånd! du har glemt
alle bortset fra dem, der ikke behøver dig.

Som et firben af skyggen
fra et skælvende blad,
er du nedslået af sorg;
selv kummerens suk
bebrejder dig, at du ikke er nær,
og bebrejdelser vil du ikke høre på.

Lad mig sætte min vemodige vise
til en munter rytme. 20
Du vil aldrig komme efter medynk,
du vil komme for fornøjelsens skyld.
Medynk vil så skære
de grusomme vinger bort, og du vil blive her.

Jeg elsker alt du elsker
Frydens Ånd!
Den friske jord klædt i nye blade,
og den stjerneklare nat;
efterårsaften og morgenen
når de gyldne tåger er født. 30

Jeg elsker sne, og alle
den strålende frosts former;
jeg elsker bølger og vinde og storme,
næsten alt
som er naturens og kan være
uplettet af menneskets elendighed.

Jeg elsker rolig ensomhed,
og sådant selskab
som er stille, vist og godt;

Between thee and me
 What difference? but thou dost possess
 The things I seek, not love them less.

40

I love Love — though he has wings,
 And like light can flee,
 But above all other things,
 Spirit, I love thee —
 Thou art love and life! O come,
 Make once more my heart thy home.

“Arethusa arose”

Arethusa arose
 From her couch of snows,
 In the Acroceraunian mountains —
 From cloud and from crag,
 With many a jag,
 Shepherding her bright fountains.
 She leapt down the rocks,
 With her rainbow locks
 Streaming among the streams; —
 Her steps paved with green
 The downward ravine
 Which slopes to the western gleams;
 And gliding and springing,
 She went, ever singing,
 In murmurs as soft as sleep;
 The Earth seemed to love her,
 And Heaven smiled above her,
 As she lingered towards the deep.

10

Then Alpheus bold,
 On his glacier cold,
 With his trident the mountains strook;
 And opened a chasm
 In the rocks — with the spasm
 All Erymanthus shook.
 And the black south wind

20

mellem dig og mig 40
 hvilken forskel er der? bortset fra at du besidder
 de ting jeg søger — ikke elsker dem mindre.

Jeg elsker kærligheden — skønt han har vinger*
 og kan flygte som lys,
 men over alle andre ting
 elsker jeg dig, Ånd —
 du er kærlighed og liv! Oh kom,
 gør endnu engang mit hjerte til dit hjem.

„Arethusa rejste”

Arethusa rejste sig †
 fra sit leje af sne
 i de akrokerauniske bjerge, — ‡
 og fra sky og fra klippe
 med mangan en tak,
 vogtede sine klare kilder.
 Hun hoppede ned af fjeldet
 med sine regnbuelokker
 flagrende mellem bækkene; —
 hendes trin dækkede med grønt 10
 den nedadgående kløft,
 som skråner mod de vestlige glimt;
 og glidende og springende
 gik hun altid og sang,
 i rislen så blid som søvn;
 jorden syntes at elske hende,
 og himlen smilede oven over hende,
 mens hun slentrede mod dybet.

Dristige Alfeus,
 på sin kolde gletsjer, 20
 slog så på bjergene med sin trefork;
 og åbnede et svælg
 i fjeldet — hele Erymanthus§
 rystede i krampe.
 Og den sorte søndenvind

* kærligheden: Eros.

† Flodguden Alfeus forfulgte havnymfen Arethusa selv under land og hav. Hun flygtede til Sicilien hvor Artemis forvandlede hende til en kilde på øen Ortygia ud for Syracus. Alfeus blev forvandlet til floden, der ligger i Peloponnes, af samme navn og forenede sine vande med hendes.

‡ akrokeraunia: bjergkæde i Eperus ud mod Adriaterhavet.

§ Erymanthus: bjergmassiv på Peloponnes. — Peloponnes var dorernes hjemsted.

It unsealed behind
The urns of the silent snow,
And earthquake and thunder
Did rend in sunder
The bars of the springs below. 30
And the beard and the hair
Of the River-god were
Seen through the torrent's sweep,
As he followed the light
Of the fleet nymph's flight
To the brink of the Dorian deep.

'Oh, save me! Oh, guide me!
And bid the deep hide me,
For he grasps me now by the hair!
The loud Ocean heard, 40
To its blue depth stirred,
And divided at her prayer;
And under the water
The Earth's white daughter
Fled like a sunny beam;
Behind her descended
Her billows, unblended
With the brackish Dorian stream: —
Like a gloomy stain
On the emerald main 50
Alpheus rushed behind —
As an eagle pursuing
A dove to its ruin,
Down the streams of the cloudy wind.

Under the bowers
Where the Ocean Powers
Sit on their pearlèd thrones;
Through the coral woods
Of the weltering floods,
Over heaps of unvalued stones; 60
Through the dim beams,
Which amid the streams
Weave a network of coloured light;
And under the caves,
Where the shadowy waves
Are as green as the forest's night: —
Outspeeding the shark,
And the swordfish dark,
Under the Ocean foam,
And up through the rifts 70

lukkede de tavse
 sneurner op bagved,
 og jordskælv og torden
 rev kildernes grund
 i stykker nedenunder 30
 og flodgudens
 skæg og hår blev
 set gennem den rivende strøm
 da han fulgte lyset
 fra den hurtige nymfes flugt
 til randen af det doriske dyb.

„Åh, red mig! Åh ledsag mig!
 og befal dybet at skjule mig,
 for han griber mig nu ved håret!“
 Det larmende Ocean lyttede, 40
 rørt til sit blå dyb,
 og delte sig ved hendes bøn;
 og under vandet
 flygtede jordens hvide datter
 som en solstråle;
 bagved hende dalede
 hendes bølger, ublandet
 med den doriske flods brakvand: —
 som en dunkel plet
 på det smaragdgrønne hav 50
 styrtede Alfeus bagefter,
 som en ørn der forfølger
 en due til dens undergang
 ned af den skyfulde vinds strømme.

Under boligerne
 hvor Oceanmagterne
 sidder på deres perlebesatte troner;
 gennem de oprørte vandes
 koralskove, 60
 over dynger af uvurderlige stene;
 gennem de matte stråler,
 som midt i strømmene
 væver et netværk af farvet lys;
 og under hulerne,
 hvor de skyggefulde bølger
 er så grønne som skovens nat:—
 idet de indhentede hajen,
 og den mørke sværdfisk,
 drog de under havets skum
 og op gennem 70

Of the mountain clifts,
They passed to their Dorian home.

And now from their fountains
In Enna's mountains,
Down one vale where the morning basks,
Like friends once parted
Grown single hearted,
They ply their watery tasks.

At sunrise they leap
From their cradles steep 80
In the cave of the shelving hill;
At noontide they flow
Through the woods below
And the meadows of asphodel;
And at night they sleep
In the rocking deep
Beneath the Ortygian shore; —
Like spirits that lie
In the azure sky
When they love but live no more. 90

Song of Proserpine

While Gathering Flowers on the Plain of Enna.

Sacred Goddess, Mother Earth,
Thou from whose immortal bosom
Gods, and men, and beasts have birth,
Leaf and blade, and bud and blossom,
Breathe thine influence most divine
On thine own child, Proserpine.

If with mists of evening dew
Thou dost nourish these young flowers
Till they grow in scent and hue
Fairest children of the hours, 10
Breathe thine influence most divine
On thine own child, Proserpine.

bjergkløfternes sprækker
til deres doriske hjem.

Og nu fra deres kilder
i Ennas bjerge,*
ned ad en dal hvor morgenen soler sig,
som engang adskilte venner,
der nu er blevet enkelt-hjertet,
driver de deres vandige hverv.
Ved soløp gang hopper de
fra deres stejle vugger 80
i den hældende højs grotte;
ved middagstide flyder de
gennem skovene og
affodilengene nedenunder;
og om natten sover de
i det gyngende dyb
ved den ortygiske strand,†
som ånder der ligger
i den azurblå himmel,
når de elsker, men ikke længere lever. 90

Proserpines sang

Mens hun samler blomster på Ennas enge.

Hellige Gudinde, Mor Jord,
du af hvis udødelige bryst
Guder og mennesker, og dyr er født,
løv og blad og knop og blomst,
ånd din højst guddommelige indflydelse
på Proserpine, dit eget barn.‡

Hvis med aftensduggens tåger
du nærer disse unge blomster
til de gror, i lugt og farve,
timernes skønneste børn, 10
så ånd din mest guddommelige indflydelse
på Proserpine, dit eget barn.

* Enna: i oldtiden en by nordøst på Sicilien.

† Ortygis: gammelt navn for øen Delos.

‡ Proserpine latinsk navn for Persefone, der var datter af Zeus og Demeter og blev bortført af Hades, mens hun samlede blomster på Ennas enge, for at blive dronning over underverden. Da det krænkede Demeter og al frugtbarhed ophørte på jorden, fik hun tilladelse til at vende tilbage til jorden 8 måneder om året. Persefone symboliserede ligesom Demeter frugtbarhed.

Song of Apollo.

The sleepless Hours who watch me as I lie,
Curtained with star-inwoven tapestries
From the broad moonlight of the sky,
Fanning the busy dreams from my dim eyes —
Waken me when their Mother, the gray Dawn,
Tells them that dreams and that the moon is gone.

Then I arise, and climbing Heaven's blue dome,
I walk over the mountains and the waves,
Leaving my robe upon the Ocean foam;
My footsteps pave the clouds with fire; the caves 10
Are filled with my bright presence, and the air
Leaves the green Earth to my embraces bare.

The sunbeams are my shafts, with which I kill
Deceit, that loves the night and fears the day,
All men who do, or even imagine ill
Fly me; and from the glory of my ray
Good minds and open actions take new might
Until diminished by the reign of night.

I feed the clouds, the rainbows and the flowers 20
With their ethereal colours; the moon's globe
And the pure stars in their eternal bowers
Are cinctured with my power as with a robe;
Whatever lamps on Earth or Heaven may shine
Are portions of one power, which is mine.

I stand at noon upon the peak of Heaven,
Then with unwilling steps I [wander] down
To the clouds of the Atlantic even.
For grief that I depart they weep and frown:
What look is more delightful than the smile
With which I soothe them from the western isle? 30

I am the eye with which the Universe
Beholds itself, and knows itself divine;
All harmony of instrument or verse,
All prophecy and medicine are mine,
All light of art or nature; — to my song
Victory and praise, in its own right, belong.

Apollons sang

De søvnløse timer, som iagttager mig, mens jeg ligger,*
skærmet bag et stjerneindvævet billedtæppe
for den skyfri himmels fulde månelys,
viftende de travle drømme væk fra mine matte øjne,
vækker mig når deres mor, det grå daggry,
fortæller dem, at drømme og månen er borte.

Så rejser jeg mig, og bestigende himlens blå kuppel,
jeg går over bjergene og bølgerne,
og efterlader min kåbe på havskummet;
mine fodtrin dækker skyen med ild; hulerne 10
er fyldt af min strålende tilstedeværelse, og luften
efterlader den grønne jord til mine nøgne omfavnelser.

Solstrålerne er mine spyd, med hvilke jeg dræber
bedrag, der elsker natten og frygter dagen;
alle mennesker som gør eller blot forestiller sig ondt
flyr mig, og fra min stråles pragt
får gode sind og åbne handlinger ny styrke,
indtil formindsket af nattens herredømme.

Jeg nærer skyen, regnbuerne og blomsterne
med deres æteriske farver; månens kugle 20
og de rene stjerner i deres evige boliger
er omslynget af min magt som af en kåbe;
hvilke lamper der end kan skinne på jord eller himmel
er de dele af en eneste magt, som er min.

Jeg står ved middagstid på himlens top,
så vandrer jeg ned med uvillige skridt
i den atlantiske aftens skyer;
af sorg over at jeg drager bort, græder de og mørkner:
hvilket syn er mere indtagende end det smil,
jeg beroliger dem med fra de vestlige øer? 30

Jeg er øjet, som universet beskuer
sig selv med og véd sig selv guddommelig;
alle instrumenters eller vers' harmonier,
al profeti og al lægevidenskab tilhører mig:
al kunsts og naturs lys; — alene ved selve
min sang tilkommer sejren og rosen mig.

* jeg: Apollon.

Song of Pan.

From the forests and highlands
We come, we come;
From the river-girt islands,
Where loud waves are dumb
Listening to my sweet pipings.
The wind in the reeds and the rushes,
The bees on the bells of thyme,
The birds on the myrtle bushes,
The cicale above in the lime,
And the lizards below in the grass, 10
Were as silent as ever old Tmolus was,
Listening to my sweet pipings.

Liquid Peneus was flowing,
And all dark Tempe lay
In [Pelion's] shadow, outgrowing
The light of the dying day,
Speeded by my sweet pipings.
The sileni, and sylvans, and fauns,
And the nymphs of the woods and the waves,
To the edge of the moist river-lawns, 20
And the brink of the dewy caves,
And all that did then attend and follow,
Were silent with love, as you now, Apollo,
With envy of my sweet pipings.

I sang of the dancing stars,
I sang of the daedal Earth,
And of Heaven, and the giant wars,
And Love and Death and Birth,
And then I changed my pipings,
Singing how down the vale of Maenalus 30
I pursued a maiden and clasped a reed.
Gods and men, we are all deluded thus!
It breaks in our bosom and then we bleed;
They wept as I think both ye now would,

Pans sang*

Fra skovene og højlandene
kommer vi, kommer vi,
fra de havombæltede øer
hvor lydelige bølger var stumme
af at lytte til mit skønne fløjtespil.
Vinden i rørene og sivene,
bierne på timians klokker,
fuglene i myrtebuskene,
cikaderne oppe i limonstræet,
og firbenene nedenunder i græsset, 10
var tavse, som gamle Tmolus nogensinde var,†
af at lytte til mit skønne fløjtespil.

Klare Peneus strømmede —
og Tempe lå helt mørk‡
i Olympus' skygge og voksede fra
den døende dags lys,
fremskyndet af mit liflige spil.
Silenerne og silvanerne og faunerne§
og nymferne fra skoven og bølgerne 20
til randen af de fugtige græsklædte flodbredder
og brinken af de dugvåde huler,
og alt, som dengang deltog og fulgte,
var tavse af kærlighed, som du er nu, Apollon,
af misundelse over mit skønne fløjtespil.

Jeg sang om de dansende stjerner,
jeg sang om den daidaliske Jord,
og om himlen og giganternes krige,**
og kærlighed og død og fødsel;
og så ændrede jeg mit spil,
sang om hvordan jeg forfulgte en nymfe 30
ned af Mænalos' dal og favnede et rør.††
Guder og mennesker, vi er alle vildledt således! —
det brister i vor barm, og så bløder vi;
alle græd, som tror jeg, I begge to nu ville,‡‡

* Pan: græsk gud for skove, marker og hyrder.

† Tmolos: dommer sammen med Midas se note til *Hymne til Apollon* bag i bogen.

‡ Piniosfloden i Thessalien løber ud i havet gennem Tembidalen mellem bjergmassiverne Olimbos (Olympos) og Ossa.

§ Halvguder for henholdsvis skove, marker og havet.

** Enorme kæmper der ville sætte guderne fra tronen. Blev besejret med Herakles' hjælp.

†† Mænalos: bjerg i Arkadien helliget Pan. — Nymfen Syrinx blev forvandlet et rør da Pan forfulgte hende. Pan lavede sin fløjte af det.

‡‡ begge to: Apollon og Tmolos.

If envy or age had not frozen your blood,
At the sorrow of my sweet pipings.

Ode to Naples¹

Epode 1α

I stood within the City disinterred

²

And heard the autumnal leaves like light footfalls
Of spirits passing through the streets, and heard
The Mountain's slumberous voice at intervals
Thrill through those roofless halls:
The oracular thunder, penetrating, shook
The listening soul in my suspended blood;
I felt that Earth out of her deep heart spoke,
I felt, but heard not — through white columns glowed
The isle-sustaining Ocean-flood, 10
A plane of light between two Heavens of azure!
Around me gleamed many a bright sepulchre
Of whose pure beauty, Time, as if his pleasure
Were to spare Death, had never made erasure;
But every living lineament was clear
As in the sculptor's thought, and there
The wreaths of stony myrtle, ivy and pine
Like winter leaves o'ergrown by moulded snow
Seemed only not to move and grow
Because the crystal silence of the air 20
Weighed on their life, even as the Power divine
Which then lulled all things, brooded upon mine!

Epode 2α

Then gentle winds arose
With many a mingled close
Of wild Aeolian sound and mountain-odours keen;
And where the Baian ocean
Welters with airlike motion
Within, above, around its bowers of starry green,
Moving the sea-flowers in those purple caves,
Even as the ever stormless atmosphere 30
Floats o'er the Elysian realm;
It bore me, like an Angel, o'er the waves
Of sunlight, whose swift pinnacle of dewy air
No storm can overwhelm;
I sailed, where ever flows
Under the calm Serene

hvis misundelse eller alderdom ikke havde frosset
jeres blod, over mit vemodige skønne fløjtespil.

Ode til Napoli¹

Epode 1 α

Jeg stod i den udgravede by ²
og hørte efterårsbladene som lette fodtrin
af ånder, der passerede gennem gaderne, og hørte
Bjergets søvnige stemme med mellemrum
dirre gennem de tagløse haller;
den gennemtrængende orakuløse torden rystede
den lyttende sjæl i mit standsede blod;
jeg følte, at jorden talte ud af sit dybe hjerte,
jeg følte, men hørte ikke — gennem hvide søjler glødede
den ø-understøttende oceanflod, 10
en flade af lys mellem to azurblå himle!
omkring mig glimtede mange strålende grave,
af hvis rene skønhed, tiden, som om hans fornøjelse
var at skåne døden, intet havde udslettet;
men ethvert levende træk var tydeligt
som i billedhuggerens tanke; og dér
syntes kun stenkransene af myrtel, vedbend og pinje,
lig vinterblade overgroet med formet sne,
ikke at bevæge sig og gro,
fordi luftens krystalrene stilhed 20
tyngede på deres liv; ligesom den guddommelig Magt
der dengang dyssede alt, rugede på min.

Epode 2 α

De milde vinde rejste sig
med mangan blandet kadence
af vild æolisk lyd og skarpe bjergdufte;
og der hvor Baiahavet
ruller med luftagtig bevægelse,
inde i, over, omkring dets boliger af skinnende grønt,
og bevæger søblomster i de purpurfarvede huler,
ligesom den altid stormfri atmosfære 30
svæver over det elysiske rige;
det bar mig som en engel over sollysbølgerne,
hvis hurtige tinder af dugget luft
ingen storm kan overvælde;
Jeg sejlede, hvor der altid flyder,
under den rolige stilhed,

A spirit of deep emotion
From the unknown graves³
Of the dead Kings of Melody.
Shadowy Aornos darkened o'er the helm 40
The horizontal aether, Heaven stripped bare
Its depth over Elysium, where the prow
Made the invisible water white as snow;
From that Typhaean Mount, Inarime,
There streamed a sunbright vapour, like the standard
Of some ethereal host;
Whilst from all the coast,
Louder and louder gathering round, there wandered
Over the oracular woods and divine sea
Propesyings which grew articulate; 50
They seize me — I must speak them! — be they fate!

Strophe 1.

Naples! thou Heart of men which ever pantest
Naked beneath the lidless eye of Heaven!
Elysian City, which to calm enchantest
The mutinous air and sea, which round thee, even
As sleep round Love, are driven!
Metropolis of a ruined Paradise
Long lost, late won, and yet but half regained!
Bright Altar of the bloodless sacrifice,
Which armèd Victory offers up unstained 60
To Love, the flower-enchained!
Thou which wert once, and then didst cease to be,
Now art, and henceforth ever shalt be, free,
If Hope, and Truth, and Justice can avail —
Hail, hail, all hail!

Strophe 2.

Thou youngest Giant Birth
Which the Titanian Earth
Clothed as with armour of impenetrable scale;
Last of the Intercessors
Against the proud Transgressors 70
Who hide the lamp of love! Arrayed in Wisdom's mail

en dyb følelses ånd
 fra melodiens døde kongers³
 ukendte grave.
 Over roret mørknede skyggefulde Aornos* 40
 den horisontale æter; himlen blottede
 sine dybder over Elysium, hvor stævnen[†]
 gjorde det usynlige vand hvidt som sne;
 fra det tyfonske bjerg, Inarime,[‡]
 strømmede der en solstrålende damp,
 som en æterisk skares fane;
 medens der fra hele kysten,
 voksende højere og højere, over de
 orakuløse skove og det guddommelige hav vandrede
 profetier, der fik mæle — de griber mig — 50
 jeg må forkynde dem! — gid de må blive skæbne!

Strofe 1

Napoli! du menneskers hjerte der altid gisper
 nøgent under himlens lågløse øjne!
 elysiske by, som fortryller luftens og havets
 oprør til ro! de omgiver dig, lige
 som søvn drives omkring kærlighed!
 hovedstaden i et ødelagt paradis
 længe mistet, sent vundet, og dog kun halvt genrejst!
 strålende alter for det blodløse offer,
 som bevæbnet sejr ofrer uplettet 60
 til Kærlighed, den blomsterlænkede!
 Du som engang var, og så holdt op med at være,
 er nu, og skal fra nu af altid være, fri,
 hvis håb, og tro, og retfærdighed kan være til nytte, —
 Hil, hil, alle hil!

Strofe 2

Du yngste gigantiske fødsel
 som den titaniske jord
 klæder i en rustning af uigennemtrængelige skæl; — §
 den sidste af dem der går i forbøn
 hos de stolte syndere, der skjuler** 70
 kærlighedens lampe! Klædt i visdommens brynje,

* Aornos: det græske navn på Avernersøen (Largo d'Averno), en kratersø i Campania landskabet. Man mente, at det var en nedgang til underverden.

† Elysium befandt sig i underverden under søen iflg. Vergil (Cameron).

‡ Tyfon deltog i krigen med guderne. Blev dræbt af Zeus og begravet på øen Inarime, den nuværende ø Ischia ud for Napoli.

§ Titanerne der rejste sig i oprør mod Jupiter (Longman 3).

** stolte syndere: Kong Ferdinand og Østrig.

Wave thy lightning-lance in mirth,
Nor let thy high heart fail,
Though from their hundred gates the leagued Oppressors
With hurried legions move!
Hail, hail, all hail!

Antistrophe 1α

What though Cimmerian Anarchs dare blaspheme
Freedom and thee? thy shield is as a mirror
To make their blind slaves see, and with fierce gleam
To turn his hungry sword upon the Wearer; 80
A new Actaeon's error
Shall theirs have been — devoured by their own hounds!
Be thou, like the imperial basilisk
Killing thy foe with unapparent wounds!
Gaze on Oppression, till at that dread risk
She pass from the Earth's disk:
Fear not but gaze — for freemen mightier grow,
And slaves more feeble, gazing on their foe —
If Hope, and Truth, and Justice may avail,
Thou shalt be great — All hail! 90

Antistrophe 2α

From Freedom's form divine,
From Nature's inmost shrine,
Strip every impious gawd, rend Error veil by veil;
O'er Ruin desolate,
O'er Falsehood's fallen state,
Sit thou sublime, unawed; be the Destroyer pale!
And equal laws be thine,
And wingèd words let sail
Freighted with truth even from the throne of God —
That wealth, surviving Fate, 100
Be thine. — All Hail!

Antistrophe 1β

Didst thou not start to hear Spain's thrilling paeon
From every heart re-echoed solemnly

sving din lynlanse i glæde,
 lad heller ikke dit ædle hjerte svigte,
 skønt fra deres hundrede porte de forenede undertrykkere
 skrider frem med ilsomme legioner!
 Hil! hil, alle hil!

Antistrofe 1 α

Hvad gør det at kimmeriske arnaker vover at bespotte*
 frihed og dig? dit skjold er som et spejl†
 til at få deres blinde slaver til at se, og til med kraftigt
 glimt at rette hans sultne sværd mod bæreren; 80
 en ny Aktaion's fejltagelse‡
 skal deres have været — fortæret af deres egne hunde!
 Gid du må være som den kejserlige basilisk
 og dræbe dine fjender med usynlige sår!§
 stir på Undertrykkelse, indtil hun ved den grufulde fare
 forfærdet forsvinder fra jordens skive:
 frygt ikke, men stir — for frie mænd bliver mægtigere,
 og slaver mere svage, ved at stirre på deres fjende: —
 hvis håb og sandhed og retfærdighed kan nytte,
 da skal du blive stor — Alle hil! 90

Antistrofe 2 α

Fra frihedens guddommelige skikkelse,
 fra naturens inderste helligdom, pluk ethvert
 ugudeligt stads, sønderriv vildfarelsen slør for slør;
 over trøstesløs ruin,
 over falskheds faldne storhed
 sidder du sublim, uforknyt; lad Ødelæggeren blegne!
 og lige love være dine,
 og lad vingede ord sejle,
 lastet med sandhed lige fra Guds trone:
 lad den rigdom, der overlever skæbnen, 100
 være din. — Alle hil!

Antistrofe 1 β

Sprang du ikke op ved at høre Spaniens betagende sejrssang,
 der højtideligt genlød fra land til land,

* kimmeriske anarker: mørkets tyranner. Kimmererne var et mytologisk folk der boede i nord ved jordens grænse i tåge og mørke.

† Ved at bruge sit skjold som spejl besejrede Perseus Gorgonerne, synet af hvilke forstenede menneskene.

‡ Aktaion: jæger der blev sønderrivet af sine egne hunde, som straf for at havde udspioneret Artemis mens hun badede.

§ Dvs. at besejre fjenderne med ikke voldelige midler (*Scrivener*).

Till Silence became Music? From the Aeaean⁴
 To the cold Alps, eternal Italy
 Starts to hear thine! — the Sea
 Which paves the desert streets of Venice laughs
 In light and music; widowed Genoa wan
 By moonlight spells ancestral epitaphs
 Murmuring, "Where is Doria?" Fair Milan, 110
 Within whose veins long ran
 The viper's palsying venom, lifts her heel⁵
 To bruise his head. The Signal and the Seal
 If Hope and Truth and Justice can avail,
 Art thou of all these hopes. O Hail!

Antistrophe 2β

Florence! beneath the Sun,
 Of cities fairest one,
 Blushes within her bower for Freedom's expectation:
 From eyes of quenchless hope
 Rome tears the priestly cope 120
 As ruling once by power, so now by admiration —
 Eager again to run
 From a sublimer station
 For the high prize lost on Philippi's shore. —
 As then Hope, Truth, and Justice did avail,
 So now may Fraud and Wrong! All Hail!

Epode 1β

Hear ye the march as of the Earth-born Forms
 Arrayed against the ever-living Gods?
 The crash and darkness of a thousand storms
 Bursting their inaccessible abodes 130
 Of crags and thunder-clouds?
 See ye the banners blazoned to the day,
 Inwrought with emblems of barbaric pride?
 Their dissonant threats kill Silence far away!
 The innocent Heaven which wraps our Eden wide
 With iron light is dyed;
 The Anarchs of the North lead forth their legions

indtil tavshed blev musik? Fra Aeaea⁴
 til de kolde Alper, springer evige Italien
 op ved at høre din! Havet
 som brolægger Venezias øde gader, ler
 med lys og musik; forladte Genova, mat*
 i månelyst, læser fædrende gravskrifter
 og mumler: „Hvor er Doria?“ Skønne Milano, 110
 i hvis årer hugormens⁵ lammende gift
 længe løb, løfter sin hæl
 for at knuse hans hoved. Signalet og seglet,
 hvis håb og sandhed og retfærdighed vil nytte,
 er du af alle disse håb. — Oh hil!

Antistrofe 2 β

Firenze! under solen,[†]
 af byer den skønneste,
 rødmer i sin bolig ved forventning om frihed;
 Rom river den præstelige kåbe væk fra det
 uslukkkelige håbs øjne — således som den[‡] 120
 engang styrede ved magt, således nu ved beundring!
 en atlet ivrig efter igen at løbe
 fra en fjernere post
 for den store pris tabt på Fillipis kyst: —
 som dengang håb, sandhed og retfærdighed nyttede,
 kan således nu svig og uret! Alle Hil! §

Epode 1 β

Hører I marchen, som af de jordfødte skikkelser
 i slagorden mod de evigtlevende Guder? **
 Sammenstødet og mørket af tusinde storme
 der sprænger deres utilgængelige boliger 130
 af klipper og tordenskyer?
 Ser I bannerne prydet til dagen,
 indlagt med symboler på barbarisk stolthed?
 Ildeklingende trusler dræber stilheden langt borte,
 den rolige himmel, som indhyller vor vidtstrakte
 Edens Have, er farvet med jernlys;
 nordens anarker leder deres legioner frem

* Genova vandt sin frihed under Andria Doria (1468-1560), men kom sammen med Milano under Østrigs herredømme ved Wienerkongressen (1814-15) (Cameron).

† Firenze var under fremmed styre.

‡ den: Rom.

§ Linje 122-26: atleten er det moderne Rom — Cassius og Brutus tabte ved Filippi til Augustus, hvilket betød republikkens endeligt.

** Titanerne forsøgte at omstyrte guderne, men blev besejret af disse, på samme måde som de fremmede magter vil blive besejret af folket.

Like Chaos o'er Creation, uncreating;
 An hundred tribes nourished on strange religions
 And lawless slaveries — down the aerial regions 140
 Of the white Alps desolating,
 Famished Wolves that bide no waiting,
 Blotting the glowing footsteps of lost glory,
 Trampling our columned cities into dust,
 Their dull and savage lust
 On Beauty's corse to sickness satiating,
 They come; the fields they tread look black and hoary
 With fire — from their red feet the streams run gory.

Epode 2β

Great Spirit, deepest Love!
 Who rulest, and dost move 150
 All things which live and are, within the Italian shore,
 Who spreadest Heaven around it,
 Whose woods, rocks, waves, surround it,
 Who sittest in thy star, o'er Ocean's western floor;
 Spirit of Beauty! at whose soft command
 The sunbeams and the showers distil its foison
 From the Earth's bosom chill;
 Oh, bid those beams be each a blinding brand
 Of Lightning! bid those showers be dews of poison!
 Bid the Earth's plenty kill! 160
 Bid thy bright Heaven above,
 Whilst Light and Darkness bound it,
 Be *their* tomb who planned
 To make it ours and thine!
 Or, with thine harmonizing ardours fill
 And raise thy sons, as o'er the prone horizon
 Thy lamp feeds every twilight wave with fire —
 Be man's high hope and unextinct desire
 The instrument to work thy will divine!
 Then clouds from sunbeams, antelopes from leopards, 170
 And frowns and fears from thee
 Would not more swiftly flee
 Than Celtic wolves from the Ausonian shepherds. —
 Whatever, Spirit, from thy starry shrine
 Thou yieldest or withholdest, oh let be
 This City of thy worship, ever free!

tilintetgørende, som Kaos over skabelsen;*
 et hundrede stammer næret af sære religioner
 og lovløse slaverier — ødelæggende ned af 140
 de hvide Alpers luftige egne
 udhungrede ulve der ikke tåler at vente,
 plettende gammel æres glødende fodtrin,
 trampende vore søjleprydede byer til støv,
 mættende deres sløve og vilde vellyst
 på skønhedens lig, til de får kvalme,
 kommer de! Markerne de træder på ser sorte og hvidgrå ud
 af ild — fra deres røde fødder løber de blodige strømme!

Epode 2 β

Store Ånd, dybeste kærlighed!
 som styrer og bevæger alt, 150
 der lever og er til inden for Italiens kyster,
 som udbreder himlen omkring det,
 hvis skove, klipper, bølger omgiver det;
 som sidder i din stjerne, over oceanets vestlige gulf;†
 Skønhedens Ånd! ved hvis blide bud
 solstrålerne og bygerne frembringer jordens
 overflod fra dens kolde barm;
 oh, befal hver af disse stråler at være et lyns blændende
 sværd! befal de byger at være dug af gift!
 befal over jordens rigelige drab!‡ 160
 befal din strålende himmel ovenover,
 medens lys og mørke begrænser den,
 at være *deres* grav, som planlagde
 at gøre den til vor og din!
 eller fyld og opfostre dine sønner med dine
 harmonerende dufte, mens din lampe nærer enhver
 skumringsbølge med ild over den liggende horisont!
 vær menneskets ophøjede håb og uudslukkede ønske,
 redskabet til at gøre din guddommelige vilje!
 så ville skyerne for solstråler, antiloper for leoparder, 170
 og misbilligelse og frygt for dig,
 ikke flygte hurtigere
 end keltiske ulve for de ausoniske hyrder. — §
 Ånd, hvad du end fra din stjerneklare helligdom
 giver eller holder tilbage, oh, lad
 denne din forgudelses by for evigt være fri!

* nordens anarker: Østrigerne der besejrede oprørshæren i februar 1821.

† stjerne: Venus.

‡ Dvs. at formindske eller standse drabene.

§ keltiske ulve: østrigerne. — Ausonia: Italien.

¹⁾ The Author has connected many recollections of his visit to Pompeii and Baiae with the enthusiasm excited by the intelligence of the proclamation of a Constitutional Government at Naples. This has given a tinge of picturesque and descriptive imagery to the introductory Epodes which depicture these scenes, and some of the majestic feelings permanently connected with the scene of this animating event.

²⁾ Pompeii.

³⁾ Homer and Virgil

⁴⁾ Aeaëa, the island of Circe.

⁵⁾ The device of the Visconti — whose tyranny has been inherited by the German Emperors.

Autumn A Dirge.

The warm sun is failing, the bleak wind is wailing,
The bare boughs are sighing, the pale flowers are dying,
And the Year
On the earth her death-bed, in a shroud of leaves dead,
Is lying.
Come, Months, come away,
From November to May,
In your saddest array;
Follow the bier
Of the dead cold Year, 10
And like dim shadows watch by her sepulchre.

The chill rain is falling, the nipped worm is crawling,
The rivers are swelling, the thunder is knelling
For the Year;
The blithe swallows are flown, and the lizards each gone
To his dwelling;
Come, Months, come away;
Put on white, black, and gray;
Let your light sisters play —
Ye, follow the bier 20
Of the dead cold Year,
And make her grave green with tear on tear.

The Waning Moon.

And like a dying lady, lean and pale,
Who totters forth, wrapped in a gauzy veil,
From her dim chamber, led by the insane
And feeble wanderings of her fading brain,
The moon arose up in the murky East,
A white and shapeless light —

¹⁾ Forfatteren har forbundet mange erindringer fra sit besøg i Pompeji og Baia med den be-
gejstring, der opflammede ved efterretningen om at en konstitutionel regering proklamationen i
var proklameret Neapel. Dette har givet de indledende epoder, som skildrer disse scener, et
anstrøg af malerisk og beskrivende billedersprog, og forlenet dem med nogle af de majestætiske
følelser, der vedvarende er forbundet med scenen for denne oplivende begivenhed.

²⁾ Pompeji.

³⁾ Homer og Vergil

⁴⁾ Aeaea, Kirkes ø. [Aiaia].

⁵⁾ Hugormen var Viscountens våben, — hvis tyranniske regime den tyske kejser arvede.

Efterår En sørgesang

Den varme sol svinder, den råkolde vind jamrer,
de nøgne grene sukker, de blege blomster dør,
og Året

ligger på jorden, sin dødsseng, i et ligklæde af
døde blade.

Kom, måneder, kom afsted,

fra november til maj,

i jeres sørgeligste dragt;

følg det døde

kolde Års ligbåre,

10

og som dunkle skygger, våg over hendes grav.

Den iskolde regn falder, de nippede orm kravler,

floden svulmer, tordnen ringer til

Årets begravelse;

de muntre svaler er fløjet, og firbenene er hver gået

til sin bolig;

kom måneder, kom afsted;

tag hvidt, sort og gråt på;

lad jeres milde søstre lege —

følg I det døde

20

kolde års ligbåre,

og gør hendes grav grøn med tåre på tåre.

Den aftagende måne

Og lig en døende dame, mager og bleg,

der vakler frem, indhyllet i et flørlet slør,

fra sit dunkle kammer, ført af sin falmende hjernes

sindssyge og svage vandringer,

steg månen op i det skumle øst,

en hvidt og formløst lys —

Liberty

The fiery mountains answer each other,
Their thunderings are echoed from zone to zone;
The tempestuous Oceans awake one another,
And the ice-rocks are shaken round winter's throne,
When the clarion of the Typhoon is blown.

From a single cloud the lightening flashes,
Whilst a thousand isles are illumined around,
Earthquake is trampling one city to ashes,
An hundred are shuddering and tottering; the sound
bellowing under the ground. 10

But keener thy gaze than the lightening's glare,
And swifter thy step than the earthquake's tramp;
Thou deafenest the rage of the Ocean; thy stare
Makes blind the Volcanoes; the sun's bright lamp
To thine is a fen-fire damp.

From billow and mountain and exhalation
The sunlight is darted through vapour and blast.
From spirit to spirit, from nation to nation,
From City to Hamlet thy dawning is cast,
And tyrants and slaves are like shadows of night 20
In the van of the morning light.

From the Heart of the Earth, like an exaltation
Victory-wingèd, and sublime she rose

Death

Death is here, and death is there,
Death is busy everywhere,
All around, within, beneath,
Above is death — and we are Death.

Death has set his mark and seal
On all we are and all we feel,
On all we know and all we fear,
An

First our pleasures die, and then
Our hopes, and then our fears, and when
These are dead, the debt is due, 10
Dust claims dust, and we die too.

Frihed

De flammende bjerge svarer hverandre;
deres torden genlyder fra bælte til bælte:
de oprørte oceaner vækker hinanden,
og isklipper rokkes omkring vinterens trone,
når der blæses i tyfonens clarino.

Fra en enkelt sky blinker lynet,
medens tusind øer oplyses rundt omkring,
jordskælv tramper en by til aske,
hundrede skælver og vakler; lyden
brøler under jorden.

10

Men dit blik er skarpere end lynets glans,
og dit trin hastigere end jordskælvets tramp;
du døver oceanets raseri; din stirren
gør vulkanerne blinde; solens klare lampe
er lygteemandsgas i forhold til din.

Fra bølge og bjerg og uddunstning
sendes sollyset gennem damp og blæst;
fra ånd til ånd, fra nation til nation,
fra by til landsby kastes dit daggry
og tyranner og slaver er som nattens skygger
i morgenlyssets fortrop.

20

Fra Jordens inderste, som en uddunstning
sejrsvinget og storslået steg hun op

Døden

Døden er her og døden er dér,
døden har travlt alle vegne,
overalt, inden i, underneden,
ovenover er døden – og vi er døden.

Døden har sat sit mærke og segl
på alt vi er og alt vi føler,
på alt vi ved og alt vi frygter,
og

Først dør vore glæder, og så
vore håb, og så vore bekymringer, og når
de er døde, er gælden betalt,
støv kræver støv – og vi dør også. ,

10

All things that we love and cherish,
Like ourselves must fade and perish;
Such is our rude [mortal] lot —
Love itself would, did they not.

The World's Wanderers.

Tell me, thou Star, whose wings of light
Speed thee in thy fiery flight,
In what cavern of the night
Will thy pinions close now?

Tell me, Moon, thou pale and grey
Pilgrim of Heaven's homeless way,
In what depth of night or day
Seekest thou repose now?

Weary Wind, who wanderest
Like the world's rejected guest,
Hast thou still some secret nest
On the tree or billow?

10

Sonnet.

Ye hasten to the grave! What seek ye there,
Ye restless thoughts and busy purposes
Of the idle brain, which the world's livery wear?
O thou quick heart, which pantest to possess
All that pale Expectation feigneth fair!
Thou vainly curious mind which wouldest guess
Whence thou didst come, and whither thou must go,
And all that never yet was known wouldst know;
Oh, whither hasten ye, that thus ye press,
With such swift feet life's green and pleasant path,
Seeking, alike from happiness and woe,
A refuge in the cavern of gray death?
O heart, and mind, and thoughts! what thing do you
Hope to inherit in the grave below?

10

Lines to a Critic.

Honey from silkworms who can gather,
Or silk from the yellow bee?

Alle ting vi elsker og værner om,
 må ligesom os selv falme og forgå;
 således er vor barske dødelige lod –
 kærligheden selv ville, hvis ikke de gjorde det.

Verdens vandrere

Fortæl mig, du stjerne, hvis lysvinge
 driver dig afsted i din brændende flugt,
 i hvilken af nattens grotter
 vil dine vinger lukke sig nu?

Fortæl mig, måne, du blege og grå
 pilgrim på himlens hjemløse vej,
 i hvilken af nattens eller dagens dyb
 søger du hvile nu?

Trætte vind, der vandrer
 som verdens afviste gæst, 10
 har du stadig en hemmelig rede
 på træet eller bølgen?

Sonet

I haster til graven! Hvad søger I dér,
 I hvileløse tanker og travle planer
 fra den ørkesløse hjerne, der bærer verdens liberi?
 Oh du, hurtige hjerte, der gisper efter at besidde
 alt, som bleg forventning forestiller sig skønt!
 du forgæves nysgerrige sind som vil gætte,
 hvorfra du kom, og hvortil du må gå,
 og vil kende alt, som endnu aldrig er kendt;
 Åh! hvorhen haster I, siden I således iler med
 sådanne rappe fødder ad livets grønne og behagelige, 10
 sti, søgende, så vel fra lykke og ulykke,
 et tilflugtssted i den grå døds grotte?
 Oh hjerte og sind og tanker! hvad håber I
 at arve i graven der nede?

Linjer til en kritiker

Hvem kan samle honning fra silkeorme,
 eller silke fra den gule bi?

The grass may grow in winter weather
As soon as hate in me.

Hate men who cant, and men who pray,
And men who rail like thee;
An equal passion to repay
They are not coy — like me.

Or seek some slave of power and gold
To be thy dear heart's mate;
Thy love will move that bigot cold
Sooner than me, thy hate.

10

A passion like the one I prove
Cannot divided be;
I hate thy want of truth and love —
How should I then hate thee?

Lines to a Reviewer.

Alas, good friend, what profit can you see
In hating such a hateless thing as me?
There is no sport in hate where all the rage
Is on one side. In vain would you assuage
Your frowns upon an unresisting smile,
In which not even contempt lurks to beguile
Your heart, by some faint sympathy, of hate.
Oh, conquer what you cannot satiate!
For to your passion I am far more coy
Than ever yet was coldest maid or boy
In winter noon. Of your antipathy
If I am the Narcissus, you are free
To pine into a sound with hating me.

10

Dirge for the Year.

Orphan Hours, the Year is dead,
Come and sigh, come and weep!
Merry Hours, smile instead,
For the Year is but asleep.
See, it smiles as it is sleeping,
Mocking your untimely weeping.

Græs kan gro i vintervejr
ligeså gerne som had i mig.

Had mennesker, der hykler og mennesker, der beder,
og mennesker, der skænder som dig;
de betaler tilbage med en lignende følelse,
de er ikke tavse – som mig. –

Eller søg efter en eller anden slave af magt og guld,
til at blive dit kære hjertes mage;
din kærlighed vil bevæge den kolde skinhellige
før end dit had bevæger mig.

10

En følelse som den jeg oplever,
kan ikke deles;
jeg hader din mangel på sandhed og kærlighed –
hvordan skulle jeg så hade dig?

Linjer til en anmelder

Ak, gode ven, hvilken nytte kan du drage af
at hade en så hadeløs ting som mig?
Der er ingen sjov ved at hade, når al raseriet kun
er på den ene side. Forgæves ville du formilde
din vrede på et modstandsløst smil,
i hvilket end ikke foragt lurker for at franarre
dit hjerte dit had, ved at vise en svag sympati.
Oh besejr, hvad du ikke kan mætte!
Thi for din vrede er jeg langt mere uimodtagelig,
end endnu nogensinde den koldeste pige eller dreng
var i vintereftermiddagen. Hvad angår din antipati,
hvis jeg er Narcissus, står det dig frit for*
at hentæres til en lyd ved at hade mig.

10

Sørgesang for året

Forældreløse Timer, året er dødt,
kom og suk, kom og græd!
glade Timer, smil i stedet,
thi året sover kun.
Se, det smiler mens det sover,
spottende jeres utidige gråd.

* Ekko, der elskede Narkissos, døde af ulykkelig kærlighed og kun hendes stemme blev tilbage.
En stemme som Narkissos var ligeglad med.

DIRGE FOR THE YEAR

As an earthquake rocks a corse
In its coffin in the clay,
So White Winter, that rough nurse,
Rocks the death-cold Year to-day; 10
Solemn Hours! wail aloud
For your mother in her shroud.

As the wild air stirs and sways
The tree-swung cradle of a child,
So the breath of these rude days
Rocks the Year: — be calm and mild,
Trembling Hours, she will arise
With new love within her eyes.

January gray is here,
Like a sexton by her grave; 20
February bears the bier,
March with grief doth howl and rave,
And April weeps — but, O ye Hours!
Follow with May's fairest flowers.

Time

Unfathomable Sea! whose waves are years,
Ocean of Time, whose waters of deep woe
Are brackish with the salt of human tears!
Thou shoreless flood, which in thy ebb and flow
Claspest the limits of mortality,
And sick of prey, yet howling on for more,
Vomitest thy wrecks on its inhospitable shore;
Traucherous in calm, and terrible in storm,
Who shall put forth on thee,
Unfathomable Sea? 10

To —

Music, when soft voices die,
Vibrates in the memory —
Odours, when sweet violets sicken,
Live within the sense they quicken.

Rose leaves, when the rose is dead,
Are heaped for the beloved's bed;
And so thy thoughts, when thou art gone,
Love itself shall slumber on.

Som et jordskælv vugger et lig
i dets kiste i leret,
således vugger hvide vinter, den strenge
plejemor, det død-kolde År idag; 10
højtidelige Timer! jamr højt
for jeres mor i sit ligklæde.

Som den vilde luft bevæger og svajer
et barns træ-svungne vugge,
således vugger disse rå dages vind
Året: — vær rolige og milde,
skælvende Timer, hun vil rejse sig
med ny kærlighed i sine øjne.

Grå januar er her,
som en kirketjener ved hendes grav; 20
februar bær' hendes ligbåre,
marts hyler og raser af sorg,
og april græder — men, åh I Timer!
følg efter med majs skønneste blomster.

Tiden

Bundløse hav! hvis bølger er år,
Tidens ocean, hvis vande af dyb kval
er brakagtig af salt fra mennesketåre!
Du kystfrie strøm, som med din ebbe og flod
omfavner dødelighedens grænser,
og syg af bytte, dog hylende efter mere,
udspyr dine vrag på dens ugæstfrie kyst;
forræderisk i ro, og forfærdelig i oprør,
hvem skal sejle på dig,
bundløse hav?

Til —

Musik, når blide stemmer dør,
vibrerer i erindringen —
dufte, når liflige violer visner,
lever i følelsen de vækker.

Rosenblade, når rosen er død,
bunkes sammen til den elskedes seng;
og således på dine tanker, skal kærlighed
selv slumre, når du er borte.

Memory

Rose leaves, when the rose is dead,
Are heaped for the beloved's bed;
And so thy thoughts, when thou art gone,
Love itself shall slumber on.

Music, when soft voices die,
Vibrates in the memory —
Odours, when sweet violets sicken,
Live within the sense they quicken.

Mutability.

The flower that smiles to-day
To-morrow dies;
All that we wish to stay
Tempt and then flies.
What is this world's delight?
Lightning that mocks the night,
Brief even as bright.

Virtue, how frail it is!
Friendship how rare!
Love, how it sells poor bliss
For proud despair! 10
But we, though soon they fall,
Survive their joy, and all
Which ours we call.

Whilst skies are blue and bright,
Whilst flowers are gay,
Whilst eyes that change ere night
Make glad the day;
Whilst yet the calm hours creep,
Dream thou — and from thy sleep 20
Then wake to weep.

Minde

Rosenblade, når rosen er død,
bunkes sammen til den elskedes seng;
og således på dine tanker, skal kærlighed
selv slumre, når du er borte.

Musik, når blide stemmer dør,
vibrerer i erindringen —
dufte, når liflige violer visner,
lever i følelsen de vækker.

Ubestandighed

Blomsten som smiler i dag
dør i morgen;
alt, som vi ønsker skal forblive,
frister og flygter så.
Hvad er denne verdens fryd?
Et lyn der spotter natten, ligeså
kortvarigt som det er strålende.

Dyden, hvor skrøbelig den er!
Venskab hvor sjældent!
Kærlighed, hvor den sælger enkel
lykke for stolt fortvivlelse! 10
men disse, skønt de snart falder,
overlever deres glæde, og alt
som vi kalder vores.*

Så længe himlen er blå og klar
så længe blomster er smukke,
så længe øjne, der skifter før nat,
gør dagen glad;
så længe endnu de rolige timer kryber,
drøm du — og fra din søvn† 20
vågn så op for at græde.

* Dyden, Venskab og Kærlighed som (platonisk) idé betragtet dør ikke, kun deres forbigående former i denne verden. De overlever den glæde, de giver os, og som vi kalder vores iflg. (*Waserman*, 178).

† G. Matthews har gættet på, at digtet er tænkt som et åbningsdigt til *Hellas*, 'du' skulle således være den sovende kejser (Webb).

A Lament.

O world! O Life! O Time!
On whose last steps I climb,
Trembling at that where I had stood before;
When will return the glory of your prime?
No more — Oh, never more!

Out of the day and night
A joy has taken flight;
Fresh spring, and summer, and winter hoar,
Move my faint heart with grief, but with delight
No more — Oh, never more!

10

Remembrance

Swifter far than summer's flight,
Swifter far than youth's delight,
Swifter far than happy night
Art thou come and gone —
As the earth when leaves are dead,
As the night when sleep is sped,
As the heart when joy is fled,
I am left lone, alone.

The swallow summer comes again,
The owlet night resumes her reign
But the wild-swan youth is fain
To fly with thee, false as thou. —
My heart each day desires the morrow;
Sleep itself is turned to sorrow;
Vainly would my winter borrow
Sunny leaves from any bough.

10

Lilies for a bridal bed,
Roses for a matron's head,
Violets for a maiden dead —
Pansies let *my* flowers be:
On the living grave I bear
Scatter them without a tear —
Let no friend, however dear,
Waste one hope, one fear for me.

20

En klagesang

Oh Verden! Oh liv! oh tid!
jeg klatrer på de sidste trin,
skælvende for det jeg stod på før;
hvornår vil pragten fra din bedste tid vende tilbage?
Ikke mere — Åh, aldrig mere!

Ud af dagen og natten
har en glæde taget flugten;
frisk forår og sommer og gråhvid vinter
bevæger mit svage hjerte med sorg, men ikke mere
med fryd — Åh, aldrig mere!

10

Erindring

Langt hurtigere end sommerens flugt,
langt hurtigere end ungdoms fryd,
langt hurtigere end en lykkelig nat
er du kommet og gået —
som jorden når løvet er dødt,
som natten når søvnen er ilet,
som hjertet når glæden er flygtet,
er jeg ladt alene, alene.

Svalesommeren kommer igen,
uglenatten genindtager sit rige,
men den unge vild-svane er fornøjet
over at flyve med dig, falsk som dig. —
Hver dag længes mit hjerte efter morgendagen,
selv søvn er vendt til sorg;
forgæves ville min vinter låne
solbeskinnede blade fra hver en gren.

10

Liljer til en brudeseng,
roser til en gift kvindes hoved,
violener til en død pige —
lad stedmoderblomster være *mine* blomster.*
Spred dem uden en tåre
på den levende grav jeg bær —
lad ingen ven, uanset hvor kær,
spilde håb eller frygt på mig.

20

* stedmoderblomst 'pansy' kaldes også 'heartsease': sjælefred.

Lines Written on Hearing the News of the Death of Napoleon.

What! alive and so bold, O Earth?
Art thou not overbold?
What! leapest thou forth as of old
In the light of thy morning mirth,
The last of the flock of the starry fold?
Ha! leapest thou forth as of old?
Are not the limbs still when the ghost is fled,
And canst thou move, Napoleon being dead?

How! is not thy quick heart cold?
What spark is alive on thy hearth? 10
How! is not *his* death-knell knolled?
And livest *thou* still, Mother Earth?
Thou wert warming thy fingers old
O'er the embers covered and cold
Of that most fiery spirit, when it fled
What, Mother, do you laugh now he is dead?

'Who has known me of old,' replied Earth,
'Or who has my story told?
It is thou who art overbold.' 20
And the lightning of scorn laughed forth
As she sung, 'To my bosom I fold
All my sons when their knell is knolled,
And so with living motion all are fed,
And the quick spring like weeds out of the dead.

'Still alive and still bold,' shouted Earth,
'I grow bolder and still more bold.
The dead fill me ten thousand fold
Fuller of speed, and splendour, and mirth.
I was cloudy, and sullen, and cold,
Like a frozen chaos uprolled, 30
Till by the spirit of the mighty dead
My heart grew warm. I feed on whom I fed.

'Ay, alive and still bold.' muttered Earth,
'Napoleon's fierce spirit rolled,
In terror and blood and gold,
A torrent of ruin to death from his birth.
Leave the millions who follow, to mould

Skrevet ved efterretningen om Napoleons død

Hvad! i live og så kæk, oh Jord?
Er du ikke overkæk?
Hvad! kommer du frem som førhen
i din morgenglædes lys,
den sidste af flokken fra stjernefolden?
Ha! kommer du frem som førhen?
Er lemmerne ikke stille når ånden er draget bort,*
og kan du bevæge dig, når Napoleon er død?

Hvorledes! er dit livlige hjerte ikke koldt?
Hvilken gnist lever på din arne? 10
Har *hans* dødsklokke ikke ringet?
Og *du* er stadig i live, Mor Jord?
Du varmede dine gamle fingre
over de tildækkede og kolde gløder
af den flammende ånd, da den fór bort —
hvad, mor, ler du nu, da han er død?

„Hvem har førhen kendt mig,“ svarede Jorden,
„eller hvem har fortalt min historie?
Det er dig, der er alt for kæk.“
Og hånens lyn lo da hun sang: 20
„Jeg trykker alle mine sønner
til min barm når deres ligklokke ringer, og
således bliver alle fodret med levende bevægelser,
og de livlige skyder op som ugræs fra de døde.

„Stadig i live og stadig kæk,“ råbte Jorden,
„Jeg bliver kækkere og stadig kækkere.
De døde fylder mig titusindfold
fuldere med fart og pragt og glæde.
Jeg var overskyet, og dyster, og kold,
som et frosset kaos rullet op, 30
indtil ved de mægtige dødes ånd
mit hjerte blev varmt. Jeg lever af dem jeg nærer.

„Ja, i live og stadig kæk,“ mumlede Jorden,
„Napoleons voldsomme ånd rullede
i skræk og blod og guld, en rivende
strøm af ødelæggelse fra sin fødsel til sin død.
Overlad til de efterfølgende millionerne at forme

* lemmer: Jordens lemmer — ånden: Napoleons ånd.

The metal before it be cold;
And weave into his shame, which like the dead
Shrouds me, the hopes that from his glory fled.' 40

Sonnet: Political Greatness.

Nor happiness, nor majesty nor fame,
Nor peace nor strength, nor skill in arms or arts,
Shepherd those herds whom Tyranny makes tame:
Verse echoes not one beating of their hearts,
History is but the shadow of their shame;
Art veils her glass, or from the pageant starts
As to oblivion their blind millions fleet
Staining that Heaven with obscene imagery
Of their own likeness. What are numbers, knit
By force or custom? Man, who man would be, 10
Must rule the empire of himself; in it
Must be supreme, establishing his throne
On vanquished will, quelling the anarchy
Of hopes and fears, being himself alone.

The Aziola.

'Do you not hear the Aziola cry?
Methinks she must be nigh,'
Said Mary, as we sate
In dusk, ere stars were lit, or candles brought;
And I, who thought
This Aziola was some tedious woman,
Asked, 'Who is Aziola?' How elate
I felt to know that it was nothing human,
No mockery of myself to fear or hate:
And Mary saw my soul, 10
And laughed, and said, 'Disquiet yourself not;
'Tis nothing but a little downy owl.'

Sad Aziola, many an eventide
Thy music I had heard
By wood and stream, meadow and mountainside,
And fields and marshes wide,

metallet før det bliver koldt;*
og væv ind i hans skam, der indhyller mig ligesom
de døde, håbene, der flygtede for hans herlighed.“

40

Sonet. Politisk storhed

Hverken lykke, eller storhed eller berømmelse,
eller fred eller styrke eller færdighed i våben og kunst
vogter de hjerde, som tyranni gør tamme;
i vers genlyder ikke et eneste af deres hjerteslag,
historien er kun skyggen af deres skam,
kunst tilslører sit spejl eller farer sammen ved skuet,
når deres blinde millioner haster til glemsel,
idet de pletter den Himmel med odiøse billeder†
af dem selv. Hvad er antal eller vers knyttet sammen
af tvang eller sædvane? Det menneske som vil være
menneske, må styre riget, som er ham selv; i dette
må han være enerådende, idet han opretter sin trone
på overvundet vilje og kvæler håbets
og frygtens anarki, ved alene at være sig selv.

10

Aziolaen

„Har du ikke hørt Aziolaen tude?‡
Jeg tror hun må være i nærheden,“
sagde Mary, da vi sad
i skumringen, før stjerner var tændt, eller voksllys bragt;
og jeg som troede,
at denne Aziola var en eller anden kedelig gammel kvinde,
spurgte: „Hvem er Aziola?“ Hvor opløftet
føjte jeg mig ikke ved at vide, at det ikke var noget menneskeligt,
intet at frygte eller hade, der ville gøre nar af mig;
og Mary så min sjæl,
og lo, og sagde, „Du må ikke blive urolig;
det er kun en lille dunet ugle.“

10

Bedrøvede Aziole, mangan aftenstund
har jeg hørt din musik
ved skov og å, eng og bjergskråning,
og marker og vidtstrakte moser, —

* På trods af alle hans fejl var Napoleon en af de voldsomme ånder der smeltede jernet. Andre kan forme det.

† Himmel: kunstens himmel.

‡ Aziola: dværghornugle.

Such as nor voice, nor lute, nor wind, nor bird,
The soul ever stirred;
Unlike and far sweeter than them all.
Sad Aziola, from that moment I
Loved thee and thy sad cry.

To —.

When passion's trance is overpast,
If tenderness and truth could last,
Or live, whilst all wild feelings keep
Some mortal slumber, dark and deep,
I should not weep, I should not weep!

It were enough to feel, to see,
Thy soft eyes gazing tenderly,
And dream the rest — and burn and be
The secret food of fires unseen,
Couldst thou but be as thou hast been,

10

After the slumber of the year
The woodland violets reappear;
All things revive in field or grove
And sky and sea, but two, which move
And form all others, life and love.

Sonnet to Byron.

[I am afraid these verses will not please you, but]
If I esteemed you less, Envy would kill
Pleasure, and leave to Wonder and Despair
The ministration of the thoughts that fill
The mind which, like a worm whose life may share
A portion of the unapproachable,
Marks your creations rise as fast and fair
As perfect worlds at the Creator's will.
But such is my regard that nor your power
To soar above the heights where others [climb],
Nor fame, that shadow of the unborn hour
Cast from the envious future on the time,
Move one regret for his unhonoured name
Who dares these words: — the worm beneath the sod
May lift itself in homage of the God.

10

sådan som hverken stemme eller lut eller vind eller fugl
 nogensinde rørte sjælen;
 ulig og langt mere vemodig end dem alle.
 Bedrøvede Aziola, fra det øjeblik
 elskede jeg dig og din vemodige tuden.

Til —

Når elskovsrusen er forbi,
 hvis ømhed og sandhed da kunne være
 eller leve, medens alle vilde følelser ligger
 i en dødelig søvn, mørk og dyb,
 skulle jeg ikke græde, skulle jeg ikke græde!

Det ville være nok at føle at se
 dine blide øjne betragte mig ømt,
 og drømme resten — og brænde og være
 den uset ilds hemmelige føde,
 kunne du blot være, som du har været.

10

Efter årets søvn
 kommer skovens violer igen til syne;
 alt får nyt liv på mark eller i lund
 og luft og hav, bortset fra to, som vækker
 og danner alt andet, livet og kærligheden.

Sonet til Byron

(Jeg er bange for at disse vers ikke vil behage dig, men)
 Hvis jeg agtede dig mindre, ville misundelse dræbe
 glæde og overlade til undren og fortvivlelse
 tankernes virksomhed, der fylder
 sindet, som, lig en orm, hvis liv må dele
 lod med en del af det utilnærmelige,
 ser dine frembringelser stige så hurtigt og skønt
 som fuldkomne verdener ved Skaberens vilje.
 Men sådan er min agtelse, at hverken din magt
 til at svæve højt over toppene, hvor andre [klatrer op],
 eller berømmelse, hin skygge af den ufødte time,
 der kastes på øjeblikket af den misundelige fremtid,
 vækker en eneste fortrydelse over hans uhædrede navn,
 som vover disse ord: — ormen under tørven
 må løfte sig i hyldest til Guden.

10

Fragment on Keats.

*On Keats, Who Desired That on His Tomb
Should Be Inscribed —*

“Here lieth One whose name was writ on water.”
But, ere the breath that could erase it blew,
Death, in remorse for that fell slaughter,
Death, the immortalizing winter, flew
Athwart the stream — and time’s printless torrent grew
A scroll of crystal, blazoning the name
Of Adonais!

“O Thou Immortal Deity”

O thou immortal deity
Whose throne is in the depth of human thought,
I do adjure thy power and thee
By all that man may be, by all that he is not,
By all that he has been and yet must be!

Evening:

Ponte Al Mare, Pisa

The sun is set, the swallows are asleep,
The bats are flitting fast in the gray air;
The slow soft toads out of damp corners creep,
And evening’s breath, wandering here and there
Over the gleaming surface of the stream,
Wakes not one ripple from its summer dream.

There is no dew on the dry grass to-night,
Nor damp within the shadow of the trees;
The wind is intermitting, dry and light;
And in the inconstant motion of the breeze
The dust and straws are driven up and down,
And whirled about the pavement of the Town.

10

Within the surface of the fleeting river
The wrinkled image of the city lay,
Immovably unquiet, and forever
It trembles, but it never fades away;
Go to the . . .
You, being changed, will find it then as now.

Fragment om Keats

*som ønskede, at der skulle indskrives
på hans gravsten —*

„Her ligger en hvis navn blev skrevet på vand”
Men før vinden, som slettede det, blæste,
fløj døden, i anger over det grusomme drab,
døden den udødeliggørende vinter,
tværs over floden, —og tidens sporløse strøm voksede
til en skriftrulle af krystal, der udbasunerede navnet
Adonais!

„Oh du udødelige guddom“

Oh du udødelige guddom
hvis trone er i mennesketankens dyb,
jeg besværges i sandhed din magt og dig
ved alt som mennesket kan være, ved alt som han ikke er,
ved alt som han har været og dog må være!

Aften

Ponte al Mare, Pisa

Solen er gået ned, svalerne sover,
flagermusene flakser hurtigt i den grå luft;
den langsomme bløde tudse kryber ud af fugtige kroge,
og aftenens sagte vinde, vandrende her og der
over flodens glinsende overflade,
vækker ikke den mindste bølge af sin sommerdrøm.

Der er ingen dug på det tørre græs i nat,
ingen fugtighed inde i træernes skygge;
vinden blæser nu og da, tør og let;
og i brisens ustadige bevægelser
jages støvet og strå frem og tilbage,
og bliver hvirvlet omkring på byens brolægning.

På overfladen af den flygtende flod
lå byens rynkede billede,
urokkeligt urolig, og for altid
bæver det, men det forsvinder aldrig;
gå til ...
Mens du er forandret, vil du finde det dengang som nu.

10

The chasm in which the sun has sunk is shut
 By darkest barriers of cinereous cloud, 20
 Like mountain over mountain huddled but
 Growing and moving upwards in a crowd,
 And over it a space of watery blue,
 Which the keen evening star is shining through.

Chorus

The world's great age begins anew,
 The golden years return,
 The earth doth like a snake renew
 Her winter weeds outworn:
 Heaven smiles, and faiths and empires gleam,
 Like wrecks of a dissolving dream.

A brighter Hellas rears its mountains
 From waves serener far;
 A new Peneus rolls his fountains
 Against the morning-star; 10
 Where fairer Tempes bloom, there sleep
 Young Cyclads on a sunnier deep.

A loftier Argo cleaves the main,
 Fraught with a later prize;
 Another Orpheus sings again,
 And loves, and weeps, and dies;
 A new Ulysses leaves once more
 Calypso for his native shore.

O write no more the tale of Troy,
 If earth Death's scroll must be! 20
 Nor mix with Laian rage the joy
 Which dawns upon the free:
 Although a subtler Sphinx renew
 Riddles of death Thebes never knew.

Afgrunden, som solen er sunket i, er lukket
af en askegrå skys mørkeste banker, 20
som bjerg over bjerg klumpet sammen, men
voksende og bevægende sig opad i flok,
og over den er der et rum af svagt blå,
som den skarpe aftenstjerne skinner igennem.

Slutkoret fra Hellas^{7*}

Verdens store tid begynder på ny,
de gyldne år vender tilbage,
jorden som en slange fornyer
sin udslidte vinterdragt:
himlen smiler, og tro og riger skinner
som vrag af en drøm, der opløser sig.

Et mere strålende Hellas hæver sine bjerge
fra langt roligere bølger;
en ny Peneios ruller sine kilder
mod morgenstjernen; 10
hvor skønnere Tempe blomstrer, der sover †
unge Kyklader på et solrigere dyb.

Et mere ædelt Argo kløver det åbne hav,
lastet med en senere belønning;
en anden Orfeus synger atter
og elsker og græder og dør;
en ny Odysseus forlader endnu engang
Kalypso for sin hjemlige kyst.‡

Oh, skriv ikke igen fortællingen om Troja,
hvis dødens skriftrulle skal blive til jord! 20
bland heller ikke laïisk raseri med glæden§
som bryder frem hos de frie:
uagtet en subtilere Sfinks gentager
gåder om død, Theben aldrig kendte.**

* nr.7og 8: Henviser til Shelleys noter i Hellas. — l. 2, gyldne år: Den mytiske lykkelige tid under guden Saturn.

† Peneiosfloden i Thessalien løber ud i havet gennem Tempedalen mellem bjergmassiverne Olympos og Ossa. — Kyklader: øgruppen Kykladerne.

‡ Argo: skibet Jason og argonauterne sejlede i for at erobre Det gyldne Skind. — Kalypso: nymfe på øen Orgygia, der holdt Odysseus tilbage i 7 år.

§ laïisk: efter Oidipus' far Laios, der ville have Oidipus dræbt, da det var blevet spået, at han ville dræbe sin fader. — Sfinks: hvis gåde Oidipus løste.

** linje 1082-3: 'uanset hvilke frygtelige problemer I må blive stillet overfor i fremtiden' (Matthews).

CHORUS

Another Athens shall arise,
And to remoter time
Bequeath, like sunset to the skies,
The splendour of its prime,
And leave, if nought so bright may live,
All earth can take or Heaven can give. 30

Saturn and Love their long repose
Shall burst, more bright and good
Than all who fell, than One who rose,
Than many unsubdued;
Not gold, not blood, their altar dowers
But votive tears and symbol flowers.

O cease! must hate and death return?
Cease! must men kill and die?
Cease! drain not to its dregs the urn
Of bitter prophecy. 40
The world is weary of the past,
O might it die or rest at last!

To —.

One word is too often profaned
For me to profane it,
One feeling too falsely disdained
For thee to disdain it;
One hope is too like despair
For prudence to smother,
And pity from thee more dear
Than that from another.

I can give not what men call love,
But wilt thou accept not 10
The worship the heart lifts above
And the Heavens reject not
The desire of the moth for the star,
Of the night for the morrow,
The devotion to something afar
From the sphere of our sorrow?

Et andet Athen skal opstå,
 og til en fjernere tid
 skænke, som solopgangen til himlen,
 glansen af dens storhedstid,
 og efterlade, hvis intet så ædelt kan leve,
 alt jorden kan tage eller himlen kan give. 30

Saturn og Eros skal bryde deres⁸
 lange hvile, mere herlige og gode
 end alle der faldt, end En der rejste sig,*
 end mange uundertvungne;
 ikke guld, ikke blod begaver deres alter,
 men helligede tårer og symbolske blomster.

Oh stands! må had og død virkelig vende tilbage?
 Stands! må mennesker dræbe og dø?
 Stands! tøm ikke til sidste dråbe
 den bitre profetis urne.† 40
 Verden er træt af fortiden,
 oh kunne den dø eller endelig hvile!

Til —

Ét ord er for ofte vanhelliget
 til at jeg kan vanhellige det,
 én følelse for falsk foragtet
 til at du kan foragte den;
 ét håb ligner for meget fortvivlelse,
 til at klogskab kan kvæle det,
 og medynk fra dig mere dyrebar
 end den fra en anden.

Jeg giver ikke, hvad mennesker kalder kærlighed,
 men vil du ikke modtage den 10
 dyrkelse, som løfter hjertet op over
 og himlen ikke afviser,
 natsværmerens higen efter stjernen,
 og natten efter morgenen,
 hengivelsen til noget langt borte
 fra vor sorgs sfære?

* alle der faldt: de gamle guder. — En: Jesus Kristus

† bitre profetier: fornyede blodsudgydelser; fra Vergils fjerde hyrdedigt (Matthews).

The Boat on the Serchio.

Its sails are folded like thoughts in a dream,
The helm sways idly, hither and thither;
Dominic, the boatman, has brought the mast,
And the oars, and the sails; but 'tis sleeping fast,
Like a beast, unconscious of its tether.'

The stars burnt out in the pale blue air,
And the thin white moon lay withering there;
To tower and cavern and rift and tree,
The owl and the bat fled drowsily. 10
Day had kindled the dewy woods,
And the rocks above and the stream below,
And the vapours in their multitudes,
And the Apennine's shroud of summer snow,
And clothed with light of aery gold
The mists in their eastern caves uprolled.
Day had awakened all things [blithe],
The lark and the thrush and the swallow free,
And the milkmaid's song and the mower's scythe
And the matin-bell and the mountain bee: 20
Fireflies were quenched on the dewy corn,
Glow-worms went out on the river's brim,
Like lamps which a [student] forgets to trim:
The beetle forgot to wind his horn,
The crickets were still in the meadow and hill:
Like a flock of rooks at a farmer's gun
Dreams and terrors, every one,
Fled from the brains which are their prey
From the lamp's death to the morning ray.

Man and beast to their work or play 30
Rose from the visions grim or gay
Like ghost at the resurrection day.
For the morning light like angel's clarion
Shall force every wandering soul to come
In the full dress of its cast-off carrion
With a card for the Devil's 'At home'.
All rose to do the task He set to each
Who shaped us to his ends and not our own;
The million rose to learn, and one to teach
What none yet ever knew [] 40

Båden på Serchio

„Vor båd sover på Serchio's strøm,
dens sejl er foldet som tanker i en drøm,
roret drejer ørkesløst, hid og did;
Dominic, bådsmanden, har bragt masten
og årerne og sejlene; men den sover dybt
som et dyr, ubevidst om dens tøjlr.”

Stjernerne brændte ud i den blege blå luft,
og den smalle hvide måne lå visnende der;
uglen og flagermusen fløj døsig
til tårn og grotte og sprække og træ. 10

Dagen havde vækket de duggede skove,
og klipperne ovenover og strømmen nedenunder,
og dampene i deres hobe,
og Appenninernes dække af sommersne,
og klædt i lys af luftigt guld
er tågerne, rullet sammen i deres østlige huler.
Dagen havde vækket alle [livsglade] ting
lærken og droslen og den frie svale
og mælkepigens sang og høstkarlen le, 20
og morgenklokken og bjergbierne:
ildfluen var slukket på det duggede korn,
sankthansormen kom ud på flodens rand,
som en lampe en [student] glemmer at trimme:
billen glemte at sno sit horn,
fårekylingerne var stille på eng og bakke:
som en flok råger for landmandens bøsse
flygtede nattens drømme og rædsler,
hver eneste, fra hjernerne, som er deres bytte
fra lampens død til morgenstrålen.

Menneske og dyr rejste sig fra grumme 30
eller lystige syner til deres arbejde eller leg,
som spøgelse på opstandelsens dag.
Thi morgenlyset skal, som en engels klarino,
tvinge hver vandrende sjæl til at komme
fuldt påklædt i dens afkastede kadaver
med et adgangskort til Djævelens 'Jeg er hjemme'.
Alle stod op til hvervet Han satte til hver,
som formede os til Hans mål og ikke vore egne;
tusinder stod op for at lære, og en for at undervise i
hvad ingen endnu nogensinde vidste [] 40

* Djævelen: Gud.

The soldier woke to kill — why, — God who made
his heart and the sword-cutler's, know, not I;
The priest, the lawyer and the statesman played
With words, like conjurers with cup and ball
To the great world that gaped and knew not why,
To those who hope and fear, inflict and suffer,
And let their tongues and swords and smiles for gold
In cities and in camps. — No road is rougher
Or soon will the wayworn pilgrim tire
Than this 'twixt morn and night — and many rose 50
Whose woe was such that fear became desire;
Melchior and Lionel were not among those;
They from the throng of men had stepped aside,
And following each his own unerring nose
Had made their home under the green hill-side.
It was that hill, whose intervening brow
Screens Lucca from the Pisan's envious eye,
Which the circumfluous plain waving below,
Like a wide lake of green fertility,
With streams and fields and marshes bare 60
Divides from the far Apennines — they lie
Islanded in the immeasurable air.

'What think you, as she lies in her green cove,
Our little sleeping boat is dreaming of?'
'If morning dreams are true, why I should guess
That she was dreaming of our idleness,
And of the miles of watery way
We should have led her by this time of day.'

[To Lionel according to his art
Weaving his idle words, Melchior said: 70
'She dreams that we are not out of bed;
We'll put a soul into her, and a heart
Which like a dove chased by a dove shall beat.']

'Never mind,' said Lionel,
'Give care to the winds, they can bear it well
About yon poplar-tops; and see
The white clouds are driving merrily,
And the stars we miss this morn will light
More willingly our return to-night.

Soldaten vågnede for at dræbe — hvorfor, — Gud som skabte
 hans hjerte og sværdsmedens ved det, ikke jeg;
 præsten, sagføreren og politikerens legede med ord, —
 ligesom tryllekunstnere med kop og kugle
 for den store verden, der måbede uden at vide hvorfor, —
 for dem som håber og frygter, og dem som tilføjer og lider,
 og falbød deres tunger og sværd og smil for guld
 i byer og lejre. — Ingen vej er hårdere,
 og før vil den udmattede pilgrim trættes,
 end disse mellem morgen og nat — og mange stod op 50
 hvis kval var sådan, at frygt blev længsel; —*
 Melchior og Lionel var ikke blandt dem;†
 de var trådt til side for menneskenes vrimmel,
 og havde, idet de hver fulgte deres egen ufejlbarlige næse,
 slået sig ned for foden af en grøn bakkeskrænt —
 det var den bakke, hvis mellemliggende kam
 skjuler Lucca for pisaboens skinsyge øje,‡
 som den omgivende slette, der bølger nedenunder,
 lig en stor sø af grøn frodighed
 med vandløb og marker og nøgne moser, 60
 adskiller fra de fjerne Appenniner — de ligger
 som øer i den umådelige luft.

„Hvad tror du, mens hun ligger i sin grønne vig,
 vores båd drømmer om?
 „Hvis morgendrømme er sande, så ville jeg gætte på
 at hun drømte om vort driveri,
 og på de mil ad vandvejen
 vi burde have ført hende på denne tid af dagen.“

[Melchior svarede Lionel på sin særlige måde,
 idet han vævede nogle let henkastede ord: 70
 „Hun drømmer om, at vi ikke er stået ud af sengen;
 vi vil sætte noget sjæl i hende og et hjerte,
 der skal slå som hos en due, der jager en due.“] §

„Tænk ikke på det,“ sagde Lionel,
 „Overlad bekymring til vindene, de klare det jo
 fint omkring de popelkroner dér; og se
 de hvide skyer driver lystigt afsted,
 og stjernerne, vi ikke nåede denne morgen, vil
 mere villigt oplyse vor hjemkomst i aften.

* længsel: efter at dø.

† Melchior og Lionel: Edward Williams og Shelley. Dominico var Shelleys tjener.

‡ Lucca: en by lidt nordøst for Pisa.

§ l. 69-73, disse 4 linjer er en omarbejdning af l. 65-9. (Longman 4; 362).

How it whistles, Dominic's long black hair! 80
 List, my dear fellow; the breeze blows fair:
 Hear how it sings [] the air.'

'Of us and of our lazy motions,'
 Impatiently said Melchior,
 'If I can guess a boat's emotions;
 And how we ought, two hours before,
 To have been the devil knows where.'
 And then, in such transalpine Tuscan
 As would have killed a Della-Cruscan,
 'Dominic, bring the oars and sails and mast; 90
 You see that those fore halliards are made fast;
 Now hoist the sails . . . does this stone ballast cock her
 Too much? Ay . . . heave the ballast overboard,
 And stow the eatables in the aft locker.' —
 'Would not this keg be best a little lowered?'
 'No, now all's right.' —

'Those bottles of warm tea,
 Give me some straw . . . must be stowed tenderly,
 Such as we used, in summer after six,
 To cram in greatcoat pockets, and to mix
 Hard eggs and radishes and rolls at Eton; 100
 And couched on stolen hay in those green harbours
 Farmers called gaps, and wanton schoolboys arbour,
 Would feast till eight, and with that freedom sweeten
 One light [restraint] which is not an oppression
 But just enough to relish the transgression.'

— With a bottle in one hand,
 As if his very soul were at a stand
 Lionel stood — when Melchior brought him [aside]:
 'Sit at the helm — fasten this sheet — all's ready!
 Dominic the fisherman is our guide,' 110
 And whistled like a sailor and cried 'Steady!'
 The chain is loosed, the sails are spread,
 The living breath comes fresh behind,
 As with dews and sunrise fed,
 Comes the laughing morning wind.
 The sails are full, the boat makes head
 Against the Serchio's torrent fierce,
 Then flags with intermitting course,
 And hangs upon the wave, and stems
 The tempest of the [] 120
 Which fervid from [its mountain course]

Hvor det fløjter, Dominicos lange sorte hår; 80
 min kære ven, lyt – brisen er gunstigt;
 hør hvordan den synger sin [] melodi.“

„Af os og vore lade bevægelser,“
 sagde Melchior utålmodigt. –
 „Hvis jeg kan gætte en båds følelser,
 og hvordan vi for to timer siden
 burde have været fanden ved hvor.“
 Og så, i sådant et transalpinsk toskansk,
 at det ville have dræbt en della-cruscaner:*
 „Dominic kom med årene og sejl og mast, 90
 du ser, at de fokkefald dér er gjort fast;
 hejs nu sejlene . . . får stenballasten hende til at stikke
 for meget i vejret? Ja, hiv ballasten overbord,
 og stuv levnedsmidlerne i agterrummet. – “
 „Ville det ikke være bedst hvis dette fad stod lavere?
 „Nej, nu er alt i orden.“ –

„De flasker varm te dér,
 giv mig lige noget strå . . . de skal anbringes varsomt;
 sådan som vi plejede, om sommeren efter seks,
 at stoppe kavajlommer fulde og blande 100
 hårdkogte æg og radiser og rundstykker på Eton;
 og henslængt på stjålent hø i de grønne havne,
 landmanden kalder mellemrum og kåde skoledrenge løvsale,
 ville feste til klokken otte, og med den frihed forsøde
 et lille forbud, som ikke er undertrykkelse,
 men netop nok til at nyde overtrædelsen. – ”

– Med en flaske i den ene hånd,
 stod Lionel, som om selve hans sjæl var i stampe,
 indtil Melchior fik ham bragt [?flot]:
 „Sæt dig ved roret – fastgør dette skøde – alt er parat,
 Dominic, fiskeren, er vor fører,” 110
 og fløjtede som en sømand og råbte „Støt!”
 Kæden er kastet los, sejlene er sat,
 den levende ånde kommer frisk bagfra,
 da, næret af dug og solopgang,
 den leende morgenvind kommer; –
 sejlene er fulde, båden skyder fremad
 mod Serchio’s voldsomme strøm,
 blafrer så på afbrudt kurs,
 og hænger på bølgen, og stævner
 stormen af den [] 120
 der kommer fra sit hidsige [bjergløb],

* Akademiet Della Cruscan, grundlagt i 1582, for at bevare og rense det italienske sprog.

Shallow, smooth and strong doth come;
Frantic like Mazeppa's horse
It rushes from its mountain source
Swift as fire, tempestuously
It sweeps into the affrighted sea;
In morning's smile its eddies coil,
Its billows sparkle, toss and boil,
Torturing all its quiet light
Into columns fierce and bright. 130

— The Serchio, twisting forth
Between the marble barriers which it clove
At Ripafratta, leads through the dread chasm
The wave that died the death which lovers love,
Living in what it sought; as if this spasm
Had not yet passed, the toppling mountains cling,
But the clear stream in full enthusiasm
Pours itself on the plain — until wandering
Down one clear path of effluence crystalline
Sends its superfluous waves, that they may fling 140
At Arno's feet tribute of corn and wine;
Then, through the pestilential deserts wild
Of tangled marsh and woods of stunted pine,
It rushes to the Ocean.

The serpent is shut out from Paradise”

The serpent is shut out from Paradise.
The wounded deer must seek the herb no more
In which its heart-cure lies;
The widowed dove must cease to haunt a bower
Like that from which its mate with feigned sighs
Fled in the April hour.
I, too, must seldom seek again
Near happy friends a mitigated pain.

Of hatred I am proud, — with scorn content;
Indifference, that once hurt me, now is grown
Itself indifferent; 10

lavvandet, glat og stærk;
 vild som Mazeppas hest*
 styrter den af sted fra sin bjergkilde;
 hurtig som ild, stormfuldt
 fejer den ud i det forskrækkede hav
 dens strømhvirvler snurrer i morgenens smil,
 dens vover funkler, tumler rundt og koger,
 martrende al dets rolige lys
 til vilde og strålende søjler. 130

— Serchio, snoende sig frem
 mellem marmorbarriererne, som den kløvede
 ved Ripafratta, fører, gennem det frygtelige svælg,[†]
 bølgen der døde den død, elskere elsker, idet den
 levede i det den søgte; som om denne krampe endnu
 ikke var ophørt, klynger de vaklende bjerge sig til jorden,
 men den rolige flod breder sig fuld af begejstring
 ud på sletten, vandrer så
 ned af en sti af krystalklar strøm[‡]
 og sender sine overflødige bølger afsted, så de kan slynge 140
 gaver af korn og vin for Arno's fødder;
 så, gennem de pestbefængte vilde ørkener
 af sammenfiltret mose og skove og forkrøblet pinje,
 styrter den mod Havet.

„Slangen er udelukket fra Paradiset“

Slangen er udelukket fra Paradiset.[§]
 Den sårede hjort må ikke længere søge urten
 som dens hjertekur ligger i;
 den forladte due må holde op med at hjem søge en rede,
 som dens mage med forstilte suk
 hurtigt forlod i april.
 Også jeg må nu og da igen søge
 at mildne min smerte nær lykkelige venner.

Af had er jeg stolt — med spot tilfreds;
 ligegyldighed, som engang sårede mig, er nu selv 10
 blevet ligegyldig;

* En page ved navn Ivan Mazeppa havde en affære med en adelsmands kone. Han blev bundet til en vild hest af ægtemanden som straf (Longman 4).

† Ripafratta: by lidt nord for Pisa. — den død, elskere elsker: orgasme-‘døden’ (Crook, 206).

‡ en sti: kanalen mellem Serchio og Arno. — Serchio oversvømmer med mellemrum det omliggende land helt til floden Arno.

§ ‘Slangen’ er Shelley, Mary havde klaget over at han besøgte familien Williams for meget.

THE SERPENT IS SHUT OUT FROM PARADISE

But not to speak of love, Pity alone
Can break a spirit already more than bent.
The miserable one
Turns the mind's poison into food:
Its medicine is tears, its evil, good.

Therefore, if now I see you seldomer,
Dear friends, dear *friend*, know that I only fly
Your looks, because they stir
Griefs that should sleep, and hopes that cannot die. 20
The very comfort that they minister
I scarce can bear; yet I,
So deeply is the arrow gone,
Should quickly perish if it were withdrawn.

When I return to my cold home, you ask
Why I am not as I have ever been.
You spoil me for the task
Of acting a forced part in life's dull scene.
Of wearing on my brow the idle mask 30
Of author, great or mean,
In the world's carnival. I sought
Peace thus, and but in you I found it not.

Full half an hour, to-day, I tried my lot
With various flowers, and every one still said,
'She loves me, loves me not.'
And if this meant a vision long since fled;
If it meant Fortune, Fame, or Peace of thought
If it meant — but I dread
To speak what you may know too well —
Still there was truth in the sad oracle. 40

The crane o'er seas and forests seeks her home;
No bird so wild, but has its quiet nest
When it no more would roam.
The sleepless billows on the ocean's breast
Break like a bursting heart, and die in foam,
And thus at length find rest.
Doubtless there is a place of peace
Where *my* weak heart and all its throbs will cease

men, for ikke at tale om kærlighed, alene medlidenhed
 kan knække en ånd allerede mere end bøjet.
 Den elendige
 forvandler sindets gift til føde:
 dens lægemiddel er tårer, dens onde dens gode.

Derfor, hvis jeg nu ser jer sjældnere,
 kære venner, kære *ven!* vid at jeg kun undflyr*
 dine blikke fordi de rører
 sorger som burde sove, og håb som ikke kan dø. 20
 Selve trøsten de giver
 kan jeg næppe bære, dog skulle jeg
 hurtigt omkomme hvis den blev trukket ud,
 så dybt er pilen trængt ind.

Når jeg vender tilbage til mit kolde hjem, spørger I
 hvorfor jeg ikke er, som jeg altid har været.
Du fordærver mig til det hverv†
 at spille en tvungen rolle på livets grå scene.
 At bære den nyttesløse maske
 af en stor eller ringe forfatter på min pande 30
 i verdens karneval. Jeg søgte
 således fred, og jeg fandt den kun hos jer.‡

En hel halv time prøvede i dag jeg mit held
 med forskellige blomster, og alle sagde bestandig,
 „Hun elsker mig – hun elsker mig ikke.“§
 Og hvis dette betød et syn for længe siden flygtet –
 hvis det betød fremgang, berømmelse, eller tankefred,
 hvis det betød, – men jeg gruer
 ved at sige hvad du sikkert ved for godt,
 bestandig var der sandhed i det bedrøvelige orakel. 40

Tranen søger sit hjem over havene og skovene;
 ingen fugl er så vild at den ikke har sin rolige rede,
 når den ikke mere vil strejfe om.
 De søvnløse bølger på oceanets bryst
 brydes som et bristende hjerte, og dør i skum
 og finder således langt om længe hvile:
 utvivlsomt er der et fredens sted
 hvor *mit* svage hjerte og al dets banken vil standse.

* kære *ven*: Jane Williams.

† Dette '*du*' må være Mary.

‡ 'jer' eller 'dig'? – det samme forhold gør sig gældende i de sidste to linjer i digtet.

§ hende: Jane.

I asked her yesterday if she believed
That I had resolution. One who *had* 50
Would ne'er have thus relieved
His heart with words, but what his judgement bade
Would do, and leave the scorner unrelieved. —
These verses are too sad
To send to you, but that I know,
Happy yourself, you feel another's woe.

The Magnetic Lady to Her Patient.

'Sleep, sleep on! forget thy pain;
My hand is on thy brow,
My spirit on thy brain;
My pity on thy heart, poor friend;
And from my fingers flow
The powers of life, and like a sign,
Seal thee from thine hour of woe;
And brood on thee, but may not blend
With thine.

'Sleep, sleep on! I love thee not; 10
But when I think that he
Who made and makes my lot
As full of flowers as thine of weeds,
Might have been lost like thee;
And that a hand which was not mine
Might then have charmed his agony
As I another's — my heart bleeds
For thine.

'Sleep, sleep, and with the slumber of 20
The dead and the unborn
Forget thy life and love;
Forget that thou must wake forever;
Forget the world's dull scorn;
Forget lost health, and the divine
Feelings which died in youth's brief morn;
And forget me, for I can never
Be thine.

'Like a cloud big with a May shower,
My soul weeps healing rain

Jeg spurgte hende i går, om hun troede*
 jeg havde et bestemt forsæt. En som *havde* 50
 ville aldrig på denne måde have befriet
 sit hjerte med ord, men hvad hans egen dømmekraft bød
 ville være nok, og efterlade spotteren ubefriet. —
 Disse vers ville være for triste
 til at sende til jer, vidste jeg ikke,
 da I selv lykkelig, at I føler med en andens kval.

Fra den magnetiske dame til sin patient

„Sov, sov videre! glem din smerte
 min hånd er på din pande,
 min ånd på din hjerne,
 min medlidenhed på dit hjerte, stakkels ven:
 og fra mine fingre flyder
 livets kræfter og lukker, som et segl
 af for din kvalfulde stund;
 og ruger over dig, men kan ikke blandes
 med dine.

„Sov, sov videre! jeg elsker dig ikke; 10
 men når jeg tænker på, at han,[†]
 som skabte og skaber min lod
 så fuld af blomster, som din af ukrudt,
 kunne have været fortabt ligesom dig;
 og at en hånd, som ikke var min,
 så kunne have borttryllet hans pine,
 som jeg en andens — da bløder mit hjerte
 for din.

„Sov, sov, og med de dødes 20
 og ufødtes søvn
 glem dit liv og din kærlighed;
 glem at du altid må vågne,
 glem verdens kedsommelige spot;
 glem mistet helbred og de guddommelige
 følelser, som døde i ungdommens korte morgen;
 og glem mig, for jeg kan aldrig
 blive din.

„Som en sky der stor af en majbyge,
 græder min sjæl helbredende regn

* Mary.

† han: Edward Williams

On thee, thou withered flower! 30
It breathes mute music on thy sleep
Its odour calms thy brain!
Its light within thy gloomy breast
Spreads like a second youth again.
By mine thy being is to its deep
Possessed.

‘The spell is done. How feel you now?’
‘Better — Quite well,’ replied
The sleeper. — ‘What would do
You good when suffering and awake? 40
What cure your head and side? —’
‘What would cure, that would kill me, Jane:
And as I must on earth abide
Awhile, yet tempt me not to break
My chain.’

“When the Lamp is Shattered”

When the lamp is shattered
The light in the dust lies dead
When the cloud is scattered
The rainbow’s glory is shed.
When the lute is broken,
Sweet tones are remembered not;
When the lips have spoken,
Loved accents are soon forgot.

As music and splendour
Survive not the lamp and the lute, 10
The heart’s echoes render
No song when the spirit is mute: —
No song but sad dirges,
Like the wind through a ruined cell,
Or the mournful surges
That ring the dead seaman’s knell.

When hearts have once mingled
Love first leaves the well-built nest;
The weak one is singled

på dig, du visnede blomst! 30
 den ånder stum musik på din søvn;
 dens duft beroliger din hjerne!
 dens lys inde i dit dunkle bryst
 breder sig som en anden ungdom igen.
 Med mit er dit væsen til sit dyb
 besat.

„Trolddommen er hævet. Hvordan har du det nu?“
 „Bedre – udmærket,“ svarede
 den sovende. – „Hvad ville gøre
 dig godt når du er lidende og vågen? 40
 Hvad helbreder dit hoved og din side? –“
 „Det der ville helbrede, det ville dræbe mig, Jane:*
 og da jeg må blive på jorden
 en stund, så frist mig nu ikke til at bryde
 min lænke.“

„Når lampen er splintret“

Når lampen er splintret
 ligger lyset i støvet dødt –
 når skyen spredes
 mistes regnbuens pragt.
 Når lutten er brudt,
 huskes skønne toner ikke:
 når læber ikke mere taler,
 er elskede ord snart glemte.

Ligesom musik og lys 10
 ikke lever længere end lampen og lutten,
 synger hjertets ekkoer
 ingen sang, når ånden er stum: –
 ingen sang bortset fra triste sørgesange,
 som vinden gennem en ødelagt celle,
 eller de sørgmodige bølger
 der ringer med den døde sømands dødklokke.

Først når hjerter er blandet med hinanden
 kan kærligheden forlader den velbyggede rede;
 det svage er udvalgt til

* Shelley led af blæresten. En hentydning til at en operation uden bedøvelse ville slå ham ihjel (*O’Niell; Keach*). ‘Det der ville helbrede mig ville dræbe mig’ var svaret Shelley gav til Medwin på det samme spørgsmål under en tidligere magnetiseringsseance, hvor også Mary var tilstede (*Woodberry 3, 532*).

To endure what it once possessed. 20
O Love! who bewailest
The frailty of all things here,
Why choose you the frailest
For your cradle, your home, and your bier?

Its passions will rock thee
As the storms rock the ravens on high;
Bright reason will mock thee,
Like the sun from a wintry sky.
From thy nest every rafter
Will rot, and thine eagle home 30
Leave thee naked to laughter,
When leaves fall and cold winds come.

To Jane. The Invitation.

Best and brightest, come away!
Fairer far than this fair Day,
Which, like thee to those in sorrow,
Comes to bid a sweet good-morrow
To the rough Year just awake
In its cradle on the brake.
The brightest hour of unborn Spring,
Through the winter wandering,
Found, it seems, the halcyon Morn
To hoar February born, 10
Bending from Heaven, in azure mirth,
It kissed the forehead of the Earth,
And smiled upon the silent sea,
And bade the frozen streams be free,
And waked to music all their fountains,
And breathed upon the frozen mountains,
And like a prophetess of May
Strewed flowers upon the barren way,
Making the wintry world appear
Like one on whom thou smilest, dear. 20

Away, away, from men and towns,
To the wild wood and the downs
To the silent wilderness
Where the soul need not repress

at udholde det, det engang ejede.* 20
 Oh kærlighed! som jamrer over
 alle tings skrøbelighed her,
 hvorfor vælger du den skrøbeligste
 til din vugge, dit hjem og din ligbåre?

Dets lidenskaber vil ryste dig,†
 som stormen højt oppe kaster raven hid og did;
 den klare forstand vil spotte dig,
 som solen fra en vinterhimmel.
 I din rede vil ethvert spær
 rådne, og dit ørnehem 30
 overlade dig nøgen til latteren,
 når blade falder og kolde vinde kommer.

Til Jane. Invitationen

Du den bedste og den dejligste, kom, afsted! —
 langt skønnere er du end denne skønne dag
 der, ligesom du til dem i sorg,
 kommer for at sige et mildt godmorgen
 til det barske år, der netop er vågnet
 i sin vugge i krattet. — Det er som om
 det ufødte forårs gladeste stund,
 da den vandrede gennem
 vinteren, fandt denne stille morgen
 født af den hvidgrå februar; 10
 idet den bøjede sig ned fra himlen i azurblå glæde,
 kyssede den jordens pande
 og smilede til det tavse hav,
 og bød de frosne vandstrømme blive frie
 og vækkede alle deres kilder til musik
 og åndede på de frosne bjerge,
 og strøede, som en majmåneds profetinde,
 blomster på den golde vej
 og fik den vinterlige verden til at virke
 som en, du smiler til, min kære. 20

Afsted, bort fra mennesker og byer
 til den vilde skov og det åbne land,
 til den tavse vildmark
 hvor sjælen ikke behøver undertrykke

* Det stærke hjerte er uberørt af kærlighedens bortgang.

† dets: kærlighedens. — dig: det svage hjerte.

Its music lest it should not find
An echo in another's mind,
While the touch of Nature's art
Harmonizes heart to heart.
I leave this notice on my door
For each accustomed visitor: 30
'I am gone into the fields
To take what this sweet hour yields;
Reflection, you may come to-morrow,
Sit by the fireside with Sorrow.
You with the unpaid bill, Despair
You, tiresome verse-reciter, Care
I will pay you in the grave,
Death will listen to your stave —
Expectation too, be off!
To-day is for itself enough — 40
Hope, in pity mock not woe
With smiles, nor follow where I go;
Long having lived on thy sweet food,
At length I find one moment's good
After long pain — with all your love
This you never told me of.'

Radiant Sister of the day,
Awake, arise! and come away
To the wild woods and the plains
And the pools where winter-rains 50
Image all their roof of leaves,
Where the pine its garland weaves
Of sapless green and ivy dun
Round stems that never kiss the Sun;
Where the lawns and pastures be
And the sand hills of the sea;
Where the melting hoar-frost wets
The daisy-star that never sets,
And wind-flowers, and violets
Which yet join not scent to hue 60
Crown the pale year weak and new;
When the night is left behind
In the deep east, dun and blind,
And the blue noon is over us,
And the multitudinous
Billows murmur at our feet
Where the earth and ocean meet,

sin musik, af frygt for at den ikke finder
genklang i et andet sind,
medens berøringen af naturens kunst
stemmer hjerte til hjerte. —
Jeg sætter denne besked på min dør
til alle de sædvanlige besøgende: 30
„Jeg er gået ud på markerne
for at tage hvad denne skønne stund giver.
Overvejelse, du kan komme i morgen,
sid ved kaminen sammen med Sorgen.
Fortvivlelse med din ubetalte regning,
Bekymring, du trættende vers-fremsiger,
jeg vil betale dig i graven,
døden vil lytte til din strofe —
Forventning også du, hold dig væk!
i dag er nok i sig selv. 40
Håb, spot ikke af medlidenhed ulykke
med smil, følg mig heller ikke, hvor jeg går hen;
da jeg længe har levet af din liflige føde,
finder jeg langt om længe et øjeblikks lykke
efter langvarig smerte — til trods for al din kærlighed
fortalte du mig aldrig om dette.“

Dagens strålende søster,
vågn op, rejs dig og tag med ud
til de vilde skove og sletterne
og dammene, hvor vinterregn 50
afbilder sit løvtag,
hvor pinjen væver sin krans
af saftløs grønt og gråbrun vedbend
omkring stammer, der aldrig kysser solen;
hvor der er enge og græsgange
og havets sandbakker;
hvor den smeltende hvidfrost væder
tusindfryds-stjernen, der aldrig går ned,
og anemoner og violer,
der ikke føjer lugt til farve,* 60
kroner det blege år, svagt og nyt,
når den gråbrune og blinde nat
er ladt tilbage i det dybe østen,
og den blå middag er højt over os,
og de talrige
bølger mumler ved vore fødder,
hvor jord og hav mødes

* visse violer er duftløse.

And all things seem only one
In the universal Sun.

To Jane. The Recollection.

Feb, 2, 1822

Now the last day of many days,
All beautiful and bright as thou,
The loveliest and the last, is dead.
Rise, Memory, and write its praise!
Up to thy wonted work! come, trace
The epitaph of glory fled;
For now the Earth has changed its face,
A frown is on the Heaven's brow.

1

We wandered to the pine forest
That skirts the ocean's foam; 10
The lightest wind was in its nest,
The tempest in its home;
The whispering waves were half asleep,
The clouds were gone to play,
And on the bosom of the deep
The smile of Heaven lay;
It seemed as if the hour were one
Sent from beyond the skies,
Which scattered from above the sun
A light of Paradise. 20

2

We paused amid the pines that stood
The giants of the waste,
Tortured by storms to shapes as rude
As serpents interlaced,
And, soothed by every azure breath,
That under Heaven is blown,
To harmonies and hues beneath,
As tender as its own;
Now all the tree-tops lay asleep, 30
Like green waves on the sea,
As still as in the silent deep
The Ocean woods may be.

og alle ting synes kun at være én eneste
i den altomfattende sol.

Til Jane. Erindringer

2. feb. 1822

Den sidste dag af mange dage,
alle smukke og strålende som du,
den dejligste og den sidste er nu død.
Stå op, Erindring, og skriv dens lovord!
op til dit sædvanlige arbejde! kom indføj
den flygtede herligheds gravskrift;
for nu har jorden skiftet ansigt,
en rynke er på himlens bryn.

1

Vi vandrede til pinjeskoven,
der løber langs havets skum: 10
den letteste vind var i sin rede,
stormen i sit hjem;
de hviskende bølger lå halvt i søvne,
skyerne var taget afsted for at lege,
og på dybets barm
lå himlens smil;
det syntes som timen var én,
der var sendt fra hinsides himlene,
der oven over solen spredte
et lys af paradys. 20

2

Vi standsede midt blandt pinjerne,
ødets giganter, der stod
martret af storme til former så knudrede
som sammenslyngede slanger
og lindret af ethver azurblåt luftning,
der er blæst under himlen
til harmonier og farver nedenunder,
så blide som dens egne;
nu sov alle trækronerne
lig grønne bølger på havet, 30
så stille som i det tavse dyb
oceanets skove kan være.

3

How calm it was! — the silence there
 By such a chain was bound
 That even the busy woodpecker
 Made stiller by her sound
 The inviolable quietness;
 The breath of peace we drew
 With its soft motion made not less
 The calm that round us grew. 40
 There seemed from the remotest seat
 Of the white mountain-waste,
 To the soft flower beneath our feet
 A magic circle traced,
 A spirit interfused around
 A thrilling, silent life:
 To momentary peace it bound
 Our mortal nature's strife;
 And still I felt the centre of
 The magic circle there 50
 Was *one* fair form that filled with love
 The lifeless atmosphere.

4

We paused beside the pools that lie
 Under the forest bough —
 Each seemed as 'twere a little sky
 Gulfed in a world below;
 A firmament of purple light
 Which in the dark earth lay
 More boundless than the depth of night
 And purer than the day, 60
 In which the lovely forests grew
 As in the upper air,
 More perfect both in shape and hue
 Than any spreading there;
 There lay the glade, the neighbouring lawn,
 And through the dark green wood
 The white sun twinkling like the dawn
 Out of a speckled cloud.
 Sweet views which in our world above
 Can never well be seen, 70
 Were imaged by the water's love
 Of that fair forest green;
 And all was interfused beneath
 With an Elysian glow,
 An atmosphere without a breath,

3

Hvor roligt der var! — tavsheden dér
 var bundet med en sådan kæde,
 at endog den travle gøg
 gjorde den ukrænkelige uforstyrrethed
 mere stille med sin lyd;
 vort fredfyldte åndedræt
 med dets blide bevægelse, gjorde ikke
 roen mindre, som voksede omkring os. 40
 Der syntes tegnet fra det
 hvide bjergødes fjerneste sted
 til den milde blomst under vore fødder
 at være en magisk kreds, —
 en ånd udbredte omkring
 et betagende, tavst liv.
 Til kortvarig fred bandt den
 vor stridbare dødelige natur;
 og stadig følte jeg, at centret af
 den magiske kreds dér 50
 var *en eneste* skøn skikkelse, som fyldte
 den stillestående atmosfære med kærlighed.

4

Vi standsede ved siden af dammene
 der lå under skovens grene —
 hver syntes, som var den en lille himmel,
 opslugt af en verden nedenunder;
 et firmament af purpurfarvet lys
 der lå på den mørke jord,
 mere grænseløs end nattens dyb
 og renere end dagen, 60
 i hvilken de henrivende skove voksede
 ligesom i den øvre luft,
 mere fuldkomne både i form og farve
 end noget, der bredte sig der.
 Der lå lunden og den nærliggende eng,
 og gennem den grønne skov,
 glimtede den hvide sol som daggryet
 bag en spættet sky.
 Yndige syner, som i vor verden ovenover
 aldrig rigtigt kan ses, 70
 var genspejlet i vandets kærlighed
 til den skønne grønne skov;
 og under var alt gennemtrængt
 af en elysisk glød,
 en atmosfære uden et vindpust,

A softer day below —
Like one beloved the scene had lent
To the dark water's breast,
Its every leaf and lineament
With more than truth exprest;
Until an envious wind crept by,
Like an unwelcome thought
Which from the mind's too faithful eye
Blots one dear image out. —
Though thou art ever fair and kind,
The forests ever green,
Less oft is peace in S — 's mind,
Than calm in waters, seen.

80

With a Guitar. To Jane.

Ariel to Miranda: — Take
This slave of music, for the sake
Of him who is the slave of thee;
And teach it all the harmony,
In which thou can'st, and only thou,
Make the delighted spirit glow,
'Till joy denies itself again
And too intense is turned to pain;
For by permission and command
Of thine own *Prince Ferdinand*
Poor Ariel sends this silent token
Of more than ever can be spoken;
Your guardian spirit, Ariel, who
From life to life must still pursue
Your happiness, for thus alone
Can Ariel ever find his own;
From Prospero's enchanted cell,
As the mighty verses tell,
To the throne of Naples, he
Lit you o'er the trackless sea,
Flitting on, your prow before,
Like a living meteor.
When you die, the silent Moon,
In her interlunar swoon,
Is not sadder in her cell
Than deserted Ariel;

10

20

en blidere dag nedenunder —
 som til én højt elsket havde scenen,
 til det mørke vands overflade,
 givet ethvert af dens blade og træk
 et udtrykt, der var mere end sandt;
 indtil en skinsyg vind krøb forbi,
 som en uvelkommen tanke
 der fra sindets for trofaste øje
 udvisker et kært billede. —
 Skønt du altid er dejlig og venlig
 og skove altid er grønne,
 er der mindre ofte set fred i S — 's sind*
 end ro i vandet.

80

Med en Guitar. Til Jane

ARIEL til *MIRANDA*; — Tag†
 denne slave af musik for hans skyld,
 som er din slave;
 og lær den alle de harmonier,
 i hvilke du, og kun du kan
 få den henrykte ånd til at gløde,
 indtil glæden igen fornægter sig selv
 og for intens, bliver til smerte;
 thi ved din egen *prins Ferdinand* 's
 tilladelse og befaling
 sender stakkels Ariel dette tavse tegn
 på mere, end der nogensinde kan siges;
 din skytsånd Ariel, som
 fra liv til liv stadig må forfølge
 din lykke, for alene således
 kan Ariel nogensinde finde sin egen;
 fra Prosperos fortryllede celle,
 som de mægtige vers fortæller,
 til Neapels trone lyste han
 dig over det uvejsomme hav,
 flaksende videre foran din stævn
 som en levende meteor.
 Når du dør, er den tavse måne
 i sin månemørkesvime
 ikke tristere i sin celle
 end forladte Ariel;

10

20

* —'s: Shelley's.

† *Ariel* er ånden, *Miranda* datteren, *Ferdinand* hendes elsker og *Prospero* hendes far i Shakespeares skuespil *Stormen*. — denne slave: guitaren. — hans: Shelleys.

When you live again on Earth,
Like an unseen Star of birth,
Ariel guides you o'er the sea
Of life from your nativity; 30
Many changes have been run
Since Ferdinand and you begun
Your course of love, and Ariel still
Has tracked your steps, and served your will,
Now, in humbler, happier lot
This is all remembered not;
And now, alas! the poor sprite is
Imprisoned for some fault of his
In a body like a grave. —
From you he only dares to crave, 40
For his service and his sorrow,
A smile today, a song tomorrow.

The artist who this idol wrought
To echo all harmonious thought,
Felled a tree, while on the steep
The woods were in their winter sleep,
Rocked in that repose divine
On the wind-swept Apennine;
And dreaming, some of autumn past,
And some of spring approaching fast, 50
And some of April buds and showers
And some of songs in July bowers
And all of love; and so this tree —
O that such our death may be —
Died in sleep, and felt no pain
To live in happier form again,
From which, beneath Heaven's fairest star,
The artist wrought this loved guitar,
And taught it justly to reply
To all who question skilfully, 60
In language gentle as thine own;
Whispering in enamoured tone
Sweet oracles of woods and dells
And summer winds in sylvan cells
For it had learned all harmonies
Of the plains and of the skies,
Of the forests and the mountains,
And the many-voiced fountains,
The clearest echoes of the hills,

når du igen lever på jorden,
leder Ariel dig, lig en uset,
fødselsstjerne, over livets hav,*
fra du kommer til verden; 30
mange forandringer er sket,
siden Ferdinand og du begyndte
jeres kærlighedskurs, og Ariel har stadig
fulgt dine skridt og tjent din vilje.
Nu i ydmygere, lykkeligere lod
er alt dette ikke husket;
og nu, ak! er den stakkels ånd
indespærret i en krop som i en grav,
for en eller anden forseelse. —
Fra dig, vover han kun at bede 40
om et smil i dag, en sang i morgen,
for hans tjeneste og sorg.

Kunstneren, som skabte dette afgudsbillede†
til at genlyde af alle harmoniske tanker,
fællede et træ, medens skovene
på skrænten lå i deres vintersøvn,
vugget i den guddommelige hvile
på de vindfejede Appenniner;
og nogle drømte om det forgangne efterår
og nogle om foråret, der hurtigt nærmede sig, 50
og nogle om aprilknopper og regnbyger,
og nogle om sange i juliløvsale
og alle om kærlighed, — og således døde dette træ —
oh, at vor død kunne blive sådan —
i søvne og følte ingen smerte,
for at leve videre i en lykkeligere form,
ud af hvilken, under himlens skønneste stjerne,
kunstneren skabte denne elskede guitar
og lærte den redeligt at svare alle, 60
som spørger behændigt
i et sprog, blidt som dit eget;
idet den med forelsket tone hvisker
yndige orakler fra skove og dale
og sommervinde i silvestriske celler.
For den havde lært alle
sletternes og himlenes,
skovenes og bjergenes og de
mangetungede kilders harmonier,
bakkernes klareste ekkoer,

* uset Fødselsstjerne: en stjerne man ikke har kunnet tage hensyn til i hendes horoskop.

† afgudsbillede: guitaren.

The softest notes of falling rills, 70
The melodies of birds and bees,
The murmuring of summer seas,
And pattering rain and breathing dew
And airs of evening; and it knew
That seldom heard mysterious sound,
Which, driven on its diurnal round,
As it floats through boundless day
Our world enkindles on its way.
All this it knows, but will not tell
To those who cannot question well 80
The spirit that inhabits it;
It talks according to the wit
Of its companions, and no more
Is heard than has been felt before
By those who tempt it to betray
These secrets of an elder day.
But, sweetly as its answers will
Flatter hands of perfect skill,
It keeps its highest, holiest tone
For our beloved Jane alone. 90

To Jane

The keen stars were twinkling,
And the fair moon was rising among them,
Dear Jane!
The guitar was tinkling
But the notes were not sweet 'till you sung them
Again.
As the moon's soft splendour
O'er the faint cold starlight of Heaven
Is thrown,
So your voice most tender 10
To the strings without soul had then given
Its own.

The stars will awaken,
Though the moon sleep a full hour later,
Tonight;
No leaf will be shaken
Whilst the dews of your melody scatter
Delight.

de faldende bækkers blødeste klange, 70
fugles og biers melodier,
sommerhaves sagte brusen
og plaskende regn og blidt faldende dug
og aftenluft; — og den kendte
hin sjældent hørte gådefulde lyd,
som drevet på sin daglige runde,
idet den svæver gennem den grænseløs dag,
vor verden vækker på sin vej —*
alt dette kender den, men vil ikke åbenbare
det for dem, der ikke kan spørge 80
ånden, som bebod den, ordentligt:
den taler i overensstemmelse med dens
ledsageres kløgt, og der høres
ikke mere end det, der er blevet følt før
af dem, som frister den til at forråde
disse hemmeligheder fra en ældre dag. —
Men, selvom dens svar på henrivende vis
vil smigre hænder, der ejer fuldkommen færdighed,
beholder den sin ædleste helligste tone
alene til vor højt elskede Jane. — 90

Til Jane

De skarpe stjerner tindrede
og den skønne måne steg op blandt dem,
kære Jane.
Guitaren klingede,
men tonerne var ikke liflige, før du sang dem
igen. —
Ligesom månens bløde glans
kastes over himlens svage kolde
stjernelys —
således havde din ømmeste stemme 10
dengang givet sin egen sjæl til de
sjælløse strenge.

Stjernerne vil vågne,
skønt månen sover en hel time senere,
i nat;
intet blad vil rystes,
medens din melodis dug spreder
fryd.

* Linje 75-8: sfærernes musik iflg. (Norton).

Though the sound overpowers,
Sing again, with your dear voice revealing
A tone
Of some world far from ours,
Where music and moonlight and feeling
Are one. 20

Lines Written in the Bay of Lerici.

Bright wanderer, fair coquette of Heaven,
To whom alone it has been given
To change and be adored for ever . . .
Envy not this dim world, for never
But once within its shadow grew
One fair as [thou], but far more true.

She left me at the silent time
When the moon had ceased to climb
The azure path of Heaven's steep,
And like an albatross asleep, 10
Balanced on her wings of light,
Hovered in the purple night,
Ere she sought her ocean nest
In the chambers of the west.
She left me, and I staid alone
Thinking over every tone
Which, though silent to the ear,
The enchanted heart could hear,
Like notes which die when born, but still
Haunt the echoes of the hill; 20
And feeling ever — O too much —
The soft vibration of her touch,
As if her gentle hand even now,
Lightly trembled on my brow;
And thus, although she absent were,
Memory gave me all of her
That even Fancy dares to claim. —
Her presence had made weak and tame
All passions, and I lived alone,
In the time which is our own; 30
The past and future were forgot,
As they had been, and would be, not.

TIL JANE:

Skønt lyden overvælder,
syng igen med din kære stemme, der åbenbarer
en tone 20
af en verden fjernt fra vores,
hvor musik og månelys og følelse
er ét.

Linjer skrevet i Lericibugten

Skinnende vandrer, himlens skønne kokette,*
til hvem det alene er blevet givet
at forandre sig og blive tilbedt for evigt . . .
misund ikke denne dunkle verden, thi aldrig,
bortset fra én gang, voksede i dens skygge
én så skøn som du, og dog langt mere trofast.

Hun forlod mig i den tavse time
hvor månen var holdt op med at bestige
himmelhvælvets azurblå kuppel,
og som en sovende albatros,† 10
balanceret på sine vinger af lys,
svævede i den purpurfarvede nat,
før hun søgte sin oceanrede
i vestens kamre.

Hun forlod mig, og jeg blev ene tilbage
for at tænke over hver klang,
som skønt lydløst for øret
det fortryllede hjerte kunne høre,
som toner der dør når de fødes, men stadig 20
hjem søger bakkens ekkoer:

og altid føle — åh for meget —
hendes berørings sagte sitren,
som om hendes blide hånd selv nu
let skælver på min pande;‡
og således, selvom hun var fraværende,
gav erindringen mig alt af hende,
som netop fantasien vover at kræve.
Hendes tilstedeværelse havde gjort alle følelser
svage og tamme, og jeg levede alene 30
i den tid, som er vor egen;
fortiden og fremtiden var glemte
som havde de ikke været og ikke ville blive, til.

* Skinnende vandrer: månen.

† Man mente at albatrossen, sov mens den var på vingerne.

‡ Jf. *Fra den magnetiske dame til sin patient*.

But soon, the guardian angel gone,
The demon reassumed his throne
In my faint heart . . . I dare not speak
My thoughts; but thus disturbed and weak
I sat and saw the vessels glide
Along the ocean bright and wide,
Like spirit-winged chariots sent
O'er some serenest element 40
For ministrations strange and far;
As if to some Elysian star
They sailed for drink to medicine
Such sweet and bitter pain as mine.
And the wind that winged their flight
From the land came fresh and light,
And the scent of sleeping flowers,
And the coolness of the hours
Of dew, and sweet warmth left by day
Was scattered o'er the twinkling bay; 50
And the fisher with his lamp
And spear about the low rocks damp
Crept, and struck the fish which came
To worship the delusive flame.
Too happy they, whose pleasure sought
Extinguishes all sense and thought
Of the regret that pleasure [leaves],
Destroying life alone, not peace*

* En variant til sidste linje, som er den, jeg har oversat efter, lyder: "Seeking Life alone not peace." (Oxford).

Men snart, da skytsenglen borte,
 genindtog dæmonen sin trone
 i mit svage hjerte . . . jeg vover ikke at sige
 hvad jeg tænker; men således foruroliget og svag
 sad jeg og iagttog fartøjerne glide
 langs det glimtende og vidtstrakte hav,
 som åndsbevingede stridsvogne, sendt
 hen over et eller andet yderst roligt element 40
 til fremmedartede og fjerne tjenester;
 som om de sejlede til en elysisk stjerne
 efter en drik til at helbrede
 sådan sød og bitter smerte som min. —
 Og vinden, som bevingede deres flugt
 fra landet, kom frisk og let,
 og duften af sovende blomster
 og duggens timers kølighed
 og dagens behagelige varme 50
 var spredt ud over den tindrende bugt;
 og fiskeren krøb med sin lampe
 og sit spyd omkring på de lave fugtige
 klipper og ramte fisken, der kom
 for at tilbede den bedrageriske flamme:
 thi *for* lykkelige er de, hvis søgte nydelse
 udslukker al følelse og tanke
 om den fortrydelse, som nydelse [efterlader]*
 idet de alene søger liv, ikke fred.

* Efter ordet 'nydelse' er der en tom plads i håndskriftet; ordet 'efterlader' er efter Garnett, *Relics of Shelley*. Det er uvist om digtet er afsluttet.

GENNEMGANG AF FIRE AF SHELLEYS ESSAY

De emner Shelley beskæftiger sig med i sin prosa, er overvejende religionskritik, politik og samfundsforhold, filosofi og moral samt litteraturteori, især digterens og digtningens rolle i samfundet. I indledningen har vi allerede nævnt flere af Shelleys politiske skrifter, der næsten alle er opstået af en eller anden konkret situation. Dette gælder også det berømteste af hans skrifter *A Defense of Poetry*. Sammenligner man hans prosa og poesi, ser man, at det er de samme idéer og problemstillinger, Shelley er optaget af. Prosaen er sagligt overvejende, en konkret kritik af nogle sagsforhold og evt. forslag til forbedringer.

Ud over at være digter havde Shelley også en ambition om at være filosof og om gennem sin forfattervirksomhed at deltage i den offentlige politiske debat. Hans drøm om en aktiv rolle bristede, som vi så, men hans engagement i reformeringen af samfundet var usvækket. Hans prosaskrifter havde ingen betydning i samtiden. Han var ikke en forfatter, man citerede og henviste til, han var kort sagt ikke med i debatten; at Shelley befandt sig i Italien, gjorde det ikke bedre. Nogle af hans ideer var, som Brandes skriver, 50 år forud for sin tid. Reformen fra 1867 er med få forskelle foregrebet af Shelley i nogle hans politiske skrifter.* Det eneste af Shelley værker som i politisk sammenhæng har haft historisk betydning, er *Dronning Mab* med noter.

Som repræsentanter for hhv. religionskritik, politik, filosofi og litteraturteori omtaler vi fire vigtige skrifter nærmere.

A Refutation of Deism

I begyndelsen af 1814 udgav Shelley skriftet *A Refutation of Deism* (En gen- drivelse af deismen[†]). Det former sig som en dialog mellem en kristen, teisten Eusebes og deisten Teosofus og er en videreudvikling af de ideer han fremlagde i pamfletten *The Necessity of Atheism*.[‡] I forordet skriver Shelley: „Formålet med den følgende dialog er at bevise, at deismens system er uholdbart. Den forsøger at vise, at der ikke er noget alternativ mellem ateismen og kristendommen; at vidnesbyrdet om Guds eksistens kun kan udledes ved den guddommelige åbenbarings principper” (Clark, 118).

* (Brandes, 222)

[†] „Deisme er den opfattelse af Gud, som hævder hans transcendens i forhold til verden, men nægter hans immanens”, dvs. Gud er uden for verden, men ikke *i* verden. Gud har skabt verden og skabt den således, at den kan bestå af sig selv, derfor griber han ikke ind i dens gang. „Deismens gudsopfattelse er udsprunget af en dyb respekt for naturen og dens love og af en fast tillid til menneskets evne til at leve et etisk liv ved egne kræfter.” Gud har nedlagt de moralske forestillinger i menneskesjælen, „som mennesket derpå er i stand til at udlede ved hjælp af fornuften, og viljen er stærk nok til at rette sig efter den opnåede indsigt. ... Antagelsen af Guds eksistens er i deismen ikke en trossag, men et spørgsmål om logisk eller metafysisk indsigt. Guds eksistens er ikke en eksistens for troen, men for erkendelsen” I deismen er der intet forhold mellem Gud og mennesket, man kan ikke bede til Gud. (Holm, 226-30).

[‡] Findes med få ændringer gengivet i note 13 til *Dronning Mab*, *Der findes ingen gud*. Også note 15: *Jeg vil føde en søn*, er relevant i denne sammenhæng.

Dialogen falder i to dele.

I *første del* begynder Eusebes med at gøre rede for kristendommens historie og indhold. Han sammenfatter sin redegørelse, i et af Shelley tydeligvis ironisk formuleret afsnit, på følgende måde: „Den kristne religions morallære er ligeså original og sublim, som dets mirakler er ulig alle andre varsler. Tålmodigt at tåle forurettelser og vold; passivt at underkaste sig magthavernes vilje; at se bort fra de bånd med hvilke menneskehedens følelser altid har været bundet til denne ubetydelige verden; dens lære om ydmyghed og tro er hverken lig med eller sammenlignelig med noget andet trossystems. Venskab, fædrelandskærlighed og storsindethed; hjertet der let bevæges; den faste hånd; geni, lærdom og mod er egenskaber, som har vundet menneskenes beundring, men som kristendommen lærer os at betragte som herlige og bedrageriske laster” (Clark, 120).

Herefter angiver Teosofus sine grunde til ikke at være kristen. Han afviser bibelens beskrivelser af mirakler og profetier, og at Gud fødte en søn sat til at reformere verden og sone dens synder. Intet af dette kan begrundes rationelt. At Gud skabte Satan for at lede os i fristelse; at Gud skabte det gode såvel som det onde; at Gud trods sin alvidenhed skaber mennesket, så det bliver fordømt til evige pinsler, alt dette er absurd. Teosofus beskriver al den elendighed religionen har afstedkommet i verden: Religiøse krige, udryddelsen af vantro og den gensidige forfølgelse af fjendtlige sekter. Han angriber læren om at underkaste sig det mest uforskammede despoti, at bede for og elske sine fjender, opfordringen til seksuel afholdenhed, og at et menneske ikke dømmes efter renheden af dets hensigter, men efter styrken af dets rettroenhed. Det nytter ikke at henvise til, at det ikke er kristendommens skyld, men misbrugen af den, der er årsag til de ulykker den har bevirket, for da kristendommen er alvidende, kan den stilles til regnskab for sine handlinger.

Eusebes indrømmer, at man ikke kan afvise Teosofus' anklager ved hjælp af fornuften, men, pointerer han, følger man disse overvejelser til deres endelige konklusion, må denne være ateismen, hvilket enhver kristen og også Teosofus, håber han, vil undgå. Følgelig kan man ikke på fornuftens grundlag retfærdiggøre religionen.

Teosofus tøver ikke med at vælge kristendommen frem for ateismen. Gennem Teosofus ord får vi nu en beskrivelse af ateisten: „Ateisten er et uhyre blandt mennesker. Overtalelsesmidler som er almægtige, når det drejer sig om andres handlemåde, er virkningsløse over for ham. Hans private afgørelse er kriteriet for, hvad der er rigtigt og forkert. Han frygter ingen dommer undtagen sin egen samvittighed, han er ikke bange for noget helvede undtagen tabet af sin selvagtelse. Han kan ikke holdes nede med straf, for døden er berøvet al sin rædsel, og hvad der end undfanges i hans hjerte, vil han ikke betænke sig på at udføre” (Clark, 129). Herefter følger skriftets filosofiske del.

I *anden del* fremlægger Teosofus, opfordret af Eusebes, sine grunde til at tro på at Gud eksisterer. Disse bliver derefter gendrevet af Eusebes. Teosofus angiver fire grunde eller beviser på Guds eksistens.

- 1) Designbeviset eller –argumentet, dvs. det teleologiske gudsbevis.
Her skal det bevises, at

a) Hvis der er design i naturen, så må det betyde, at der er en designer.

b) At der virkelig er design naturen.

Konklusionen følger så umiddelbart.

I forbindelse med den første præmis anfører Teosofus eksemplet med uret. Betragter man et ur vil man hurtigt indrømme, at der må findes en urmager. Ligeledes kan vi ved at betragte menneskeskabte kunstværker konkludere, at der findes en kunstner, en ophavsmand til værket. På samme måde kan vi ud fra et design eller en plan i naturen slutte os til Guds eksistens.

Også den anden præmis er opfyldt, for et design er tilstrækkeligt tydeligt: „De handlende substansernes vidunderlige tilpasning til det som de handler på; af øjet til lyset og lyset til øjet; øret til lyden og lyden til øret og af hvert sanseobjekt tilpasning til sansen som sanser det, beviser at hverken blind tilfældighed eller ubetydelig nødvendighed har skabt dem. Tilpasningen af visse dyr til visse habitater, det gensidige fødte forhold mellem dyr og planter og af forskellige dyrearter; ... Alt er orden, design og harmoni så vidt vi kan se ... en illustration af Guds magt, visdom og velgørenhed” (Clark, 130).

2) Den universelle tro på en Gud, er et tegn på at Gud eksisterer.

3) Hvis der er bevægelse i universet, er der en Gud, og der er beviseligt bevægelse i universet.

Kraften til at sætte en bevægelse i gang er ikke mindre en egenskab ved bevidstheden end sansning og tankevirkosomhed. Hvor der end findes bevægelse, er det evident, at en bevidsthed har virket. De fænomener som kan observeres i universet, må være resultat af kræfter, der ikke kan tilhøre det livløse stof.

4) Alt, som begynder at eksisterer, må være forårsaget af noget; enhver kombination, der samvirker mod et mål, medfører, at der er intelligens tilstede.

Herefter følger Eusebes gendrivelser.

Ad 1) Han afviser designargumentet, først ved at påpege, at hvis vi fandt et ur på vejen, og vi ikke i forvejen havde nogen viden om kunstigt fremstillede genstande, ville vi have anset det for at være frembragt af naturen, at det var en kombination af årsager, som var ukendte for os. Vi ser intelligensen i de af mennesker skabte ting, fordi vi i allerede ved, at mennesker er i stand til at skabe sådanne værker. Fjerner man denne viden vil grundlaget for vor ræsonneren være ødelagt, da vi er uvidende om det guddommeliges natur (Clark, 130-1). Angående den anden præmis anfører Shelley: „Hvis vi har meget vanskeligt ved, ud fra dets beundringsværdige ordning, at fatte at universet har eksisteret fra evigheden af, og at vi for at løse denne vanskelighed, antager en skaber, hvor meget tydeligere må vi da ikke indse nødvendigheden af selve skabelsen af denne skaber, hvis fuldendelse omfatter en ordning langt mere præcis og retfærdig” (Clark, 131). Altså selvom vi indrømmer, at der findes en skaber, hvem har så skabt skaberen? Antagelsen om, at der er design i universet, vil føre til en uendelig regres, et uendeligt antal skabende guder, guder der hver er mere intelligent og evnerig end den efterfølgende, hvilket er absurd.

Ad 2) Eusebes modgår at troen på en gud er universel. At tilbede sommerfugle, knogler, fjer, aber, kalabasser og slanger er ikke gudstro, men overtro. Ordet Gud kan ikke på samme tid betyde en abe, en slange, en kalabas, en knogle, en

treenhed eller en enhed. Der har også til alle tider været folk, magtfulde ånder, som har nægtet eksistensen af en gud.

Ad 3) Eusebes sammenfatter sin kritik, af at bevægelse i universet må stamme fra Gud, i en materialistisk beskrivelse af verden. Naturlovene, selvom de dybest set er uforståelige, er alt hvad vi behøver for at forklare hændelserne i universet: „Loven om tiltrækning og frastødning, lyst og uvilje er tilstrækkelig til at gøre rede for ethvert fænomen i den fysiske og moralske verden... Det er nyttesløs filosofi at antage flere årsager, end det er nødvendigt til at forklare tingsverden” (Clark, 132). Yderligere bestrider han at stoffet er dødt, livløst. Stoffet er: „uendeligt aktivt og subtilt. Lys, elektricitet og magnetisme er flydende legemer, som er så tyndtflydende og aktive, at de overgår tanken selv; ligesom tanken er de nogle gange årsager og nogle gange virkninger af bevægelse” (Clark, 133).*

Ad 4) Eusebes tager udgangspunkt i Humes analyse af årsagsbegrebet: „Hume har, til alle filosofers tilfredsstillelse, vist, at det eneste begreb om årsagsammenhænge vi har, er den konstante rækkefølge af to hændelser og den deraf konsekvente følgeslutning fra den ene til den anden... Derfor vil det være utilladeligt ud fra verdens eksistens at udlede, at Guds er til” (Clark, 136). At intelligens er den egenskab hos Gud, som er mest åbenbar i universet afviser Eusebes på følgende måde: „At hævde, at Gud er intelligent, er at hævde, at han har ideer. Locke har bevist, at ideer er et resultat af sansningen. Sansning kan kun forekomme i en organisme” (Clark, 136), Teosofus’ Gud er åbenbart et mægtigt og vist dyr. Herefter følger yderligere et argument mod Gud som årsag: „Bevidstheden kan ikke skabe, den kan kun percipere [opfatte]. Bevidstheden er modtager af indtryk fra den ydre verden gennem sanseorganerne, uden disse ville vi ikke blot ikke være i stand til at erkende, at vi havde en bevidsthed, men ville heller ikke kunne erkende noget overhovedet. Vi kan følgelig snarere betragte bevidstheden som en virkning end en årsag” (Clark, 136).

Som en sidste indvending mod Teosofus deistiske forestillinger anfører Eusebes, at det som er uendeligt, nødvendigvis indeholder det, der er endeligt. At kalde Gud uendelig og universet endeligt og samtidig påstå, at Gud er adskilt fra verden, er en vildfarelse. I fornuftens sprog er Gud og univers synonyme.

Efter dette vældige angreb erklærer Teosofus sig for overvundet, dog forbeholder han sig meget naturligt retten til nøjere at overveje Eusebes argumenter, og hvis de er uigendrivelige, vil han antage så meget af kristendommen, som stemmer overens med hans overbevisning om Guds godhed, enhed og storhed. Hermed slutter dialogen. Deismen er således gendrevet.

Shelley ateisme var af en skeptisk karakter. Han hævdede ikke, at Gud *ikke* eksisterede, men at vi ikke kunne vide noget om det, jf. hans udtalelse til Tre-lawny, se bind 3.

* Om videnskaben i syttenhundredetallet skriver Piper bl.a.: „Fænomener som vækst, reproduktion, krystallinsk struktur, kemiske reaktioner og elektricitet var alle i løbet af århundredet genstand for videnskabelige undersøgelser, og i alle syntes kendsgerningerne at modsige den antagelse, at stoffet var livløst” (Piper, 18).

A Philosophical View on Reform

Selvom Shelley var flyttet til Italien i marts 1818, fulgte han nøje med i den politiske udvikling i England. I tiden efter Manchestermassakren 16. august 1819 og i et brev til Peacock d. 9. september, mente han at kunne høre den fjerne torden fra det frygtelige uvejr, som nærmede sig (Letters, 2; 119). Sagen mod Richard Carlile, hvor Carlile, der bl.a. havde trykt T. Paine's *Age of Reason*, blev anklaget for blasfemi og 12. oktober 1819 dømt til tre års fængsel og en bøde på £1500, forstærkede yderligere denne opfattelse. Shelley skrev et åbent brev til *The Examiner* d. 3. november 1819 om sagen. Hunt trykte det dog ikke, da det ankom længe efter at han allerede havde trykt fem artikler om sagen. *A Philosophical View of Reform* (Reform, filosofisk betragtet) blev skrevet i Italien omkring årsskiftet 1819-20 og få måneder efter, at han havde skrevet *Anarkiets maskeoptog*. Shelley havde tænkt sig, at skriftet, der først blev udgivet i 1920, skulle være en del af reformbevægelsen og dermed skabe grobund for gennemførelsen af den reform, som ikke kun: „er nødvendig fordi den er retfærdig og bør indføres, men er nødvendig fordi den er uundgåelig” (Clark, 230). Dette uafsluttede essay er, med Cameron's ord, hans mest ambitiøse forsøg på at fremstille sin politiske filosofi.

I det første af tre kapitler, kaldet 'Introduktion', udvikler Shelley en historieteori, en frihedens vej, hvor den drivende kraft er modsætningen mellem rig og fattig, de besiddende og de ejendomsløse, undertrykkerne og de undertrykte, kort sagt 'klassekamp.' Den historiske udviklingen består i en vekselvirkning mellem forbedringer af økonomisk og teknisk art, en række ledende tænkeres fornyet indsigt i mennesket natur og de grundlæggende principper, der må være fundamentet i et lykkeligt samfund, — og den eksisterende magtstruktur som den opretholdes af den herskende klasse, altså, med en senere tids sprogbrug, en dialektisk proces mellem basis og overbygning.* Det ideelle endemål er lighedssamfundet, hvor der er lighed med hensyn til ret og eje, hvor de styrende institutioner er afskaffet, og hvor kærligheden styrer; efter Shelleys opfattelse må udviklingen, med eventuelle tilbageslag, nødvendigvis bevæge sig i denne retning. I en historisk analyse mener Shelley at kunne påvise, at trykket på de nedre samfundsklasser skaber en revolutionær situation, hvorved de stivnede institutioner, først og fremmest kirken og kongemagten, omstyrtes. Efter en tid vender de ganske vist tilbage, men i en anden form. Uundgåeligt har de optaget elementer af en ny højere orden i sig. Et eksempel er revolutionen i Frankrig. Selvom Restaurationen genetablerede kongedømmet efter Napoleon, blev de tidligere tyranniske forhold fra før revolutionen ikke genskabt, og det er også utænkeligt, at de vil blive det.

Shelley begynder sin analyse efter opløsningen af Det romerske Rige. På denne tid opstod Den katolske Kirke, der var en pervation af Kristi lære. Kirken handlede efter en plan, der gik ud på, at de snedige og selviske få udnyttede de manges frygt, håb og uvidenhed til at etablere deres egen magt og ødelægge det, der var alles sande interesse (Clark, 230-1). Op gennem middelalderen kæmpede de italienske republikker mod kirkens og statsmagtens undertryk-

* Jeg følger her (Hoagwood).

kelse. Selvom kampen for at afkaste præsters og kongers åg led tilbageslag, skete der en udvikling inden for filosofi og civilisation, der førte frem til Reformationen. De fattige rejste sig mod deres naturlige fjender, de rige. De betalte tyranniet tilbage med blodrenter, hvilket er den eneste måde, man kan styrte tyranner på (Clark, 231).

I England opstod det kompromis mellem frihed og tyranni som kaldes 'revolution' (revolutionen i 1688). Man bestemte, at et menneske ikke havde nogen ret til at være konge eller herre eller biskop, med mindre det var til gavn for folket og kun så længe, som folket mente, at det var det. Man hyldede den maksime: „at folkets vilje til at ændre den eksisterende regering er en anerkendt ret i den engelske forfatning” (Clark, 232). Denne nye epoke var kendetegnet ved mere dybtgående undersøgelser af menneskenaturen. Undersøgelser der var uforenelige med en uforbeholden tro på nogle af de misforståelser, hvad angik universet årsager og processer – med hele deres overbygning af politisk og religiøst tyranni – som troens folkelige systemer byggede på. Store ånder såsom Lord Bacon, Spinoza, Hobbes, Bayle og Montaigne udstillede fortidens fejl ved at vise deres årsager og deres forbindelse til samtiden. De dissekerede det sociale menneskes inderste natur (Clark, 232).

Filosofien, med sit kritiske syn på fortiden og sin skeptiske indstilling til hævdundne dogmer, fortsatte sin udvikling op gennem syttenhundredetallet. Mens den filosofi, der ser mennesket som en skabning, der først og fremmest skal forholde sig til de årsager, der styrer verden og naturen, ribbede magten for dens mørkeste maske, – antog den politiske filosofi eller den, der betragter mennesket som et socialt væsen, fast form. Den politiske filosofi udsprang af de store ånders iagttagelser og overvejelser om videnskab og metafysisk (Clark, 233). Den skabte et filosofisk og etisk fundament for praktiske reformer.

Et resultat af de politiske filosofers arbejde er etableringen af nytteprincippet: den størst mulige lykke til det størst mulige antal mennesker, er substansen af dette princip, og frihed og lighed er dets former. Det efter dette princip menneskets anliggende bør forvaltes. (Clark, 234). Men ikke kun filosoferne kan bidrage til samfundets gode udvikling, også digtere kan gøre det, for de er de mest ukuelige forkyndere og tilhængere af den følelse i nationen, som fremmer en gavnlig forandring. Digtere og filosoffer er verdens uanerkendte lovgivere (Clark, 239-40).

I andet kapitel 'Følelsen af nødvendighed af en forandring' analyserer Shelley nærmere årsagerne til arbejderklassens forarmelse i England. Årsagen til den ulykkelige tilstand er modsætningen mellem over- og underklassen, som, hvis man vil undgå en revolution, må løses gennem en reformering af samfundet. Et af hans reformforslag er afskaffelsen af den nationale gæld. Et andet at opløse den stående hær, da den kan og bliver brugt til at undertrykke folket. Endvidere skal alle religioner være lige for loven, tiende skal afskaffes og retshjælp skal være billig, hurtig og korrekt. I forbindelse med afskaffelsen af den nationale gæld, som er stiftet af overklassen først og fremmest for at føre krig, foretager han nogle overvejelser omkring ejendomsbegrebet. Han skelner mellem to former for ejendom. Den ejendom som fortjenes ved arbejde, det være sig ved manuelt eller intellektuelt arbejde „er en ejendom, og retten til den er af den

mest hellige og ubestridelige art og grundlaget for al anden ejendom.“ (Clark, 251). Hvorimod den ejendom, som aristokratiet, monopolister og kapitalejere har samlet med magt eller vold eller udbytning, har mindre retmæssig gyldighed. Monopolister og kapitalejere kalder han for den anden aristokratiklasse. For at få en ligelig fordeling af samfundets goder skal aristokraternes ejendom beskattes både på grund af deres størrelse, og fordi de er samlet ved voldsudøvelse og bedrageri. Papirpengesystemet er en afgørende årsag til fremkomsten af dette andet aristokrati. Da man kan udstede større beløb, end der er reel dækning for, fremmer det spekulation. Endvidere betyder det en stigning i fødevarepriser og på længere sigt en undergravning af samfundets økonomi. En af systemets roste virkninger er en fremme af den nationale industri, men denne består blot i en forøgelse af arbejdstiden og dermed en yderligere udbytning af de fattige (Clark, 244). Om papirpenge henviser Shelley selv til William Cobbett's skrift: *Paper against Gold*, 1815, for yderligere information, men Shelley pointerer, at det for ham er konsekvenserne af papirpengene, der er hovedsagen.*

I tredje kapitlet 'Sandsynlige midler' er han fortaler for almindelig stemmeret, dog endnu ikke til kvinder, da det vil vække for stor modstand.† Om den reform som bør indføres, skriver Shelley: „Reformens grundlæggende princip vil bestå i, at enhver person af moden alder og fuldkommen indsigt giver sit samtykke til reformloven og yderligere sit samtykke til den vedvarende eksistens af det sociale system, som er oprettet til fordel for ham og til fordel for andre i en lignende situation.“ Men i en stor nation er dette ikke muligt, og han anbefaler derfor et repræsentativt demokrati og tilføjer: „En regering der er baseret på et andet grundlag, er en regering af bedrag og magt og bør ved den først givne lejlighed omstyrtes,“ og kort efter: „Den politiske reforms almene princip er den naturlige lighed mellem mennesker, ikke med hensyn til deres ejendom, men med hensyn til deres rettigheder“ (Clark, 253). Herefter følger nogle tekniske overvejelser om hvordan et retfærdigt stemmesystem kan opbygges.

Hvorfor skulle magtelisten afgive deres magt og privilegier, spørger Shelley så? Svaret er oplysning af masserne og en forening af kræfterne: „Hvis flertallet er oplyst og forenet og drevet frem af den samme begejstring og besjælet af en klar og magtfuld forståelse af deres mål — og med fuld tillid til deres ubetvivlede magt, — er det blot en kamp af navn. Mindretallet forstår, at en uimodståelig krafts udvikling nærmer sig. Den indflydelse, som den offentlige mening om de politiske institutioners svaghed, — en svaghed som ingen regering bortset fra et absolut tyranni er foruden, — vil have på disse institutioner, vil medføre, at de giver afkald på deres tilranede særrettigheder; den offentlige ro bliver ikke forstyrret af en revolution.“ (Clark, 256). Shelley anbefaler en skridt for skridt udvikling. „Lad os håbe, at undertrykkerne i denne fase af reformprocessen vil indse deres magtesløshed og delvist og modstræbende gå med til nogle folke-

* Ifølge Cobbett var Bank of England's manglende evne til at betale renterne på den nationale gæld efter krigen med Amerika og Frankrig, med guld, årsagen til trykning af papirpenge (Cameron, 137).

† Kvinder fik først stemmeret i 1918, kun kvinder over 30 år.

retslige indrømmelser og udspy nogle bidder af deres ufordøjede bytte. I dette tilfælde bør folket formanet af alt, hvad der er mest dyrebart for dem, til at standse, indtil de, ved udøvelsen af de rettigheder de har vundet, bliver i stand til at kræve mere.“ (Clark, 259). Shelley er dog ikke blind for, at der gives tilfælde, hvor magthaverne ikke vil afgive magt overhovedet: „Hvis de, når alt kommer til alt, mener at muligheden for personlig ruin og vanære – ved at optræde på historiens sider, som beforder af borgerkrig – er at foretrække frem for at give afkald på en uanset hvor lille del af deres tilranede myndighed, da skal vi huske ... at vi besidder retten til modstand.“ (Clark, 259). Denne modstand, som Shelley allerede anbefalede i *Anarkiets maskeoptog*, er den passive modstand. Folket vil „uden modstand vente på kavaleriets anfald, og med korslagte arme vente på artilleriets ildkraft og med uforfærdet bryst modtage de angribende bataljoners bajonetter.“ (Clark, 257). Shelley har tydeligvis Peterloomassakren i Manchester i tankerne, hvor de fremmødte mødedeltagere virkelig dannede en front mod det angribende kavaleri. Da de ikke kunne trænge gennem mængden trak de sablerne og begyndte at hugge løs på de forsvarsløse mennesker (*Cameron*, 345). Redningen, med støtte i historiske fortilfælde, vil være at soldaterne skifter side og støtter folket, thi „soldaten er en mand og englænder. Den uventede modtagelse ville sandsynligvis fremkalde erindringen om den sande natur af de foranstaltninger, han var blevet gjort til redskab for, og fjenden kunne blive forvandlet til en forbundsfælle“ (Clark, 257). Den sidste tilflugt er dog utvivlsomt oprøret, borgerkrigen, hvis der ikke er andre muligheder. Denne mulighed kan, som allerede nævnt, undgås ved at opløse hæren.

I slutningen af dette essay beskæftiger Shelley sig nærmere med konsekvenserne af krig. Han skriver bl.a.: „Hvis der aldrig havde været krig, kunne der aldrig have været tyranni i verden; tyranner benytter sig af den automatiske organisation af hære til at etablere og forsvare deres overgreb... Krig, uanset hvilket motiv den føres ud fra, sløver sindets bevidsthed om fornuft og retfærdighed: Motivet er glemt, eller man beskæftiger sig kun med det på en mekanisk og vanemæssig måde. At sætte sin lid til rå magt og foragte død og fare anses for den højeste dyd, skønt de i virkeligheden, ligegyldigt hvor uundværlige de måtte være, blot er midlerne og redskaberne, som i høj grad kan korrumpes til at ødelægge den sag, det var meningen de skulle fremme... Den person som har været vant til at undertrykke mennesker med magt vil være mindre tilbøjelig til at besvære sig med at overbevise eller overtale dem.“ (Clark, 260).

On Life

Et andet prosaværk, fragmentet *On Life** (Om livet), blev skrevet i samme periode. Essayet der er på ca. 4 sider er det længste af Shelleys erkendelsesteoretiske og metafysiske skrifter. Et andet lille skrift *Speculation on Metaphysics*, samt hvad der i de øvrige skrifter findes af korte filosofiske overvejelser, er

* Det lille fragment *On Love* findes delvist oversat under 'Note til *Epipsykidion*' i bind 2.

alt hvad Shelley har skrevet om filosofi, forstået som metafysik. Man kan kritisere hans filosofiske skrifter for at mangle forklaringer og en grundig redegørelse for de ræsonnementer, der ligger til grund for den filosofiske påstand.

Shelleys interesse for materialismen går tilbage til tiden fra før *Dronning Mab*. Her indeholder note nr. 11, citater fra den ateistiske materialistiske filosof Baron d'Holbach's *Système de la Nature*. Shelley bifaldt værkets forsvar for ateismen. Dets mekanistiske forklaringer af hændelser i den fysiske og moralske verden underbyggede hans forestilling om, at alt er styret af nødvendige uundgåelige love. Senere blev han påvirket af den idealistiske filosofi. Det var dog, ifølge Pulos, først hans møde med David Humes filosofi, at hans tro på den ydre verdens eksistens blev alvorligt rystet.* Den immaterielle eller idealistiske filosofi kendteste repræsentant er Georg Berkeley, der formulerede den berømte grundsætning *esse est percipi*: at tingene er idéer og kun til for så vidt de perciperes, eller formuleret anderledes: at tingene eksisterer betyder, at vi perciperer dem. — Da idéer kun kan eksistere når de perciperes, måtte Berkeley, for at undgå at hævde den meningsløse påstand, at tingene ikke eksisterer, når der ikke er nogen, der perciperer dem, antage, at Gud altid perciperer tingene, at idéerne til enhver tid er til stede i Guds bevidsthed (*Hielmcrone*, 26-32). — Det *intellektuelle system*, som omtales i slutningen af citatet, — ordet 'intellektuel' benyttes for at adskille det fra det materielle system, dvs. den synlige håndgribelige verden, — er et udtryk, Shelley har hentet fra William Drummond.† Senere kalder Drummond det for 'det ideale system,' der skal opfattes som en skeptisk idealisme. Om dette også er Shelleys filosofiske standpunkt, er imidlertid et spørgsmål. Ifølge Pulos' ovennævnte bog er opfattelsen af, at Shelley var platonist, trådt i baggrunden, og man betragter ham overvejende som skeptiker, dog anfører Vicario at skepticisernes relativistiske syn på de moralske fænomener ikke stemmer overens med Shelleys klare moralske standpunkter. Man kan anføre et eksempel: I *Dronning Mab* 4, 233 omtaler Shelley tyrannen, som har opfundet løgnagtige ord og talemåder, der er „tomme og forfængelige som hans kerneløse hjerte,” det kerneløse hjerte er relativistens hjerte. Relativisme fører til tomhed eller det, der er værre. En moralsk relativisme er uforenelig med Shelleys lidenskabelige engagement i sin tids samfundsforhold og tro på, at verden kunne forandres, endog til det bedre (*Vicario*, 5).

Shelley skriver: „Jeg indrømmer, jeg er en af dem, der er ude af stand til at forkaste de konklusioner, som de filosoffer drager, der hævder, at intet eksisterer, undtagen hvis det perciperes. Det er en afgørelse, som hele vor overbevisning kæmper imod, og længe må vi være overtydet, før vi kan blive overbevist om, at de ydre tings massive univers er 'sådan stoff som drømme er gjort af.' De rystende absurditeter som den populære filosofi om ånd og stof afstedkommer, dens skæbnesvangre følger for moralen og deres voldsomme dogmatisme i forbindelse med alle tings oprindelse, havde tidligt ført mig til materialismen. Materialismen er et forførende system for unge og overfladiske sind. Den tillader dens disciple at tale og fritager dem for at tænke. Men jeg var util-

* (*Pulos*, 49).

† William Drummond (1770-1828), (*Drummond*, 135).

freds med det syn på tingene, som den tilkendegav; mennesket er et væsen med ophøjede længsler, 'seende både tilbage og fremefter,' hvis 'tanker vandrer gennem evigheden,' frasiger sig alliance med flygtighed og forfald, ude af stand til at forestille sig sin egen udslettelse, lever kun i fremtiden og fortiden, idet han er ikke det, han er, men hvad han har været og skal blive. Hvad der end vil blive hans sande og endelige bestemmelsessted, er der en ånd inde i ham, der er fjende af intethed og opløsning. Dette er livets og al værens væsen. — Enhver er på en gang centret og omkredsen; punktet som alt henføres til, og linjen i hvilken alt er indeholdt. — Sådanne overvejelser forbyder både materialismen og den populære filosofi; de er kun forenelige med det intellektuelle system“ (506).*

De 'skæbnesvangre følger for moralen', som den *populære filosofi* afstedkommer, er de virkninger frygten for straf efter døden har på vor moral, at ingen person, som Shelley siger i *A Treatise on Morals*, føler sig forpligtiget til at handle retfærdigt eller være venlig, med mindre der er knyttet en frygtelig straf til personens ulydighed (Clark, 188). I samme skrift gør Shelley klart rede for sit eget moralske standpunkt. Han skriver: „At den moralsk rigtige handling er den handling, som betragtet i hele sin kompleksitet og med alle sine konsekvenser, er egnet til at skabe den største glæde (*pleasure*) for det største antal følende væsner.“ Endvidere: „Retfærdighed og godgørenhed er resultatet af elementære love i menneskesindet... De godgørende tilbøjeligheder er således iboende menneskesindet. Vi tilskyndes til at søge at skabe lykke for andre“ (Clark, 182-9). Den 'voldsomme dogmatisme i forbindelse med alle tings oprindelse' er forestillingen om Gud som skaber.

Men hvad følger af denne erkendelse, at vi ikke kan vide noget om virkeligheden ud over vore sanseindtryk? Om antagelsen om at materien eksisterer eller ikke, skriver Shelley: „Den skaber ingen ny sandhed, den giver ingen yderligere indsigt i vor skjulte natur, hverken dens virke eller os selv. Filosofien, ivrig efter at bygge op, har endnu meget arbejde tilbage at udføre som stirydder i tidsaldrenes tilgroning. Den gør i det mindste et skridt fremad mod dette mål; den fjerner fejltagelser og fejltagelsernes rødder. Den efterlader, hvad det for ofte er reformatorens pligt i politiske og etiske spørgsmål at efterlade, et tomrum. Den bringer sindet tilbage til den tilstand af frihed, som det ville have virket i, havde det ikke været for misbrug af de ord og tegn, der er dets egne frembragte redskaber“ (507). Filosofien, som her er den skeptiske filosofi, efterlader et tomrum, visker tavlen ren, ved at opløse alle dogmatiske forestillinger. Den har nytteværdi som et analytisk værktøj, der kan eliminere fejlslutninger og gengive sindets dets oprindelige frihed. Med tegn forstår Shelley „næsten alle velkendte ting.“ Efter at have gjort opmærksom på at den intellektuelle filosofi betragter livet under enhedens ikke-dualistiske synsvinkel, fortsætter han: „Intet eksisterer med mindre det perciperes. Forskellen mellem de to tankeklasser, der almindeligvis skelnes fra hinanden ved betegnelserne ideer og ydre objekter, er blot nominel. Forfølger vi denne tankebane, vil eksistensen af adskilte individuelle sind, lig det som nu benyttes til at spørge om dets egen natur, også være et blændværk. Ordene *jeg, du, de* er ikke tegn for

* Citaterne er fra udgaven i (Norton, 506-9).

nogen faktisk forskel mellem de således antydede samlinger af tanker, men er blot mærker, benyttet til at betegne det ene sinds* forskellige modifikationer. Men lad det ikke antages, at læresætningen fører til den monstrøse antagelse, at jeg, personen som nu skriver og tænker, er dette ene sind. Jeg er blot en del af det“ (508). Man kan kun formode, at Shelley ikke kan acceptere den, især for en digter, uholdbare solipsistiske situation, at vi ikke kan erkende andre sinds eksistens, at den enkelte alene kan erkende sine egne bevidsthedstilstande. Hvad det ene sind er, kan et citat fra *Defence of Poetry* måske belyse. Her omtaler Shelley digteren som en person, der er med til at skabe: „det store digt, alle sande digtere, ligesom samarbejdende tanker af et stort sind, har bygget på siden verdens begyndelse,“ (se s. 380).

Uanset hvilket erkendelsesteoretisk udgangspunkt vi har, er den daglige virkelighed den samme: „Relationerne mellem tingene forbliver de samme ligegyldigt hvilket system. Ved ordet *ting* forstås en hvilken som helst genstand for tanken, det vil sige en hvilken som helst tanke, hvormed en anden tanke er sysselsat med en tydelig opfattelse af forskellen. Forholdet mellem disse forbliver det samme; og således er beskaffenheden af vor videns bestanddele“ (508). Hvad vi end vælger ‘i begge tilfælde er en fugl en fugl og en stjerne en stjerne’ (Cameron, 154).

Videre om årsagen til livet gælder der: „At grundlaget for alle ting ikke kan være bevidsthed, som den populære filosofi påstår, er tilstrækkeligt indlysende. Bevidstheden – for så vidt vi har erfaring om dens egenskaber, og hinsides erfaringen hvor forgæves er ikke da argumentet – kan ikke skabe, kun opfatte. Siges den også at være årsagen? Men årsag er kun et ord, der udtrykker en bestemt menneskelig sindstilstand i hvilken to tanker opleves at være forbundet med hinanden... – Det er uendeligt usandsynligt, at årsagen til bevidstheden, det vil sige, til tilværelsen, er af samme art som bevidstheden. Det siges at bevidstheden frembringer bevægelse, men man kunne lige så godt have sagt, at bevægelse frembringer bevidsthed“ (508-9). De erfaringer vi har om bevidstheden er ifølge Locke, at den er passiv. Da bevidstheden er passiv, kan den ikke skabe, og dermed kan den ikke være livets grundlag. Opfattelsen af at verden er skabt af en guds bevidsthed, og dermed en bevidsthed der skaber bevidsthed, er forkert på grund af bevidsthedens beskaffenhed. Den sidste sætning kan så forstås på følgende måde: hvis man alligevel siger at bevidstheden frembringer bevægelse, at bevidsthed i tid kommer før bevægelse, er det et rent postulat, da vi ikke har nogen erfaring om dette begivenhedsforløb, vi kan kun observere, at der er bevidsthed og bevægelse til stede, derfor kunne vi ligeså godt påstå at bevægelse er kommet først og har skabt bevidstheden.

I alt har vi så ifølge Shelleys essay: Vi kan ikke vide med sikkerhed om den ydre verden eksisterer, det skeptiske udgangspunkt. Det eneste vi ved om virkeligheden er vore sanseindtryk. Et guddommeligt væsen kan ikke have skabt verden. Den gode handling er at skabe den størst mulige lykke for det størst mulige antal. Der findes et ‘ene sind’ vi alle har del i. (*Grabo*, 141).

* det ene sind: *the one mind*.

A Defence of Poetry

I feb. -marts 1821 skrev Shelley sit berømteste prosaværk *A Defence of Poetry* (Et forsvar for digtekunsten, eller for poesien), der først blev udgivet i 1840.

Allerede Philipp Sidney havde brugt titlen til et værk om samme emne ('The Defence of Poesie'). Shelleys skrift var et svar på T. L. Peacock's essay *The Four Ages of Poetry* 1820. En af dette essay's ideer var, at det er spild af tid at skrive digte; at digterne hellere skulle bruge deres tid på at forbedre verden ved at beskæftige sig med naturvidenskab, økonomi og politik. Dette kunne Shelley ikke acceptere. Ganske vist havde han i et brev til Peacock i begyndelsen af 1819 skrevet: „Jeg anser Poesien for at være morallære og politisk videnskab langt underlegen, og hvis jeg var ved godt helbred, skulle jeg i høj grad stræbe efter det sidste; thi jeg ser for mig et stort værk, der legemliggør alle tidsaldres opdagelser og harmoniserer de stridende trosretninger, som menneskeheden er blevet styret af.“ Det fremgår dog med al tydelighed af Shelleys essay, at den, der er digter, ikke har nogen ved siden af sig og kun én over, nemlig gud og ham troede Shelley som bekendt ikke på.

Skriftet er ikke en æstetisk afhandling, men en bestemmelse af hvad poesi er, og hvem der er digtere, samt en beskrivelse af hvilken funktion poesien og digterne har i samfundet. Værket indledes med en skelnen mellem fornuft (*reason*) og fantasi (*imagination*): „Ifølge én måde at anskue de to klasser af mentale handlinger på, som kaldes fornuft og fantasi, kan den første opfattes som sindets betragtning af de relationer, der eksisterer mellem en tanke og en anden, uanset hvordan de er dannet; og den sidste som sindet, der virker på disse tanker i den forstand, at det farver dem med sit eget lys og ud fra disse sammensætter andre tanker, der hver indeholder årsagen til sin egen helhed.“(1)*. Fornuften er den analytiske evne. Den adskiller tingene i deres bestanddele, opregner allerede kendte egenskaber og disses indbyrdes forhold. Fantasien er syntesen. Den samler tingene til helheder og bygger herpå nye tanker, som ikke kan udledes af de enkelte dele.

Herefter definerer Shelley: „Poesi i almen forstand kan defineres som 'det Fantasiens udtryk': og poesi er opstået samtidig med mennesket (2). ... Sprog, farve, form og vanlige religiøse og verdslige handlemåder er alle sammen poesiens redskaber og stof; de kan kaldes poesi ved talemåden: at virkningen er synonym med årsagen. Men digtning i snævrere forstand udtrykkes ved sproglige arrangementer og specielt ved metrisk sprog, der er skabt af netop den kongelige evne, hvis trone står afskærmet inde i menneskets usynlige natur. Og dette udspringer af selve sprogets natur. Sproget er en mere direkte fremstilling af vort indre væsens handlinger og følelser og er modtagelig for mere forskelligartede og subtile kombinationer end farve, form og bevægelse og er mere smidig og lydlig over for hin evnes herredømme, som har skabt det. For sproget er vilkårligt frembragt af Fantasiens og alene relateret til tanken.“ (5). Til forskel for f.eks. malerkunsten, hvor pensler, farver og andre materielle forhold, eller håndens motorik hos en musiker, træder mellem den kunstneriske vision og udtrykket. I samme afsnit tilføjes: „Sproget er et spejl

* Citeret efter udgaven i (Norton), tallene henviser til afsnittene.

som genspejler tanken," digterne benytter „sproget som hieroglyffer for deres tanker." * At sproget ligeledes kan være begrænsende for den poetiske visions udtryk, nævner Shelley ikke i denne sammenhæng.

Videre om poesien gælder der: „Poesien er i sandhed noget guddommeligt. Den er på én gang erkendelsens centrum og omkreds; den omfatter al videnskab og er det, al videnskab må føres tilbage til. Den er samtidig alle andre tanke-systemers rod og blomst: den er det, alt udspringer af, og det som forskønner alt; og hvis ramt af sygdom, det som nægter at give frugt og sætte frø, og tilbeholder næring og følgen af skud på livets træ fra den golde verden.“ (39). Fantasien, der er poesiens drivkraft, kan bevæge sig ud til omkredsen af hele sit aktionsområde, for derefter at samle sig i centrum, hvor de enkelte erfarede elementer samles og får ny betydning under et nyt overordnet synspunkt. (Dawson, 251-2).

„Poesien er ikke som at drage fornuftsslutninger, en kraft der kan udfoldes ifølge en viljesbeslutning. Et menneske kan ikke sige: „Nu vil jeg digte.“ End ikke de største digtere kan sige således: for det skabende sind er som hengældende kul, som en eller anden påvirkning, lig en ustadig vind, vækker til flygtig brillans: denne kraft kommer indefra, ligesom farven der falmer og skifter på en blomst, som i færd med at udvikle sig, og den bevidste del af vor natur er ude af stand til at forudse dens komme eller bortgang. Kunne denne påvirkning vare ved i sin oprindelige renhed og styrke, er det umuligt at forudsige resultaternes storhed: men når selve digtningen begynder, er inspirationen allerede for nedadgående, og den mest prægtige poesi, som nogensinde er videregivet til verden, er sandsynligvis kun en svag skygge af digterens oprindelige forestilling.“ (39).

En af poesiens opgaver er at styrke menneskets moralske natur. Men ikke ved at skabe en videnskabelig etik, en morallære, for „poesien virker på en anden og mere guddommelig måde. Den vækker og forstørret sindet selv, ved at gøre det til en beholder for tusinde ubevidste tankekombinationer. Poesien løfter sløret for verdens skjulte skønhed og får velkendte genstande til at synes ukendte; ... Moralens store hemmelighed er kærlighed; at gå ud af vor egen natur, og at gøre os til ét med den skønhed, som findes i en andens tanke, handling eller person. For at være meget god må mennesket bruge sin forestillings-evne intenst og vidtfavnende; han må sætte sig i en andens og mange andres sted; sine artsfællers nydelser og smerte må blive hans egne. Fantasien er det moralske godes storslåede redskab; og poesien bidrager til effekten ved at virke på årsagen. Poesien udvider fantasiens omkreds og fylder den med altid nye frydefulde tanker, som har kraften til at tiltrække alle andre tanker og optage dem i sig.“ (13). „Poesien forvandler alt til dejlighed; den forædler skønheden hos det skønneste og føjer skønhed til det mest vanskabte: den vier fryd og rædsel, sorg og glæde, evighed og forandring; den tvinger alle uforenelige ting til at forene sig under dens lette åg. Den omdanner alt den rører ved, og enhver skikkelse, der bevæger sig inden for dens stråleglans' udstrækning, forandres gennem vidunderlig medfølen, til en legemliggørelse af ånden den udtrykker...

* Om Shelleys overvejelser om sproget i dette essay og hans digtning i øvrigt samt sprogfilosofiens stade på Shelleys tid, se (Keach, kap. 1).

Den river velkendthedens slør af verden, og blotlægger den nøgne og sovende skønhed, som er dens formers ånd.“ (41).

„Alle ting er, som de opfattes af sanserne: i det mindste i forhold til den, der opfatter dem ... Men poesien unddrager sig forbandelsen, der binder os til at blive underkastet de omgivende sanseindtryks tilfældighed. Og hvad enten den udbreder sit brogede forhæng eller trækker livets mørke slør bort fra tingenes skueplads, skaber den på lige vis et eget liv inden i os: Den gør os til beboere af en verden i forhold til hvilken, den vante verden er et kaos. Den genskaber det fælles univers, som vi er deltagere og iagttagere i, og den klarer den velkendthedens hinde for vort indre syn, som skjuler vor tilværelses forunderlighed for os ... Den skaber universet på ny, efter det er blevet tilintetgjort i vore sind ved tilbagevenden af indtryk, der er sløvet ved gentagelse“ (42).

Med hensyn til forholdet mellem digtning og samfund viser Shelley, ved en historisk gennemgang, at uanset hvornår en hvilken som helst kunstart bidrager til menneskehedens lykke og fuldkommengørelse, så blomstrer poesien i samme periode.

De forskellige digteriske genrer omtales. Af epikerne er de tre største Homer, Dante og Milton. Deres værker er et sandt udtryk den tid, de levede i, og den kommende. Dante var den første, der vakte Europa til henrykt selverkendelse. De store ånder flokkedes om ham og gav stødet til fødslen af den naturvidenskabelige dannelse.

Om dramaet anfører Shelley, at samfundets højeste grad af fuldkommenhed altid er faldet sammen med den største dramatiske fortræffelighed (19). „Forbindelsen mellem scenisk opvisning og forbedringen eller fordærvelsen af menneskets sæder, er almindeligt anerkendt: med andre ord, tilstedeværelsen eller fraværet af digtning i dens mest fuldkomne form anses for at være forbundet med godt og ondt i optræden og vaner. Fordærvelsen, der er blevet tilregnet dramaets som en af dets virkninger, begynder når poesien, benyttet i dets opbygning, ophører“ (16). Den dramatiske kunst, når den er bedst, som den var det i de bedste atheniensiske skuespil, udvider og forstørrer fantasien „gennem medleven i smerter og lidenskaber så mægtige, at de udspiler, ved begribelsen af dem, omfanget af det, som de opfattes med; de gode følelser er styrket ved medynk, harme, skræk og sorg; og ved den mæthed, der opstår ved denne kraftige udfoldelse af dem, forlænges en ophøjet ro ind i det vante livs tummel; selv forbrydelsen berøves halvdelen af sin rædsel og al dens smitte ved at blive fremstillet som den skæbnsvangre følge af naturens uudgrundelige virke; fejltrinnet er således afklædt sin forsætlighed; mennesker kan ikke længere skatte det som deres eget valgs skabning. I et drama af ypperste rang er der kun liden næring for dadel og had; man lærer snarere selverkendelse og selvrespekt“ (17).

Påstanden om at fornuften er mere nyttig end fantasien, diskuteres i en længere passage. „Lad os undersøge, som grunde til denne distinktion, hvad man her mener med Nytte. Nydelse (*pleasure*) eller det gode i almindelig forstand, er det, som en følsom og intelligent persons bevidsthed søger, og som den finder tilfredsstillelse i, når det er fundet. Der er to slags nydelser, den ene vedvarende, almen og bestandig; den anden forbigående og speciel. Nyttige kan man

så betegne midlerne, der enten frembringer den ene eller den anden form" (32). F.eks. hører tilfredsstillelsen af vore dyriske behov til den anden kategori. Hvad der end renser vore følelser, forøger vor fantasi og føjer ånd til vor opfattelse, hører til den første. Den højeste nydelse kan være den, der er knyttet til smerte. Shelley tænker ikke på fysisk smerte, men den smerte som findes i tragedien. Den højeste nydelse kan også være af anden art, for „kærlighedens og venskabet glæder, henrykkelsen over og beundringen af naturen, fryden ved at læse digte og endnu mere ved at skabe digte, er ofte ganske ublandet“ (34). „At frembringe og sikre sig nydelse i denne højeste forstand er sand nytte. De som frembringer og bevarer denne nydelse er digtere og poetiske filosoffer“ (35).

Det er umuligt, fortsætter Shelley (36), at forestille sig hvordan verdens moralske tilstand ville have været, hvis de store digtere og kunstnere ikke havde eksisteret; hvis studiet af den græske kultur ikke var blevet genoptaget, og oldtidens kulturfrembringelser ikke var blevet bevaret. Menneskeånden kunne ikke være blevet vækket til at opfinde de grovere videnskaber uden disse inspirationskilder. Men gennem akkumuleringen af viden inden for politik, økonomi og naturvidenskab, kan der ske en formindskelse af digtningens plads og betydning. Sjælens og åndens videnskaber tilsidesættes: „Opdyrkningen af disse videnskaber, som har udvidet grænserne for mennesket herredømme over den ydre verden, har proportionalt hermed, på grund af manglen på den poetiske evne, begrænset dem af den indre verden; og mennesket, der har gjort elementerne til sine slaver, forbliver selv en slave“ (37).

Digternes materiale er ord. Med dem skaber de sprog, tanker og begreber. „Deres sprog er livsvækkende metaforisk; det vil sige, sproget udtrykker de endnu ikke forståede relationer mellem tingene og foreviger forståelsen mellem dem, indtil ordene, som repræsenterer dem, i tidens løb bliver tegn for portioner eller klasser af tanker [dvs. begreber] i stedet for billeder af hele tanker; så hvis der ikke dukker en ny digter op til på ny at skabe de associationer, som har været desorganiseret, vil sproget være dødt for al menneskeligt samkvems ædlere formål“ (3). Digterne er ikke kun dem der „skaber sprog og musik og dans og arkitektur og skulptur og malerkunst; de er stiftere af love og grundlæggere af det civiliserede samfund og opfinderne af livskunsten, og er de lærere, der trækker den delvise forståelse af den usynlige verdens gøren og laden, der kaldes religion, hen i en vis nærhed af det skønne og det sande ... Digtere, alt efter hvilken tidsalder og nation de dukker op i, kaldtes i tidligere epoker verdens lovgivere og profeter*; en digter indeholder og forener i alt væsentligt disse personer“ (4). Digter og profet skal her forstås på den måde, at han „tager del i det evige det uendelige og det ene“ (4). Dette gør han på den måde, at han, gennem forandring af tanke og ord, lader sin digtning blive medskaber af „det store digt, alle sande digtere, ligesom samarbejdende tanker af et stort sind, har bygget på siden verdens begyndelse“ (20), (*Morton*, 150-1). „Digterne er en ubevidst inspirations ypperstepræster, spejlbilledet af en gigantisk skygge som fortiden kastet på nutiden, ordene som udtrykker hvad de†

* Det romerske ord for digter eller sanger *vates* betyder en 'forudseer', en profet (Norton).

† de: digterne

ikke fatter, trompeterne som synger til kamp og ikke selv føler hvad de inspirerer: indflydelsen som ikke bevæges, men bevæger. Digterne er verdens ikke anerkendte lovgivere“ (48).*

Shelley citerer sig selv næste ordret fra *A Philosophical View of Reform*. Sammenligningen 'spejlbilledet af en gigantisk skygge som fremtiden kastet på nutiden', kan tolkes på følgende måde: Digteren, i kraft af sin større følsomhed, opfatter endnu ikke erkendte strømninger i tiden og menneskets sind eller bevidsthed; disse ligger således i skygge i fremtiden, men digteren bringer dem gennem sin digtning ind i nutiden, en proces der til stadighed gentages. Dette forhold er forfatterne ikke selv klar over. De kan ikke gennemskue eller erkende deres egen historiske rolle.

* Det engelsk lyder: „Poets are the unacknowledged legislators of the World.“

SHELLEY SOM ANDRE SÅ HAM

Thomas Medwin

Om den tiårige Shelleys ankomst til Syon House Academy, en kostskole for middelklasse børn, i 1802, fortæller hans 5 år ældre fætter Thomas Medwin, som selv var elev på skolen: „Vi var omkring 60 skolekammerater ... En ny elevs ankomst er altid en stor oplevelse for de andre drenge, som slår ned på en *nybegynder*, dristige som rovfugle. Vi havde alle måttet gennem denne skærsild, og erindringen om den gav mine kammerater en lyst til at pine nogen. Alle plagede ham med spørgsmål. Der var ingen ende på deres spotterier, da de opdagede, at han ikke kunne spille top eller kugler eller springe buk eller hinke paradis, endnu mindre spille bold og cricket. En ville slås, en anden løbe om kap med ham. Han var begynder i begge disse færdigheder, og den eneste velkomst, neofyten fik, var almindelig hånlatter. Et udtryk af foragt i ansigtet var hans eneste svar på disse uforkammetheder, han vendte sine nye fæller ryggen og fandt, da han blev alene, lindring i tårer.“*

Endvidere skriver Medwin: „Man kan kun beklage ... at der ikke findes et godt billede af Shelley. Han havde små træk — den øverste del af hans ansigt var ikke helt regelmæssigt — øjnene usædvanligt udstående, for meget til at det var smukt. Hans mund var formet i overensstemmelse med den fineste græske kunst og udtrykte sædvanligvis velvilje, og når han smilede oplyste hans smil hele hans ansigt ... Hans legeme var kun en bolig for ånden, og i enhver bevægelse og ethvert træk viste han, at han var en del af den Intellektuelle Skønhed, som han bestræbte sig for at guddommeliggøre. Han så ikke så høj ud, som han var, han var næsten 5 fod 11 tommer, for hans skuldre var blevet let bøjet ved studier og dårligt helbred, der skyldtes, at han var nærsynet og bøjede sig over sine bøger; dette forøgede hans trangbrystethed. Han havde ikke desto mindre, skønt den var skrøbelig, en god konstitution fra naturens hånd, — arvet fra forældrene, hvor en døde over 90 år gammel og den anden næsten ligeså gammel, — men som han forringede i en periode af sit liv ved overdreven brug af opium og en pythagoræisk kost, der i høj grad udtærede hans system og svækkede hans fordøjelse ...

Når han diskuterede — og han elskede at fornøje sig med denne øvelse, denne sindets brydekamp — var han uimodståelig. Han stemme var sagte eller høj, hans udtale langsom eller hurtig, svarende til den variation hans tanke klædte emnet i. Byron var sig sin manglende evne til at hamle op med ham så bevidst, at han altid ved uoverensstemmelser undgik, at det kom til en styrkeprøve, og han brød almindeligvis af med en vits eller et ordspil; thi Shelley var hvad Byron ikke kunne være, en skarp, logisk og skarpsindig tænker, meget af hvilket skyldes hans tidligere vane med at disputere på Oxford, og hans vedvarende studier af Platon, hvis metode med at få sin modstander til at gøre indrømmelser og således fange ham i sit eget net, han fulgte ...

* (Medwin, 17)

Han var en fjende af al sanselighed. Bordets glæder, der danner hjordens *summum bonum*, var ikke hans glæder. Hans kost var som en eremits, hans drik vand, og hans vigtigste og foretrukne føde, brød. Hans samtale var så kysk som hans moral – al grovhed afskyede han.“*

Helen Shelley

Øjebliksbilleder af livet på Field Place kan man få gennem Helen Shelleys skildringer i en række breve, som hun i 1856 skrev på opfordring af Jane Shelley, gift med Marys og Shelleys eneste overlevende barn, Percy. Helen, født 1799, var Shelleys næst yngste søster. Om Shelley som dreng skriver hun bl.a.: „Efter så mange år har jeg kun en utydelig erindring om mine *første* indtryk af Bysshe, men han kom ofte til vort barnekammer fuld af sine særlige spilopper. En af hans gale streger, som han blev skældt ud for, var at stikke en stok gennem loftet i en lavloftet gang og derved finde et nyt værelse, som kunne benyttes til at sætte hans livlige fantasi i bevægelse. De historier som vi, anbragt på hans knæ, sad og lyttede til aften efter aften, når vi kom ind i spisestuen for at få vores dessert, blev imødeset med den frydefulde skræk, som i så høj grad pirrer barnesindet og fæstner sig stærkt og uudsletteligt i hukommelsen. Der fandtes et rummeligt loftskammer under Field Place's tag og et vist rum, som havde været lukket i årevis bortset fra en indgang, der var dannet ved at fjerne et bræt i loftkammergulvet. Dette ukendte aflukke var den indbildte bolig for en alkymist, gammel og grå og med et langt skæg. Bøger og en lampe, udstyret med alle en malerisk fantasis egenskaber, blev hældt i vore lyttende ører. Vi skulle se ham 'en dag', men vi var tilfredse med at vente, og der skulle graves en hule i frugthaven, så denne Cornelius Agrippa kunne få forbedret sine boligforhold. Et andet yndlingsemne var 'Den store Skildpadde,' som levede i Warnham-dammen; og alle usædvanlige lyde blev forklaret ved dette store dyrs tilstedeværelse, der blev udstyret med de eventyrlige dimensioner, der var bedst egnet til at indgyde ærefrygt og undren ... Da min bror begyndte sine kemistudier og øvede sig ved at udføre forsøg med elektricitet på os, må jeg indrømme, at min glæde ved det, ganske blev ødelagt ved skrækken for dets virkning. Hvornår han end kom hen til mig med sit sammenfoldede brune stykke indpakningspapir under armen og et stykke ståltråd og en flaske (hvis jeg husker rigtigt), sank modet i livet på mig af angst; men skamfølelse afholdt mig fra at sige noget, og med så mange andre, som han kunne finde, blev vi anbragt hånd i hånd omkring stuebordet i barnekammeret for at blive elektrificeret.“† Da Shelley mente at frostknuder kunne helbredes på denne måde, overvældede skrækken dog i den grad Hellen, at hun betroede Shelley det, og hun fik lov til at slippe.

Helen fortæller videre, at Shelleys store fornøjelse var at lære sin yngre bror

* (Medwin, 432-41)

† (Wolfe 1, 22-3)

John nye ord. Et af de ord Shelley lærte ham at sige var ordet djævel, det blev til et uskyldigt 'dæbbæ' i barnets mund.

Walter S. Halliday

Shelley havde flere nære venner på Eton. En af dem, Walter S. Halliday, fortæller i et brev til Hellen Shelley: „Deres brev bringer mig tilbage til drengeårenes sollyse dage 'dengang det at tænke var at tale, og tale var sandhed'; dengang jeg var Shelleys ven og kammerat på Eton. Det, der bragte os sammen i hin lille verden, var, antager jeg, et følelsesfællesskab og en forkærlighed for at bruge vores fantasi og indbildningskraft. Mange lange og lykkelige vandreture har jeg foretaget sammen med ham i kære gamle Etons smukke omgivelser. Vi plejede at vandre i timevis omkring Clewer, Frogmore, Windsorparken, The Terrace; og jeg var en henrykt og villig tilhører til hans forunderlige historier om félande, spøgelse og ånder og hjemsøgte steder; og hans overvejelser drejede sig dengang (for hans forstand var langt forud for min egen) om verden hinsides graven ... Jeg var selv alt for ung til at kunne vurdere hans karakter, men jeg elskede Shelley for hans venlighed og hans hengivne væremåde. Han var ikke skabt til at udholde Etons rå og voldsomme fritidsbeskæftigelser, med sin sky og blide natur var han glad for at slippe langt bort for at grunde over sælsomme fantasier, for hans sind var eftertænksomt og myldrede med dybe tanker. Skolepensummet var barnemad for ham, og hans færdighed i at digte latinske vers var utrolig. Jeg mener at kunne huske et længere værk, som han netop var begyndt på, men jeg så det aldrig. Han kærlighed til naturen var intens, og hans ånds funklende poesi lyste ud af hans talende øje, når han dvælede ved noget godt og storslået. Han var bestemt ikke lykkelig på Eton, for hans natur var af en art, som behøvede et særlig personligt tilsyn til at passe på sig og hæge om sig og vejlede al hans ædle stræben og hans hjertes bemærkelsesværdige følsomhed. Han havde stort moralsk mod og frygtede ikke noget, bortset fra hvad der var usselt, falsk og lavt. Han deltog aldrig i de andre drenges lege og spil og tog bemærkelsesværdigt nok aldrig ude i en båd på floden ... Da Shelley forlod Oxford under en sky, sagde han til mig: „Halliday, jeg er kommet for at sige farvel til dig, hvis du ikke er bange for at blive set sammen med mig!“ Jeg så ham endnu engang i efteråret 1814, hvor det glædede ham at præsentere mig for sin kone.”*

Thomas Jefferson Hogg.

Hogg havde netop mødt Shelley i oktober 1810 på Oxford. De havde siddet ved det samme bord i spisesalen og diskuteret litteratur. Et par dage efter besøgte han Shelley på hans værelser:

* (Wolfe 1; 42)

„En morgen, et par dage efter jeg havde gjort Shelleys bekendtskab, var jeg oppe hos ham, og vi læste netop sammen, da to tidligere elever fra Eton kom på besøg, som de plejede at gøre; de blev og snakkede med ham et kort øjeblik.

„Har du tænkt dig også at blive ateist her, Shelley?” spurgte en af dem. „Nej!” svarede han, „bestemt ikke. Der er ingen grund til det her; det ville ikke have noget formål; de er meget venlige her; de blander sig aldrig i, hvad vi laver, det er ikke som på Eton.”

Dette var de begge enige i. Da hans gæster var gået, spurgte jeg ham hvad de havde ment. Han fortalte, at på Eton havde de kaldt ham 'ateisten Shelley'; og han forklarede mig betydningen af tilnavnet ... Alle som kender til kostskoler ved, at der findes en række øgenavne, mange af dem angiver forskellige stillinger, så som paven, biskoppen, majoren, generalen, guvernøren og lignende, og at disse bliver besat af hver ny generation. På Eton, men ikke på nogen anden skole, jeg har hørt om, havde man stillingen ateist; men den var sædvanligvis ikke besat, det krævede overordentligt vovemod at opnå den; almindeligvis var den i kommission, så at sige, og dem, der var mest dristige, kunne betragtes som drengekommissærer for hans nåde Overateistens embede ... Ordet ateist blev af de lærte på Eton ikke brugt i den moderne betydning, men i den gamle og klassiske betydning af antiteist snarere end ateist; en modstander og foragter af guderne, ikke én der fornægtede deres eksistens ...

Guderne på Eton var skolens autoriteter; ingen benægtede, at gamle Keate eksisterede, men mangan modig knægt gjorde alt hvad han kunne for pine den gamle dreng, og blandt dem udmærkede Shelley sig; han nærrede særlig afsky for den rasende og skældende Jupiter og havde kun hån tilovers for at blive ramt af hans birketræstordenkiler.

Det var for den ulydighed at sætte ild til det gamle træ, som vi har omtalt,* at han endelig opnåede den fulde titel Ateisten Shelley, som han beholdt og nød, så længe han var på skolen.

En anden dag kom to eller tre etondrenge på besøg. De tiggede deres tidligere skolekammerat om at forbande sin far og kongen, som han undertiden havde gjort på skolen. Shelley afslog det og blev en tid ved med at afslå det, idet han, som han sagde, var holdt op med den salgs; men da de blev ved med at nøde ham, kastede han sig, på grund af deres påtrængenhed, ud i det og aflevede voldsomt og lidenskabeligt en række forbandelser, der i høj grad ved deres absurditet lignede en pavelig banlysning; tordentalen endte snart i en hjertelig latter, som vi alle deltog i.”†

Joseph Gibbons Merle

Merle blev introduceret til Shelley gennem en fælles ven Edward F. Graham,

* Se slutningen af SHELLEY, SOM ANDRE SÅ HAM: *Leigh Hunt*, for en omtale af denne begivenhed.

† (Wolfe 1; 91-2).

en musiker hvis uddannelse Timothy Shelley sørgede for, og som var optaget i hjemmet på Fields Place som et medlem af familien. Graham havde læst nogle af Merles digte. Han havde syntes om dem og havde derefter fået arrangeret mødet med Shelley. Merle havde med en del ængstelse set frem til mødet, men blev omgående overvældet af Shelleys elskværdige og imødekommende person, „og vi blev omgående venner,” skriver Merle. De førte en tvangfri samtale i tre timer, hvor Shelley bl.a. talte om de lidelser han måtte udholde fordi folk ikke forstod hans karakter. Han opfordrede Merle til at fortsætte sin digteriske virksomhed. Han var ældre end Merle og havde dermed ret til at give råd. Venskabet udviklede sig. Merle fortæller:

„Da Shelley havde forladt Oxford, tilbragte han megen tid i Horsham; og da jeg jævnligt tog derned, havde jeg mange muligheder for at se ham. Jeg havde indtrængende bedt ham om at respektere mine religiøse synspunkter, selvom han anså dem for at være falske, og han begyndte sjældent at diskutere religiøse emner, når jeg var tilstede, men han var ikke så tilbageholdende over for andre. Når det drejede sig om alle andre emner, var han den mildeste og mest beskedne unge mand, jeg nogensinde har kendt, men lige så snart religion blev nævnt, blev han skiftevis hånlige og rasende. Hvis hans meninger blev modsagt, stillede han sig tilfreds med først at spotte den andens svaghed. Hvis modsigelserne fortsatte, og hans modstander blev livlig under sit forsvar af den åbenbarede religion, foregik der en frygtindgydende forandring med hans ansigt, og hans øjne skød lyn. Han opførsel i disse situationer er blevet beskrevet for mig mere end én gang; og engang havde jeg lejlighed til selv at overvære det.” En oplevelse der betød slutningen på et treårigt venskab.

Shelley havde via et brev meldt sit besøg hos Merle. Det kom dog først i stand ud på aftenen et par dage senere på en kro i Horsham. Tidspunktet for samtalen må således være et sted i sommeren 1813. Samtalen varede fra efter ni om aftenen til kl. tre om morgenen. Shelley var tydeligvis den mest talende. Mod slutningen kom Shelley med en direkte opfordring til Merle: „Kom nu, hæv din naturs værdighed, indse at fornuften blev givet til mennesket for, at han skulle bruge den.” Han foreslog at de skulle danne par og udføre forunderlige ting sammen. Merle, der dybest set anså Shelleys ateisme for skadelig galskab, blev nu vækket til dåd, og han besluttede at forsøge at omvende Shelley. „Men jeg havde ikke talent for at overbevise, og Shelleys var heller ikke indstillet på at blive overbevist. Da jeg fortsatte blev han vred; ja nærmest rasende. „Kom ikke med den slags vås til mig,” sagde han, „det hører jeg nok af hjemme. Dér er min far, som har et billede af bedrageren Kristus hængende i sit bibliotek, nogle gange forfængelig nok til at tro, at han kan få fornuften til at ligge udstrakt foran absurditeten. Jeg bliver præsenteret for for mange af disse tåbeligheder, de gør mig gal!” Og gal var han sandelig. Jeg synes stadig, jeg ser ham. Han øjne lynede; han ord fossede ud med en voldsomhed som en rivende bjergelv, og hele hans holdning hjalp med til at udtrykke vrede.”

For Merle var samtalen på dette tidspunkt blevet meget pinefuld, og han øn-

skede at få den afsluttet. Han havde til en vis grad selv mistet besindelsen, men var stadigvæk behersket i forhold til Shelley: „Hør,” sagde jeg, „nu er det min tur til at tale om tåbelighed. Du er ikke blot tåbelig, men også smålig ... Du siger, at jeg er offer for en vildfarelse, men du har ikke overbevist mig om, at min vildfarelse er skadelig for mig; og du har ikke vist mig, at hvis dine meninger til sidst vil vise sig at være vildfarelser, at de så ligeledes vil være ufarlige. Ikke mere om dette, Shelley, ellers må vi fra dette øjeblik blive som fremmede, som vi har været venner; ja, hvis det ikke kan være anderledes, fjender, som vi har været brødre.” „Som du vil, gale tåbe!” råbte Shelley, og idet han tog sin hat, forlod han værelset. Det var næsten lyst, for klokken havde slået tre. Jeg hørte døren åbne sig, og så et glimt af ham da han gik hen ad gaden. Jeg så ham aldrig igen.”*

I et senere brev, sendt i en anden anledning, undskyldte Shelley dog sin opførsel.

John Mackenzie Kennedy

I begyndelsen af 1814 var den 16-årige fændrik John Kennedy blevet stationeret i Horsham. Han blev næsten omgående indført i Timothy Shelley hjem, hvor han snart blev behandlet som en søn af huset. Midt på året 1814 mødte han Shelley for første gang. Det var efter, at hans far havde forbudt ham at besøge dem. Kennedy skriver: „Lady Shelley talte ofte til mig om sin søn. Hendes hjerte længtes efter ham med hele en mors ømme kærlighed. Hun indså nødvendigheden af sin mands forordning og samtykkede i dens berettigelse ... Det var under Sir Timothy og de tre yngste børn fravær, at Lady Shelleys naturlige ønske om at se sin søn, fik hende til at foreslå, at han skulle komme på et kort besøg.”

Kennedy mødte ham den følgende morgen: „Jeg fandt ham sammen med sin mor og de to ældste søstre i et lille værelse i tilknytning til dagligstuen, som vi havde døbt Forvirringssalen. Da jeg blev præsenteret for ham, modtog han mig åbent og venligt og vandt omgående mit hjerte. Han behandlede mig ganske, som var jeg en yngre bror, han havde kendt fra barndommen af. Jeg følte mig fuldkommen hjemme i hans selskab ... Han lighed med sin søster Elizabeth var så slående, at man skulle tro de var tvillinger. Hans øjne var yderst udtryksfulde; hans teint vidunderlig lys; hans ansigtstræk udsøgt fine. Han hår var mørkt og ingen særlig opmærksomhed med hensyn til dets arrangement var åbenbar. Selv var han slank og gentlemanagtig, men med tilbøjelighed til luden ... Hans ydre, set under ét, gav indtryk af en meget sart konstitution. Man ville straks erklære ham forskellig fra andre mænd. Der var en alvor og sådan fuldkommen blidhed, god opdragelse og frihed for al kunstlethed i hans optræden, at det fortryllede mig meget. Jeg indrømmer, at jeg var forberedt på at elske ham, fordi jeg elskede hans familie, men i hele min lange erfa-

* (Merle).

ring har jeg aldrig mødt et menneske, som mere umiddelbart vandt mig for sig, og jeg følte straks, at jeg var blevet en yndling ... Jeg husker min første private samtale med ham. Vi sad alene inde på Stroods jorde, der var ejet af Mr. Commerell. Han udtrykte den største beundring for min venlige og berømte ven Sir James Mackintosh, som jeg tilfældigt nævnte navnet på. Han fortalte mig at Sir James var nær ven af en, som han sagde, han skyldte alt; fra hvis bog — the Political justice — han havde udledt alt, der var værdifuldt med hensyn til kundskab og dyd ...

Han syntes at finde glæde ved musikken som et middel til selskab. De melodier, der havde været hans favoritter som barn, fortryllede ham. Der var én han spillede adskillige gange på klaveret, og som syntes af opsluge ham. Det var en yderst enkel *air*, som jeg forstod hans første kæreste havde plejet at spille for ham.

Arme fyr — han forlod os snart og jeg så ham aldrig siden. Men jeg kan ikke glemme ham. Det var, tror jeg, hans sidste besøg til Fields Place. Han var et elskeligt og blidt væsen.”

Kennedy har også et længere afsnit om Timothy Shelley, som det er værd at citere fra; et billede af Timothy Shelley uden sin søns tilstedeværelse: „Sir Timothy Shelley var personifikationen af en engelsk gentleman, en herremand fra fordoms tid. Hans optræden, han tøj, hele hans udseende var et udtryk for hans karakter, og i endnu højere grad var de ædle handlinger af rundhåndet godgørenhed, som hans venlige natur veg tilbage fra at give tilladelse til at møde offentlighedens øjne et udtryk for den ... Han var levende og munter — fuld af snurrig skæg og overgivne spøgefulde indfald. Jeg kan ikke huske jeg nogensinde har hørt bagvaskelse fra hans mund. Han var retskaffen og ærlig, samvittighedsfuld og storsindet. For mig var han som en anden far.*

Benjamin R. Haydon

Også kunstmaleren Benjamin Robert Haydon (1786-1846) kom hos Hunt. I sin selvbiografi fortæller han om en diskussion, han havde med Shelley og Hunt om religion. Ved et middagsselskab i 1816 som han var inviteret til netop for at møde Shelley, var han blevet anbragt over for denne, åbenbart uden at blive præsenteret; først bagefter fik han at vide det var Shelley, for: „Jeg vidste ikke hvilken hektisk, mager, svageligt dog intellektuelt udseende skabning det var, der var i færd med at skære i et stykke broccolli eller kål på sin tallerken, som om det var en vinge af en kylling. —† og hans kone og hendes søster, Keats, Horace Smith og jeg selv udgjorde det øvrige selskab. Efter et par minutters forløb begyndte Shelley samtalen, ved med sin mest feminine og blide stemme at sige: „Hvad angår den afskyelige religion, kristendommen ...” Jeg blev lamslået, men idet jeg så mig omkring bordet, forstod jeg omgå-

* (Havard 9).

† „Tom Taylor [udgiveren] udelader her Hunts navn fordi Hunt stadig var i live i 1853.” Både Hunts kone Marianne Hunt og hans svigerinde Elizabeth Kent var i live på dette tidspunkt.

ende på Hunts henrykte ansigtsudtryk og kvindernes fårede smil, at jeg skulle angribes 'med kraft og våben'. Intet svar på dette udfald blev givet under middagen, men da desserten blev serveret og tjenestefolkene var gået, gik vi til det som djævlé. — og —* var deister. Jeg følte mig som en hjort foran de glammende hunde og var besluttet på at stange uden nåde. Shelley sagde, at det jødiske og det kristne religiøse verdensbillede ikke stemte overens. Jeg svor, at de gjorde, og at De Ti Bud havde været grundlag for alle jordens lov-samlinger. Shelley nægtede dette, Hunt bakkede ham op. Jeg gentog at de var ... ingen af os brugte så meget som en brøkdél logik." Efter en passage hvor Shelley argumenterede for at Shakespeare ikke var kristen, og Haydon argumenterede for det modsatte, og modgik dem med to citater, fortsætter han: „Ingen, hverken Smith, Keats eller — sagde noget til dette, men Shelley, — og — blev ved. Da de opdagede, at jeg var en match for dem blev de personlige, og det gjorde jeg også. Vi sagde ubehagelige ting til hinanden, og jeg trak mig tilbage til det tilstødende værelse et øjeblik, hvorfra jeg hørte dem sige: „Haydon bli'r hidsig," „Ja," sagde — , „spørgsmålet har altid ophidset ham." ... Min ophidselse skyldes ikke frygt for dem, men jeg var ude af stand til at beherske mig, da jeg hørte Voltaire nærmest blive tilbedt i samme åndedrag, hvor Skt. Paul blev kaldt Mister Paul, og da det med et usigeligt overlegent smil blev antydet, at han var en snedig fyr." †

Thomas Love Peacock

Shelley lærte Peacock at kende i 1812 gennem deres fælles forlægger. Efter Shelley tog til Italien så de ikke mere hinanden, men opretholdt en korrespondance.

Peacock skriver: „Tidlig på sommeren 1816 kom den rastløse ånd igen over ham og resulterede i endnu et besøg på fastlandet. Forud for dette scenskifte gik der, som mere end én gang før, en mystisk meddelelse fra en person, der kun blev set af ham selv, og som advarede ham om, at han ville udsætte sig for umiddelbar personlig fare, hvis han ikke omgående tog af sted.

Jeg opholdt mig i Bishopgate alene sammen med ham selv og Mrs. Shelley, da det omtalte besøg fandt sted. Omkring ved middagstid gik jeg ud i forhallen for at hente min hat, da jeg havde tænkt mig at gå en tur. Hans var der, men ikke min. Jeg kunne ikke forestille mig, hvad der var sket med den; men da jeg ikke kunne gå ud uden, gik jeg tilbage til biblioteket. Et stykke tid efter kom Mrs. Shelley ind og gav mig en redegørelse, som hun lige havde modtaget af ham selv om gæsten og dennes meddelelse. Jeg udtrykte en vis skepsis desangående, hvorpå hun forlod mig, og Shelley kom ind med min hat i hånden. Han sagde: „Mary fortæller mig, at du ikke tror på, at jeg har haft besøg af Williams". Jeg sagde: „Jeg fortalte hende, at historien virkede en smule usandsynlig". Han sag-

* Den første henvisning er til Hunt, som det ligeledes er i det følgende, den anden enten til hans kone eller hans svigerinde.

† (Haydon 1; 253-5).

de: „Du kender Williams fra Tremadoc, ikke? Jeg sagde: „Ja, det gør jeg”. Han sagde: „Det var ham, der var her i dag. Han kom for at fortælle mig om et komplot, som min far og onkel har lavet for at fange mig og spærre mig inde. Han havde travlt og kunne ikke blive blot et øjeblik, så jeg fulgte med ham til Egham”. Jeg sagde: „Hvilken hat havde du på?” Han sagde: „Denne her, naturligvis”. Jeg sagde: „Jeg ville ønske, du ville tage den på”. Han tog den på, og den faldt ham ned over ansigtet. Jeg sagde: „Du kunne ikke have gået til Egham med den hat på hovedet”. Han sagde: „Jeg greb den hurtigt, og måske holdt jeg den i hånden. Jeg gik i hvert fald til Egham sammen med Williams, og han fortalte mig det, jeg lige har sagt. Du er meget skeptisk”. Jeg sagde: „Hvis du er sikker på det, du siger, så kan min skepsis ikke påvirke din sikkerhed”. Han sagde: „Det er hårdt for en mand, der har viet sit liv til at forfølge sandheden, som har ydet store ofre og udsat sig for store lidelser af den årsag, at blive behandlet, som om han var en fantast, der indbilder sig ting. Hvis jeg ikke ved, at jeg så Williams, hvordan ved jeg så, at jeg ser dig?”. Jeg sagde: „En idé kan have samme styrke som et sanseindtryk, men jo flere sanseindtrykket gentages jo større er sandsynligheden for, at det har sin oprindelse i virkeligheden. Du så mig i går og vil se mig i morgen”. Han sagde: „Jeg kan besøge Williams i morgen, hvis jeg har lyst. Han fortalte mig, at han ville stoppe ved kaffehuset Turk’s Head på *The Strand* og blive der i to dage. Jeg ønsker at overbevise dig om, at jeg ikke er offer for et selvbedrag. Vil du gå med mig til London i morgen, for at besøge ham?” Jeg sagde: „Det vil jeg overordentlig gerne”.

På vejen til London siger Shelley, at han alligevel ikke tror, de vil finde Williams i London, da han dagen i forvejen havde forladt byen. Shelley vil nu forsøge at overbevise Peacock ved at skrive til Williams. Et par dage efter fortæller han, at han har modtaget et brev og et diamanthalsbånd fra ham. Han kan ikke vise Peacock brevet, men halsbåndet vil han gerne vise ham. Hertil svarer Peacock: „Sandelig, det, at du viser mig et diamanthalsbånd, beviser ikke andet, end at du har et, du kan vise mig”. Shelley svarer: „Så vil jeg ikke vise dig det. Hvis du ikke vil tro mig, må jeg bøje mig for din mistro”. Hermed endte sagen. Historien bruger Peacock som eksempel på hvad han kalder Shelleys ‘halve selvbedrag’, og han tilføjer, at var de altid blevet mødt en lignende skepsis, som den han udviste, var de ikke blevet gentaget så ofte; de blev derimod opmuntret af den beredvillige godtroenhed som folk, der burde have vidst bedre, modtog dem med.

Peacock afslutter fortællingen med en interessant iagttagelse: „Jeg må tilføje, at ved udvekslingen af disse uoverensstemmelser, var der ikke den mindste antydning af vrede. De blev diskuteret åbent og roligt; med det gode humør og den venskabelige holdning som aldrig forlod ham, når han førte samtaler med sine venner. Der var en tydelig iver efter at opnå enighed, men uenighed blev mildt og stilfærdigt accepteret. En diskussion af personlig art, uanset hvor betydningsfuld den måtte være for ham selv, blev ført med samme ro, som hvis

den havde handlet om de mest abstrakte metafysiske spørgsmål.”*

Edward John Trelawny.

I januar 1822 mødte Trelawny for første gang Shelley. Familien boede på dette tidspunkt i Tre Palazzi ved bredden af Arno sammen med familien Williams, som Trelawny kendte. Han var spændt på at møde Shelley, som han havde hørt omtalt som et ‘monster i krig med hele verden’, en person der var ‘udstødt af kirkens fædre, frataget sine borgerrettigheder ved en grum Lord Chancellor's ordre, kasseret af ethvert medlem af sin familie, og fordømt af vor litteraturs konkurrerende vismænd som grundlæggeren af en satanisk skole’. Trelawny kunne dårligt tro, at det var den Shelley han mødte: en blussende ung mand med et nærmest drenget udseende og en imødekommende og ukunstlet optræden. Først da Shelley læste op af Calderon's *Magico Prodigioso*, som han var ved at oversætte, blev Trelawny overbevist. Han fortæller: „Den mesterlige måde han analyserede forfatterens geni på, han lysende fortolkning af historien, og den lethed med hvilken han oversatte de mest subtile og fantasifulde passager af den spanske digter til vort sprog, var forunderlig, ligesom hans beherskelse af de to sprog, var det. Efter denne prøve på hans rang tvivlede jeg ikke længere på hans identitet.”

Senere i sin beretning skriver Trelawny: „En dag badede jeg i en dyb bredning i Arnofloden og forbavsede digteren ved en række vandgymnastiske øvelser, som jeg havde lært af de indfødte i Sydhavet. Da jeg var kommet op og i færd med at klæde mig på, sagde Shelley sørgmodigt.

„Hvorfor kan jeg ikke svømme, det ser så såre let ud.“

Jeg svarede: „Fordi du tror, du ikke kan. Hvis du bestemmer dig til det, kan du. Tag et hovedspring her fra bredden, og når du kommer op, så vend dig om på ryggen, og du vil flyde som en and, men du må bøje ryggen den anden vej, som den er nu, er den bøjet i den forkerte retning.“ Han afklædte sig jakke og bukser, sparkede sko og strømper af og kastede sig i vandet, og der lå han udstrakt på bunden som en stor havål uden på mindste måde at forsøge at redde sig. Han ville være druknet, hvis jeg ikke omgående havde fisket ham op. Da han fik vejret igen, sagde han: „Jeg finder altid bunden af brønden, og man siger, at sandheden ligger dér. Endnu et øjeblik og jeg ville have fundet den, og du ville kun have fundet en tom skal. Det er en let måde at blive af med kroppen på.“

„Hvad ville Mrs. Shelley have sagt til mig hvis jeg var kommet tilbage med dit tomme bur?“

„Sig det ikke til Mary — ikke et ord!“ svarede han, og fortsatte så: „Det er en stor fristelse; i næste øjeblik havde jeg måske været på en anden planet.“

„Men efter som du altid finder bunden,“ bemærkede jeg, „kunne du være sunket dybere end noget sænklod nogensinde har loddet.“

„Jeg er ganske rolig hvad det angår,“ svarede barden. „Døden er det slør, som

* (Wolfe 2; 341-3).

de, der lever, kalder livet: de sover, og det bliver løftet. Kundskab burde være uforgængelig; i kraft af bogtrykkerkunsten er det sådan på denne planet.“

„Tror du på åndens udødelighed?“

„Han fortsatte: Naturligvis ikke, hvordan skulle jeg kunne det? Vi ved intet; og vi har ingen beviser; vi kan ikke give udtryk for vore inderste tanker. De er uforståelige endog for os selv.“

„Jamen,“ spurgte jeg, „anser du dig selv for at være ateist? Det betyder jo, at du bliver udslettet i denne verden.“

„Det er et ukvemsord, jeg bruger for at standse enhver diskussion, en malet djævel til at skræmme de tåbelige, en trussel til at skræmme de vise og gode. Jeg bruger det til at udtrykke min afsky for al overtro; jeg samlede ordet op, som en ridder tager handsken op, for at trodse uretfærdigheden. Kristendommens vildfarelser er skæbnsvangre for begavelse og originalitet: de begrænser tanken.“

Thornton Hunt.

Thornton Hunt (1810-73), Leigh Hunts ældste søn, udgav i 1863 nogle erindringer om Shelley under titlen *Shelley – by one who knew him*. Shelley var en hyppig gæst i det Hunt'ske hjem. Thornton Hunt skriver: „Shelley tog mig ofte med på lange vandreture på heden, eller til egne som dengang forekom mig at ligge langt borte. Jeg gik hellere med ham end med min far, fordi han gik hurtigere og talte med mig, mens han gik, i stedet for at være tabt i sine egne tanker og kun tale med mellemrum. Han syntes i den mest bogstavelige forstand at være besat af en kærlighed til det at vandre; hans vandreture var uden fast plan, og kun begrænset af min træthed; og når jeg var så udmattet, at jeg var 'færdig' bar han mig hjem i sine arme, på skuldrene eller på ryggen. Vort samvær var ikke altid harmonisk; som jeg har antydnet, morede det ham at gøre mig bange, skønt jeg aldrig helt mistede troen på at han ville beskytte mig, hvis han blot ville aflægge de groteske ansigtsudtryk, som han nød at påtage. Nogle gange, men meget sjældnere, drillede han mig, så jeg blev forbitret; og da jeg har arvet et hævngherrigt temperament fra mine forfædre, slog jeg engang hårdt igen. Vi befandt os i dagligstuen sammen med min far og nogle andre, mens jeg blev pint. Retssagen [om forældremyndigheden til Shelleys børn med Harriet] var netop inde i sin afgørende fase, og for at ramme ham så grusomt som jeg kunne, så jeg ham ind i ansigtet og sagde, at jeg håbe han ville blive tabt retssagen, og hans børn ville blive taget fra ham. Jeg sad på hans knæ, og da jeg sagde det, lod han sig mat falde tilbage i stolen uden at forsøge at skjule det chok jeg havde givet ham; men kort efter slyngede han sine arme omkring mig og kyssede mig; og jeg forstod til fulde, at han så, hvor ked af det jeg var, og var ligeså ivrig efter igen at blive venner, som jeg var. Det var ikke længe efter, vi legede med papirbåde på dammen i *Vale of Health*, hvor vi betragtede, hvordan vinden blæste nogle af dem over til den anden side eller kuldsejlede de fleste af dem, før de havde bestegret ret mange

bølger; Shelley fortalte så spøgefuldt i hvor høj grad, han ville synes om det, hvis vi kunne stige om bord i en af bådene og lide skibbrud, — det ville være en død, han ville synes bedre om end nogen anden.”

Thornton så Shelley sidste gang i juli 1822 i Livorno, næsten 4 år efter Shelley havde forladt England: „Nogle år var gået siden den nat, hvor jeg så Shelley pakke sine pistoler ned til afrejsen sydpå — han havde givet mig lov til at undersøge dem — og det øjeblik da jeg, efter vor ankomst til Italien, blev opmærksom på hans tilstedeværelse ved den skingre lyd af hans stemme, idet han styrtede sig i min fars arme, hvilket han gjorde med en voldsomhed og en varme som de, der ikke kendte styrken af hans følelser og den dybe kærlighed han følte for denne ven, ikke vil være i stand til at forestille sig. Jeg husker han råbte at han var ‘så *uudsigelig* glad! — du kan ikke tænke dig hvor *uudsigelig* lykkelig det gør mig!’”*

Leigh Hunt.

„Mr. Shelley var i sit tredive år da han døde. Han var høj og spinkel af bygning med en tuberkuløs konstitution. Han fik undertiden voldsomme krampeagtige anfald, som nogle gange tvang ham til at lægge sig på jorden til de var ovre; men han havde altid et venligt ord tilovers til dem, der var omkring ham, når hans smerter tillod ham at tale ... Hans skuldre skønt velskabte var en smule bøje, hvilket skyldtes for tidlige spekulationer og bekymringer. Af samme årsag var hans hår gråsprængt, og skønt hans vaner i forbindelse med afholdenhed og motion gav ham en bemærkelsesværdig grad af styrke, antages det ikke, at han kunne have levet mange år endnu. Han plejede at sige, at han havde levet tre gange så længe som kalenderen viste ... Hans stemme var svag og lå i et højt leje. Hans øjne var store og livfulde, med en snert af vildskab; hans ansigt var lille, men velformet, især mund og hage var følsomme og yndefulde. Hans teint var naturligt lys og sart, med farve på kinderne. Han havde brunt hår, som, skønt tonet med gråt, sad harmonisk omkring hans ansigt, det var fyldigt og havde en tendens til at krølle. Hans profil set under ét manglede styrke og hans træk ville ikke have gjort sig godt på en buste; men når han vendte sig og betragtede én med et opmærksomt udtryk, fik hans ansigt et vist serafisk præg, som ville have passet til et portræt af Johannes Døberen ...

Man kunne sige, at fromhed var Mr. Shelleys fremherskende karaktertræk. Han var kærlig mod naturen, mod sine venner, mod hele menneskeslægten, mod skovens ringeste insekt. Han var selv skyld i, at offentligheden gjorde ham uret, ved at bruge det folkelige navn for det Højeste Væsen på en ubetænksom måde. Han identificerede det udelukkende med de mest gemene og tyranniske begreber om en gud, dannet efter menneskets værste skikke; og tænkte ikke tilstrækkeligt over, at det ofte brugtes af én mere retskaffen

* (Blunden, 16-7, 22).

gudsfrygt til at udtrykke en af de betydninger, der tillægges universets store Bevæger.“

Om Shelleys digtning skriver Hunt: „Mr. Shelleys digtning er forlenet med en blændende og subtil stråleglans, som blinder den almene betragter med lys. Trænger vi hinsides dette, opdager vi, at det karakteristiske ved hans poetiske arbejder er en overmåde stor medfølelse med hele universet, materielt og intellektuelt; et brændende ønske om at være til gavn for sine artsfæller; en utålmodighed over for de tyrannier og religioner, der holder dem bundne; og en beklagelse over at et elskende og begejstret individs magt ikke står i rimeligt forhold til hans vilje, heller ikke verdens gode modtagelse af ham i rimeligt forhold til hans kærlighed. Hans digtning er enten sammensat af alle disse følelser i forening eller er et forsøg på at undslippe deres pres ved at flygte ind i fantasiens mest vidtstrakte områder. Jeg siger et forsøg, — for, som vi har set, undslipper han ikke; og det er ejendommeligt at observere, hvordan han udøser sin forvirrede hengivenhed på enhver genstand, han kan komme i tanke om, idet han ved lyset fra en strålende fantasi kalder al dens skønhed og pragt frem og er besluttet på at vise enhver detalje af universet en slags poetisk retfærdighed, da han ikke er i stand til at få sine medskabninger til at tage sig af politisk retfærdighed. Heraf opstår fejlen ved hans digtning, som er en mangel på soliditet, — af en ordentlig fordeling af lys og skygge. Det hele er for fuldt af glitrende punkter; af billeder på lige vis let tegnede og fuld belyste og bragt frem til den samme udmærkelse. Han ransager enhver ting som en bi, tumler med det i samme ånd af indsigt og nydelse, indtil man, idet man følger ham ind i hans subtile afkroge, taber området, han begav sig ind på, af syne. Han er også for glad for i sine større værker at gentage de samme billeder hentet fra det fysiske univers og havet ... Den almindelige læser bliver desorienteret af den forvirrede blanding af lidenskab og ro; af den alvorligste ræsonneren, og vildeste fiction; af den mest forbavsende tilsynekomst af afvigende meninger, og den mest konventionelle påberåbelse af medfølelse. Men i alle hans skrifter er der en vidunderlig vedholdende følsomhed og et ophøjet sprog, der passer til den. Han kan kunsten at bruge de stateligste ord og mest lærte udtryk, uden at pådrage sig en anklage for pedanteri; således at man ikke kan udvælge fra nogen anden forfatter, siden Milton's dage, passager af mere storartet og velklingende litteratur: og dog når han stiger ned fra sin ideale verden og kommer hjem til os i vore ydmyge hytter og vor længsel efter kærlighed og hengivenhed, finder han til de mest naturlige følelser en stil så afpasset og tillige et harmonisk sprog så sandt musikalsk, at der intet er i Beaumonts og Fletchers lyrik, som kan overgå det.“*

Også Leigh Hunt har historien om det brændende træ. Han fortæller at en *Quartetly*-anmelder[†] huskede, at Shelley, da han var på Eton, satte ild til et træ med et brændeglas; en fremgangsmåde kritikeren tilskrev hans naturlige

* (Hunt* 2; 16-18, 76-9)

† John Taylor Coleridge, der skrev den grove anmeldelse af *The Revolt of Islam* i Torytidskriftet *The Quarterly*.

trang til at ødelægge: „Måske, men hvis anmelderen huskede Shelley, så huskede Shelley ikke ham mindre, og netop som en af skolens tyranner han satte sig op imod på grund af 'fagging-systemet'. Mod denne skik dannede han en sammensværgelse; og fik det til at standse en tid, i hvert fald for hans eget vedkommende.“*

Mary W. Shelley

„De egenskaber, som gjorde indtryk på enhver, der nylig var blevet præsenteret for Shelley, var — for det første, en blid og hjertelig godhed der besjælede hans omgangsform med varm hengivenhed og hjælpsom sympati. For det andet, den ivrighed og glød med hvilken han var knyttet til den menneskelige lykkes og forbedrings sag; og den brændende veltalenhed, som han diskuterede sådanne emner med. Hans konversation var kendetegnet ved en lykkelig overflod og det smukke sprog, som han klædte sine poetiske ideer og filosofiske forestillinger i. At rense livet for dets elendighed og ondskab var hans sjæls styrende lidenskab. Han betragtede politisk frihed, som det direkte middel til at skabe lykke for menneskeheden; og således inspirerede ethvert nyudsprunget håb om frihed en glæde og en jubel mere intens og vild, end han kunne have følt ved nogen personlig vinding. De som aldrig har oplevet lidenskabens virke på generelle og uegennyttige emner, kan ikke forstå dette; og det må være svært at fatte for den yngre generation, da de ikke kan huske den foragt og det had, reformbevægelsens partisaner blev betragtet med for få år siden, heller ikke den forfølgelse de var udsat for. Han havde fra ungdommen af været offer for den følelsestilstand, der var inspireret af den Franske Revolution; og idet han troede fuldt og fast på retfærdigheden og fortræffeligheden af sine synspunkter, kan det ikke undre, at en natur så følsom, så heftig og så ædelmodig som hans, skulle sætte hele sin styrke ind på at forsøge at mildne for andre de systemers onder, som han selv havde lidt under. Mange fordele ledsagede hans fødsel; vejret mod det han anså for at være sine pligter, vragede han dem alle. Han var gavmild indtil uklogskab, helliget heltemodet.

Disse karakteristika ånder gennem hele hans digtning. Hans kamp for menneskets velfærd; den faste overbevisning indtil martyriet; den heftige forfølgelse, det godes glade triumf; beslutningen om ikke at fortvivle; — således var de træk, der kendetegnede de af hans værker, han betragtede med størst velbehag, og som var båret af et ophøjet emne og et nyttigt sigte ...

... Han fantasi er blevet kaldt for funklende, hans tanker for subtile. Han elskede at idealisere virkeligheden; og dette er en smag, som kun er delt af få. Vi er villige til at få vore forbigående indfald ophøjet til lidenskaber, thi dette behager vor forfængelighed; men få af os forstår eller sympatiserer med bestræbelsen på at forbinde kærligheden til abstrakt skønhed og tilbedelse af

* (Hunt* 2; 27)

abstrakt godhed, den sokratiske filosofis 'det gode og det skønne', med vor medfølelse med vor egen art. I dette ligner Shelley Platon; begge fandt de mere fornøjelse i det abstrakte og det ideale end i det specielle og håndgribelige. Dette var ikke et resultat af efterligning; thi det var ikke før Shelley boede i Italien, at han begyndte at studere Platon ... Den metafysiske tone, som karakteriserer meget af, hvad han har skrevet, var i sandhed den del af hans værker, bortset fra dem hvis mål var at vække menneskeheden til at tragte efter det, han mente var det sande og det gode, som han selv i særlig grad var knyttet til. Der er dog meget som taler til de mange ... Det forholdsvis afsondrede liv Mr. Shelley førte var årsag til at relativt få kendte ham personligt; og hans frygtløse begejstring for den sag han anså for at være den helligste på jorden, forbedringen af menneskets moral og dets materielle betingelser, var hovedårsagen til at han, som andre berømte reformatorer, blev forfulgt med had og bagvaskelse. Intet menneske var nogensinde mere selvopofrende i sin bestræbelse på at gøre dem, der var omkring ham lykkelige; intet menneske har nogensinde haft venner, der var mere oprigtigt knyttet til sig. Den utaknemmelige verden føler ikke tabet, og det hul det skabte synes at lukke sig over hans minde lige så hurtigt, som det morderiske hav lukkede sig over hans levende krop. Menneskene vil herefter begræde af hans ophøjede intellektuelle egenskaber blev udslukket, før de kunne skænke dem deres mest udsøgte skatte. For hans venner er tabet af ham uopretteligt: den vise, den modige, den milde er borte for evigt! Han er for dem som en lysende vision, hvis strålende spor, efterladt i erindringer, er alt det værd, samfundet kan yde. Før kritikkerne modsiger mig, lad mig appellere til enhver, der har kendt ham. At se ham, var at elske ham: og hans tilstedeværelse var, lig Ithuriels spyd, alene tilstrækkeligt til at afsløre, at den historie, som hans fjender hviskede i ørerne på den uvidende verden, var falsk.

Han tilbragte sit liv i betragtning af naturen, i slidsomme studier eller ved at udføre venlige og kærlige gerninger. Han var en glimrende forsker og en dybsindig metafysiker; uden at besidde ret megen naturvidenskabelig viden havde han, når det drejede sig om observationer af naturens genstande, ikke sin lige i nøjagtighed og omfang; han kendte navnet på enhver plante, og var bekendt med historien og beskaffenheden af enhver af jordens frembringelser; han kunne uden fejl tyde, hvad man end kunne se på himlen; og himlens og jordens forskellige fænomener bevægede ham dybt. Det skyggefulde krat, strømmen, søen og vandfaldet gjorde han til sit arbejdsværelse og læserum ...

Således var hans kærlighed til naturen, at enhver skreven side af hans digtning, efter hans venners opfattelse, er forbundet med de dejligste scenerier fra de lande, han beboede. I ungdommen besøgte han de smukkeste dele af dette land og Irland. Senere blev Alperne og Schweiz hans inspiratorer ... I den vilde men smukke Spezziabugt blev vindene og bølgerne, som han elskede, hans legekammerater. Han tilbragte det meste af dagen på vandet; arbejdet med sin båd, dens forandringer og forbedringer, var hans hovedbeskæftigelse. Om natten, når den skyfrie måne skinnede på det rolige hav, tog han

ofte af sted i sin lille chalup til de klippehuler, der grænsede op til det og skrev, mens han sad i deres ly, *Livets Triumftog*, det sidste af sine arbejder. Skønheden og det fremmedartede ved dette ensomme sted, den lutrende glæde han følte i selskab med et par udvalgte venner, hele vor afsondrethed fra resten af verden, alt bidrog til at gøre denne periode af hans liv til en ubrudt fornøjelse. Jeg er overbevist om, at de to måneder, vi tilbragte dér, var den lykkeligste han nogensinde havde kendt: hans helbred forbedredes end- og hurtigt, og han havde aldrig haft det bedre, end da jeg sidste gang så ham, fuld af højt humør og glæde, gå ombord for at sejle til Livorno, så han kunne byde Leigh Hunt velkommen til Italien.“*

* (Hutchinson xxi-xxii, xxv-xxvi).

NOTE TIL DE ENKELTE DIGTE.

Irerens sang. The Irishman's Song. Dateret oktober 1809. Fra *Original Poetry by Victor and Cazire*.

Digtet viser, at Shelleys sympati for irerne går helt tilbage til hans tidlige ungdom.

Henry og Louisa. Henry and Louisa. Skrevet i sidst på året 1809.

Motivet med pigen der opsøger sin elskede på slagmarken er velkendt fra datidens litteratur (Longman 1).

Felttoget, Shelley omtaler, kan være briternes kamp mod Napoleons styrker i Ægypten i 1801, hvor briterne var de sejrede, og eller kampene mod tyrkerne i 1807.

Shelley vil vise at krigens ære og religionens løfte om et evigt liv begge er tomme. Henry gribes af rædsel før han dør, da han har mistet troen på det evige liv. Louisa anser sin kærlighed til Henry for at stå højere en himlens salighed, hendes selvmord er en dydens handling, fordi den er uegennyttig og derfor 'hævet over Religionens bånd'. Deres kærlighed og død er et løfte om tyranniets fald og skabelsen af en ny orden (Esdaile N, 256).

Hævn. Revenge. Dateret december 1809. Fra *Original Poetry by Victor and Cazire*.

Et eksempel på Shelleys gotiske stil, der følger mønstret fra lignende gotiske versfortællinger fra perioden (Longman 1).

Sang. („Kom! — sød er timen“). Song. (“Come! — sweet is the hour“). Dateret april 1810. Fra *Original Poetry by Victor and Cazire*.

Digtet er til Harriet Grove, Shelleys kusine, og omhandler en spadseretur i måneskin sammen med hende i april samme år.

„Hvor veltalende er ikke øjne!“ “How eloquent are eyes!“ Skrevet ca. maj 1810. Fra *The Esdaile Notebook*.

På dette tidspunkt var Shelley 17 og Harriet Grove 15 år gammel.

Sang: Til — („Åh! skøn er månestrålen“). Song: To — (“Ah! sweet is the moonbeam“). Dateret august 1810. Fra *Original Poetry by Victor and Cazire*.

Digtet er til Harriet Grove. Shelley genkalder sig minder fra ovennævnte spadseretur i måneskin sammen med Harriet i april samme år. Harriet havde besøgt Field Place, Shelleys hjem, for sidste gang i august 1810.

„Ærgerrighed, magt og griskhed“. “Ambition, power, and avarice“. Skrevet oktober eller november 1810. Fra *Posthumous Fragments of Margaret Nicholson*. Digtet findes også under titlen *War*.

Margaret Nicholson var en svagtsindet syerske der havde truet Georg III med en dessertkniv i 1786 og blev spærret inde i Bedlam resten af sine dage, hun døde i 1828.

At man i digte besang kongers uundgåelige fald var ikke usædvanligt. Det karakteristiske ved Shelleys digt i denne forbindelse er, at det her drejer sig om monarker, eneherskere i al almindelighed, institutionen som sådan (Esdaile N).

Melodi til et optrin fra tidligere tider. Melody to a Scene of Former Times. Skrevet november 1810. Fra *Posthumous Fragments of Margaret Nicholson*.

NOTER

Om Margaret Nicholson se note til foregående digt.

Forlovelsen mellem Shelley og Harriet var blevet hævet på et tidspunkt i efteråret. Shelley, der ikke giver detaljer, klager nogle gange over 'skæbnen' undertiden over 'mensvoren kærlighed'. Til gengæld beskylder han altid åbenlyst religiøse fordomme for at være hovedansvarlig for bruddet. Harriets forældre brød sig ikke om de religiøse anskuelser, Shelley gav udtryk for i nogle af sine værker. Disse omstændigheder skabte et varigt omslag til det værre i Shelleys forhold til ortodoks kristendom.

Eneboeren. The Solitary. Dateret 1810 i *The Esdaile Notebook*. Første udgivet af M. W. Rossetti i *Poetical Works of P. B. Shelley*, 1870.

På dette tidspunkt gik Shelley på Oxford. I følge T. J. Hogg havde Shelley ikke kontakt med nogen, da Hogg mødte ham (Wolfe 1; 46).

Til Ruslands og Østrigs kejsere. To the Emperors of Russia and Austria. Skrevet mellem 1810 og 1811 eller måske senere til midten af 1813. Fra *The Esdaile Notebook*.

Slaget ved Austerlitz, som Napoleon vandt, blev udkæmpet den 2. december 1805. Den russiske kejser var Tsar Alexander den Første (1777-1825). Den østrigske, Frans den Første (1768-1835).

Til friheden. To Liberty. Skrevet i slutningen af 1810 eller begyndelsen af 1811. Fra *The Esdaile Notebook*.

„Før han tog til Irland var fattigdom og tyranni abstraktioner; i Irland blev de til virkelighed” (Esdaile N).

Shelley mener, at kongernes fald kan udledes af fortidens rigers undergang. Forestillinger Shelley meget mulig har fra Volney's bog *Ruins*, se (*Volney*), jf. digtet *Ozymandias*. I digtet her er det linje 41-2: 'Pyramiderne skal falde ... og Monarker! ligeså skal I'. Med tiden vil dette nødvendigvis ske, her ved en revolution, l. 29-30.

Et digtfragment, hvis oprindelige idé det feje og skændige bombardement af København gav anledning til. Fragment of a Poem, the original idea of which was suggested by the cowardly and infamous bombardment of Copenhagen. Skrevet 1811. Fra *The Esdaile Notebook*.

Et angreb på Englands militarisme og især Lord Nelson og Wellington, som han i den tredje fodnote til *Et tilbageblik de på gamle tider* kalder 'lovlige mordere'; Shelley har således både Slaget på Reden i 1801 og Københavns bombardement i 1807 i tankerne iflg. (Hopkins 2). Men mig bekendt, er Shelley den eneste af datidens engelske digter, der har husket ofrene. I ånden har han været i det brændende København.

Zeinab og Kathema. Zeinab and Kathema. Sandsynligvis skrevet kort efter juni 1811. Men helt frem til 1813 er muligt. Fra *The Esdaile Notebook*.

Et angreb på den britiske imperialisme og dens brutalitet, det engelske samfund korrupthed, den kristne religionens hykleri og lovens grusomme og barbariske straffe. De uskyldige ofre er repræsenteret ved Zeinab og Kathema. Digtet er også en kærlighedshistorie, hvis mulige tragik transcenderer det melodramatiske.

Skrevet på Cwm Elan. Written at Cwm Elan. Skrevet juli 1811. Fra *The Esdaile Notebook*.

Cwm Elan i Wales var et stort gods ejet af Shelleys fætter Thomas Grove, som Shelley besøgte i sommeren 1811 uden Harriet Westbrook.

NOTER

Naturdigt er formodentligt skrevet kort efter ankomsten.

„Dødsforagtende klipper!“. *“Death-spurning rocks!”* Skrevet juli 1811. Fra *The Esdaile Notebook*.

Ligeledes fra besøget på Cwm Elan og skrevet senere end *Skrevet på Cwm Elan*. Digtets hovedtema er Shelleys selvmordstanker ‘den vilde hensigt’ på grund af bruddet med Harriet Grove; digtet slutter med muligheden for at Harriet Westbrook, den skinnende dagstjerne, kan bringe ham ud af elendigheden.

*Til Harriet *****. To Harriet ******. Sandsynligvis skrevet august 1811 på Cwm Elan. Fra *The Esdaile Notebook*.

Hvis dateringen er rigtig, er det tiden kort før Shelley og Harriet løb bort sammen. De blev gift den 29. august.

En fortælling om samfundet som det er, ud fra kendsgerninger. A Tale of Society as it is from facts 1811. Skrevet kort før 7. januar 1812. Fra *The Esdaile Notebook*.

Digte om samfundets fattige og ydmyge eksistenser blev introduceret af William Wordsworth i *Lyrical Ballads* 1798.

Shelley opholdt sig i Keswick i The Lake District sammen med Harriet og dennes søster Elizabeth. Her kom han for første gang i direkte kontakt med samfundets fattige og deres lidelser: „Jeg er blevet ledt ind i overvejelser, som får mig til mere og mere at *hade* enhver af det etablerede samfunds former. Jeg stønner når jeg tænker på sølvtøj og baller og tafler og konger. – Jeg har set elendighed. – Fabrikarbejderne sulter.“ „Keswick ligner mere en forstad til London end en landsby i Cumberland. Med jævne mellemrum finder man børn i floden, som de ulykkelige fabriksarbejdere har ombragt“ (Letters 1; 213, 223).

Shelley angriber samfundets ubarmhjertighed over for den gamle forkrøblede kvinde, hvis ulykke er fremkaldt af statsmagts samvittighedsløse rekruttering af hendes søn. Da sønnen vender tilbage fra krigstjeneste efter syv år, er han invalid og henvist til at leve som tigger, et liv i elendighed. Formildende omstændigheder, som Wordsworth f.eks. giver udtryk for i *The old Cumberland Begger*, hvor den gamle tigger beskrives som et ydmygt, men også, i kraft af sine erfaringer, som et vist menneske, samt at hans tilstedeværelse giver folk mulighed for at føle glæden ved at give almisse, afviser Shelleys. Hans digt er den harmfulde beskrivelse af den fattiges vanærende og forargelige virkelighed og den statsmagt, der er skyld i den.

Om Robert Emmets Grav. On Roberts Emmet's Tomb. Skrevet i Irland mellem februar og april 1812. Fra *The Esdaile Notebook*.

Den irske oprørsleder Robert Emmet blev henrettet den 20. september 1803.

Robert Emmets sidste tale under hans retssag siger han: „Lad ... mit minde gå i glemme, og min grav forblive uden indskrift, indtil en anden tid og andre mennesker kan yde min person retfærdighed. Når mit land indtager sin plads mellem jordens nationer, lad så, og ikke før da, min gravskrift blive skrevet. Jeg er færdig“ (Esdaile N). Først i 1949 opnåede Irland fuldstændig uafhængighed af England, og republikken Irland blev proklameret.

Man mener, han er begravet på Michan's Churchyard i Dublin. Her er graven dækket af en stor sten uden indskrift.

Til Nordamerikas republikanere. To the Republicans of North America. Skrevet i begyndelsen af 1812. Fra *The Esdaile Notebook*.

NOTER

Digtet er inspireret af revolutionen i Mexico der brød ud i 1810. Hvorfor digtet henvender sig til nordamerikanerne er uvist, se (Longman 1) og (Esdaile N).

Digtet kan sammenlignes med digtet *Til friheden*. Shelley betragter vold som en mulig sidste udvej for at friheden kan sejre. Skylden for volden lægges på tyrannerne og de undertrykte, som har lært volden af dem, l. 35-40.

Falskheden og lasten: en dialog. Falshood and Vice: a dialogue. Skrevet februar-marts 1812 sandsynligvis i Dublin. Fra *The Esdaile Notebook*.

I *Dronning Mab* indleder Shelley digtet på følgende måde: „Jeg vil her tilføje et lille digt, der så stærkt er udtryk for min afsky for despoti og falskhed, at jeg frygter at det aldrig igen vil blive beskrevet så levende. Denne lejlighed er måske den eneste, som nogensinde vil forekomme til at redde det fra glemsel.”

‘Falskhed’ er her i alt væsentligt religion, og ‘last’ krig og voldsherredømme. Last påstår at den har gjort mere skade end religionen. Religionen svarer, at hvis dens løgne ikke havde svækket menneskers sind, ville de ikke have accepteret sådanne onder (Esdaile N).

Skrevet på en smuk forårsdag. Written on a beautiful day in Spring. Skrevet tidligst 1812 eller senere, på Cwm Elan i Wales. Fra *The Esdaile Notebook*.

Selvom digtet helt åbenbart handler om naturens livgivende indvirkning på sinnet, forbindes det også med Harriet Westbrook, hvis kærlighed bragte Shelley tilbage til livet efter bruddet med Harriet Grove.

(Hopkins 2) skriver, at digtet er et varsel om Shelleys dybere forståelse af den romantiske ånd, hvor digteren gennem sin personlige erfaring, ved den sindstilstand som den umiddelbare oplevelse fremkalder snarere end ved rationelle overvejelser, trænger frem til hidtil ukendte lag af sandhed.

„Vilde ødemarks Mørke Ånd”. *“Dark Spirit of the desert rude”*. Tidligst skrevet april 1812. Fra *The Esdaile Notebook*.

Første vers beskriver den utæmmede natur, den ‘vilde ødemark’ og dermed ånden der styrer den, som snarere er ondsindet en godartet. ‘Den mørke ånd’ bliver symboliseret ved raven ‘hin sodede og frygtelige fugl’, et traditionelt symbol på ulykke.

Andet vers beskriver menneskets søgen efter en dybere mening i tilværelsen, symboliseret ved digterens søgen efter naturens overnaturlige kræfter.

Tilbageblikket. Cwm Elan 1812. The Retrospect. Cwm Elan 1812. Skrevet maj-juni 1812. Fra *The Esdaile Notebook*.

Digteren ser i første afsnit et år tilbage, fra tiden før han løb bort med Harriet Westbrook. Han beskriver hvor svært det er at beskæftige sig med denne tid. Derefter i andet afsnit forklarer han, hvad det var, der i den grad tyngede hans sind. Tredje og fjerdeafsnit er en yderligere specificering af de tre grunde, der blev nævnt i afsnit to. I en række firlinjede vers påkalder han naturen, hvorefter han sammenligner sin forvandling med en sommerfugls forvandling fra en lave. Sidste afsnit handler om Harriet og deres liv sammen.

Djævelens spadseretur: en ballade. The Devil’s Walk: A Ballad. Færdigskrevet juli eller august 1812. Publiceret som løbeseddel af Shelley.

Var et af de skrifter Shelley søsatte i nogle flasker i Bristolkanalen i denne periode. I flaskerne lå også opslaget *Declaration of Rights*, sonetten *Om søsætningen af*

nogle flasker fyldt med viden i Bristolkanalen og Sonet: Til en ballon, lastet med viden. Se de to næste digte.

Digtet er delvis en imitation af T. S. Coleridge's og Robert Southey's *The Devil's Thought* fra 1799.

Sonet: Om søsætningen af nogle flasker fyldt med viden i Bristolkanalen. Sonnet: On Launching some Bottles filled with Knowledge into the Bristol Channel. Skrevet august 1812. Fra *The Esdaile Notebook*.

Nogle af flaskerne, én nåede over kanalen, blev samlet op af de lokale myndigheder. Indholdet i flaskerne, jf. ovenfor, blev betragtet som materiale, der tilskyndede til oprør og sendt til London. Skrifterne forurologede Indenrigsministeriet i den grad at Shelley blev sat under opsyn. *Viden* er her brugt i betydningen politisk bevidstgørende materiale. Shelley sendte også materiale af sted i en ballon. Se næste digt.

Sonet: Til en ballon, lastet med viden. Sonnet: To a Ballon, Laden with Knowledge. Skrevet august 1812. Fra *The Esdaile Notebook*.

Se noterne til de to foregående digte.

Et tilbageblik på de gamle tider. A retrospect of Times of Old. Skrevet i sommeren 1812. Fra *The Esdaile Notebook*.

Et antikrigsdigt i stilen fra *Dronning Mab*. Specielt bemærkelsesværdig er Shelleys sidste fodnote, hvor han blandt andre nævner Wellington og Nelson 'som lovlige mordere'. Jævnfør digtet inspireret af Københavns bombardements. „Dette digt ... dyrker en genre, som var populær på Shelleys tid. Den var et resultat af de arkæologiske opdagelser der fulgte på Europas erobringer i Asien og Afrika. Shelley, som man kunne forvente, er ikke tilfreds med sentimental moraliseringen, men giver genren en politisk drejning” (Esdaile N).

Til Harriet („Harriet! dit kys er kært for min sjæl“). To Harriet (“Harriet! thy kiss to my soul is dear“). Sandsynligvis skrevet august 1812. Fra *The Esdaile Notebook*. I denne periode var Shelley engageret i regeringskritiske aktiviteter. Digtet kunne opfattes som en bekræftelse på gensidig kærlighed i en tid, hvor politisk forfølgelse var en mulighed, set i lyset af hans tjeners Daniel Healeys arrestation i august for at uddele *Declaration of Rights* og *The Devil's Walk* (Longman 1).

Sørejsten. The Voyage. Skrevet august 1812, eller kort derefter. Fra *The Esdaile Notebook*.

Shelley var på dette tidspunkt på flugt for regeringsagenternes overvågning. Han krydsede Bostonkanalen i en paketbåd, en lille fragtbåd, sammen med sin kone Harriet og dennes søster Eliza.

Digtet består af to dele. Første del til linje 220 omhandler sørejsten. 'Digteren' (149-) er Shelley, 'en hvem digteren elsker' (198) er Harriet og 'en blødende søster' (210) er Eliza. Landboen, en ildevarslende skikkelse, bliver legemliggørelsen af Shelleys frygt for myndighederne, der dramatisk kommer til udtryk i digterens mareridt.

Anden del af digtet, knyttet sammen med det foregående ved sætningen 'Se! her er en folkerig by', omhandler preskommandoens aktiviteter. Digtets sidste linjer (267-298) er et angreb på politikere og godsejere, og hvem der ellers er ansvarlige for sådanne uretfærdigheder (Esdaile N).

NOTER

På vej fra London til Wales. Leaving London for Wales. Skrevet november 1812. Fra *The Esdaile Notebook*.

Shelley havde været i London for at skaffe penge til et dæmningsprojekt i Tremadoc som han havde engageret sig i, det lykkedes ham dog ikke. Cambria er Wales.

Som det fremgår, er det dette digt, der indeholder den berømte sætning „jeg er ven af de venneløse fattige“.

Til Harriet („Det er ikke gudsbespottelse“). To Harriet (“It is not blasphemy”). Skrevet november eller december 1812. Fra *The Esdaile Notebook*.

Shelley og Harriet Westbrook blev gift 29/8 1811. Shelley er på dette tidspunkt kommende familiefar.

Til Ianthe. To Ianthe. Dateret september 1813. Fra *The Esdaile Notebook*.

Ianthe blev født 23 juni 1813. I 1837 blev hun gift med Edward Jeffries Esdaile. Hun døde i 1876, i hendes frakkelomme fandt man *The Esdaile Notebook*.

„Det blege, det kolde, og det måneagtige smil“. “The pale, the cold, and the moony smile“.

En revideret udgave af digtet fra 1813 i *The Esdaile Notebook*. Udgivet sammen med *Alastor* i 1816.

Til Mary Wollstonecraft Godwin. To Mary Wollstonecraft Godwin. Skrevet juni 1814.

Digtet til Mary stammer sandsynligvis fra kort efter, de erklærede hinanden deres kærlighed 26. juni 1814.

„Oh! luftens ånder findes“. “O! there are spirits of the air“. Sandsynligvis skrevet tidligt i 1815. Udgivet sammen med *Alastor* i 1816. Titel i (Forman*): *To Coleridge*.

Mary Shelley skriver at digtet „i tanken var stilet til Coleridge, som han aldrig mødte; og hvis karakter han kun ufuldstændigt kunne gætte sig til gennem hans skrifter, og beretninger han hørte om ham fra nogen, der kendte ham godt. Han betragtede hans forandrede meninger snarere som en viljeshandling end overbevisning og mente, at han i sit inderste ville blive hjem søgt af, hvad Shelley anså for at være den bedre og helligere stræben i hans ungdom.“ (Hutchinson).

Om det mulige biografiske indhold foreslår (Butter), at Shelley muligvis „føjte, eller forestillede sig, at han var åndsbeslægtet med Coleridge og brugte sine egne erfaringer til at fortolke den andens“.

En kirkegård en sommeraften. A Summer-Evening Churchyard. Skrevet september 1815. Udgivet sammen med *Alastor* i 1816.

Til Wordsworth. To Wordsworth. Skrevet i 1814 eller 1815. Udgivet sammen med *Alastor* i 1816.

Shelley kendte ikke Wordsworth personligt. I digtet beklager Shelley Wordsworth's voksende konservatisme.

En republikaners følelser ved Bonapartes fald. Feelings of a Republican on the Fall of Bonaparte. Skrevet efter nederlaget ved Waterloo 18. juni 1815. Udgivet sammen med *Alastor* i 1816.

I *A Philosophical View of Reform* fra 1819 skriver Shelley: „Den franske Revolution omstyrtede hierarkiet, aristokratiet og monarkiet, og hele det særdeles ufor-skammede og undertrykkende system på hvilket de var funderet. Men da det kun

NOTER

delvist udslykkede de følelser, som er disse formers ånd, satte en reaktion ind, som til en vis grad har genindført det gamle system — til en, i sandhed, overordentlig begrænset grad, og ribbet for dets gamle rædsler. Med tænderne trukket ud og klørene klippet, håbede det franske monarki at opretholde en formel lighed med et højst ufuldkomment og usikkert styre. Men Bonapartes tronran og genindsættelsen af Bourbonerne var de skikkelser, i hvilke denne reaktion klædte sig, og hjertet hos enhver elsker af frihed blev slået som med lammelse ved rækkefølgen af disse begivenheder." (Clark, 236).

Ubestændighed. Mutability. Hvornår digtet er skrevet er uvist. Udgivet sammen med *Alastor* i 1816.

Digtet opfattes almindeligvis som udtryk for Shelleys tro på Nødvendigheden. Mennesker er passive modtagere af indtryk, helt underkastet verdens omskiftlighed. Digtet giver til en vis grad indtryk af at være et genredigt og fremkalder erindringer om Prædikerens Bog, der for øvrigt var noget af Shelleys yndlingslæsning.

Til — 5. nov. 1815 („Den kolde jord sov nedenunder“). To — Nov. 5 1815 (“The cold earth slept below“). Tilblivelsestidspunktet uvist.

Digtet handler muligvis om Harriets død, hun begik selvmord i begyndelsen af december 1816, og/eller Mary halvsøster Fanny Godwins, der begik selvmord d. 9. oktober 1816.

Solnedgangen. The Sunset. Skrevet forår 1816.

Shelley havde fået konstateret tuberkulose i foråret 1815, og var blevet forudsagt en snarlig død. I løbet af året indtraf en pludselig forbedring, og han var uden for livsfare.

Shelley spørg sig selv om han vil dø, inden hans digteriske geni kommer til fuld udfoldelse. I digtet dør han inden: han ser ikke solopgangen. Kvinden kan være Mary, hvis reaktion ved hans død, han fantaserer sig til.

Vers skrevet efter modtagelsen af en Vorterod i et brev fra England. Verses written on receiving a Celandine in a letter from England. Skrevet forår 1816.

Digtet handler om William Wordsworth, der havde skrevet digte om 'the lesser Celandine'. En mere nuanceret og seriøs kritik af Wordsworth end den man finder i *Peter Bell den Trejde*. Det giver også et tydeligere billede af, hvad Wordsworth's digtning har betydet for Shelley.

Til latteren. To laughter. Skrevet før september 1816.

Det drejer sig her om den hånlige eller spotske latter. Et psykologisk portræt af en spottefugl. Shelley selv var kendt af sine venner, som en mand der var i besiddelse af strålende vid og humor og 'fuld af liv og skæg', som Edward Williams beskriver ham i et brev til Trelawny (Wolfe 2; 168)

De eventuelle specifikke personlige oplevelser der måtte ligge til grund for dette digt, kendes ikke. Men (*Bieri*, 347) mener her at kunne spore Shelleys kritik af Byron i hans behandling af sit barn Allegra og barnets mor Claire Clairmont.

„På de vandrende vinde“. “Upon the wandering winds“. Skrevet før september 1816.

Hymne til den intellektuelle skønhed. Hymn to Intellectual Beauty. Skrevet sommer 1816. Teksten er den fra *The Examiner*, B-teksten i (Longman 1).

I *Essay on Christianity* skriver Shelley: „Hvem der end opretholder den strengste og mest fortrolige korrespondance med sit hjerte; som vover at undersøge og vurdere enhver forestilling, der opstår i hans bevidsthed; som er det, han har i sinde at blive og kun stræber efter det, som hans egen naturs guddommelighed vil overveje og bifalde — han har allerede set gud. Vi lever, bevæger os omkring og tænker, men vi har ikke skabt vor egen oprindelse eller eksistens; vi behersker ikke enhver rørelse af vor komplicerede natur; vi er ikke herre over vore egne indbildninger og sindsstemninger. Der findes en Magt, der omgiver os, som var vi en lyre ophængt i atmosfæren, der besøger vore tavse strenge efter behag. Vore mest ophøjede og vidunderlige egenskaber ... er passive slaver af en højere og almægtigere Magt. Denne Magt er gud” (Clark, 202).

Mont Blanc. Mont Blanc. Skrevet juli 1816.

I forordet til *History of a six week's tour* 1817 skriver Shelley om digtet: „Det blev skrevet under det umiddelbare indtryk af de dybe og magtfulde følelser, der blev vækket af de genstande, som det forsøger at beskrive; og — da det er et udtryk for at sjælen udisciplineret er strømmet over — hviler dets krav på godkendelse på i hvor høj grad forsøget på at efterligne den utæmmelige vildhed og utilgængelige højtidelighed, fra hvilken disse følelser har deres udspring, er lykkedes.” (Murray, 180).

Digtets ateisme er delvist polemisk rettet mod Coleridge's *Hymn before sunrise in the vale of Chamouni* (1802), hvor Coleridge oplever bjerget som bevis på en skabende guds eksistens. (Longman 1; 535).

Digtet handler om oplevelsen af en over-virkelighed (*hyper reality*),* oplevelsen af en ærefrygtindgydende magt, som kaldes den ukendte magt 'the unknown power'. Magten nævnes første gang i linje 16. Arten af denne magt og menneskets forhold til den er digtets hovedemne.

Selv om magten er utilgængelig, er vi i stand til at erkende eller føle dens tilstedeværelse. Vi kan lære af denne magt. Vi kan: „lærer ærefrygtindgydende tvivl, eller tro så mild, / så højtidelig, så klar, at mennesket kun / ved sådan tro kan blive forsonet med naturen;” (77-79). Her er ikke tale om en tro på en guddom, men erkendelsen af en uigennemtrængelig upersonlig magts tilstedeværelse.

Det er en magt der findes uden for mennesket, og uden denne ville menneskets oplevelse af 'stilhed og ensomhed' være tomhed.

„*Hendes stemme dirrede da vi skiltes*“). *Fanny Godwin* (“*Her voice did quiver as vi parted*”). Muligvis skrevet sent 1816 — 1817. Efter (Longman 1; 552-3).

Digtet handler om Fanny Godwin, datter af Mary Wollstonecraft og Gilbert Imlay og Marys halvsøster, der begik selvmord med laudanum på en kro i Swansea d. 9. okt. 1816. Fanny var forelsket i Shelley, hvilket han åbenbart ikke har været klar over, i hvert fald ikke hvor alvorligt det var.

De første seks linjer findes i (Hutchinson 546) under titlen *Fanny Godwin*. Linje 14-19 findes under titlen *Til William Shelley Til William Shelley („Dine små fodtrin på stranden”)* i (Hutchinson 581).

Til Kansleren. To the Lord Chancellor . Skrevet forår 1817.

Kort efter Harriets selvmord søgte hendes slægtninge at få Shelley frataget forældremyndigheden over sine børn Ianthe og Charles. Anklageren i retssagen, Sir Samuel Romilly, skabte tvivl om Shelleys karakter og dermed om hans evner som

* (Hamilton, 28).

NOTER

børneopdrager ved blandt andet at citere fra *Dronning Mab*, hvor Shelley 'på blasfemisk vis spottede sandheden om den kristne åbenbaring'. Lord Eldon, Lord Kansleren, afsagde dommen, der fradømte Shelley forældremyndigheden.

„Bølgerne på stranden“. *“The billows on the beach”*. Sandsynligvis skrevet juli 1817. Senere udgivere har givet det titlen *To William Shelley*. Versionen er fra (Longman 1).

Mary Shelley skriver: „På et tidspunkt, medens spørgsmålet endnu var uafgjort, havde Kansleren sagt nogle ord, som synes at antyde, at Shelley ikke ville få tilladelse til at drage omsorg for nogen af sine børn, og for en tid frygtede han, at vor egen lille søn ville blive revet fra os. Han besluttede, at hvis man truede med noget sådan, ville han ikke tøve med at forlade landet, formue, alt for at undslippe med sit barn;“ (Hutchinson, 551-2).

Til – 5. nov. 1817 („Den tid er for altid død, barn“). To – Nov. 5 1817 (*“That time is dead for ever, child”*). Hvornår digtet er skrevet vides ikke.

„Hvad mig angår, min ven“. *“For me, my friend”*. Usikkert hvornår digtet er skrevet.

Leigh Hunt, som digtet handler om, sad to år i fængsel for at have angrebet prinsgemalen i *The Examiner*. Han blev løsladt i februar 1815.

Titel i (Hutchinson): *Fragment: To a friend released from prison*.

„Mine tanker stiger op og falmer“. *“My thoughts arise and fade”*. Skrevet i 1816 eller 1817. Udgivet af Mary Shelley, *Poetical Works*, 1839.

En udstreget første linje lyder „Hvorfor hentæres jeg i ensomhed“.

Digtet er et fragment.

Ozymandias. *Ozymandias*. Skrevet december 1817. Først trykt i Leigh Hunt's *Examiner* den 11. januar 1818.

Ozymandias er det græske navn for Faraos Ramses II, som regerede 1279-1213 f. Kr. Shelley udleder undergangen af riger udfra den ødelagte statue af en ægyptisk hersker.

Digtet blev skrevet i konkurrence med Horace Smith (1779-1849), hvis sonet lyder som følger:

Ozymandias

I Ægyptens sandede stilhed, helt alene
står et kæmpemæssigt Ben, der langt borte kaster
den eneste skygge som Ørkenen kender: –
„Jeg er OZYMANDIAS,“ siger stemmen,
„Kongernes Konge; denne mægtige by viser
min hånds underværker.“ – byen er borte, –
intet andet end Benet er tilbage til at vise
tomten af dette glemte Babylon.

Vi undrer os, – og en eller anden Jæger vil kunne udtrykke
undren som vor, når gennem vildmarken
hvor London stod, forfølgende Ulven,
han møder nogle uhyre rester og standser for at gætte
hvilken magtfuld, men uoptegnet slægt,
der engang boede på dette tilintetgjorte sted.

NOTER

Til Constantia. To Constantia. Skrevet mellem april 1817 og januar 1818. Udgivet i *Oxford University and City Herald* den 31. jan. 1818.

Claire Clairemont, digtets Constantia, var datter af William Godwins anden hustru og således Marys halvsøster.

Digtet er, udover at være et kærlighedsdigt til Claire, en beskrivelse af hvordan musikken, Claires sang og klaverspil, skaber en virkelighed adskilt fra den reelle. Ånden frigøres fra sansernes bånd og bevæger sig i en art trance ind i en verden, hvor ånden stræber mod den endelige frigørelse. Den stiger op med himlen hinsides rummets og tidens grænser. Men frygten for den endelige opløsning i uendeligheden, at tabet af bevidstheden enten er galskab eller døden, får ham til kræve musikken standset (*Chernaik*, 57).

„Mennesket er nu ligeglad med Himlen“. *“Now Heaven neglected is by Men”*. Digtet blev improviseret mens de krydsede Alperne 30. marts 1818, og blev sunget hele vejen af Shelley. Nedskrevet af Claire Clairmont.

Sonet („Løft ikke det maledede slør“). Sonnet (“Lift not the painted veil”). Skrevet juli 1818 eller noget senere. Udgivet af Mary Shelley i *Postumus Poems*, 1824.

Sløret mellem livet og døden (afgrunden) optræder også i „*Det blege, det kolde, det måneagtige smil*“, *Sørejsen* og *Mont Blanc*.

Prædikerer i sidste linje er prædikerer fra Prædikerens Bog.

„*Ak! dette er ikke hvad jeg troede livet var*“. *“Alas! this is not what I thought Life was”*. Anbragt mellem digtene fra 1820 af Mary Shelley. Digtet muligvis skrevet i juli 1818. Først udgivet af Mary Shelley i *Poetical Works*, 1839.

Shelley ville hellere følge sin egne litterære tilbøjelighed uden hensyn til publikums meninger. Men om Shelleys reaktion på kritikernes „mest skændige bagvaskelser og fornærmende forhånelser“ skriver Mary Shelley: „At disse ting rørte ham dybt kan ikke betvivles, skønt han bevæbnede sig med bevidstheden om at handle ud fra en ophøjet og heroisk følelse af, hvad der var ret. I ensomhed brød sandheden undertiden frem fra hans hjerte, og han ville skrive et par ufærdige vers som viste at han følte stikket.“ (*Hutchinson*, 388).

„*Åh kære Mary, gid du var her*“. *“Oh Mary dear, that you were here”*. Skrevet mellem 24. aug. og 5. sep. 1818.

Digtet er skrevet mens Mary var på vej fra Livorno på vestkysten tværs over Italien til Este. Se nærmere 'Kort om Shelley' s. 397.

„*Se, min søde søster, endnu engang daler*“. *“Behold, sweet Sister mine, once more descend”*. Sandsynligvis skrevet efteråret 1818.

Digtet er muligvis relateret til Claras død den 24. september 1818 (*Longman* 2). Se note til „*Åh kære Mary, gid du var her*“, ovenfor.

De to ånder. — En allegori. The two Spirits. — An Allegory. Skrevet efterår 1818.

En dialog om et optimistisk og et pessimistisk syn på menneskets skæbne (*Norton*, 137)

Den første ånd priser de jordiske glæder og dagen, men frygter nattens komme, selvom den er udødelig, vover den ikke at trænge forbi luftens grænser; uvejret skræmmer den. Den anden stræbende ånd frygter ikke mørket, den svæver under de udødelige stjerner; den har en lampe af kærlighed inden i sig, der gør nat til

dag; den ser og hører uvejret, men er rolig og omgivet af lys; den spotter den frygtsomme ånds kedelige søvnbundne liv.

De to sidste vers er to legender. I den første bliver den stræbende ånd i en uendelighed jaget rundt omkring et fyrretræs grene af stormen, en storm som til stadighed fornyes i naturens uophørlige cyklus af forandring. Den har således ikke formået at flyve til den stjernebestrøede himmel. Den anden legende fortæller, at når dødsduggen sover, dvs. det jordiske er uden indflydelse, har den rejsende gennem verden en visionær drøm, der er af samme sølvagtige form som hans første kærlighed, og da han vågner, opdager han, at nat er blevet til dag (*Wasserman* 43-4).

Strofer skrevet i modløshed. Stanzas written in dejection. Dateret december 1818.

Skrevet under indtryk at datterens Claras død af dysenteri 24 september 1818.

Se note til „Åh kære Mary, gid du var her“ ovenfor.

En oversættelse af digtet af Adolf Hansen findes i *Oversatte engelske digte*.

Til William Shelley („Min mistede William“). To William Shelley (“My lost William“). Skrevet i 1819. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824.

Familien Shelley tog til Rom den 5. marts. Af frygt for at malaria, ‘den romerske luft’ var begyndt at svække Williams helbred, flyttede de til en anden del af Rom, hvor de mente luften var bedre. Alligevel var det for sent, og William døde 7. juni 1819 sandsynligvis som offer for den malariaepidemi, der var i Rom på dette tidspunkt. Han blev begravet på den protestantiske kirkegård i Rom, hvor også Shelley blev begravet.

„Hvor bleg og kold du er i din fortvivlelse“. *“How pale and cold thou art in thy despair“.* Sandsynlig skrevet kort efter deres barn William Shelleys død den 7. juni 1819.

Om Marys reaktion på Williams død skriver hun 24. september 1819 til Leigh Hunt: „Jeg kan forsikre dig, jeg er meget forandret – for mig vil verden aldrig blive som den var – der var et liv og en friskhed i den, som er tabt for mig – ... – faktisk burde jeg være død den 7. juni – (Letters MWS 1; 81).

„Min kæreste Mary“. *“My dearest Mary“.* Skrevet i 1819. Udgivet af Mary Shelley, *Poetical Works*, 1839.

Marys vedvarende depression på grund af Williams død. Hun beskriver selv sin sindstilstand i et digt skrevet efter Shelleys død: „Mit hjerte var helt dit, – men ikke desmindre lukkede/en skal sig i dets kerne, som syntes uigennemtrængelig.“ (*Chernaik*, 150).

Se også note til „Hvor bleg og kold du er i din fortvivlelse“ ovenfor.

„Vil du glemme de lykkelige timer“. *“Wilt thou forget the happy hours“.* Sandsynligvis skrevet august efter Williams død juni 1819.

Handler ligeledes om forholdet til Mary. Se foregående digte.

Linjer skrevet under Castlereaghs regering. Lines written during the Castlereagh Administration. Skrevet sent 1819 eller tidligt 1820. Udgivet af Medwin i *The Athenæum*, dec. 8, 1832.

H. R. Stewart, Lord Castlereagh var udenrigsminister og den egentlige regeringsleder fra 1812-1822.

HOVEDNOTE. Shelley planlagde at udgive en samling politiske digte kaldt *Folkelige Sange (Popular Songs)* med den hensigt ‘at vække og retlede reformatorers fantasi’, som Shelley skrev til Leigh Hunt. Den blev aldrig udgivet sandsynligvis på

grund af umuligheden af at finde en forlægger. En hvilken som helst af sangene ville øjeblikkelig resultere i myndighedernes beslaglæggelse da Toryregeringen havde vedtaget en lang række love, der gjorde tilskyndelse til oprør eller bagvaskelse af myndighederne strafbart.

Samlingen skulle ud over *Anarkiets maskerade* have indeholdt: 1) Linjer skrevet under Castlereagh regering; 2) En sang til englænderne; 3) Til S — th og C — gh; 4) „Hvad mænd opnår på ærlig vis“; 5) En ny nationalsang (udeladt i oversættelsen); 6) Sonet: England i 1819; 7) En ode til forfægterne af friheden; 8) Balladen om den sultende moder; 9) Til Englands folk. Endvidere skulle ifølge (Foot), der har forsøgt at rekonstruere bogen, *A Philosophical View of Reform* have indledt samlingen, og muligvis skulle *Ode til friheden* og *Ode til vestenvinden* også have være inkluderet.

Under et behandler digtene: Myndighedernes brutalitet; de riges interesse i anarkistiske tilstande i samfundet; arbejdernes fremmedgørelse; regeringens korrumpereede repræsentanter; aristokratiets illegitime besiddelser og embedsmænd og gejstlige, der lever på andre bekostning; undertrykkelsen af friheden; det reaktionære styre; de fattiges umenneskelige forhold og kirkens forløjethed; og et opråb til folket om at rejse sig mod tyranniet.

Den egentlige inspirationskilde til digtene var Peterloomassakren i august 1819, hvor en demonstration i Manchester blev hugget ned af ordensmagten. Elleve blev dræbt og mange såret. Se nærmere under note til '*Anarkiets maskeoptog*'.

„Shelley elskede folket; og respekterede dem, som værende ofte mere retskafne, og som altid mere lidende, og derfor fortjente mere medfølelse, end de store. Det var hans overbevisning, at et sammenstød mellem de to samfundsklasser var uundgåeligt, og han tog ivrigt folkets parti.“ Note af Mary Shelley (Hutchinson, 588).

En sang til englænderne. Song to the Men of England. Skrevet sent 1819 eller tidligt 1820. Udgivet af Mary Shelley, *Poetical Works*, 1839.

Om Shelleys omtale af arbejdernes fremmedgørelse skriver (*Scrivener*, 232): „Man leder forgæves i værker af Cobbett og andre radikale forfattere for at finde et så kompromisløst syn på arbejdets fremmedgørelse.“

Se i øvrigt Hovednote under *Linjer skrevet under Castlereaghs regering* ovenfor.

Til S — th og C — gh. To S — th. and C — gh. Skrevet sent 1819 eller tidligt 1820. Udgivet af Medwin, *The Athenæum*, aug. 25, 1832.

Navnene Sidmouth og Castlereagh gemmer sig bag stregerne.

H. R. Stewart, Lord Castlereagh (1769-1822) var udenrigsminister og leder af underhuset og dermed den egentlige regeringsleder fra 1812-1822. Indadtil stod han for den strenge toryisme, der modsatte sig ethvert fremskridt og undertrykte alle frie bevægelser i befolkningen med hård hånd. Den hovmodige ringeagt han nærrede for underklassen, gengældtes af denne med bittert had. Han begik selvmord i 1822. Hans død hilstes af folket med jubel. Ved begravelsen blev hans lig overdænget med skældsord.

H. A. Sidmouth, Viscount (1757-1844) var indenrigsminister 1812-22. Han viste stor stregthed i udøvelsen af de politiske tvangslove, og slog hårdt ned på politiske og sociale oprørsbevægelser. Han var berygtet for at benytte spioner eller agenter, som provokerede utilfredse arbejdere til ulovlige handlinger, hvorefter de blev forrådt. Straffen var deportation eller hængning.

Se i øvrigt Hovednote under *Linjer skrevet under Castlereaghs regering* ovenfor.

NOTER

„Hvad mennesker høster på ærlig vis“. *“What men gain fairly”*. Skrevet sent 1819 eller tidligst 1820. Udgivet af Mary Shelley, *Poetical Works*, 1839.

Se i øvrigt Hovednote under *Linjer skrevet under Castlereaghs regering* ovenfor.

Sonet: England i 1819. Sonnet: England in 1819. Skrevet sent 1819 eller tidligt 1820. Udgivet af Mary Shelley, *Poetical Works*, 1839.

Se i øvrigt Hovednote under *Linjer skrevet under Castlereaghs regering* ovenfor.

Balladen om moderen der døde af sult. A Ballad. Skrevet sent 1819 eller tidligt 1820.

Mary Shelley medtog ikke digtet i sine samlede udgaver af Shelleys digte. Først udgivet i 1926, da man mente, det var ‘poor poetry’.

Se i øvrigt Hovednote under *Linjer skrevet under Castlereaghs regering* ovenfor.

En ode (“Rejs jer, rejs jer, rejs jer”). *An Ode: Written oktober, 1819, before the Spaniards had recovered their liberty*. Også *An Ode (“Arise, arise, arise”)*. Skrevet sent 1819 eller tidligt 1820. Udgivet sammen med *Den løste Prometheus*. Sidste vers trykt i *The Times*. Titlen i (Hutchinson) er *Ode to the Assertors of Liberty*

Se i øvrigt Hovednote under *Linjer skrevet under Castlereaghs regering* ovenfor.

Til natten, To Night. Skrevet i 1819. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824.

Digtet findes oversat af Adolf Hansens i *Oversatte engelske digte* og følger her:

Til Natten

Snelt over Vestens Bølge du svæve,
hellige Nat!
Fra Taagehulen i Øst du dig hæve,
hvor hele den ensomme Dag forladt
du Drømme af Frygt og Glæde væver,
mens Sjælen i Længsel mod dig bæver; —
skynd dig, o Nat!

En Kappe graa om din Form sig føje,
stjernebesat;
blind med din Haarbølge Dagens Øje,
kys hende, til hun er træt og mat;
drag saa over By, over Land og Hav,
dulgende alt med din Tryllestav, —
kom, o Nat!

Da Skæret jeg saa’ af Morgenstunden,
jeg sukked mod dig;
da Lyset straaled, og Duggen var svunden,
og Middagen tynged paa Sti og Vej,
da Dagen gik træt til Hvile bag Løvet,
mens dog som en ukær Gæst den tøved,
jeg sukked mod dig.

Døden, din Broder, hæved sin Røst:
„Søger du mig?“
Søvnen dit Barn, hviskede tyst,
lig summende Bi over soltung Vej:

NOTER

„Skal jeg hvile hos dig i Timen silde?
Søger du mig?“ – Og jeg svarede stille:
„Nej, ikke dig.“

Naar du er død, kommer Døden, ja
snart, ak snart, –
og Søvnens, naar du er draget herfra.
Men graven, hvorefter jeg længes svart,
kan du, o elskede Nat, kun bringe; –
svæv nu let paa din ilende Vinge,
kom snart, snart!

Ode til himlen Ode to Heaven. Skrevet december 1819. Udgivet sammen med *Den løste Prometheus* 1820

Den første ånd besynger den evige himlen. Guder kommer og går, men himlen består.

I følge den anden ånd er dette kun sindets første kammer. En skygge som i Platons hule. Verden på den anden side af graven er den virkelige.

Den tredje ånd nægter udødeligheden af begge. De er født af atomer, dvs. jordiske ting og må gå til grunde, selvom de har del i naturens ånd. Himlen og hele universet er kun et skælvende glimt i en eller anden ufattelig åndelig virkelighed.

Til dette digt har Mary Shelley følgende kommentar i *Essay and Letters* I, xii: „Skaberværket – sådan som han opfattede det – en enhed i umådeligheden, var småt og snævert sammenlignet med de uendelige tankeformer, der måske eksisterede hinsides, hvor de efter døden muligvis kan opfattes af hans eget sind; eller som kan opfattes af andre ånder, der fylder universet. Ikke et rumligt univers i materiel forstand, men et uendeligt i immaterielle forstand. Sådanne ideer er i nogen grad udviklet i hans digt *Himlen*: og når han lader en af samtalepartnerne ud-bryde

Fred! afgrunden er forvredet af foragt
for jeres indbildskhed, I atomfødte!

udtrykker han fortvivelse over ikke at kunne opfatte, langt mindre udtrykke, hele den variation, storslåethed og skønhed, der er tilsløret for vore ufuldkomne sanser i det ukendte rige, hvis mysterium hans poetiske visioner forgæves søgte at gennemtrænge” (Woodberry 3, 509).

Ode til vestenvinden. Ode to the West Wind. Skrevet i slutningen af 1819. Udgivet sammen med *Den løste Prometheus* 1820.

Vestenvinden er en naturkraft, en uset ydre magt, efterårets ånd og den kraft, digteren påkalder, for at vindens ånd skal blive hans ånd. Shelleys digterkraft skal blive lige så stærk som den voldsomme og utæmmelige vestenvind.

Han ønsker, på samme måde som jorden, luften og havet er modtagelig for vindens kraft, at være vindens viljeløse lyre. Vinden skal sende hans døde tanker, ligesom visnede blade gøder jorden til et nyt forår, ud i universet. Skal sprede hans ord, der indeholder både det forgangne og det kommende, er både asken og gnisten. Vinden skal gennem hans mund være profetiens trompet, hvor trompeten symboliserer profeten og profetien er digterens inspirerede ord.

I et udkaste til digtet slutter det med en konstatering og ikke et spørgsmål (Oxford), således som det også gør i Adolf Hansens oversættelse, der blev udgivet 1884 i *Oversatte engelske digte*, og som følger her.

Ode til Vestenvinden

1. O Vestenvind, du Høstens stærke Aande,
 du, for hvis Kraft de døde Blade farer,
 lig Genfærd, som for Trylleord sig vaande,

 gule, og gustne hen i lange Skarer,
 pestslagene, feberrøde; — du, som bringer
 hvert Frø til Vinterlejet og forsvarer

 det dybt, hvor Gravens klamme Væg omringer
 det koldt, indtil din Foraars-Søster tager
 Basunen i sin Mund, hvis Tone klinger

 med Klang, der Jorden af dens Drømme drager,
 mens alt med Duft og Farver hun bestrør
 og røgter Knopperne i Luftens Ager; —

 du vilde Aand, som vækker, hvad der dør,
 og dræber, hvad der lever, — hør mig, hør!

2. Du, paa hvis rappe Strøm i Himlens Zoner
 de løse Sky'r lig visne Blade spredes
 fra Havs og Himmels sammenslyngte Kroner,

 Engle for Regn og Lynild; — fyldigt bredes
 langs med dit Luftshavs lysblaa Bølge dynger,
 — som en Mænades Lokker, naar hun vredes,

 og Haaret flagrer vildt, — tæt, fyldigt slynger
 Uvejrets Lokker sig langs dine Vande
 fra Horisont til Zenit; du, — der synger

 ved Aarets Grav, mens Natten nu skal danne
 den Hvælving, hvor det lægges, naar det dør:
 en Taagekuppel, fyldt med Hagl og Brande,

 fast bygget ved din Magt, hvis trætte Slør
 af Regn og Lyn skal brydes, — hør mig, hør!

3. O du, som vakte af dets Sommerdrømme
 det vinblaa Middelhav, der slumred stille
 ved Klengen fra de rislende Smaastrømme

 nær ved en Ø i Baiæ's Bugt, mens milde
 og skønne Syner sig i Drømmen væved:
 Paladser, klædt med Mos og Blomster vilde,

 Borge, som klart i Bølgens Dagglass bæved,
 en Blomsterpragt, hvis Sødme Sansen døver; —
 o du, for hvem, naar blot din Fod du hæved,

 Atlanterhavets Flade dybt sig kløver, —
 hvis Røst til Dybets Slimvækst, Tang og Rør
 naar som en Gru, der Liv og Kraft dem røver,

NOTER

saa de i Angst forgaar, og Rædslen strør
det døde Løv til Grunden, — hør mig, hør!

4. Var jeg et Blad, som højt du kunne hæve,
var jeg en Sky for fjærnt med dig at drage,
en Bølge, som din magt fik til at bæve,
mens fuldt din Spændkraft strømmed i den svage,
kun mindre fri end du, der alt kan sprænge,
ja var jeg blot som i min Ungdoms dage,
naar kækt som du vi gennem Rummet trænge,
og naar om Kap med dig vor Attraa gløder, —
jeg havde aldrig anraabt dig saa længe
med Bønner, som min dybe Jammer føder.
O løft mig som en Bølge, Sky, et Blad!
Mod Livets Torne synker jeg! Jeg bløder!
Tungt Tidens Vægt min Kraft har splittet ad;
jeg var dig alt for lig, — stolt, ildfuld, glad.
5. Lad mig, lig Skoven, som din Lyre bruse!
Hvad om mit Løv som dens maa visnet vige?
Naar dine Harmoniers Hvivler suse,
en høstlig Klang tungsindig-mild skal stige
fra begges Sangbund. Du, som trodser Skranker,
vær du min Aand! Vær mig, utæmmelige!
Driv over Jorden mine døde Tanker,
lig vissent Løv, der nye Væxter føder!
ved Kraften, som i dette Vers der banker,
spred mine Ord, som Arnestedets Gløder
og hede Aske, ud blandt Slægtens Hær!
Vær for vor dorske Jord den Magt, der støder
i Spaadoms sluren ved min Røst! Thi er
det vinter først, maa Vaaren være nær.

Om Leonardo da Vincis Medusa. On The Medusa of Leonardi da Vinci. Skrevet 1819.

Udgivet af Mary Shelley i *Posthumus Poems*, 1824

Billedet er ikke af Leonardo da Vinci med af en flamsk kunstner ca. 1600.

Om en visnet viol. On a Dead Violet. Sandsynligvis skrevet i 1819. Først udgivet af Leigh Hunt, *Literary Pocket-book*, 1821.

Sendt til Sophia Stacey, men muligvis ikke skrevet til hende. Diskuteres i (Longman 3).

Se i øvrigt note til *Til Sophia* nedenfor.

Musik. Music. Skrevet i 1821. Først udgivet af Mary Shelley i *Posthumus Poems*, 1824, men stammer sandsynligvis allerede fra 1819, og var muligvis tiltænkt Sophia Stacey (Longman 3).

Se i øvrigt note til *Til Sophia* nedenfor.

NOTER

„Kom med ud i den dybe skov“. *“Follow to the deep wood”* Udgivet af Dr. Garnett, *Relics of Shelley*, 1862. Skrevet i 1819. Digtet forbindes ligeledes med Sophia Stacey. *‘Intermingle’* i l. 4 i denne forbindelse betyder som altid hos Shelley ’samleje’.

Den indiske piges sang. The Indian Girls song. Skrevet slutningen af 1819. Først udgivet i *The Liberal*, ii, 1822.

Dateringen og det at sætte digtet i forbindelse med Sophia Stacey stammer fra (Bieri, 505). Ellers mener man almindeligvis, at digtet måske stammer fra *Et ufuldendt Skuespil*, hvor sangen ville være blevet sunget af en indisk pige. Shelley sendte senere digtet til Jane Williams.

Se i øvrigt note til *Til Sophia* nedenfor.

Til Sophia. To Sophia. Skrevet i slutningen af 1819.

Sophia Stacey var en af Shelleys onklers myndling. Hun og hendes rejsedeleger boede halvanden måned under samme tag som Shelley’erne. Hun var et år ældre end Shelley, var en talentfuld harpespiller og kunne også synge.

Dette og de følgende tre digte er alle kærlighedsdigte skrevet til Sophia Stacey.

Til – („Jeg frygter dine kys“). To – (“I fear thy kisses“). Skrevet i slutningen af 1819. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824.

Se note til *Til Sophia* ovenfor.

Kærlighedens filosofi. Love’s Philosophy. Skrevet slutningen af 1819. Sendt til Leigh Hunt, der var begejstret for denne ’yndige kærlighedssang’ og trykte den i sit tidskrift *The Indicator*. dec. 22, 1819.

Foræret til Sophia Stacey 28. december 1819.

Se i øvrigt note til *Til Sophia* ovenfor.

Tiden for længe siden. Time Long Past. Skrevet slutningen af 1819. Udgivet af Rossetti 1870.

Foræret til Sophia Stacey 28. december 1819.

Se i øvrigt note til *Til Sophia* ovenfor.

Nydelsens fødsel. The Birth of Pleasure. Skrevet 1819. Udgivet af Dr. Garnett, *Relics of Shelley*, 1862. Se evt. Shelleys omtale af nydelsen i *Defence of Poetry* s. 1327

„Jeg er som en ånd, der har boet“. *“I am as a spirit who has dwelt”.* Skrevet 1819. Udgivet af Dr. Garnett, *Relics of Shelley*, 1862. Et fragment.

Det er uvist hvem digtet handler om.

„Er idag ikke nok“. *“Is not to-day enough”* Skrevet i 1819. Udgivet af Dr. Garnett, *Relics of Shelley*, 1862.

Et fragment.

Spørgsmålet. The Question. Skrevet 1820. Udgivet af Leigh Hunt i *The Literary Pocket-Book*, 1822.

Den følsomme mimose. The Sensitive-Plant. Skrevet i begyndelsen af 1820. Udgivet sammen med *Den løste Prometheus* 1820.

Planten er *Mimosa pudica*. Planten bevæger sig ved berøring fordi saftspændingen ændres i planten. Minosen er følsom over for lys og folder sine blade sammen om natten. Datidens botanikere anså disse reaktioner for at være dyriske træk og

mente, at planten havde en slags følesans og dermed placerede sig mellem dyreriget og planteriget. Planten kunne også omtales som 'the humble plant' den ydmyge eller beskedne plante (Longman 4; 289).

Digtet kan opfattes som en naturfabel. Haven er skønhedens og kærlighedens rige, hvor kærlighedens ånd, symboliseret ved damen, føles allevegne og skaber sympati mellem planterne. De er perfekte former, som den følsomme mimose stræber efter at være. Den er ikke selv deltager, men er modtagelig for de andre planters indflydelse. Damens død betyder at kærlighedens ånd forsvinder, hvilket medfører, at haven og den følsomme mimose går til grunde. Næste forår er det kun de grove vækster, de ufølsomme sind, der gror frem. Ødelæggelsen af den følsomme mimose viser sig således ikke kun at betyde, at erkendelsesevnen hos selv det mest fint organiserede menneske ikke vil være i stand til at opnå fuldkommenhed i en verden, hvor ideer om kærlighed og skønhed er fraværende, men også at en sådan ødelæggelse rent faktisk kan forekomme (Baker; 195, 199-200).

Slutningen (*conclusion*) udtrykker at kærlighed, skønhed og glæde er evige og uforanderlige. At vi ikke kan fatte dette skyldes vor manglende styrke til at se det bestandige bag den omskiftelige virkelighed, vi er underkastet forandring og død. Ødelæggelsen er kun tilsyneladende. Menneskets erkendeevner er for svage til at udholde stråleglansen fra evigheden, hvor ideernes rige findes.

En formaning. An Exhortation. Skrevet 1820. Udgivet sammen med *Den løste Prometheus* 1820.

I et brev til Mrs Gisborne d. 8. maj 1820 skriver Shelley: „Jeg sender dig en lille ting om digtere, det er i sig selv er en slags undskyldning for Wordsworth.“ Digtet er også en refleksion over digterens væsen.

En vision om havet. A Vision of the Sea. Skrevet 1820. Udgivet sammen med *Den løste Prometheus* 1820.

Vi refererer kort Nora Crook's fortolkning i hendes artikel i (Clark & Hogle, 152-63). Digtet omhandler William Shelleys sygdom og død. De ni ugers ro på havet svarer til de ni uger Shelley'erne opholdt sig i Rom 5. marts til 7. juni. De to tigre, tvillingskæbner, symboliserer Frygt og Håb; deres frygt og håb for William. Den blyfarvede tåge er malariaen. Orkanen der kommer, er den sidste fase af Williams sygdom fra 2. juni. Tigreren Håb dør først i en voldsom kamp med en slange. Da håbet er borte farer tigreren Frygt i døden med fortvivlelsens fart. Der er tre skarp-skytte en for hvert af Williams år, og en salut på tre skud var almindeligt ved begravelser af sømænd, dræbt på havet.

Digtet er sandsynligvis med vilje afsluttet som et fragment, hvor Shelley har nægtet at skrive den endelige og uundgåelige slutning.

Skyen. The Cloud. Sandsynligvis skrevet i 1820. Udgivet sammen med *Den løste Prometheus* 1820.

Digtet benytter naturvidenskabelige teorier fra samtiden og endvidere meteorologien, således som den var blevet beskrevet af Luke Howard i hans artikel *Essay on Clouds*, 1803. Nærmere detaljer findes i (King-Hele, 219-27).

Ud over dette er digtet en menneskeliggørelse af naturen. Skyen er en flygtig og kamæleonagtig skabning eller ånd, der fryder sig over sine evner til stadig at forandre sig, den skabende ånd. Også andre dele af naturen, himlen, jorden, månen, luften og havet er befolket af styrende ånder. Alle de naturfænomener vi forklarer med naturlige årsager, er skabt af ånder, der er ledt af kærlighed. Skyen kan ikke dø selvom den midlertidigt kan sprede sig til usynlighed. For skyen er livet og dø-

den en del af en højere enhed, i modsætning til mennesket for hvem bestandighed og udødelighed er en illusion.

— Note l. 18: Ifølge Adam Walker i *A System of Familiar Philosophy* (1799), steg vand op gennem atmosfæren på elektricitetens vinger; og regn opstod når positivt ladede skyer reagerede med den negativt ladet jord, enten i voldsomme elektriske storme, dvs. tordenvejr, eller med regn. Shelley lader kærligheden personificerer denne tiltrækning mellem de to elektriske ladninger (Norton).

Digtet findes oversat af Adolf Hansen i *Oversatte engelske digte*.

Til en sanglærke. To a Skylark. Skrevet sommeren 1820. Udgivet sammen med *Den løste Prometheus* 1820.

Digteren hører en lærke og oplever dens sang som sangen af en uset, men følt ånd. Den forekommer ham at besidde en overjordisk glæde, der gennemtrænger alt omkring ham. Han forsøger nærmere at bestemme hvad, der er lærkesangens inderste hemmelighed, dens væsen, essens. Dette gøres ved hjælp af en række billeder, vers 8-11, der alle beskriver en virkning, der går ud over den tilsigtede. Agenterne i sammenligningerne er alle skjulte. Virkningen af deres handlinger kan ikke forudses eller overskues, den 'flyder over', og overfloden breder sig til den omkringværende virkelighed. Men disse billeder er ikke i stand til at forklare lærkesangen, den overgår alt. Digteren beder nu ånden eller fuglen om at lære os, hvilke tanker den har, hvilke kilder den øser af for at kunne synge så lykkeligt. Den må vide mere om døden, eller rettere udødeligheden, end vi dødelige. Digteren udtrykker til sidst ønsket om at få del i denne glæde, så han, som i ekstase, kunne digte gale vers og få hele verden til at lytte henført. 'Gale' fordi de vil være større end digteren selv.

Lærken er blevet opfattet som symbol på den digteriske inspiration (White). Bloom betragter digtet som Shelleys lyriske farvel til forestillingen om en skjult magt bag naturen og digterens forhold til denne (*Bloom**, 294). Digtet er også blevet fortolket i sprogfilosofisk retning, som demonstrerende „umuligheden af henholdsvis at tilfredsstille uendelig stræben eller længsel og at afvise denne. Denne umulighed bliver i digtet sluttelig tilskrevet en iboende modsætning i natur mellem sproget og fantasi“ (*Bloom*, 36).

Sang („Sjældent, sjældent, kommer du“). *Song* ("Rarely, rarely, comest thou"). Dateret maj 1820. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824.

Ode til friheden. Ode to Liberty. Skrevet mellem marts og juli 1820. Udgivet sammen med *Den løste Prometheus*.

Den ublodige revolution, der begyndte i Spanien i begyndelsen af januar 1820 og væltede det enevældige styre, der var genindført efter Napoleonskrigene, var anledningen til Shelleys digt. Det nye styre indførte en række reformer. Stemmeret til alle mænd der kunne læse og skrive, pressefrihed, afskaffelse af inkquisitionen og et parlament, der var på valg hvert andet år. Overalt hilste frihedselskende revolutionen, som en kamp med de reaktionære kræfter i Europa, repræsenteret ved Kvadrupel-Alliancen, England, Preussen, Østrig og Rusland.

Digtet beskriver frihedens vej gennem historien. De første 4 strofer beskriver verden uden friheden, i strofe 5 dens opståen i Athen. Indholdet af stroferne 6-14 skulle være rimeligt dækket af fodnoterne. De efterfølgende strofer 15-16 udtrykker ønsket om, at de frie og vise skal herske og omstyrte konger og præster. Mennesketanken skal alene knæle for sin egen frygtløse sjæl, eller den ukendte ydre

NOTER

Magt. I strofe 17 stilles en række spørgsmål, der viser, at friheden alene ikke er tilstrækkelig, hvis den rigdom, de mange skaber, bliver givet til de få. Derfor, i strofe 18, skal friheden lede visdommen ud af sin hule, der er i mennesket selv. I første strofe sammenlignede digteren sig med en ørn. Til slut sammenligner han sig med en svane, og sangen dør ud.

„*Arethusa rejste sig.*“ “*Arethusa arose.*” Skrevet i 1820. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems* 1824. Skrevet til Mary Shelleys drama *Proserpine*.

Proserpines sang. Song of Proserpine. Skrevet i 1820. Udgivet af Mary Shelley, *Poetical Works*, 1839. Skrevet til Mary Shelleys drama *Proserpine*.

Apollons sang. Song to Apollo. Skrevet i 1820. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824. Skrevet til Mary Shelleys drama *Midas*.

Digtet udgør sammen med det næste, *Pans Sang*, sangkonkurrencen mellem Apollon og Pan, som den omtales i Ovid, *Metamorfoser* bog 11. Midas, Frygiens konge, og Tmolus, guden fra bjerget af samme navn, var dommere. Tmolus valgte Apollon, men Midas Pan, hvorfor han blev udstyret med æseløre af Apollon.

Pans sang. Song to Pan. Skrevet i 1820. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824. Skrevet til Mary Shelleys drama *Midas*. Se note til *Apollons sang*.

„Apollon og Pan repræsenterer to forskellige ordner. Apollon forfægter de abstrakte, intellektuelle værdier og Pan de jordiske og fysiske” (Longman 3; 351).

Ode til Neapel. Ode to Naples. Skrevet august 1820. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824.

I juli 1820 begyndte befolkningen i Kongedømmet Neapel, også kaldet Begge Sicilier, som var under østrigsk overherredømme, en revolution magen til og påvirket af den spanske jf. *Ode til friheden*. Kong Ferdinand blev tvunget til at indføre en forfatning, hvilket betød indskrænkning af den kongelige magt og dannelsen af et parlament. Allerede i marts 1821 blev det nye styre opløst ved Østrigs besættelse af landet, og Kong Ferdinand blev genindsat og enevælden genindført.

Som det fremgår af dateringen, er Shelleys digt skrevet, mens de revolutionære kræfter endnu var ved magten. Man håbede at bevægelsen ville brede sig til andre lande, at ilden var tændt.

Efterår: En sørgesang. Autumn: A Dirge. Skrevet i 1820. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824.

Den aftagende måne. The waning Moon. Skrevet i 1820. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824

Frihed. Liberty. Skrevet i 1820. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824.

Digtet kædes sammen med den succesfulde revolution i Spanien i (Longman 3).

Død. Death. Skrevet 1820. Udgivet af Mary Shelley i *Posthumous Poems*, 1824.

Shelleys adoptivbarn Elena Adelaide Shelley, datter af deres tjenestepige, var død 10. juni 1820 halvandet år gammel. Man er enige om, at Shelley var far til barnet, og at Mary Shelley ikke var barnets mor, se (*Hay*, 158-161).

Verdens vandrere The World's Wanderers. Skrevet i 1820. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824

Sonet („I haster til graven!“). Sonnet (“Ye hasten to the grave!”). Skrevet i 1820. Først udgivet af Leigh Hunt i *The Literary Pocket-Book*, 1823.

Linjer til en kritiker. Lines to a Critic. Skrevet i 1819 eller 1820.

Shelley mistænkte, uretfærdigt, Robert Southey for at være den anmelder, der havde rettet et meget personligt angreb på hans moral og karakter i *Quarterly Review*, april 1819. I et brev af 26. juni 1820 skrev Shelley til Southey for at forhøre sig, om han var forfatteren. Southey svarer benægtende. For brev og svar se (Letters 2; 203-5).

Linjer til en anmelder. Lines to a Reviewer. Skrevet i 1820. Udgivet af Leigh Hunt i *The Literary Pocket-Book*, 1823.

Anledningen til digtet er sandsynligvis den samme som til ovenstående. Se dette.

Sørgesang for året. Dirge for the year. Skrevet 1821. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824

Tiden („Bundløse Hav!“). Time (“Unfathomable Sea!”). Skrevet i 1821. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824.

Til – („Musik, når blide stemmer dør“). To – (“Music, when soft voices die”). skrevet 1821. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824.

Dette og de følgende digte, *En klagesang*, *Ubestandighed* og *Erindring* er, eller anses for, i mindre eller større grad at være påvirket af og udtryk for Shelleys forelskelse i og senere skuffelse over Teresa Viviani, heltinden fra *Epipsykidion*. Hendes giftermål, annonceret i foråret 1821, havde desillusioneret ham med hensyn til hendes karakter og kulde fulgte. De følgende digte til og med *Ginevra* fandtes i den samme notesbog som *Epipsykidion* og Shelleys brev til Emilia (*Bier*, 586).

Nærmere om Teresa Viviani se note til *Epipsykidion* s. 1372.

Minde. Memory. Skrevet i 1821. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824.

Identisk med ovenstående digt blot med de to strofer byttet om.

Ubestandighed („Blomster der smiler idag“). Mutability (“Flowers that smiles today”). Skrevet i 1821. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824.

G. Matthews har gætte på, at digtet er tænkt som et åbningsdigt til *Hellas*, ‘du’ skulle således være den sovende kejser (Webb), og ikke om Teresa Viviani.

Se i øvrigt note til *Til – („Musik, når blide stemmer dør“)*. ovenfor.

En klagesang („Oh Verden! Oh liv! Oh tid!“). A lament (“O World! O life! O time”). Skrevet i 1821. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824

Se i øvrigt note til *Til – („Musik, når blide stemmer dør“)*. ovenfor.

Erindring. Remembrance. Skrevet i 1821. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824.

Digtet blev sendt i et brev til Jane Williams, hvor Shelley beskriver det som „*gammel* melankolsk sang. ... den er fra en side, der er revet ud af en forældet bog.“ (Letters 2; 386).

Se i øvrigt note til *Til – („Musik, når blide stemmer dør“)*. ovenfor.

NOTER

Skrevet ved at høre nyheden om Napoleons død. Lines Written on Hearing the News of the Death of Napoleon. Skrevet i 1821. Udgivet sammen med *Hellas*, 1821.

Napoleon døde d. 5. maj 1821.

Sonet: Politisk storhed. Sonet: Political Greatness Dateringen er usikker, men efter juli 1820. Udgivet af Mary Shelley, *Posthumus Poems*, 1824. Også med titlen *Sonet: Republikken Benevento. Sonnet: To the Republic of Benevento.*

Benevento er navnet på en provins nordøst for Napoli. Hovedstaden Benevento udråbte sig til republik i kølvandet på revolten i Neapel 1. juli 1820, se noten til *Ode til Neapel*. Den blev ligesom regeringen i Neapel ophævet ved østrigernes generobring af området i marts 1821.

Azolaen. The Aziola. Skrevet i 1821. Udgivet af Mary Shelley i *The Keepsake*, 1829.

Til – („Når elskovsrusen er forbi“). To – (“When passion’s trance is overpast”). Skrevet 1821. Udgivet af Mary Shelley i *Posthumus Poems*, 1824.

Sonet til Byron. Sonet to Byron. Skrevet i 1821. Først udgivet af Medwin, *The Shelley Papers*, 1832.

„Det var sandsynligvis efter at have læst *Cain*, og også med den tredje sang af *Don Juan* frisk i erindringen, at Shelley skrev sin ækle og selvfordrende *Sonet til Byron.*“ (*White* 2).

Sonetten var muligvis tiltænkt Byron på hans 33 års fødselsdag, men Shelley sendte den ikke.

Den 21. maj 1822 skrev Shelley til Horace Smith: „Jeg skriver ikke noget; jeg har levet for længe i nærheden af Byron, og solen har udslukket sankthansormen; for jeg kan ikke håbe, som Skt. Johannes, at ‘lyset kom ind i verden, og verden vidste det ikke.’“ (*Letters* 2; 423). En følelse Shelley ikke omtaler i sit forhold til Byron og som foruroligede ham, var ikke kun hans i visse sammenhænge ‘ganske forståelige misundelse’, men også misundelse i en mere ren form, der kunne give sig til kende ved en overdreven kritik af Byron og hans værker (*Gallant*, 5).

Fragment om Keats. Fragment on Keats (“Here lieth One whose name”). Skrevet i 1821.

„Oh du udødelige guddom“. *“O thou immortal deity“.* Udgivet af Mary Shelley, *Poetical Works*, 1839, 2. udg.

Et fragment.

Aften: Ponte al Mare, Pisa. Evening: Ponte al Mare, Pisa. Skrevet 1821. Udgivet af Mary Shelley i *Posthumus Poems*, 1824.

Ponte al Mare er en af broerne over floden Arno.

Slutkoret fra Hellas. Chorus (“The world’s great age begins anew”) Skrevet 1821. Udgivet 1822. Digtet er de sidste linjer i dramaet *Hellas*, l. 1060-1101.

Se noterne til dette værk, samt Shelleys egne noter nr. 7 og 8.

Til – („Ét ord er for ofte vanhelliget“). To – (“One word is too often profaned”). Skrevet 1821. Udgivet af Mary Shelley i *Posthumus Poems*, 1824.

Digtet bliver traditionelt anset for at være inspireret af Jane Williams

Om Jane Williams se note til „*Slangen er udelukket fra Paradis*“ nedenfor.

Båden på Serchio. The Boat on Serchio. Skrevet i 1821. Udgivet af Mary Shelley i *Posthumus Poems*, 1824. Teksten er fra (Longman 4) og (Hutchinson).

Floden Serchio har sit udspring i det nordlige Toscana. Løber mellem Appeninerne og de apuanske Alper, hvor marmoret findes. For enden af bjergmassivet drejer den mod vest og løber gennem en lille by Ripafatta i nærheden af Pisa og derefter gennem et slettelandskab ud i Middelhavet (Det liguriske Hav). Om Edward Williams se note til „*Slangen er udelukket fra Paradis*“ nedenfor.

„*Slangen er udelukket fra Paradis*“. „*The serpent is shut out from Paradise*“. Skrevet før 26. januar 1822, hvor det sammen med et brev blev givet til Edward Williams. Først udgivet i *Fraser's Magazin*, nov. 1832 af Medwin.

Shelley havde skrevet til Edward, at han ikke måtte vise digtet til andre og helst heller ikke til Jane, men digtet er åbenbart også til Jane.

Om Shelley bemærkninger om Mary her i digtet og i andre sammenhænge skriver (Cameron s. 309): „Mary ... var en Cockney, en middelklasse londoner, hvorimod Shelley kom fra landadelen og havde gået på Eton og Oxford. Mary må altid have været sig dette bevidst i det klassebevidste attenhundredtals England... Det er vanskeligt at forestille sig ham sladre, som han gjorde det om Mary, med parret Williams om en ung kvinde fra sin egen klasse, således som Harriet Grove var det.“

HOVEDNOTE. Jane og Edward Williams boede fra oktober 1821 i stuen i det samme hus som Shelley'erne i Pisa. Edward Williams (1793-1822) var en pensioneret løjtnant og havde gået på Eton ligesom Shelley. Han dyrkede sine evner som forfatter og maler, havde en god smag, var afslappet i omgang og mandig af væsen. Han og Shelley blev omgående gode venner. De var begge entusiastiske sejlere. I digtet *Båden på Serchio* har Shelley beskrevet en af de sejlture, de foretog sammen. Jane Williams (1798-1884) havde været ulykkeligt gift med en officer, der havde forladt hende. Hun og Edward var ikke gift, da Jane ikke var skilt, men levede nu lykkeligt sammen som ægtefolk. Hun spillede guitar og havde en behagelig sangstemme. Hun beskrives som sympatisk, køn og glad og optaget af huslige forhold.

Shelley blev forelsket i Jane og skrev en række digte til hende. Foruden ovennævnte drejer det sig om *Fra den magnetiske dame til sin patient*; „*Når lampen er splintret*“; *Til Jane. Invitation*; *Til Jane. Erindring*; *Med en guitar. Til Jane*; *Til Jane (De skarpe stjerner tindrede)* og *Linjer skrevet i Lericibugten*. Om digtene skriver Judith Chernaik, at de er de mest intime og mest indtagende af Shelleys kærlighedsdigte. De temaer, de omhandler, er temaer, der dominerer al hans senere lyrik. Lykkens og kærlighedens illusoriske og skrøbelige natur, konflikten mellem fornuft og ønske, mellem ønske og forpligtelse og om begærets ulogiske og selvødelæggende karakter. Selvom Shelley næppe helt ville holde op med at skrive politiske og profetiske digte, er der intet i disse digte, som har med en forandringen af verden at gøre, heller ikke kolliderer de på nogen måde med en større verden, end den i digtene beskrevne. (Chernaik, 163).

Fra den magnetiske dame til sin patient. The Magnetic Lady to her Patient. Skrevet i 1822. Først udgivet af Medwin i *The Athenæum*, aug. 1832.

Den magnetiske Dame er Jane Williams, der havde hypnotiseret Shelley mod hans smerter fra blæresten.

Se i øvrigt Hovednote til „*Slangen er udelukket fra Paradis*“ ovenfor.

„*Når lampen er splintret*“. „*When the lamp is shattered*“. Skrevet 1821-22. Udgivet af Mary Shelley i *Posthumus Poems*, 1824.

NOTER

Til Jane. Invitation. To Jane. The Invitation. Skrevet i 1822. Udgivet af Mary Shelley i *Poetical Works*, 1839.

Dette digt og det næste er inspireret af en spadseretur d. 2. februar 1822 til havet sammen med Jane Williams og Mary gennem Cascine's pinjeskov nær Pisa. Et tidligere digt *The Pine Forest of the Cascine near Pisa* er med få forskelle identisk med disse to digte tilsammen, og er ikke medtaget i denne oversættelse. Se i øvrigt Hovednote til „*Slangen er udelukket fra Paradis*“ ovenfor.

Til Jane. Erindringen. To Jane. The Recollection. Skrevet i 1822. Udgivet af Mary Shelley i *Poetical Works*, 1839.

Se foregående digt og i øvrigt Hovednote til „*Slangen er udelukket fra Paradis*“.

Med en guitar. Til Jane. With a Guitar. To Jane. Skrevet i 1822. Først udgivet af Medwin, *The Athenæum*, okt. 20, 1832.

Shelley forærede Jane en guitar, digtet her var vedlagt.

Se i øvrigt Hovednote til „*Slangen er udelukket fra Paradis*“ ovenfor.

Til Jane („De skarpe stjerner tindrede“). To Jane (“The keen stars were twinkling”). Skrevet i 1822. Første udgivet i sin fuldstændige form af Mary Shelley, *Poetical Works*, 1839.

Se i øvrigt Hovednote til „*Slangen er udelukket fra Paradis*“.

Linjer skrevet i Lericibugten. Lines written in the Bay of Lerici. Skrevet i 1822 sandsynligvis tre uger før hans død. Udgivet af Mary Shelley i *Posthumous Poems*, 1824.

Kvinden i digtet er Jane Williams.

Se i øvrigt Hovednote til „*Slangen er udelukket fra Paradis*“.

ORDLISTE

- ‘ • • • ...’, angiver manglende linjer eller strofer, evt. adskillelsen mellem forskellige fragmenter.
- [], betegner manglende tekst. Er klammerne anbragt omkring et ord (evt. flere), betyder det at ordet er tvivlsomt. enten fordi det har været svært at læse, eller er blevet indsat f.eks. af Mary Shelley eller senere udgivere.
- adamant*, et fantasistof som er uigennemtrængeligt, ubrydeligt, uendeligt hårdt.
- affodil*, navn på udødelige blomster der groede på de elysiske marker.
- aftenstjernen*, Venus.
- Albion*, England.
- amarant*, uvisnelig fantasibloomst.
- ambrosia*, gudernes føde, guddommelig, herlig føde.
- ambrosisk*, guddommelig, herlig.
- amfisbæna*, legendarisk slange med to hoveder et foran og et bagved. Den kan bevæge sig forlæns og baglæns, hvilket er hvad ordet betyder.
- anark*, eneherker, tyrann, despot osv.; med et element af anarki underforstået. Hersker over mørke og kaos.
- animalsk liv*, alle livsprocesser bortset fra de intellektuelle; nerver osv., det ikke bevidste liv.
- Apollon*, solens gud og gud for kunst, musik, digtning, veltalenhed og lægevidenskab; han kendte fremtiden og ejede den profetiske gave.
- Arkturus*, klareste stjerne i stjernebilledet Bjørnevogteren.
- Atom*, en meget lille genstand, så lille at den er udelelig. Den mindste tænkelige del. Ordet giver anakronistiske associationer, men er for det meste bevaret i oversættelsen.
- Baia*, by på nordkysten af Napolibugten.
- bark*, en båd, et sejlskib.
- basilisk*, fabeldyr hvis blik forstener.
- bidsle*, lægge bidsel på.
- chalup*, lille båd med sejl
- clarino*, specialtrompet med klar gennemtrængende klang; dækker det høje register.
- daidaliske*, kunstfærdigt udført. Efter Daidalos, græsk helt. Personificerede håndens færdighed. Far til Ikaros.
- damp* (*vapour*), benyttes undertiden som synonym for ‘tåge’.
- dybe*, at blive dybere; (*poet., lidet brugt*) i passiv om farver.
- dyd* (*virtue*), indbegrebet af alle gode menneskelige egenskaber: mod, moralsk styrke, retskaffenhed, sanddrøhed, ret handlen osv.; det moralske gode.
- dæmon*, *dæmon*, ånd på et trin mellem gud og menneske; kan også være en personifikation af naturkræfter. En *dæmon* kan også være en ond ånd.
- dødelig*, ofte i betydningen: jordisk, dennesidig; verdslig. Det må fremgå af sammenhængen.
- Elan*, flod i Wales.
- elysisk*, salig, velsignet, lykkelig.
- Elysium*, de saliges opholdssted efter døden.
- Erin*, Irland, det gælliske navn.
- Eros*, kærlighedsguden. Oprindeligt den magt der bragte orden og samhørighed i Kaos. Hos Shelley altid kaldt ‘Love’.
- fjere*, forsyne med fjer.

ORDLISTE

fodfalde, fra at falde en til fode el. (*nu næppe brugt*) til fod: at kaste sig ned foran en som tegn på underkastelse, tilbedelse osv.

foldestjerne (folding-star), Venus som aftenstjerne; den viser sig når dyrene skal i fold. Fra *at folde*, sætte dyrene i fold.

franker, vesterlænding

gejster (genii), sagnagtige naturånder eller -kræfter; gode tjenende ånder.

gjald, skrig; om dyrs især ørnens og ravnens skrig.

gorgon, et mytologisk uhyre hvis blik forstener; ofte identificeret med Medusa.

guddommelig, for det meste i betydningen: af største skønhed, vidunderlig, osv. og har i denne betydning ikke noget med gud at gøre.

Hesperus, Venus som aftenstjerne

honningdug, en sød klistret substans der findes på planter i meget varmt vejr (Ellis).

hornede, halvtgennemsigtige, som horn, eller opalagtige. I *Prometheus* 2, 1, 3 kan det muligvis antyde, at Asia ser orientalske ud.

hornede måne, måneseglet.

Hydra, en slange med adskillige hoveder i den græske mytologi, hvis ét blev hugget af voksede to ud. Dens ånde og blod var giftigt.

hydralokker, slangelokker.

katarakt, vandfald.

kegle, *jordens eller nattens kegle*, den kegleformede skygge jorden danner i verdensrummet.

kelterne, alle folkeslag nord for den græsk-romerske verden.

krysolit, smykkesten af grønt mineral.

Lethe, en flod i Hades som de døde drak af for at glemme deres jordeliv.

lethisk, overjordisk jf. *Lethe*.

levér, oprindeligt audiens hos kongen når denne stod op, hvor kun mænd deltog; generelt et møde for betydningsfulde personer.

Lucifer, Venus som morgenstjerne; Lucifer betyder lysbæreren; men er også djævelen jaget ud af paradiset.

luftig, høj, himmelhøj; f.eks. luftige bjerge: høje bjerge; også i betydningen 'luft' og i overført betydning, f.eks. luftig munterhed: højt humør osv.

meteor, lysfænomen i atmosfæren af forskellig art, brændende gasarter, lygtemænd. Men betyder også undertiden stjernesked, som man mente var et atmosfærisk fænomen. Også månen kan kaldes en meteor.

million, et meget stort antal.

morgenstjernen, Venus.

mænade, dyrkede Dionysos eller Bacchus. Ophidsede, støjende kvinder der deltog i Dionysosfesterne

månemørke, prioden hvor månen er usynlig, nymåne.

månesten, halvædelsten med blåligt eller hvidligt skær, der bevæger sig hen over stenen, når den drejes i lyset.

najade, kilde- og flodnymfe.

nepenthe, navn på plante og en drik, der fik folk til at glemme sorg og smerte. Lindringsmiddel mod hjertesorg.

Ocean, som personifikation er det guden Okeanos, hvis latinske form er Oceanus.

Pan, græsk gud for skove, marker og hyrder.

passiv, uden vilje eller ønsker; åben for indtryk.

pinasse, mindre sejlskib el. lille båd med sejl.

preskommandoen (press-gang), en patrouille eller kommando der sendtes i land eller om bord på handelsskibe for med magt at hverve folk til flåden, at presse folk til krigstjeneste.

ORDLISTE

- Proteus*, græsk havgud, der havde evnen til at spå og kunne ligeledes forvandle sig. Undertiden opfattet som Oceanus' tjener. Kaldet havets gamle mand.
- Seraf*, engel af højeste orden. De er tættest på gud og dermed på kærlighedens kilde, lige over Keruberne, der er engle for visdommen.
- serafisk*, engleagtigt, ujordisk, himmelsk.
- skygge*, overf.: en ånd, noget uvirkeligt.
- skytiske*, fra Skytien; i oldtiden beliggende nordøst for Det kaspiske Hav.
- spenserske strofe*, *den*, versemål, opkaldt efter versemålet benyttet af Edmund Spenser i sit digt *The Faerie Queene*, består af 9 linjer: 8 blankvers og en afsluttende alexandriner; rimskemaet er *a b a b b c b c c*.
- sublunarisk*, under månen, jordisk, dennesidig. Man mente jordens atmosfære strakte sig ud til månens bane.
- sædvane* (*custom*), skik og brug, det konventionelle, den sædvanlige praksis, vanerne.
- terne*, at inddele en flade i tern.
- tuberose*, *Polianthes tuberosa*. Plante af liljefamilien. Blomsten er flødefarvet, tragtformet og stærkt duftende.
- ve*, (bitter) sorg, kval, smerte, ulykke, elendighed.
- Vesta*, den romerske gudinde for hjemmet og arnen. I hendes tempel brændte den evige ild, som mentes at bringe velstand til staten. — *vestalisk*, jomfruelig, kysk.
- Vesper*, Venus som aftenstjerne.
- urne*, urne, beholder, kar; overf.: kilde.
- zefyr*, (mild) vestenvind
- æolisk*, musikalske lyde frembragt af vinden. Fra Æolus: vindenes gud.
- æter*, den øvre, rene luft. Hos Shelley også et stof der er finere end luft, det fineste stof man kan tænke sig. I denne betydning bruges ordet *æterisk* også.
- æterisk*, luftig, af luft; finere end luft; høj; ren, klar; ujordisk, himmelsk, overnaturligt, eventyragtigt.
- ørneånd*, iflg. legenden mente man, at ørnen havde skæl for øjnene, som blev brændt væk når den så direkte ind i solen og derved skærpede sit syn.
- åndende marmor, statuer osv.*, så levende at man skulle tro at den (de) trak vejret.

LITTERATUR.

(Xxx ...) henviser til udgaverne. (Xxx ...) henviser til monografier og artikelsamlinger.

VÆRKUDGAVER. ANTOLOGIER. SAMTIDIGE KILDER.

- Mrs. Shelley, ed., *The Poetical Works of Percy Bysshe Shelley*, vol. 1-4. England, 1839.
- (Blunden) E. Blunden, ed., *Shelley and Keats*. USA, 1971.
- (Butter) P. H. Butter, ed., *Shelley/Alastor, Prometheus unbound and other poems*. England, 1970.
- (Cameron) K. N. Cameron, ed., *Percy Bysshe Shelley: Selected Poetry and Prose*. USA, 1951.
- (Clark) D. L. Clark, ed., *Shelley's Prose; or the Trumpet of a Prophecy*. USA, 1954.
- (Esdaile N) K. N. Cameron, ed., *The Esdaile Notebook*. England, 1964.
- (Foot) P. Foot, ed., *Shelley's Revolutionary Years*. England, 1990
- (Forman) H. B. Forman, ed., *The Poetical Work of Percy Bysshe Shelley*, vol. 1-4. England, 1877.
- (Havard) K. N. Cameron vol. 1-4 / D. H. Reiman vol. 5-10, eds., *Shelley and his Circles, 1773-1822*, vol. 1-10. USA, 1961-2001.
- (Haydon) T. Taylor, ed., *The Autobiography and Memoirs of Benjamin Robert Haydon* vol. 1-2. England, 1926.
- (G&W) F. L. Jones, ed., *Maria Gisborne & E. Williams. Their Journals and Letters*. USA, 1951.
- (Hopkins) D. H. Reiman and N. Fraistat, eds., *The Complete Poetry of Percy Bysshe Shelley*, vol. 1-3. USA, 2000-. Til og med *Laon and Cythna*.
- (Hunt*) Leigh Hunt, *Lord Byron and some of his Contemporaries*, vol. 1-3. Frankrig, 1828.
- (Hunt) Leigh Hunt, ed., *The Masque og Anarchy. A Poem*. England 1832.
- (Hutchinson) Thomas Hutchinson, ed., *Shelley: Poetical Works*. Oxford, 1970.
- (Illinois) D. H. Reiman, *Shelley's „The Triumph of Life“*. USA, 1965.
- (Julian) R. Ingpen and W. E. Peck, eds., *The complete works of Percy Bysshe Shelley*, vol. I-X. London, 1965.
- (Letters) F. L. Jones, ed., *The Letters of Percy Bysshe Shelley*, vol. 1-2. England, 1964.
- (Letters MWS) F. L. Jones, ed., *The Letters of Mary W. Shelley* vol. 1-2. USA, 1946.
- (Locock) C. D. Locock, ed., *The Poems of Percy Bysshe Shelley*, vol. 1-2. London, 1911.
- (Longman) G. Matthews and K. Everest, eds., *The Poems of Shelley*, vol. 1-4. London, 1989- 2014.

LITTERATUR

- (Matthews) G. Matthews, ed., *Shelley: Selected Poems and Prose*. England, 1964.
- (Medwin) T. Medwin, *The Life of Percy Bysshe Shelley*, England 1913.
- (Merle) J. G. Merle, *A Newspaper Editor's Reminiscences*, *Frazer's Magazine* 23, Jan to June, 1841, p. 699-710. 1993.
- (Murray) E. B. Murray, ed., *The Prose Work of Percy Bysshe Shelley*. England, 1993.
- (Norton*) D. H. Reiman and S. B. Powers, eds., *Shelley's Poetry and Prose*. USA, 1977.
- (Norton) D. H. Reiman and N. Fraistat, eds., *Shelley's Poetry and Prose*. USA, 2002.
- (Oxford) Z. Leader and M. O'Neill, eds. *Percy Bysshe Shelley: The Major Works*. Oxford, 2003.
- (Rodgers) N. Rogers, ed., *The Complete Poetical Works of Percy Bysshe Shelley* vol. 1-2, 1802-17. England, 1971-75. Udgivelsen er standset.
- (Webb) T. Webb, ed., *Percy Bysshe Shelley: Selected Poems*. England, 1991.
- (White) N. I. White, ed. *The best of Shelley*. USA, 1932.
- (Wolfe) H. Wolfe, ed., *The Life of Shelley*, vol. 1-2. England, 1933. Indeholder T. J. Hogg, *The Life of Shelley*; E. J. Trelawny, *Recollections of Shelley and Byron*; T. L. Peacock, *Memoirs of Shelley*.
- (Woodberry) G. E. Woodberry, ed. *The Complete Poetical Works of Percy Bysshe Shelley*, vol. 1-4. USA, 1893.

KONKORDANS

- (Ellis) F. S. Ellis. *A Lexical Concordance to the Poetical Works of Percy Bysshe Shelley*. USA, 1967.

SHELLEY'S ROMANER

P. B. Shelley: *Zastrozzi* and *St Irvyne*. Oxford, 1986.

DANSKE OVERSÆTTELSER AF P. B. SHELLEYS VÆRKER

Oversatte engelske digte ved Adolf Hansen, 1884.

Den løste Prometheus ved Adolf Hansen, 1892.

Beatrice Cenci ved Johannes Magnussen, 1878.

Den følende blomst ved Sophus Claussen, 1906.

Adonais ved Kaj Friis-Møller, 1950.

Et forsvar for digtekunsten ved Ingeborg Buhl, 1951.

Den følende blomst ved Irmelin. R. Andersen, 1980.

Percy B. Shelley: Udvalgte digte og essays ved Leif Ebbesen, 2014.

Den følsomme blomst ved Lene Henningsen, 2015

MONOGRAFIER OG ARTIKELSAMLINGER

- N. Alkjær, *Studier i Shelleys Digtning*. København, 1940.
- M. Allott, ed., *Essays on Shelley*. England, 1982.
- J. E. Barcus, ed., *Shelley: The critical heritage*. England, 1975.
- C. Baker, *Shelley's Major Poetry*. USA, 1973.
- J. Bieri, *Percy Bysshe Shelley*. USA, 2008.
- H. Bloom*, *The Visionary Company*. England, 1961.
- H. Bloom, ed., *Percy Bysshe Shelley*. USA, 2001.
- L. S. Boas, *Harriet Shelley: Five long Years*. England, 1962.
- G. Brandes, *Hovedstrømninger* bind 4. København, 1967.
- S. A. Brooke, *Naturalism in English Poetry*. England, 1974.
- M. Butler, *Romantics, Rebels and Reactionaries*. England, 1981.
- P. Butter, *Shelley's Idols of the Cave*. Skotland, 1954.
- K. N. Cameron*, *The Young Shelley*. USA, 1973.
- K. N. Cameron, *Shelley: The Golden Years*. USA, 1974.
- J. Chernaik, *The Lyrics of Shelley*. USA, 1972.
- N. E. Christensen, *Hume*. København, 1966.
- J. P. Clark, *The Philosophical Anarchism of William Godwin*. USA, 1977.
- T. Clark og J. E. Hogle, *Evaluating Shelley*. Skotland, 1996
- J. N. Cox, *Poetry and Politics in the Cockney School*. England, 1998.
- N. Crook og D. Guiton, *Shelley's vernomed melody*. England, 1986.
- S. Curran, ed., *The Cambridge Companion to British Romanticism*. England, 1993.
- K. Curry, *Southey*. England, 1975.
- P. M. S. Dawson, *The Unacknowledged Legislator*. England, 1980.
- A. Day, *Romanticism*. England, 1996.
- W. Drummond, *Academical Questions*. USA, 1984.
- D. Duff, *Romance and Revolution*. England, 1994.
- F. B. Evans, 'Shelley, Godwin, Hume, and the Doctrine of Necessity' i *Studies in Philology* 37 (1940). USA, 1940
- K. Everest, *John Keats*. England 2002.
- D. Favrholt, *Locke*. København, 1965.
- M. Ferber, *The Poetry of Shelley*. England, 1993.
- P. Foot, *Red Shelley*. England, 2005.
- W. Godwin, *Enquiry concerning Political Justice*, 3. udg.; Penguin. England, 1976.
- C. Grabo*, *A Newton Among Poets*. USA, 1930.
- C. Grabo**, *The Witch of Atlas*. USA, 1935.
- C. Grabo, *The Magic Plant*. USA, 1936.
- P. Hamilton, *Percy Bysshe Shelley*, England 2000.
- D. Hay, *Young Romantics*. England, 2010
- H. v. Hielmcrone, *Berkeley*. København, 1967.
- A. W. Hirsfeld, *Parallax: The race to measure the cosmos*. USA, 2001.
- T. A. Hoagwood, *Skepticism and Ideology*. USA, 1988.
- S. Holm, *Religionsfilosofi*. København, 1970.
- R. Holmes*, *Shelley: the Pursuit*. England, 1974
- R. Holmes, *Footsteps*. England, 1985.
- J. E. Hogle, *Shelley's Process*. USA, 1988.

LITTERATUR

- D. Hume, *An Enquiry concerning Human Understanding*. England, 1999.
- P. Johnson, *Intellektuelle* (oversat fra engelsk). København 1989.
- S. E. Jones, *Shelley's Satire*. USA, 1994.
- J. Jørgensen, *Essays om den tidlige modernisme*. København, 2001.
- W. Keach, *Shelley's Style*. USA, 1984.
- D. King-Hele, *Shelley: His Thought and Work*. London, 1962
- Lucretius, *On the nature of things*. Loeb classical library. England, 1997.
- Lukrets, *Om verdens natur*. Oversat af E. A. og E. H. Madsen. København, 1998
- J. Locke, *An Essay concerning Human Understanding*. England, 1975.
- G. W. Knight, *The Starlitt Dome*. England, 1971.
- P. de Man, *The Rhetoric of Romanticism*. USA, 1984.
- G. M. Matthews*, *Shelley*. England, 1970.
- G. M. Matthews, ed., *Keats: The Critical Heritage*. London 1971.
- I. Mccalman, ed., *An Oxford Companion to The Romantic Age*. England, 2001.
- J. J. McGann, *The Romantic Ideology*. USA, 1983.
- I. M. Mitchell, *Beatrice Cenci*. USA, 1991.
- T. Morton, ed., *The Cambridge Companion to Shelley*. England, 2006.
- N. Møller, *Verdenslitteraturen* bind 3. København 1928.
- J. A. Notopoulos, *The Platonism of Shelley*. USA, 1949.
- H. W. Piper, *The Active Universe*. England, 1962.
- B. Pirie, ed., *The Penguin History og Literature: The Romantic Period*. England, 1994.
- Pliny the Elder, *Natural History*. (Loeb-udgaven). England, 1938.
- C. E. Pulos, *The Deep Truth*, USA, 1954.
- D. E. Reiman, *Percy Bysshe Shelley*. USA, 1969.
- J. Robins, *Rebel Queen*. England, 2006.
- N. Rogers, *Shelley at Work*. England, 1956.
- P. V. Rubow, *Perspektiver*. København, 1941.
- P. V. Rubow, *Den korte kunst*. København, 1978.
- H. S. Salt, *Shelley Primer*. USA, 1969.
- M. Scrivener, *Radical Shelley*. USA, 1982.
- M. A. Shimer, *Madness and the Muse in nineteenth-century english romantic Poetry*. USA, 1983.
- S. M. Sperry, *Shelley's Major Verse*. USA, 1988.
- P. Swinden, ed., *Shelley: Shorter Poems and Lyrics*. USA, 1976.
- E. P. Thompson, *The Making of the English Working Class*. England, 1991.
- G. M. Trevelyan, *A Shortened History of England*. England, 1962.
- Verdenslitteraturhistorie bind 7, ed. F. J. Billeskov-Jansen et al. København, 1972.
- M. A. Vicario, *Shelley's Intellectual System ...* England 2007.
- S. Vine, *William Blake*. England, 2007
- C. F. Volney, *The Ruins, or, Meditations on the Revolution of Empires*. USA, 1991.
Peter Eckler udgaven fra 1890.
- E. R. Wasserman*, *Prometheus Unbound*. USA, 1965.
- E. R. Wasserman, *Shelley: A Critical Reading*. USA, 1971.
- J. S. Watson, *The Reign of George III*. England, 1960.
- N. I. White, *Shelley*, vol. 1-2. USA, 1940.
- L. Woodward, *The Age of Reform 1815-1870*. England, 1971

REGISTER OVER DANSKE OG ENGELSKE TITLER
OG ENGELSKE FØRSTELINJER

A Ballad 199
A glorious people vibrated again 267
A Lament 319
A retrospect of Times of Old 105
A Sensitive-plant in a garden grew 229
A Summer-Evening Churchyard 141
A Tale of Society as it is from facts, 1811 67
A Vision of the Sea 249
Aften: Ponte al Mare, Pisa 328
Ah! quit me not yet, for the wind whistles shrill 29
Ah! sweet is the moonbeam that sleeps on yon fountain 37
Ak! dette er ikke hvad jeg troede livet var 182
Alas! This is not what I thought life was 181
Alas, good friend, what profit can you see 313
Ambition, power, and avarice, now have hurled 39
An Exhortation 247
An Ode (Arise, arise, arise) 203
An Ode, Written, October, 1819, before the Spaniards ... Liberty 203
An old, mad, blind, despised, and dying king 197
And like a dying lady, lean and pale 307
Apollons sang 294
Arethusa arose 287
Arethusa rejste sig 288
Ariel to Miranda: — Take 355
Arise, arise, arise 203
Art thou indeed forever gone 43
As from an ancestral oak 195
At the creation of the Earth 225
Autumn: A Dirge 307
Azolaen 324
Båden på Serchio 334
Balladen om moderen der døde af sult 200
Barest thou amid this varied multitude 45
Behold, sweet Sister mine, once more descend 183
Best and brightest, come away 347
Blomster der smiler idag 318
Bright ball of flame that through the gloom of even 105
Bright wanderer, fair coquette of Heaven 361
Brothers! between you and me 75
Bundløse Hav 316
Bølgerne springer omkring den på stranden 174
Chameleons feed on light and air 247
Chorus (“The world’s great age begins anew”) 329
Chorus (from Hellas) 329
Come — ! sweet is the hour 33
Coward Chiefs! who, while the fight 47

REGISTER

Dark Spirit of the desert rude 85
De skarpe stjerner tindrede 360
De to ånder 184
Death 309
Death is here, and death is there 309
Death-spurning rocks 63
Death-spurning rocks! here have ye towered since Time 63
Den aftagende måne 308
Den følsomme mimose 230
Den indiske piges sang 222
Den kolde jord sov nedenunder 146
Den tid er for altid død, barn 176
Det blege, det kolde, og det måneagtige smil 136
Dirge for the year 313
Djævelens spadseretur 96
Død 310
Dødsforagtende klipper 64
Efterår: En sørgesang 308
En formaning 248
En fortælling om samfundet som det er, ud fra kendsgerninger 68
En kirkegård en sommeraften 142
En klagesang 320
En ode (Rejs jer, rejs jer, rejs jer) 204
En ode til frihedens forfægtere 204
En republikaners følelser ved Bonapartes fald 144
En sang til englænderne 194
En vision om havet 250
Eneboeren 46
Er idag ikke nok 228
Erindring 320
Et digtfragment ... bombardement af København 52
Ét ord er for ofte vanhelliget 332
Et tilbageblik på de gamle tider 106
Evening: Ponte al Mare, Pisa 324
Falshood and Vice 77
Falskheden og lasten 78
Fanny Godwin 167
Feelings of a Republican on the Fall of Bonaparte 143
Flowers that smiles today 317
Follow to the deep wood, sweetest 219
For me, my friend, if not that tears did tremble 177
Fra den magnetiske dame til sin patient 344
Fragment ... bombardment of Copenhagen 51
Fragment om Keats 328
Fragment on Keats 327
Frihed 310
From the forests and highlands 295
Hail to thee, blithe Spirit 261
Harriet! thy kiss to my soul is dear 109
Hendes stemme dirrede da vi skiltes 168
Henry and Louisa 11

REGISTER

Henry og Louisa. 12
Her voice did quiver as vi parted 167
Here lieth One whose name was writ on water 327
Honey from silkworms who can gather 311
How eloquent are eyes 35
How pale and cold thou art in thy despair 191
Hvad mennesker høster på ærlig vis 198
Hvad mig angår, min ven 178
Hvor bleg og kold du er i din fortvivlelse 192
Hvor veltalende er ikke øjne 36
Hymn to Intellectual Beauty 155
Hymne til den intellektuelle skønhed 156
Hævn. 30
I am afraid these verses will not please you, but 325
I am as a spirit who has dwelt 225
I arise from dreams of thee 221
I bring fresh showers for the thirsting flowers 257
I dreamed that as I wandered by the way 227
I fear thy kisses 223
I haster til graven 312
I hated thee, fallen tyrant! I did groan 143
I love thee, Baby! for thine own sweet sake 133
I met a traveller from an antique land 177
I pant for the music which is divine 219
I stood within the City disinterred 297
I thought of thee, fair Celandine 149
If I esteemed you less, Envy would kill 325
In that strange mental wandering when to live 83
Irerens sang 12
Is not to-day enough? Why do I peer 227
It is not blasphemy 129
It lieth, gazing on the midnight sky 215
Jeg er som en ånd, der har boet 226
Jeg frygter dine kys 224
Kom med ud i den dybe skov 220
Kærlighedens filosofi 224
Leaving London for Wales 127
Liberty 309
Lift not the painted veil 181
Like the ghost of a dear friend dead 225
Lines to a Critic 311
Lines to a Reviewer 313
Lines written during the Castlereagh Administration 191
Lines written in the Bay of Lerici 361
Lines Written on Hearing the News of the Death of Napoleon 321
Linjer skrevet i Lericibugten 362
Linjer skrevet under Castlereaghs regering 192
Linjer til en anmelder 314
Linjer til en kritiker 312
Love's Philosophy 223
Løft ikke det maledede slør 182

REGISTER

May the tempests of Winter that sweep o'er thy tomb 73
 Med en guitar. Til Jane 356
 Melodi til et optrin fra tidligere tider 44
 Melody to a Scene of Former Times 43
 Memory 317
 Men of England, wherefore plough 193
 Mennesket er nu ligeglad med Himlen 182
 Min kæreste Mary 192
 Min mistede William, du i hvem 190
 Minde 318
 Mine eyes were dim with tears unshed 137
 Mine tanker stiger op og falmer 178
 Mont Blanc 160
 Mont Blanc (eng.) 159
 Music (I pant for the music) 219
 Music, when soft voices die 315
 Musik (Jeg længes efter musikken) 220
 Musik, når blide stemmer dør 316
 Mutability ("Flowers that smiles today") 317
 Mutability (We are as clouds) 143
 My dearest Mary, wherefore hast thou gone 191
 My lost William, thou in whom 189
 My thoughts arise and fade in solitude 177
 Nor happiness, nor majesty nor fame 323
 Now Heaven neglected is by Men 181
 Now the last day of many 351
 Nydelsens fødsel 226
 Når elskovsrusen er forbi 326
 Når lampen er splintret 346
 O let not Liberty 49
 O Thou Immortal Deity 327
 O Thou, who plumed with strong desire 183
 O wild West Wind, thou breath of Autumn's being 211
 O world! O Life! O Time 319
 Ode til friheden. 268
 Ode til himlen 208
 Ode til Napoli 298
 Ode til vestenvinden 212
 Ode to Heaven 207
 Ode to Liberty 267
 Ode to Naples 297
 Ode to the Assertors of Liberty 203
 Ode to the West Wind 211
 Oh du udødelige guddom 328
 Oh Harriet, love like mine that glows 65
 Oh Mary dear, that you were here 183
 Oh! luftens ånder findes 140
 Oh! there are spirits of the air 139
 Om en visnet viol 218
 Om Leonardo da Vincis Medusa 216
 Om Robert Emmets Grav 74

REGISTER

- On a Dead Violet 217
 On Launching some Bottles ... Bristol Channel 103
 On Roberts Emmet's Tomb 73
 On the Medusa of Leonardi da Vinci 215
 Once, early in the morning 95
 One word is too often profaned 331
 Orphan Hours, the Year is dead 313
 Our boat is asleep on Serchio's stream 333
 Ozymandias 178
 Ozymandias (eng.) 177
 På de vandrende vinde 154
 På vej fra London til Wales 128
 Palace-roof of cloudless nights 207
 Pans sang 296
 Poet of Nature, thou hast wept to know 141
 Political Greatness 323
 Politisk storhed 324
 Proserpines sang 292
 Quenched is old Ocean's rage 111
 Rarely, rarely, comest thou 285
 Rejs jer, rejs jer, rejs jer 204
 Remembrance 319
 Revenge 29
 Rose leaves, when the rose is dead 317
 Sacred Goddess, Mother Earth 291
 Sang (Sjældent, sjældent, kommer du) 286
 Sang (Kom — ! skøn er timen) 34
 Sang. Til — (Åh, skøn er månestrålen) 38
 Se, min søde søster, endnu engang daler 184
 She was an aged woman, and the years 67
 Sjældent, sjældent, kommer du 286
 Skrevet på Cwm Elan 64
 Skrevet på en smuk forårsdag 84
 Skrevet ved efterretningen om Napoleons død 322
 Skyen 258
 Slangen er udelukket fra Paradis 340
 Sleep, sleep on! forget thy pain 343
 Slutkoret fra Hellas 330
 Solnedgangen 148
 Sonet („Løft ikke det malede slør“) 182
 Sonet (I haster til graven) 312
 Sonet til Byron 326
 Sonet: England I 1819 198
 Sonet: Om søsætningen af nogle flaske ... Bristolkanalen 104
 Sonet: Politisk storhed 324
 Sonet: Til en ballon, lastet med viden 106
 Sonet: Til Republikken Benevento 324
 Song (Rarely, rarely, comest thou) 285
 Song (Come — ! sweet is the hour) 33
 Song of Proserpine 291
 Song to Apollo 293

REGISTER

Song to Pan 295
Song to the Men of England 193
Song. To — (Ah! sweet is the moonbeam) 37
Sonnet (Lift not the painted veil) 181
Sonnet (Ye hasten to the grave) 311
Sonnet to Byron 325
Sonnet: England 1819 197
Sonnet: On Launching some Bottles ... Bristol Channel 103
Sonnet: Political Greatness 323
Sonnet: To a Ballon, Laden with Knowledge 105
Sonnet: To the Republic of Benevento 323
Sørejsen 112
Sørgesang for året 314
Spørgsmålet 228
Stanzas written i dejection 187
Strofer skrevet i modløshed 188
Swifter far than summer's flight 319
Swiftly walk o'er the western wave 205
Tell me, thou Star, whose wings of light 311
That time is dead for ever, child 175
The awful shadow of some unseen Power 155
The Aziola 324
The billows on the beach 173
The Birth of Pleasure 225
The Boat on Serchio 333
The Cloud 257
The cold earth slept below 145
The Devil's Walk 95
The everlasting universe of things 159
The fiery mountains answer each other 309
The fountains mingle with the river 223
The ice mountains echo, the Baltic, the Ocean 51
The Indian Girls song 221
The Indian Serenade 221
The Irishman's Song 11
The keen stars were twinkling 359
The Magnetic Lady to her Patient 343
The odour from the flower is gone 217
The pale, the cold, and the moony smile 135
The Question 227
The Retrospect 87
The Sensitive-Plant 229
The serpent is shut out from Paradise 339
The sleepless Hours who watch me as I lie 293
The Solitary 45
The stars may dissolve, and the fountain of light 11
The sun is set, the swallows are asleep 327
The Sun is warm, the sky is clear 187
The Sunset 147
The two Spirits 183
The Voyage 111

REGISTER

- The waning Moon 307
 The warm sun is failing, the bleak wind is wailing 307
 The wind has swept from the wide atmosphere 141
 The world's great age begins anew 329
 The World's Wanderers 311
 There late was One within whose subtle being 147
 Thou art fair, and few are fairer 221
 Thou miserable city! where the gloom 127
 Thy country's curse is on thee, darkest crest 169
 Thy friends were never mine thou heartless fiend 153
 Thy voice, slow rising like a Spirit, lingers 179
 Tiden (Bundløse Hav! hvis bølger er år) 316
 Tiden for længe siden 226
 Til — 5. nov. 1815 (Den kolde jord sov nedenunder) 146
 Til — (Ét ord er for ofte vanhelliget) 332
 Til — (Musik, når blide stemmer dør) 316
 Til — (Når elskovsrusen er forbi) 326
 Til — (Jeg frygter dine kys) 224
 Til — 5. nov. 1817 (Den tid er for altid død, barn) 176
 Til Constantia 180
 Til en sanglærke 262
 Til friheden 50
 Til Harriet (Det er ikke gudsbespottelse) 130
 Til Harriet (Harriet! dit kys er kært for min sjæl) 110
 Til Harriet ***** 66
 Til Ianthe 134
 Til Jane (De skarpe stjerner tindrede) 360
 Til Jane. Erindringen 352
 Til Jane. Invitation 348
 Til Kansleren 170
 Til latteren 154
 Til Mary Wollstonecraft Godwin 138
 Til natten 206
 Til Nordamerikas republikanere 76
 Til Republikken Benevento 324
 Til Ruslands og Østrigs kejsere. 48
 Til S — th og C — gh 196
 Til Sophia 222
 Til William Shelley (Bølgerne springer omkring) 174
 Til William Shelley (Min mistede William) 190
 Til Wordsworth. 142
 Tilbageblikket 88
 Time (Unfathomable Sea) 315
 Time Long Past 225
 'Tis the terror of tempest. The rags of the sail 249
 To — Nov. 5 1815 (The cold earth slept below) 145
 To — (Music, when soft voices die) 315
 To — (One word is too often profaned) 331
 To — (When passion's trance is overpast) 325
 To — (I fear thy kisses) 223
 To — Nov. 5 1817 (That time is dead for ever, child) 175

REGISTER

To a Ballon, Laden with Knowledge 105
 To a Skylark 261
 To Constantia 179
 To Harriet (Harriet! thy kiss to my soul is dear) 109
 To Harriet (It is not blasphemy) 129
 To Harriet ***** 65
 To Ianthe 133
 To Jane (The keen stars were twinkling) 359
 To Jane. The Invitation 347
 To Jane. The Recollection 351
 To laughter 153
 To Liberty 49
 To Mary Wollstonecraft Godwin 137
 To Night 205
 To S — th and C — gh 195
 To Sophia 221
 To the Emperors of Russia and Austria 47
 To the Lord Chancellor 169
 To the Republic of Benevento 323
 To the Republicans of North America 75
 To trace Duration's lone career 87
 To William Shelley (My lost William) 189
 To William Shelley (The billows on the beach) 173
 To Wordsworth 141
 Ubestandighed (Blomster der smiler idag) 318
 Ubestandighed. (Vi er som skyer) 144
 Unfathomable Sea! whose waves are years 315
 Upon the lonely beach Kathema lay 53
 Upon the wandering winds that through the sky 153
 Verdens vandrere 312
 Vers skrevet efter at have modtaget en vortrod 150
 Verses written on receiving a Celandine 149
 Vessels of Heavenly medicine! may the breeze 103
 Vil du glemme de lykkelige timer 192
 Vilde ødemarks Mørke Ånd 86
 War 39
 We are as clouds that veil the midnight moon 143
 What men gain fairly — that they should possess 197
 What! alive and so bold, O Earth 321
 When passion's trance is overpast 325
 When the lamp is shattered 345
 When the peasant hies him home, and the day-planet reposes 63
 Where are the Heroes? sunk in death they lie 11
 Whilst Monarchs laughed upon their thrones 77
 Wilt thou forget the happy hours 191
 With a Guitar. To Jane 355
 Written at Cwm Elan 63
 Written on a beautiful day in Spring 83
 Ye hasten to the grave! What seek ye there 311
 Young Parson Richards stood at his gate 199
 Zeinab and Kathema. 53

REGISTER

Zeinab og Kathema 54
Ærgerrighed, magt og griskhed 40
Åh kære Mary, gid du var her 184